Întâlniri deasupra lumii

Spaţiul, acest reper primordial pentru fiinţa umană, devine deseori şi o oprelişte, deopotrivă fizică şi spirituală, în stabilirea de contacte şi comunicare.

Dar, la fel de frecvent, aceiaşi oameni au aflat moduri magistrale de a depăşi aceste piedici, depăşindu-şi totodată propria condiţie, atât la propriu, cât şi la figurat.

La vama somonilor

În gaelica scoţiană „carraig-a-rade" înseamnă „stânca din drum", referirea în realitate făcându-se la un obstacol pentru somonii care călătoreau din ocean căutând râul în care s-au născut, pentru a se întoarce acasă, în cadrul binecunoscutei lor migraţii pe apele dulci curgătoare.

Somonul de Atlantic a fost pescuit pe micile insule nord-irlandeze (de fapt, chiar nişte stânci parcă răsărite din talazurile marine) Carrick-a-Rede şi Larrybane, din 1620. Totuşi, abia în 1755 a fost ridicat primul pod de frânghie între continent şi Carrick-a-Rede pentru a reduce dependenţa oamenilor de o barcă pentru a ajunge pe insulă. În secolul al XIX-lea mai mult de 80 de pescari, 21 de pescari de somon şi 10 transportatori de peşte lucrau în parohia Ballintoy.

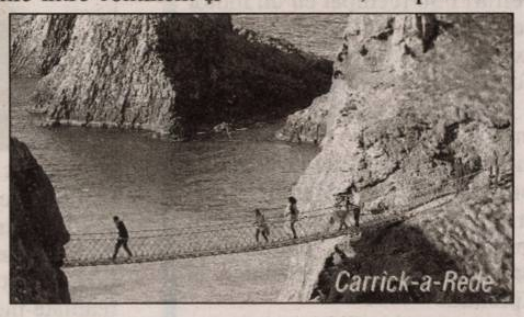
Carrick-a-Rede

Capturile de până la 300 de somoni pe zi erau obişnuite până în anii 1960. Acum însă, vremea pescuitului de somon a rămas doar o amintire. Presiunea pescuitului pe mare şi poluarea râurilor au dus la dispariţia acestuia

Ultimul peşte a fost prins la Carrick-a-Rede în anul 2002. Dar puntea a rămas, „convertită" în cale turistică pentru cei ce se încumetă să cunoască felul în care, acum peste un sfert de mileniu, oamenii locurilor sfidau furtunile, adâncimea hăului de sub ei, abruptul stâncos şi zvârcolirea mării, pentru a putea ajunge să-şi câştige pâinea cea de toate zilele. Un fir de aţă răsucit de destin, un temei al vieţii, efigie a tenacităţii şi speranţei umane în biruinţă.

Ultimul pod al incaşilor

Pe măsură ce Marele Drum Inca *(Qhapaq Ñan,* în limba quechua) a fost construit, au apărut multe probleme logistice. El se întinde de pe aproape 40.000 de kilometri, trecând peste reliefuri diferite, inclusiv prin Munţii Anzi.

Pentru a rezolva problema reprezentată de canioane şi chei abrupte, incaşii au realizat – încă de prin secolul al XIII-lea – poduri suspendate care să permită soldaţilor, mesagerilor şi oficialilor să traverseze în siguranţă şi să extindă supremaţia civilizaţiei lor. Aceste poduri suspendate, care legau popoarele anterior separate unele de altele, erau esenţiale pentru organizarea şi administrarea statului şi au jucat un rol crucial în istoria socială a regiunii. După căderea Impe-riului Inca, podurile au supravieţuit timp de secole şi au continuat să servească drept legături vitale în sistemul rutier andin până în mileniul trei.

Podul Q'eswachaka

Amplasarea podului Q'eswachaka, singurul pod suspendat de acest fel păstrat, a rămas aceeaşi din vremea imperiului, traversând râul Apurimac din provincia Canas, Peru. Tradiţia de 500 de ani a construcţiei este menţinută de membrii a patru comunităţi quechua, care reconstruiesc podul în fiecare an.

Ei recoltează o iarbă locală şi o pregătesc pentru a fi ţesută în cabluri. Toate cablurile încep cu mici corzi formate prin răsucirea ierbii recoltate. Cablurile mici sunt apoi răsucite împreună pentru a forma o frânghie mai mare, iar aceste frânghii mai mari sunt împletite pentru a crea cablurile principale utilizate pentru susţinerea podului. Ritualul e fascinant şi încărcat de o simbolistică universală profundă. Cablurile principale sunt întinse peste râu înainte ca vechiul pod să fie tăiat. Constructorii lasă vechiul pod în loc până când întind noi cabluri peste defileul Apurimac, apoi îl taie şi îl lasă să cadă în râu.

Odată ce cablurile principale care vor sprijini noul pod şi vor servi drept podea vor fi întinse, şi cablurile care vor servi şi ca balustrade, maeştrii constructori de poduri lucrează de la fiecare capăt al podului pentru a ţese părţile laterale. Când ei se întâlnesc în centrul deschiderii, rămâne doar să aşeze covoare peste podeaua punţii. Şi urmează o sărbătoare menită, de multe veacuri, să pecetluiască această magistrală legătură, în primul rând spirituală, dintre oamenii care aparţin aceluiaşi univers.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 *de locuri de văzut în România*

Planetariul din Baia Mare

Inaugurat la 1 iulie 1969, sub denumirea de „Complex de Astronomie Populară", planetariul din Baia Mare a fost primul planetariu public din România şi unica instituţie de acest gen din Transilvania. Din octombrie anul trecut a devenit muzeu cu personalitate juridică, sub coordonarea Consiliului Judeţean Maramureş.

Instituţia dispune de un proiector stelar opto-mecanic ultramodern, care utilizează fibra optică, tehnologia LED şi computerele industriale pentru simularea unui cer înstelat cu peste 7000 de stele, instalat în cupola de 6 m, renovată şi dotată cu fotolii confortabile, sistem de sunet şi sistem de ventilaţie.

Spectacolul de planetariu sau demonstraţia de planetariu oferă prezentări sugestive, simulări şi demonstraţii ale unor mişcări şi fenomene de pe bolta cerească. Este o „maşină a timpului", care îi duce pe turiştii sau localnicii care trec pragul Planetariului oriunde, în trecut sau în viitor, ei putând privi cerul din orice punct al sistemului solar sau asista la evenimente astronomice celebre.

Observatorul astronomic, ataşat planetariului, a fost dat în folosinţă în 1970, dispunând de o cupolă rotativă funcţională şi o expoziţie de obiecte Messier în rotonda superioară. Observaţiile astronomice nocturne sunt organizate, de regulă, în curtea din faţă sau cea din spate a Complexului Astronomic, cu ocazia unor evenimente notabile.

De asemenea, vizitatorii pot admira expoziţii permanente sau temporare, ca „Sistemul solar", „Constelaţii româneşti tradiţionale", „Momente astrale", etc. Nu lipseşte nici o bibliotecă de specialitate, cei interesaţi putând citi aici numeroase lucrări de specialitate, din domenii precum astronomia, astrofizica şi astronautica.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Catedrala Arhiepiscopală din Galaţi

Construcţie emblematică pentru oraşul de pe malul Dunării, Catedrala Arhiepiscopală din Galaţi are hramurile „Sfântul Andrei" şi „Sfântul Nicolae".

În anul 1878 sediul Episcopiei Dunării de Jos s-a mutat de la Ismail la Galaţi, oraşul fiind lipsit la vremea respectivă de o biserică anume dedicată acestei înalte funcţii. De aceea ierarhii de aici fac eforturi pentru ridicarea unei catedrale, cu atât mai mult cu cât în urma cutremurului din 31 august1903 Biserica Sfântul Nicolae care îndeplinea acest rol este închisă. Eforturile lor şi în mod special ale episcopului Pimen Georgescu (1902-1909) sunt încununate de succes şi la 14 iulie 1905 se sfinţeşte locul oferit de Primărie pentru ridicarea noului aşezământ.

Piatra de temelie este pusă la 27 aprilie 1906 în cadrul unei solemnităţi la care participă Principele României Ferdinand, Principesa Maria, episcopul Pimen Georgescu şi mulţi alţi demnitari ai ţării. Ministrul Cultelor, Spiru Haret, a organizat un concurs la care au fost prezentate 11 proiecte, fiind ales cel al arhitecţilor Petre Antonescu şi Ştefan Burcuş.

Biserica a fost sfinţită la 6 august 1917, în timpul luptelor de la Mărăşeşti din Primul Război Mondial. Lucrarea este concepută în stil muntenesc, având o singură cupolă şi fără abside laterale. Pictura în frescă a fost realizată de Costin Petrescu.

Cutremurul din 1940 i-a provocat mari pagube prăbuşindu-se turla de pe naos şi avariind pereţii şi arcele de susţinere. Lucrările de restaurare s-au desfăşurat între 1950-1957 după planurile arhitectului Stavru Cosifide şi ale inginerului E. Satâru, fiind coordonate de arhitectul Eugen Chefeneux, iar pictura a fost refăcută de Niculina Dona şi Ghiţă Popescu.

Resfinţită la 7 iulie 1957 are din nou de suferit din cauza terenului, a ridicării pânzei freatice, şi mai ales a cutremurului din 1977. Acesta a impus noi lucrări de restaurare, construirea unei reţele de centuri şi stâlpi de beton armat şi, în paralel s-a executat şi restaurarea picturii. Între 1990-2005 au fost finalizate lucrările de refacere a Catedralei resfinţită la 17 octombrie 2006 cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la punerea pietrei de temelie.

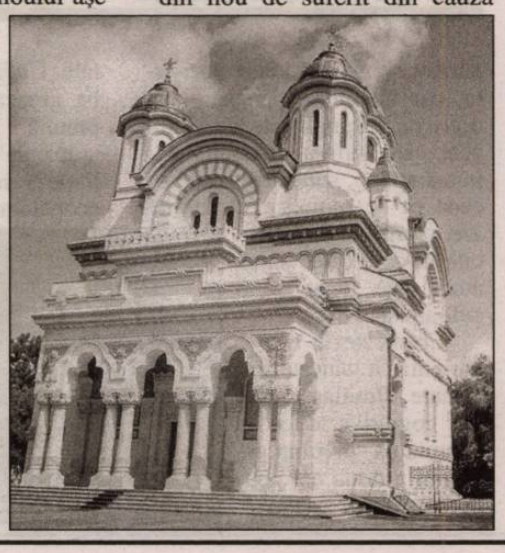

Catedrala, cu lungimea de 37 de metri şi înălţimea de 42,5 metri este un edificiu impunător compartimentată în pridvor, pronaos, naos şi Altar. Pridvorul este deschis şi susţinut de coloane iar absidele laterale sunt înglobate în grosimea zidurilor. Coloanele pridvorului sunt duble, încununate de arcuri trilobate. Are o turlă mare, deschisă pe naos şi două turle-clopotniţă deasupra pronaosului, sprijinite pe contraforturi. Pilaştrii naosului sunt marcaţi în exterior prin parter de turle mici, înfundate, cu secţiuni octogonale.

Faţadele sunt decorate cu motive româneşti, cum este frânghia împletită, combinate cu motive greco-bizantine. În interior, catapeteasma este din zid iar mobilierul este din lemn de nuc şi stejar. La 17 aprilie 2001 aici au fost aduse o părticică din moaştele Sfântului Andrei şi una din crucea răstignirii sale.

IRINA STOICA

Dulgherul Veneţiei

Un violoncel imens pluteşte pe un canal veneţian, aidoma unei plute bizare. Pe el, o violoncelistă interpretează o partitură în aerul cel mai firesc, asistată de un bărbat trecut de prima tinereţe, dar cu o mimică jovială ce dezvăluie un dinamism lăuntric, cu o anume latură imprevizibilă la modul cel mai agreabil.

Nu e o secvenţă de film suprarealist, ci o imagine reală, privită cu interes şi surprindere de numeroşi turişti aflaţi recent în faimosul oraş de pe laguna numită cu veacuri în urmă Serenissima („Prealuminata"). Iar bărbatul amintit mai sus, autorul insolitei lucrări de artă plutitoare, este *Livio De Marchi.*

Un artist plastic pe care mulţi l-ar considera un excentric, şi mai mulţi un original, el însă îngemănând ambele viziuni într-o creaţie fabuloasă, în ansamblul căreia fantezia – conceptuală, simbolică, tehnică etc. – nu pare a cunoaşte limite în sensul curent al termenului.

Supranumit „Dulgherul Veneţiei", a fost ucenic în atelierele unor meşteri locali în sculptura ornamentală, în acelaşi timp studiind artă şi desen la Accademia di Belle Arti din oraşul-lagună. Detaliul este important, deoarece explică şi complexitatea personalităţii lui De Marchi, debordanta sa imaginaţie, dar şi măiestria de orfevrier cu care creează adevărate dantelării din lemn şi sticlă.

Preferatul evident al său rămâne totuşi, fără niciun fel de îndoială, lemnul, poate şi fiindcă prin definiţie el reprezintă viul, viaţa, însufleţirea, fie ea şi turnată la începuturile lumii în trupuri aparent insensibile şi lipsite de emoţii.

De Marchi sfidează cu un tupeu artistic admirabil şi zdrobeşte fără drept de apel prejudecata potrivit căreia un element de lemn, real ori figurat (a se vedea, de pildă, sensul binecunoscutei sintagme „limbaj de lemn") este prin excelenţă rigid. Sub dalta sa, cele mai diferite esenţe – de la cireşul ori părul pomilor domestici, până la nobilul abanos – nu se mai fixează în structuri fizice de neclintit, ci efectiv ajung să curgă în forme uluitoare.

Ce poate fi mai surprinzător, în acest sens, decât o banală frânghie de rufe, pe care stau atârnate articole de lenjerie femi-

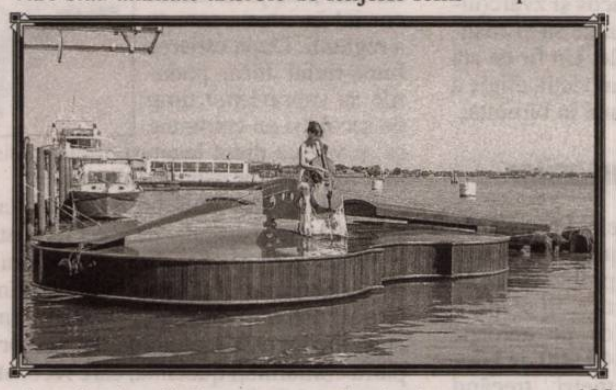

nină absolut diafane sau veşmintele de uz cotidian ale artistului, aruncate aparent neglijent în cuier, după o zi de muncă obositoare?! Toate acestea şi multe altele fiind însă – a nu se uita! – sculptate în lemn.

Rămânând în acelaşi registru, se cuvine remarcat că sculptorul îşi aşază în trupuri reale, palpabile, închipuirile şi fără îndoială visele, punând să lucreze pentru el în subtext elemente percepute ca fiind „colaterale", dar care devin participante la actul artistic la fel cum, să zicem, un maestru de lumini îmbogăţeşte inimaginabil de mult valoarea unui spectacol de teatru jucat pe scenă de actori consacraţi.

Este suficient astfel să observăm măsura în care De Marchi exploatează cel mai important element ce compune mediul de existenţă, dar şi de trăire al lumii în care s-a născut, s-a format şi creează: apa. În Veneţia se petrec lucruri magice, iar el potenţează şi poate chiar intră indirect în competiţie cu celebrul carnaval.

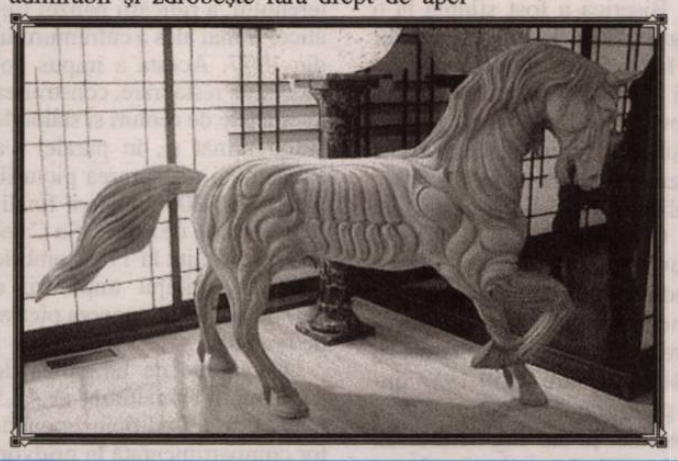

Între memorabilele sale apariţii publice, merită menţionate uriaşele piese de inspiraţie origami ce au făcut deliciul publicului de pe canalele oraşului – una imitând, la scară umană reală, binecunoscutele bărcuţe de ziar din copilărie care puteau deveni rapid pălărioare, precum şi porumbelul păcii, în aceeaşi variantă a

artei japoneze de pliere a colii de hârtie, dar plutind şi purtând cu ea doi-trei navigatori ad-hoc.

Basmul face şi el parte din acest mic univers, prin caleaşca-bostan trasă de patru cai, concepută şi realizată astfel încât să plutească şi să navigheze în realitate pe apele lagunei, purtând pe ea oameni reali.

O altă pasiune a lui Livio De Marchi, dar care nu iese din tiparul sus-menţionat, este vehiculul, cu o exclusivitate deţinută de autoturismele „rasate". De multe ori, el a captat atenţia publicului, localnici şi turişti, navigând pe canale la bordul unui Ferrari F50 (echipat cu un motor de navigaţie, realizat cu o atenţie extremă la detalii), al unui Fiat Topolino, Mercedes Seagull, Jaguar 1937, Volkswagen Beetle şi chiar a unei mici motociclete Vespa ecologice.

Iar, menţionând şi creaţiile pe tema, la fel de importantă pentru De Marchi, a cărţii (sau, mai degrabă, a Cărţii ca instrument spiritual aproape însufleţit), putem face trecerea către un alt mijloc de exprimare al artistului – pictura.

Din lemn, el a creat mai multe variante denumite „Casa cărţilor" sau „Casa din cărţi",

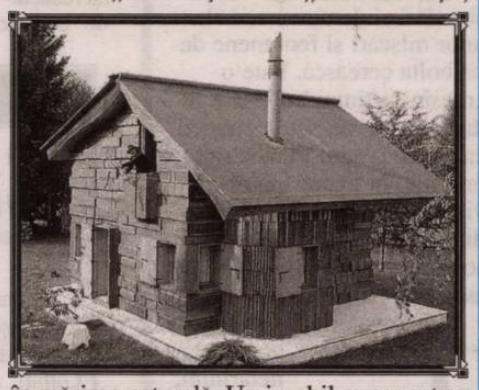

în mărime naturală. Un imobil conceput ca un gen de bibliotecă structurată arhitectural din cărţi sculptate în lemn, dar şi cu mobilier ce figurează teancuri de cărţi. În câteva dintre tablourile sale aceeaşi carte, deschisă ori cu filele zbătându-se precum aripile unei păsări în zbor, devine nu doar purtătoare de mesaje şi speranţe, ci şi suportul-planetă al unor făpturi eterice care figurează o altă lume decât cea a noastră, în care binele şi frumosul, fantezia şi realismul se adună într-o structură armonioasă, pe care nicio forţă potrivnică nu o poate înrobi.

Sarcina-fantomă

În mod cert, cea mai mare parte a oamenilor nu-şi pot imagina câte şi mai ales ce fel de afecţiuni tulbură în realitate echilibrul dezvoltării noastre mentale. O dovadă comună constă în faptul că înşişi psihologii şi psihiatrii descoperă frecvent noi componente ale patologiilor legate de raţiune, de raportarea noastră la lumea obiectivă şi la cea subiectivă ce ne caracterizează, de altfel.

În acest sens, se vorbeşte despre aşa-numita „sarcină-fantomă", zisă şi „nervoasă", definită ca o tulburare psihotică

ce se caracterizează prin convingerea unei persoane de sex feminin, neînsărcinată, că de fapt este gravidă. Această bizară postură implică însă în realitate modificări corporale care determină apariţia semnelor obişnuite ale unei sarcini reale, impulsionând cu atât mai mult persoana respectivă să creadă în această iluzie.

La originea acestei ciudate afecţiuni se află factori biologici şi psihologici, în special presiunea socială ori dorinţa puternică de a avea un copil, pierderea unei persoane apropiate (soţ sau copil) şi dereglări hormonale ce urmează unei perioade de stres imens.

Potrivit unor studii efectuate în acest sens, peste 45% din paciente susţin că au simţit mişcările fătului, iar 80% declară că poartă în pântece un singur copil, şi nu gemeni sau tripleţi. În plus, mult mai şocant este faptul că şi unii bărbaţi pot avea manifestări ale unei asemenea dereglări psihice. Iar pentru toţi aceşti pacienţi, testele de sarcină şi ecografiile indică unul şi-acelaşi lucru: ele (ei?!) vor da naştere... unor copii fictivi!

Cromestezia – abilitate sau afecţiune?

Trăim, oare, într-un univers caracterizat prin atribute unice? Cu siguranţă, nu. Un exemplu elementar este cel al unui obiect oarecare, privit de mai multe persoane din unghiuri diferite şi care arată astfel diferit pentru observatori. Sau, dacă vreţi, exemplul sunetelor unei piese muzicale, considerate de unii melodice, iar de alţii zgomot. Majoritatea oamenilor pot fi de acord că iarba este verde, cerul este albastru, că buburuzele sunt roşii cu puncte negre.

Ce culoare are însă... cântecul păsărilor? Zilele săptămânii au culori? În ce culoare şi nuanţă vedem iubirea, anxietatea, trădarea? Astfel de întrebări pot părea cel puţin ciudate, aberante, dar nu multe persoane pot oferi un răspuns imediat. Sunt cele care suferă de (sau, s-ar putea spune, sunt înzestraţi cu) ceea ce se numeşte *cromestezie,* o anume sensibilitate în care orice sunet auzit este legat de o culoare specifică.

Cromestezia este o variantă a sinesteziei, în care stimularea unei căi cognitive duce la stimularea involuntară a unei a doua căi neuronale, altfel neconectate. Cuvântul provine din limba greacă: *syn* înseamnă „împreună" şi *aisthēsis* înseamnă „senzaţie". Este o calitate (afecţiune?) relativ frecventă, care acoperă toate cele cinci simţuri.

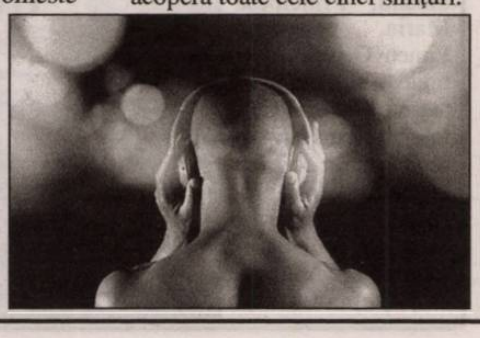

Secvenţele ordonate, cum ar fi numerele sau literele, ar putea avea trăsături de personalitate, numerele şi literele pot avea culori specifice, iar pentru cei cu cromestezie, fiecare sunet, de la o notă cântată la pian, până la lătratul unui câine, are propria sa nuanţă. Culoarea asociată cu un sunet poate fi determinată de ton, timbru şi volum şi variază de la persoană la persoană: în timp ce un fluierat poate fi verde-iarbă pentru un individ, altul îl poate vedea în nuanţa lavandei sau chiar în roşu.

Abilitatea de a utiliza mai mult de un simţ îmbunătăţeşte simultan abilităţile de memorie şi creativitatea. Se estimează că unul din opt sinestezişti lucrează în artă, având adesea un mare succes: compozitorii clasici Nikolai Rimsky-Korsakov, Jean Sibelius, Franz Liszt, Olivier Messiaen şi Leonard Bernstein sunt cunoscuţi ca fiind cromestezici, la fel ca legendarul muzician de jazz Duke Ellington, artistul plastic David Hockney sau scriitorul Vladimir Nabokov.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU
şi
NICUŞOR DINCĂ

Ştiaţi că...

◆ ...primul voievod moldovean care a stabilit capitala la Iaşi a fost Alexandru

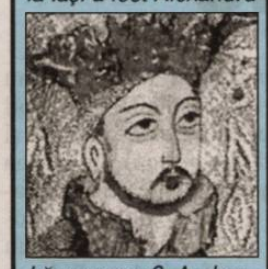

Lăpuşneanu? A domnit între 1552-1561 şi 1564-1568.

◆ ...dramaturgul care a scris cel mai mare număr de piese de teatru a fost spaniolul Lope de Vega (1563-1635)? A semnat 1.800 de piese profane şi 600 de drame religioase.

◆ ...marele compozitor german Richard Wagner şi-a

scris singur libretele operelor sale? A trăit între anii 1813-1883.

◆ ...tocata este o piesă instrumentală destinată în special instrumentelor cu claviatură: clavecin, orgă, pian? A apărut la sfârşitul secolului al XVI-lea.

◆ ...în arhitectură „arcul roman" este o deschidere în formă de semicerc? „Arcul

gotic" are o formă ascuţită (ogivă) realizată prin întretăierea a două arcuri dispuse diagonal.

◆ ...San Marino este cea mai veche republică europeană? A fost întemeiată în anul 1263.

◆ ...se consideră că grâul a apărut în Mesopotamia? A fost adus în Europa cu 1,5 milenii î.Hr.

Ştiaţi că...

Tarragona
primul oraş roman din Catalonia

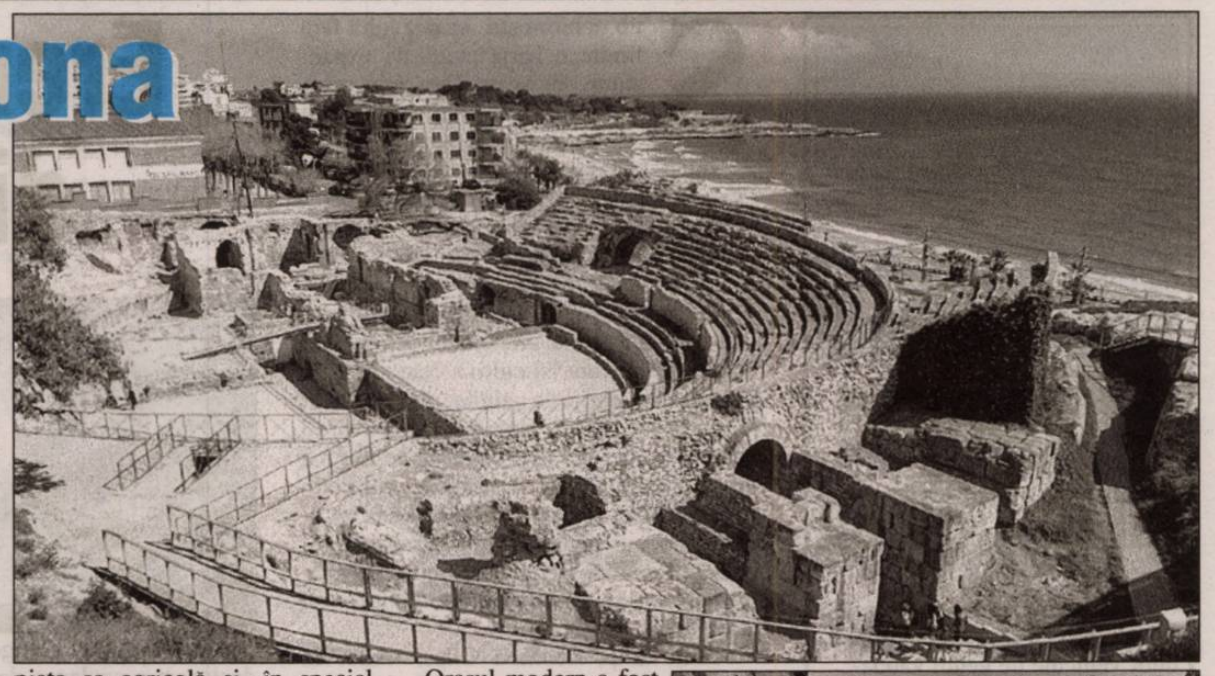

Aflată pe ţărmurile Mediteranei, într-un peisaj exotic, împletind vestigiile iberice cu cele ale civilizaţiei latine, regiunea Tarragona a fost invadată de trupele romane în anul 219 î.Hr. Aici s-a format provincia Hispania de unde Imperiul primea ulei de măsline şi metale. Capitala acesteia era oraşul Tarraco, Tarragona de astăzi.

Generalii romani, fraţii Publius Cornelius Seipio şi Gnaeus Cornelius Scipio Calvus au transformat oraşul într-o fortăreaţă împotriva invaziei cartaginezilor. Zidurile sale l-a transformat într-o cetate inexpugnabilă, cea mai veche din provincia romană Hispania. Julius Cesar a numit-o Colonia Julia Victris Triumphalis, sărbătorindu-şi prin asta victoriile sale, iar în cinstea lui Augustus a fost ridicat un temnplu. Acesta a desemnat oraşul Tarraco drept capitală a Hispaniei Taraconensis şi se pare că a construit un palat imperial. Împăraţii Hadrian şi Traian au oferit oraşului putere şi prestigiu cultural.

De-a lungul secolelor, Tarraco a devenit un port înfloritor şi un centru comercial vestit pentru piaţa sa agricolă şi, în special, pentru vinurile sale. Tradiţia spune că aici a fost fondată în Spania, Biserica Creştină, în jurul anului 60, de către Sfântul Apostol Pavel cu ajutorul Sfintei Tecla.

Cucerit de mauri în anul 714 este recucerit de spanioli în secolul al XII-lea, după 1119 devenind un oraş important al regatului Aragonului.

Oraşul a auvt de suferit apoi în timpul războiului din secolul al XIX-lea şi în timpul Războiului Civil din secolul trecut, dar în zilele noastre este un oraş-port adaptat industriei, în special industriei chimice, mândrindu-se, în acelaşi timp, cu trecutul său istoric.

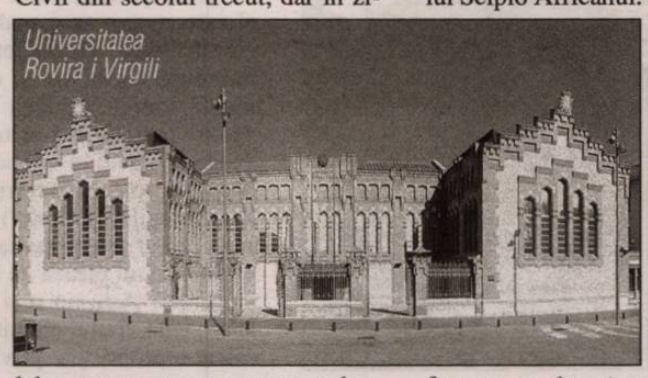

Universitatea Rovira i Virgili

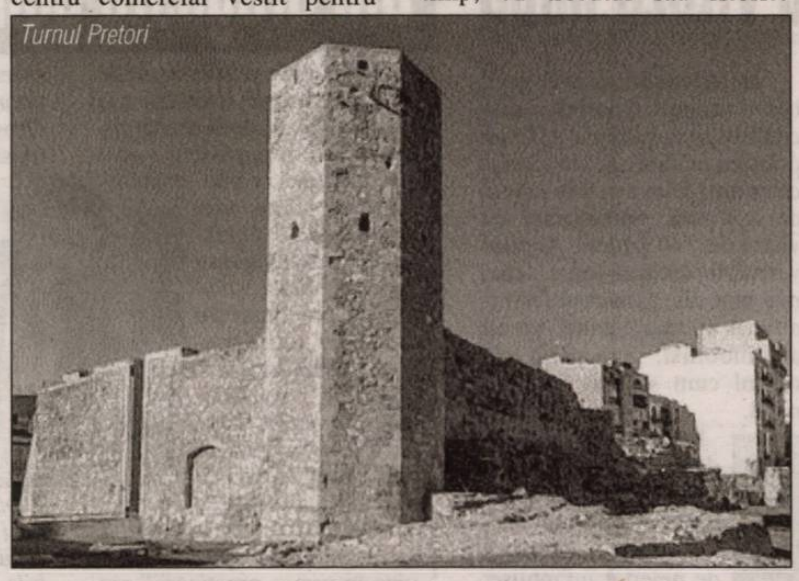

Turnul Pretori

Oraşul modern a fost construit în jurul patrimoniului roman, în care se detaşează, printre vechile fortificaţii, ruinele amfiteatrului. Ruinele romane includ, de asemenea, circul, care acum face parte din Muzeul de Arheologie, forumul, necropola, un apeduct, un arc de triumf şi presupusul mormânt al lui Scipio Africanul. Amfiteatrul a fost construit la începutul secolului al II-lea, fiind o copie fidelă a Colosseumului din Roma. Inclus pe lista UNESCO din anul 2000, este locul în care se desfăşurau nu doar întreceri sportive sau lupte de gladiatori, ci şi servicii divine închinate zeilor romani.

În unul dintre colţurile vastului Forum se înalţă Turnul Pretori, un turn de piatră construit în epoca romană şi devenit palat al conţilor de Barcelona. În secolul al XVI-lea a fost transformat în palat pentru regii Spaniei şi, în cele din urmă, în închisoare.

Catedrala, construită în secolul al XII-lea şi al XIII-lea, este o combinaţie de stiluri romanic şi gotic şi, în 1905 a fost declarată monument naţional. Ridicată pe locul unui vechi turn roman, prezintă un altar principal de lemn, care evocă viaţa Sfintei Tecla, ocrotitoarea oraşului.

Catedrala

În spatele catedralei a fost construit Spitalul Medieval Sfânta Tecla, care, în zilele noastre este sediul Congresului Regional al oraşului. Adânc ancorată în istoria oraşului este Universitatea Rovira i Virgili, înfiinţată în 1991 prin restaurarea universităţii din secolul al XVI-lea. Este una dintre cele mai bune instituţii educaţionale din Europa.

Remarcabile sunt, de asemenea, Muzeul de Arheologie şi Muzeul de Istorie inaugurat în 1977, dar şi Muzeul de Artă plasat într-o clădire realizată prin fuziunea a trei case vechi.

Oraşul prezintă, de asemenea, o moschee şi numeroase clădiri Art Nouveau, făcând o elegantă punte între secole.

Simboluri ale umanităţii

Pitulicea

Una dintre cele mai mici păsări care trăiesc în ţara noastră, pitulicea este numită şi auşel, împărăţel, împărătuş sau împăratul păsărilor. Trăieşte prin mărăcinişuri, în locuri înguste, în care alte vieţuitoare nu pot pătrunde.

Legenda spune că, la adunarea la care urma să fie numit împăratul păsărilor, ea s-a ascuns sub aripa vulturului. Când acesta a obosit, ea a ţâşnit mai sus decât celelalte păsări, primind onorurile suratelor ei.

Se mai spune că ea vede şerpii care urmează să devină balauri, iar aceştia, de frica ei, nu mai cresc.

Palatul C.E.C. din Bucureşti

Clădire-simbol pentru Capitala ţării, Palatul C.E.C., aflat pe Calea Victoriei, a fost construit începând din 1897. Proiectul a fost realizat de arhitectul responsabil, francezul Paul Gottereau. Ajutat de arhitectul român Ion Socolescu, acesta a folosit în construcţie elementele caracteristice stilului renascentist francez.

Palatul, caracterizat prin eleganţă şi echilibru, cu un fascinant dom din sticlă şi metal, aşezat deasupra holului principal, a fost inaugurat în anul 1900.

În interior se remarcă picturile lui Mihail Simonide.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Exorcizarea unui... avion

Am mai auzit despre botezuri sau slujbe de binecuvântare ale unor vehicule de genul vapoarelor, automobilelor sau aeronavelor, însă niciodată despre exorcizarea lor – carevasăzică, alungarea ritualică a unui presupus blestem sau încornorat negru ce le-ar bântui şi le-ar ţine sub copita-i malefică.

Totuşi, trăim în lumea civilizată a mileniului trei aşa că trebuie să ne aşteptăm de la semeni ai noştri la absolut orice (ba, chiar mai mult decât atât – dacă ne este permisă o asemenea expresie). Răutăcioşii poate că ar zâmbi cu subânţeles, aflând că, totuşi, o astfel de ceremonie care-ţi zbârleşte părul pe mână, a avut loc recent, aievea, în Togo (o mică ţărişoară afro-franceză preponderent tribală), pe aeroportul din capitala Lomé.

„Protagonist" a fost un aparat de zbor etiopian Boeing 787, care avusese ghinionul de a fi fost lovit de un fulger, într-o zi din miezul acestei veri.

Asemenea întâmplări sunt la ordinea zilei, veţi spune. Corect, dar dacă te gândeşti că nu fenomene naturale, ci nu se ştie ce fel de creaturi răuvoitoare s-au aflat la originea incidentului, atunci lucrurile iau o cu totul altă întorsătură. Şi, evident, trebuie luate şi măsurile corespunzătoare pentru a ne descotorosi de drăcuşorii cei nepoftiţi. Iar în situaţii de maxim pericol, sarcina principală le revine preoţilor voodoo – credinţă profund ocultă cu care ne sperie uneori Hollywoodul.

„Dacă fulgerul loveşte, este datoria noastră ca, spre binele populaţiei, să identificăm zona lovită de acest fenomen şi să o purificăm", a explicat preşedintele confederaţiei preoţilor tradiţionali togolezi.

Acum însă ţineţi-vă (şi mai) bine, eventual punându-vă centurile de siguranţă: ceremonialul constă în stropirea colosului metalic zburător cu apă şi alcool, pentru a potoli furia zeului tunetului, Hiébiésso, prin ofrande, potrivit cotidianului algerian El Watan, care precizează că voodoo este originară din Benin şi Togo, numărând pe tot globul vreo 50 de milioane de adepţi.

Şi, chiar dacă oficial Togo e o ţară laică, această religie este acceptată. Drept dovadă stă şi participarea, la ceremonia de exorcizare, a preşedintelui agenţiei naţionale a aviaţiei civile. Parafrazând o zicală românească, „te faci frate cu dracu până... trece furtuna"!

Întâmplări adevărate

Eremitul alungat din sihăstrie

Sub ochii noştri, se dezvoltă fără limite o lume avidă de expansiune, de acapararea prin orice mijloace a spaţiului vital ocupat temporar de persoane inofensive, sub o deviză ce ar putea suna „Apucă şi Ocupă". David Lidstone e un bătrân octogenar care, de vreo trei decenii, a ales să trăiască separat de alţi oameni în pădurea din apropierea oraşului New Hampshire.

Pe malul râului Merrimack, el şi-a construit o cabană alimentată cu energie solară, lângă care îşi cultivă cele necesare hranei şi îşi îngrijeşte găinile; plus o pisică! Deşi „River Dave", cum îi spun cei care-l cunosc (un fel de „Dave-cel-de-pe râu") e un om foarte paşnic şi sociabil, proprietarul sălbăticiei în care bătrânul şi-a aflat liniştea i-a pus gând rău, plănuind să-i demoleze locuinţa, pentru că îl consideră un vagabond care a ocupat în mod abuziv un teren ce nu-i aparţine.

Mult timp, Leonard Giles, trăitor în Vermont, proprietarul în vârstă de 86 de ani al zonei unde s-a retras River Dave, nici nu a ştiut că are un „chiriaş" clandestin. După ce l-au informat despre aceasta persoane „binevoitoare" şi, chiar dacă nu avea nicio intenţie de dezvoltare a proprietăţii, a deschis

proces împotriva octogenarului, fapt ce a declanşat o avalanşă de dispute şi controverse.

Legea e de partea lui Giles, astfel că mulţi oficiali au descoperit brusc nenumărate reguli de locuire pe care bătrânul nu le respectă. De partea acestuia s-au raliat însă mulţi dintre cei care îl cunosc de mulţi ani pe fostul membru al forţelor aeriene americane şi care nu au decât cuvinte frumoase despre el.

Firea de aventurier la el este cumva ca o maladie benignă: în tinereţe, împreună cu un văr şi cu fratele său se retrăgea în păduri luni întregi şi trăiau în sălbăticie, vânând, pescuind şi bucurându-se de o libertate aproape desăvârşită. Astăzi însă, rigoarea legilor (umane?) l-a trimis în închisoare, fiind ameninţat că i se va demola cabana dacă nu pleacă de bună voie.

Unde? Asta nu mai interesează pe nimeni, câtă vreme eremitul aventurier a încălcat o proprietate privată. Aici, de altfel, s-au realizat reportaje media, veneau frecvent curioşi ori drumeţi atraşi de traiul în izolare al omului cu barbă de călugăr şi cu zâmbet de copil pus pe şotii. În cabana de lemn, el şi-a amenajat toate cele necesare unui trai decent şi... ecologic, confecţionându-şi mobilier şi alte lucruri utile din obiecte recuperate, neafectând mediul sub nicio formă şi necomiţând ilegalităţi. Momentan, există două tabere aflate faţă-n faţă.

Una dintre ele nu ştie clar în folosul cui luptă, chiar dacă e apărată de legi şi regulamente scrise. Cealaltă încearcă să-l protejeze pe River Dave, în numele omeniei, al compasiunii, al empatiei.

„Nu vrem decât ca el să-şi încheie viaţa acolo unde se află şi unde a ales să trăiască separat de oameni", a mărturisit în acest sens Jodie Gedeon, o caiacistă care s-a împrietenit cu bătrânelul vivace acum vreo două decenii. Asta, mă rog, dacă nu cumva lungul braţ al legii care nu ţine cont de emoţii îl va arunca după gratiile unei colivii care să-i scurteze anii senectuţii.

Amendat pentru viteză mică

În mod absolut raţional şi justificat, viteza în trafic a vehiculelor trebuie să respecte anumite limitări, în funcţie de numeroşi factori. De aceea, ultrarăspânditele sancţionări ale unor aşa-zişi vitezomani – aşadar, pentru depăşirea vitezei legale – nu constituie subiect de mirare.

Cum poţi explica însă o situaţie în care delincventul rutier suferă consecinţele nefas-

te ale rulării cu o viteză... prea mică? În fine, dacă pe mulţi dintre noi nu prea ne duce inteligenţa la o asemenea explicaţie logică, jandarmii din Hérault (Franţa) au la ei toate cuvintele şi deci argumentele pentru a aplica amenzi care să-i usture pe „melcii" porniţi la drum pe autostrăzile patriei. Ale patriei lor, desigur, nu putem evoca o asemenea enormitate pomenind de autostrăzile noastre.

La începutul acestei veri, bravii păzitori ai ordinii şi disciplinei pe autostrada A.75 au prins cu mâţa-n sac un conducător auto care avusese tupeul de a-şi rula autoturismul cu viteză de... 48 km/oră. Acestui veritabil încurcă-lume (sau, mai bine zis, încurcă-şoferi) i-a făcut un mare „bine" un alt automobilist, exasperat de modul cum se târa împricinatul.

Interceptat de jandarmi şi tras pe dreapta (dar undeva, în afara pistei A.75), omului i s-a explicat ce păcat de neiertat înfăptuise: acolo unde „buna circulaţie" a automobilelor poate însemna şi rulatul cu peste 100-120 km/oră, plimbatul cu 48 la oră constituie o jignire, o provocare şi, la urma urmei, un deranj major pentru ceilalţi şoferi.

Drept urmare, el a fost obligat să accepte penitenţa impusă de oamenii de ordine: amendă de 22 de euro şi obligaţia de a rula pe banda stângă a sensului de mers, acolo unde nu ai voie să conduci sub 80 km/oră. Că, doar am depăşit secolul vitezei.

Din dragoste pentru Bachus

După cum se ştie, somelierul este numele oarecum mai savant al persoanei foarte pricepute la a recunoaşte şi a aprecia calităţile şi caracteristicile unui vin, mirosindu-l, degustându-l, ascultându-i „vocea" aunci când licoarea se roteşte domol în potire speciale. O meserie admirabilă şi respectabilă, de altfel. Dar, uneori, acest respect este năruit chiar de către profesionistul respectiv.

Desigur, în primul rând atunci când necumpătarea intervine în urma „practicării" prelungite a savurării variatelor sortimente de lichid atât de plăcut, zice-se, zeului Bachus cel petrecăreţ şi plin de vervă. Totuşi, firea omenească poate da naştere şi altor „soiuri" de asemenea maeştri în degustat.

Un reputat somelier din New York în vârstă de 35 de ani, pe nume Caleb Ganzer, a fost surprins în câteva rânduri, la ceas de noapte, de camerele de supraveghere aflate într-o zonă frecventată ziua de multă lume, în timp ce încerca să le ofere de lucru pompierilor metropolei. Mai exact, omul intenţiona să incendieze terasele de lemn ale unor localuri din zona numită Grosse Pomme, unde servesc masa numeroşi lucrători din preajmă sau localnici.

Întreprinzătorul – nu e clar dacă se afla sub „influenţa" unei lungi zile de muncă – trecea la treabă după miezul nopţii, până spre dimineaţă. El era angajat al prestigiosului magazin Food and Wine şi, după inculparea sa, anchetatorii au stabilit că motivul bizarului comportament era o posibilă tentativă de eliminare a concurenţei ori pur şi simplu intenţia de deveni „suveran" în meseria sa, ca reprezentant al unei unităţi cu notorietate.

Dar tocmai de acolo i s-a înfăţişat în final şi reversal medaliei: a fost concediat imediat, rămânând cu şanse minime de a profesa mai departe în alt loc. Poate doar degustând vinuri de mâna a zecea, care – cum se spune pe la noi – „uneori sunt făcute şi din struguri".

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

SALMA HAYEK
– vampa latino de la Hollywood

Timpul nu iartă pe nimeni, dar se pare că unii dintre noi sunt mai feriți de efectele trecerii lui decât alții. Acest lucru este valabil în special pentru actori și actrițe, la a căror frumusețe contribuie din plin nu doar Mama Natură, ci și bisturiul și injecțiile esteticienilor.

O frumusețe naturală în lumea celei de-a șaptea arte este mai rar întâlnită, dar cu atât mai remarcabilă – și este suficient să o privim pe Salma Hayek pentru a realiza acest lucru. Deși împlinește pe 2 septembrie neverosimila vârstă de 55 de ani, actrița rămâne o prezență la fel de superbă și de strălucitoare ca în tinerețe. Dar cine este cu adevărat Salma Hayek? Vom încerca să aflăm în cele ce urmează, parcurgând împreună unele aspecte mai puțin cunoscute din biografia ei.

● Născută în orașul mexican Coatzacoalcos, este fiica unui important om de afaceri (care a candidat și la primăria locală) și a unei cântărețe de operă. De altfel, mama ei a fost prima care i-a intuit înclinațiile artistice deosebite.

● Prenumele i-a fost dat de tatăl ei, care este de origine libaneză. În limba arabă, „salma" înseamnă „calm, liniște sufletească".

● Bunica ei a apelat la o metodă bizară pentru a se asigura că Salma va deveni o frumusețe răpitoare: în copilărie, ea îi rădea adesea sprâncenele și părul de pe cap nepoatei sale, pentru ca acestea să crească mai dese.

● A debutat pe micul ecran ca actriță de telenovele, intepretând personajul principal din serialul „Teresa", care a devenit instantaneu un fenomen în Mexic.

De asemenea, a primit rolul principal și din cel mai „galonat" film mexican al tuturor timpurilor, „El Callejon de los Milagros".

● La puțin timp după ce a venit la Hollywood, în 1991, Salma a fost invitată la o petrecere unde se afla și Donald Trump. Controversatul om de afaceri și viitor președinte al Americii, a observat că tinerei îi era frig și, galant, și-a scos sacoul și i l-a oferit. Salma i-a mulțumit frumos, dar, pentru că era deja logodită, nu a răspuns avansurilor sale. Se pare că Trump ar fi încercat să-i explice că tânărul ei logodnic nu era destul de bun pentru ea și că doar cu un miliardar ca el ar fi putut avea șanse de reușită la Hollywood, dar frumoasa mexicană nu i-a dat prea multă atenție.

● În urma prestației din „Desperado" (unde l-a avut ca partener pe Antonio Banderas), Salma a trecut prin multe momente neplăcute, din cauza dificultății de a învăța limba engleză, provocate de dislexie. Un producător i-a spus chiar tranșant: „Ai fi putut fi cea mai mare vedetă în America, dar te-ai născut în țara greșită. Nu putem risca să te lăsăm să deschizi gura și spectatorii să se gândească la menajerele lor hispanice."

● În filmul lui Robert Rodriguez, „De la apusul la răsăritul soarelui", scenariul (scris de Quentin Tarantino) prevedea ca Salma să danseze languros ținând pe umeri un șarpe uriaș. Doar că ea nu a știut amănuntul cu șarpele, păstrat secret în mod voit de regizor, care cunoștea faptul că actrița suferă de ofidiofobie – teama de șerpi. El i-a plătit șase luni terapia psihologică pentru depășirea acestei fobii, iar scena respectivă este considerată una dintre cele mai șocante, dar și mai incitante, din întreaga filmografie a lui Rodriguez – regizor ai cărui copii au fost botezați de Salma Hayek!

● În „Wild Wild West" (1999), rolul principal feminin a fost scris special pentru Jennifer Lopez, dar aceasta l-a refuzat. Nici Penelope Cruz, următoarea vizată, nu l-a acceptat, pentru că avea deja filmări programate la o altă peliculă, așa că el i-a fost încredințat Salmei, care s-a descurcat de minune.

● Actrița vorbește fluent engleza, portugheza și araba.

● Primul film în care a fost atât actriță, cât și producătoare, avea să fie și una dintre puținele producții mexicane nominalizate la Oscaruri: „Frida". Inspirat de viața renumitei artiste Frida Kahlo, a cărei asemănare fizică cu Salma era pur și simplu uluitoare, filmul a fost un uriaș succes.

● Deși l-a respins pe Trump, Salma Hayek nu a putut spune „Nu" și șarmantului miliardar francez Francois-Henri Pinault, cu care s-a căsătorit în 2009. Prin comparație cu acesta, care are o avere estimată de revista „Forbes" la peste 44 de miliarde de dolari, fostul președinte american pare falit...

● După căsătoria civilă, desfășurată în secret la primăria din Paris, Pinault și Salma Hayek și-au reînnoit jurămintele într-o ceremonie spectaculoasă, desfășurată în clădirea operei La Fenice din Veneția, în aprilie 2009.

● Aflată într-o misiune UNICEF în Sierra Leone, Salma Hayek a făcut un lucru uluitor, surprins pe peliculă de jurnaliștii de la site-ul american Nightline: actrița a văzut un copil african plângând de foame, pentru că mama lui nu avea lapte, și, cum ea însăși își alăpta fetița de câteva luni, i-a dat să sugă și micuțului african!

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

PORTRET

Olguța Berbec

De o frumusețe egalată doar de talentul unanim apreciat și de vocea suavă, cu inflexiuni de privighetoare, Olguța Berbec este una dintre cele mai cunoscute cântărețe populare din generația tânără. Născută pe 16 aprilie 1984, la Baia de Aramă, județul Mehedinți, artista a crescut în spiritul respectului față de tradițiile zonei și de portul popular local.

După absolvirea Liceului Teoretic din Baia de Aramă s-a înscris la secția de canto și muzică populară a Școlii Populare de Artă din Târgu Jiu. Primii pași în muzică i-a făcut din anul 2000, în cadrul ansamblului folcloric „Liliacul", din localitatea natală. Începând din 2004, a participat la festivaluri de folclor, apoi la turnee și spectacole alături de interpreți consacrați.

A continuat ca membră a ansamblului folcloric „Maria Lătărețu" al Școlii Populare de Artă din Tg. Jiu între anii 2005 și 2007. Un pas înainte în cariera sa artistică l-a reprezentat, în 2007, cooptarea în colectivul ansamblului artistic profesionist „Doina Gorjului" din Târgu Jiu, ansamblu în care își găsește și acum împlinirea profesională ca interpretă de muzică populară.

În 2007 a realizat primul său album, „Floare pe munte crescui". La începutul anului 2009 a lansat albumul „Florile de mac poartă noroc", iar în anul 2012 a urmat albumul „De la Gorj la Mehedinți".

În anul 2008 a încercat o nouă abordare a calităților vocale, participând la Festivalul de romanțe „Crizantema de aur" de la Târgoviște, unde a obținut unul dintre cele patru mari premii oferite de organizatori. După absolvirea Facultății de Științe Economice a Universității „Constantin Brâncuși" din Târgu Jiu a urmat un master în etnografie și folclor, iar din 2010 a fost realizatoarea emisiunii „Folclor, folclor", la postul de televiziune Antena 1.

Colțul cu litere

Mesianism și ardoare

De curând, la editura Humanitas Fiction, în colecția Raftul Denisei, a apărut romanul *Ascensiunea,* al scriitorului grec *Nikos Kazantzakis* (în traducerea Elenei Lazăr).

Este un roman care a avut nevoie de mai mult de 9 luni ca să se nască. Practic, de enorm de mult mai mult timp, pentru că a fost scris în 1946, pe când autorul se afla la Cambridge, și care a rămas nepublicat până în ianuarie 2021, când a apărut mai întâi în traducere, în Franța. Și cu toate acestea, *Ascensiunea* este „un text fondator aflat între roman inițiatic și relatare de călătorie, străbătut de mesianism și ardoare. Punând în discuție compatibilitatea convingerilor politice, artistice și spirituale, cartea este matricea care ilumineză marile romane ale lui Nikos Kazantzakis".

Pe scurt, totul începe la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, cu trimiteri autobiografice, atunci când „Kosmas, tânăr scriitor, se întoarce în Creta, la puține zile după moartea tatălui său, căpitanul Mihalis, și își aduce și proaspăta soție. Speră ca iubirea lui și soarele ținutului său natal să fie de ajuns pentru ca Noemi, supraviețuitoare a Holocaustului, să se agațe mai departe de viață. Creta e mai săracă și mai suferindă decât a lăsat-o, dar spiritul ei sălbatic, neînfrânt, ținut viu de istoriile bătrânilor palicari și de lupta înverșunată a insularilor de-a lungul anilor de război, îi hrănește dorința de a găsi o cale nouă, mai dreaptă, prin care lumea să dobândească definitiv pacea", după cum stă scris în prezentarea editurii.

Iată și primele rânduri din această carte: *Se crăpa de ziuă. Sufla un vânticel dinspre uscat și marea se înfiora; un ușor miros de cimbrișor cobora dinspre uscat, și Kosmas, în picioare la prora, respira adânc sânul patriei. Stânci sălbatice se sumețeau în fața lui, ici-colo copaci schițau pete întunecate, în depărtare crestele munților deveneau trandafirii. Cum plecase, în urmă cu douăzeci de ani, tânăr cu mustața abia mijită, cu sufletul ușor, și cum revenea acum! Întoarse capul: lângă el o fată micuță, palidă, privea și ea, cu ochi mari, plini de groază... Creta, cu munții ei, cu livezile de măslini, cu podgoriile, se apropia întruna. Megalo Kastro se albea în lumina zorilor. Mirosul de cimbrișor devenea tot mai puternic. Lumina coborâse deja de pe creste la poalele muntelui și-i încingea de-acum rădăcinile, se revărsa domoală și inunda câmpia. Copacii începeau să se contureze, se auzea cântat de cocoș, lumea se trezea.*

Pe scurt, despre Nikos Kazantzakis știm că s-a născut pe 18 februarie 1883 la Iraklion, în insula Creta, unde a și fost înmormântat. Între 1902 și 1906 a urmat dreptul la Universitatea din Atena, apoi, timp de doi ani, și-a continuat studiile la Paris. A străbătut lumea în lung și în lat, călătorind până în ultimele luni de viață. Deține recordul de traduceri: în peste 100 de țări. Timp de o jumătate de secol a fost creatorul unei opere de dimensiuni impresionante: poezie – *Odiseea.* O continuare modernă din 1938 conține 33.333 de versuri; romane – *Grădina de piatră* (publicat în 1959), *Viața și peripețiile lui Alexis Zorbas* (1946, ecranizat în 1964), *Ascensiunea* (1946), *Hristos răstignit din nou* (1948), *Căpitanul Mihalis. Libertate sau Moarte* (publicat în 1953), *Ultima ispită a lui Hristos* (publicat în 1955), *Sărăcuțul lui Dumnezeu* (publicat în 1956), *Fratricizii* (publicat postum, în 1963), toate publicate de-a lungul anilor la *Humanitas Fiction;* dramaturgie și lucrări de memorialistică. S-a stins din viață pe 26 octombrie 1957 la Freiburg im Breisgau, în Germania.

Câți dintre turiștii care vizitează azi Creta au auzit și despre Nikos Kazantzakis și cărțile lui...

GEORGE CUȘNARENCU

Artrita şi artroza sunt în ascensiune

Artroza reprezintă degenerarea şi uzura cartilagiului articular, care acoperă extremităţile oaselor. Acesta este un ţesut elastic ce are ca rol facilitarea mobilităţii articulare cu un minimum de fricţiune, absorbind totodată şocurile.

Consecinţa acestei uzuri duce la rigidizare în zona articulaţiilor (însoţită de durere), afectându-le mai ales pe cele foarte solicitate şi care suportă majori-

tatea greutăţii corpului – picioare, genunchi, şolduri şi articulaţiile coloanei vertebrale, dar şi articulaţiile mici – umeri, mâini şi/sau glezne.

Unul dintre factorii de risc în apariţia artrozelor la şold, genunchi şi la nivelul coloanei lombare este excesul ponderal. Atunci când afecţiunea începe să se instaleze, se constată o rigiditate a articulaţiei, senzaţie care apare în special după o perioadă de repaus sau dimineaţa, la trezire, însă dispare după 1-2 minute de mişcare.

Această rigidizare produce o limitare a mobilităţii, ceea ce face dificilă efectuarea unor mişcări ce solicită direct zona afectată. Artroza apare mai ales la persoanele trecute de 45 de ani, fiind o afecţiune ce progresează încet, dar constant.

Primul simptom, este o durere foarte ascuţită care apare la încercarea de folosire a articulaţiei, mai ales dacă se exagerează sau după o pauză mai lungă. Durerea poate dispărea dacă nu se solicită articulaţia.

Artrita este legată deseori de o maladie imunitară şi reprezintă o inflamaţie a articulaţiei care poate fi cauzată de o boală inflamatorie sau infecţioasă. Ea implică o deteriorare prin uzură a cartilajului din articulaţii, care în mod normal protejează extremităţile oaselor, permiţându-le o mişcare fină şi fluidă.

Afecţiunea apare odată cu înaintarea în vârstă, dar şi în urma unei lovituri sau a unui accident, ori la sportivii de performanţă. În urma acestui proces, osul începe să se îngroaşe şi să se deformeze şi astfel nu mai permite o flexibilitate normală în articulaţia respectivă.

Artrita reumatoidă reprezintă infectarea membranei sinoviale, care determină reacţia anticorpilor de a distruge elementele patogene, însă printr-o interpretare imunitară eronată anticorpii vor ataca şi ţesutul articular, iar dacă nu se urmează un tratament corespunzător, va progresa spre oase, ligamente, muşchi şi organe interne.

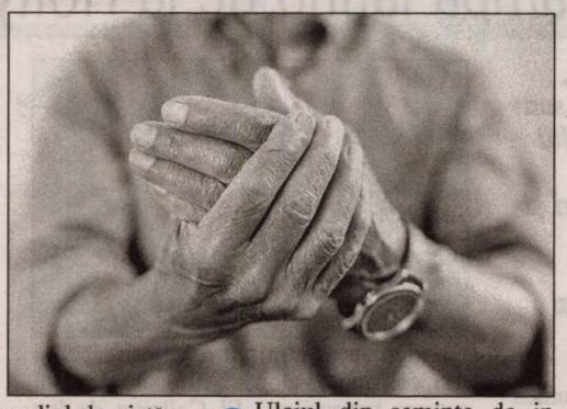

Această reacţie imunitară eronată este declanşată de factori de mediu activatori, precum viruşi, bacterii, acţiunea unor toxine din mediu, mediul de viaţă foarte poluat, acţiunea unor agenţi chimici.

Pentru a stopa procesul inflamator şi distrugerea articulaţiilor trebuie eliminaţi din organism factorii generatori şi regenerate zonele de ţesut deteriorat. Prin fitoterapie şi termoterapie se pot accelera metabolismul local şi vascularizarea în zonele afectate, iar toxinele şi reziduurile celulare vor fi preluate de sânge şi limfă.

- Căldura poate atenua durerile. Frigul este indicat în cazul inflamaţiilor, putând fi aplicate în zona dureroasă sau inflamată comprese cu cuburi de gheaţă.
- O alimentaţie bogată în Omega-3, vitamina E, vitamine şi minerale este foarte importantă. Uleiul de ficat de morun (bogat în Omega-3) şi vitaminele A şi D încetinesc distrugerea cartilajelor şi reduc factorii de inflamare şi durerea.
- Uleiul din seminţe de in conţine de asemenea acizi Omega-3, dar nu trebuie să se depăşească 4 linguri/zi. O altă sursă excelentă de acizi Omega-3 o reprezintă nucile.
- Vitamina C şi antioxidanţii contribuie în general la reducerea riscului de artroză şi artrită, protejează celulele şi limitează deteriorarea ţesuturilor.
- Evitaţi mişcările repetitive, suprasolicitarea şi practicaţi o activitate fizică constantă, la parametri moderaţi.
- O plimbare de 2-3 kilometri, efectuată zilnic, face ca articulaţiile să fie mai bine hrănite şi oxigenate. Îmbunătăţirea condiţiei fizice, mersul pe jos, gimnastica, înotul, yoga reprezinta un plus de surse de sănătate.
- Comprese cu decoct de capsaicină (componentă activă din ardeii chili) pot fi aplicate pentru dureri locale; aplicaţi timp de 7 zile un decoct preparat din pudră de chili şi boia iute.
- Evitaţi suprasolicitarea articulară, frigul, umezeala şi menţinerea aceleiaşi poziţii timp îndelungat.

Zahărul şi heroina – droguri de adicţie

Unul din cele mai consumate alimente în intreaga lume, cu o medie anuală care în unele ţări dezvoltate depăşeşte 40 de kilograme pe locuitor, zahărul nu este numai un produs ce ne îndulceşte viaţa (la propriu!), ci şi un drog generator de dependenţă.

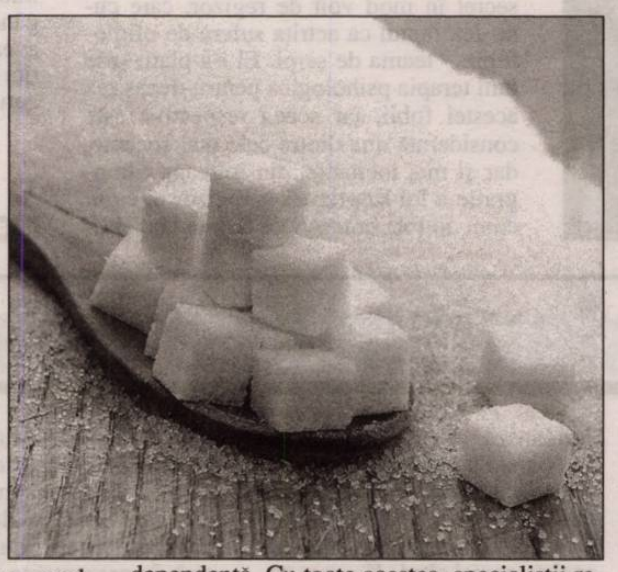

De curând, oamenii de ştiinţă au ajuns la concluzia că zahărul este o sursă de satisfacţie ce ne aduce plăcere încă de la naştere, ca un reflex. La bebeluşi, această plăcere este asociată cu o stare analgezică puternică, ce le aminteşte de lunile petrecute în confortul total din burtica mamei.

Zahărul activează neuronii dopaminergici din creier, ceea ce conduce la o creştere a dopaminei la nivel cerebral, adică acelaşi efect pe care îl generează şi drogurile, însă mai puţin intens şi de scurtă durată.

Un studiu american recent, realizat de cercetători de la Boston Children's Hospital, relevă faptul că zahărul produce dependenţă într-un mod asemănător cu nicotina, heroina, cocaina şi canabisul. Aceste descoperiri indică faptul că limitarea glucidelor cu index glicemic ridicat, cum ar fi pâinea albă sau cartofii, ar putea ajuta persoanele obeze să-şi reducă şi să controleze nevoia presantă de a mânca mult.

De ce ne cere organismul zahăr? Centrii plăcerii, situaţi în creier şi responsabili cu producerea senzaţiei de poftă obsedantă, reacţionează la dopamină şi ar face din acest aliment un produs care dă dependenţă.

Totuşi, conform unui raport publicat încă din 2004 de Organizaţia Mondială a Sănătăţii, nu există nicio dependenţă de natură alimentară, astfel că se poate vorbi mai degrabă despre o „atracţie pentru zahăr", decât despre o dependenţă. Cu toate acestea, specialiştii recunosc că alimentele care conţin zahăr sunt mult mai „atrăgătoare" pentru organism, deoarece, fiind mai energizante, corespund mai bine instinctului de supravieţuire.

În zilele noastre, zahărul se găseşte în aproape toate produsele – de la pâine, şuncă, salamuri, sos de roşii, băuturi răcoritoare şi, evident, până la toată gama de produse de patiserie şi cofetărie. Acest consum excesiv de zahăr dezvoltă apetenţa pentru gustul dulce, amănunt extrem de important, ce a dus frecvent la speculaţii legate de o posibilă „strategie" comercială deliberată, având drept scop atragerea cât mai multor cumpărători pentru respectivele produse alimentare.

De altfel, un alt studiu, realizat însă pe şobolani, a arătat că aceştia au devenit mai dependenţi de zahăr decât de cocaină, atunci când au avut de ales între cele două substanţe.

PE SCURT

despre sănătatea dumneavoastră

Toxiinfecţiile alimentare, pericol major

Temperaturile ridicate ale mediului (peste 25-30ºC) favorizează dezvoltarea microorganismelor în produsele alimentare, îndeosebi în cele uşor alterabile de origine animală, cum sunt produsele de carne, lactatele, peştele, care pot provoca toxiinfecţii alimentare. Aceste microorganisme se dezvoltă în produsele alimentare care se păstrează şi se comercializează în condiţii insalubre şi cu încălcarea regimurilor termice de păstrare.

Prevenirea toxiinfecţiilor alimentare se face prin respectarea unor reguli simple:

■ igienă şi curăţenie (spălarea mâinilor înainte şi în timpul preparării alimentelor); ● spălarea după folosirea toaletei; ● spălarea şi dezinfectarea suprafeţelor şi ustensilelor folosite la prepararea hranei; ● protejarea zonei de gătit împotriva insectelor, paraziţilor şi animalelor;

■ păstrarea corectă a alimentelor şi ustensilelor (carnea crudă şi fructele de mare trebuie separate de celelalte alimente); ● manipularea alimentelor crude cu echipamente şi ustensile separate; ● depozitarea alimentelor în cutii, separate cele crude de cele preparate);

■ temperaturi şi condiţii optime de preparare, în special carnea, ouăle şi fructele de mare trebuie bine gătite; ● supele, ciorbele şi tocăniţele trebuie fierte la minimum 70ºC; ● reîncălzirea se va face la peste 60ºC.

Alte reguli de păstrare a alimentelor şi de folosire a apei: ● nu lăsaţi alimentele gătite la temperatura camerei mai mult de 2 ore; ● refrigeraţi imediat alimentele gătite sau perisabile; ● nu păstraţi alimentele mult timp; ● nu decongelaţi alimentele la temperatura camerei; ● folosiţi apă potabilă din surse sigure sau apă îmbuteliată; ● alegeţi alimente proaspete şi sănătoase, de preferat procesate; ● spălaţi bine fructele şi legumele înainte de consum; ● nu folosiţi alimente după data de expirare.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

O lume a vibraţiilor prezentată de medicina energo-informaţională

Nu există materie în sine, materia provine şi este formată de o putere care aduce şi transformă în particule minuscule ale Sistemului Solar, putere care ţine totul împreună. *(Max Planck, 1858-1947)*

Lumea noastră constă dintr-o varietate de vibraţii. Aceste vibraţii se transformă în diferite forme, interferează şi rezonează. Din Antichitate sunt cunoscute legile ermetice. Şapte principii fundamentale descriu într-un mod cuprinzător lumea. Al doilea principiu ermetic spune că „aşa cum este la cei mici, aşa este şi la cei mari" (wie im kleinen so im Grossen). Undele scalare au fost făcute cunoscute de fizicianul Konstantin Meyl (n. 1952).

Undele electromagnetice longitudinale sunt răspândite în natură şi formează baza sistemului biologic în comunicare. În medicina energo-informaţională undele scalare sunt integrate în aparatele care au la bază fizica cuantică.

Omul de astăzi are nevoie de tratamente personalizate. Lumea în care trăim s-a modificat şi se modifică în permanenţă cu părţile ei bune şi „nebune". Vedem că tot mai multe boli se cronicizează în loc să se vindece, cu tot progresul medicinei clasice. Acest fenomen ne atestă încă o dată că omul de astăzi are nevoie de tratamente adecvate afecţiunilor lui (personalizate).

Mediul înconjurător este tot mai agasant, metalele grele şi pesticidele ne inundă fructele, legumele şi alimentele. Apele mărilor şi oceanelor sunt tot mai încărcate cu noxe. De multe ori mă întreb dacă şi consumul de peşte este chiar aşa de sănătos? Ţinând cont de cele afirmate despre toxicitatea apelor.

Mercurul este o otravă directă a nervilor, prezenţa lui în organism duce la inflamaţia încheieturilor şi a ţesutului diferitelor organe, mai departe, omul infestat devine agresiv şi arogant, fără sentimente.

Aproape în toate bolile autoimune sursa principală de

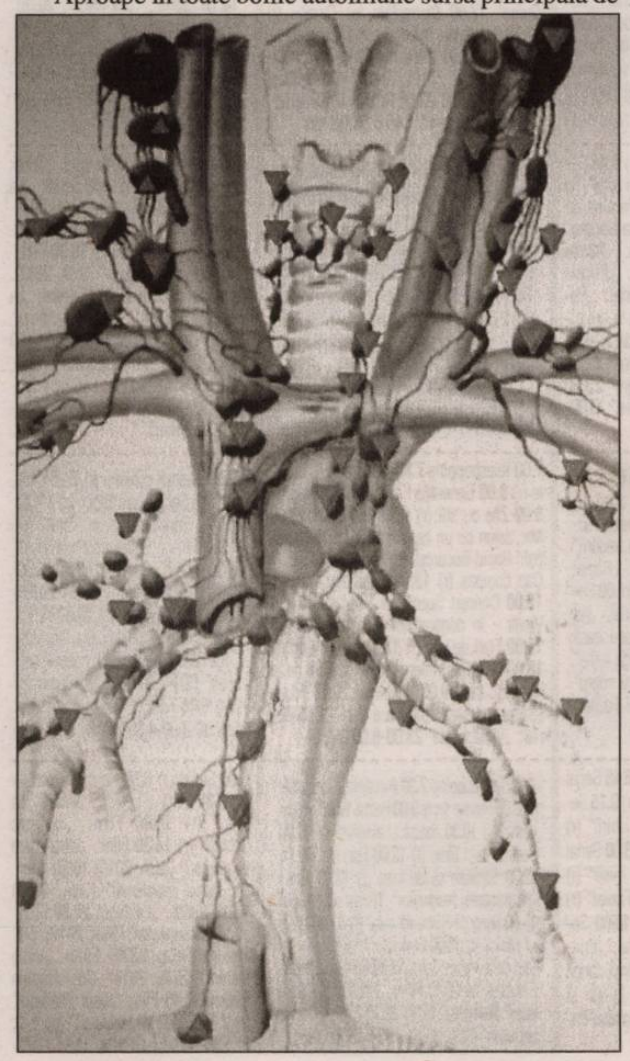

îmbolnăvire este infestarea organismului cu metale grele.

Limfa care este considerată ca al doilea sistem imunitar al corpului, se încarcă de asemenea cu reziduurile metabolice ale corpului. Limfa este apa care spală celulele corpului, ca orice apă, după spălare, trebuie „schimbată". În general, la persoanele cu dureri cronice şi mai ales cu afecţiuni cronice, limfa este inflamată sau stagnează. Nodulii limfatici (cei mai mulţi în spatele intestinelor) se încarcă precum nişte filtre de cafea cu toxine. Hrana celulelor este dusă de terminaţiile limfatice, unde, de cele mai multe ori, alimentele şi toxinele se stochează împreună.

O limfă curgătoare curată ne scapă de multe probleme de sănătate, ne face mai vioi şi mai mobili, mai inteligenţi. Mai mult, astăzi se recunoaşte influenţa limfei în bolile neuro-degenerative, ca Parkinson, demenţă, Alzheimer, scleroză multiplă.

Medicina energo-informaţională ne pune astăzi la dispoziţie terapii de echilibrare energetică la nivel de celulă, organ, sistem. Sunt terapii pe care nici noi, terapeuţii, nu le visam în urmă cu câţiva ani.

Omul de astăzi, omul viitorului, are nevoie de terapii actualizate şi mai ales în afecţiunile cronice, terapii personalizate. Boala este ceva personal la fiecare om, deci şi tratamentul trebuie să fie personalizat şi nu bazat pe diferite încercări.

Diagnosticarea energetică, însoţită de buletinul de analize energetic, ne arată organele dereglate din punct de vedere energetic (tradus în limbaj clasic – boală), care s-au deconectat de la sistemul informaţional al corpului, imunitate şi metabolism.

Readucerea întregului organism în echilibru = balanţa energetică previne/tratează multe probleme de sănătate.

O metodă blândă, fără chimie, fără efecte secundare, atât pentru copii, cât şi pentru persoane adulte, indiferent de vârstă.

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informaţională, membră a Societăţii Naturiştilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

Pentru mai multe informaţii accesaţi:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

CONTACT: DermaVital Bucureşti, Calea Vitan nr. 28, sector 3

PUBLICITATE

Nou la DermaVital – cardul cu terapia 4W

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunităţii înnăscute.

Omul modern de astăzi, persoanele care au mai multe afecţiuni cronice, care au făcut sau fac chimioterapie sau radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută, chiar şi copiii au de multe ori dereglări energetice.

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intruşilor (bacterii, virusuri), într-o formă nespecifică.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acţiune când un „intrus" a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit şi a fost memorat de către acesta.

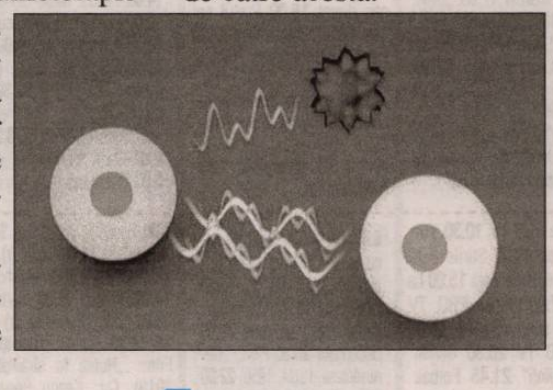

TERAPIA 4W
– zidurile de apărare a imunităţii înnăscute!

Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvenţelor patologice emise de virusuri, de bacterii.

Terapia 4W se execută în 4 zile la rând, durează aproximativ 1 oră, nu doare, nu are efecte secundare.

Terapia este în ofertă până la data de 30.09.2021

4 şedinţe (640 ron), acum la 500 ron, care pot fi achitate în 2 rate.

dermaVITAL

covid -19

tel 0731.871.968 / 021.322.40.04

www.dermavital-med.ro

NOU!! – card de terapii post Coronavirus!

Centru German DermaVital vă pune la dispoziţie atât tratamente Post Covid de prevenire a sechelelor ce pot apărea după infecţia cu Covid-19, cât şi tratamente Post Vaccin pentru neutralizarea efectelor secundare ale vaccinului.

Pentru mai multe informaţii accesaţi:

www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

PUBLICITATE

Revista „Magazin" nu îşi asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor terapii!

LUNI – 6 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „Cronici mediteraneene" 9.10 Exclusiv în România (r) 10.15 Ciclism: Turul României (r) 10.45 Discover Romania (r) 11.00 Dosar Romania (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Serial: „Dragul de Raymond" 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.30 Handbal: Gloria Bistrița – CSM București 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Serial: „Jocurile timpului" 23.30 Doc.: „Legende și mistere " 0.00 Telejurnal 0.45-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Serial: „Vlad" 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Prince of Persia: The Sands Of Time" (r) 2.15 Lecții de viață (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

Antena 1

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 16.30 Acces direct 18.00 Prețul cel bun – premieră 19.00 Observator 20.30 X Factor 23.45 Observator 0.30 Film: „X-Men: Viitorul este trecut" (r) 3.00 În puii mei 3.30 Acces direct (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Destinația anului (r) 10.30 Sănătate cu stil (r) 11.00 În bucătărie cu Horia Vîrlan (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Serial: „Ringo" 16.00 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Pumnul răzbunării" (Hong Kong, 1994). Cu: Jet Li 22.00 Focus 22.30 Starea nației 23.30 Film: „Flăcări pe comori" (România, 1987). Cu: Claudiu Bleonț 1.30 Film (r) 3.30 Serial (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet". Cu: Caglar Ertugrul 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Ciclism – Turul României (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Mic dejun cu un campion (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne". Cu: Adriana Ugarte 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 D'ale lu' Mitică 19.00 Telejurnal 20.00 #generații (r) 22.00 Serial (r) 23.00 Câștigă România! (r) 0.10 Serial: „Păcatul și rușinea" 1.45-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

5.00 La Măruță (r) 7.00 Film: „Crooked House" (r) 9.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.00 Film (r) 14.15 Film: „Miss Congeniality" (r) 16.30 Film: „Privind în urmă" (SUA, 2010) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Străin la ușa ta" (SUA, 2001). Cu: Radha Mitchell 22.30 Film: „Nu e loc de iertare" (Danemarca, 2014) 0.15 Film: „When Strangers Appear" (r) 2.15 Serial: „La servici" 3.45 Serial: „La Bloc" (r).

MARȚI – 7 septembrie

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „Cronici mediteraneene" 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 #Creativ (r) 10.45 Discover Romania (r) 11.00 Politică și delicatețuri cu Mircea Dinescu (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Pofticioși, la cratiță! (r) 13.00 Serial: „Dragul de Raymond: cine râde la urmă" 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Fotbal U21: România U21 – Georgia U21 23.00 Doc.: „Legende și mistere" 0.00 Telejurnal 0.45-6.05 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Casătoriți pe nevăzute 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Nerve" (r) 2.00 Lecții de viață (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 16.30 Acces direct 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Film: „Homefront: Orașul fără legi" (SUA, 2013). Cu: Jason Statham, James Franco 22.30 Film: „John Wick" (SUA 2014). Cu: Keanu Reeves 0.30 Observator 1.00-5.00 Reluări.

7.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Serial (r) 11.30 Flash monden (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Serial: „Ringo" 16.00 Film (r) 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" (r) 20.00 Film: „Încenarea" (SUA, 1997). Cu: Robert De Niro 22.00 Focus 22.30 Starea nației 23.30 Film: „Premiera" (România, 1976) 1.30 Film (r) 3.30 Serial (r) 4.00 Flash monden (r) 4.30 Focus 6.00 Starea nației (r).

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial: „Dragoste în alb și negru" (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Destine ca-n filme (r) 9.00 Serial: „Aventurile lui Mark Twain" 10.00 Documentar (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 D'ale lu' Mitică 19.00 Telejurnal 20.00-23.00 Reluări 0.10 Serial: „Păcatul și rușinea" 1.50 Discover Romania 2.00 Revizie tehnică 6.00 Veniți de gustați!.

6.15 La Măruță (r) 8.15 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film (r) 14.30 Film: „Monkey Trouble" (r) 16.30 Film: „A 19-a soție" (SUA, 2010). Cu: Chyler Leigh, Alexia Fast 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Anchetă la limită" (SUA, 2005). Cu: Lou Diamond, Victoria Pratt 22.15 Film: „Jocuri periculoase" (SUA, 1998). Cu: Matt Dillon, Kevin Bacon 0.30 Film: „Murder at the Presidio" (r) 3.45 Serial: „La Bloc" (r).

MIERCURI – 8 septembrie

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „Cronici mediteraneene" 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Breaking Fake News (r) 10.45 Serial: „Secretele de la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Pofticioși, la cratiță! (r) 13.00 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" (ep.1) 14.00 Telejurnal 15.10 Convietuiri 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Doc.: „Revoluția irlandeză" 23.00 Serial: „Godunov" 0.00 Telejurnal 0.45-6.00 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.45 Fotbal: Macedonia de Nord – România 23.45 Rezumate 0.45 Știrile PRO TV 1.15 Film: „Rush Hour 3" (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 16.30 Acces direct 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Film: „Cenușăreasa" (SUA, 1950) 22.00 Film: „Death Wish – Răzbunarea" (SUA, 2018). Cu: Bruce Willis 0.00 Observator 0.30 Prețul cel bun (r) 1.45 Revizie tehnică 5.00 Prețul cel bun (r).

7.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" (r) 11.00 Serial (r) 11.30 Flash monden (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Serial: „Ringo" 16.00 Film: „Premiera" (r) 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" (r) 20.00 Film: „Nuntă în străinătate" (SUA, 2019). Cu: Keanu Reeves, Winona Rider 22.00 Focus 22.30 Starea nației 23.30 Film: „De ce are vulpea coadă?" (România, 1988) 1.30 Film (r) 3.30 Serial (r) 4.00 Flash Monden (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Ferma (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 D'ale lu' Mitică 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Afacerea diamantelor" (SUA, 2000). Cu: Robert Forster 22.00 Serial (r) 23.00 Câștigă România! (r) 0.10 Serial: „Păcatul și rușinea" 1.45-5.55 Reluări.

6.15 Serial (r) 6.45 La Măruță (r) 8.45 Film: „19th Wife" (r) 10.45 Serial: „La Bloc" (r) 13.00 Film: „Unanswered Prayers" (r) 14.45 Film: „Darrow and Darrow" (r) 16.30 Film: „Grevă de Crăciun" (coprod., 2010) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Băieții din Jersey" (SUA, 2014) 23.15 Film: „Bărbatul perfect" (SUA, 2015) 1.15 Film (r) 3.45 Serial: „La servici" 5.15 Serial: „La Bloc" (r).

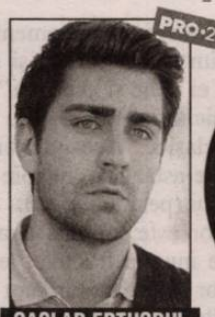

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 9 septembrie

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „Cronici mediteraneene" 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Istorii ascunse (r) 10.45 Serial: „Secretele de la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 14.00 Telejurnal 15.10 Akzente 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Dispăruți fără urmă (r) 23.00 Serial: „Obsesia Evei" (ep.1). Cu: Sandra Oh 0.00 Telejurnal 0.45-6.00 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „Lumea de Dincolo: Războaie Sângeroase" (SUA, 2016). Cu: Theo James, Lara Pulver, Kate Beckinsale 2.00 Lecții de viață (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 16.30 Acces direct 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Serial: „Adela" 23.00 Observator 23.30 Celebrity Splash! Vedete la apă (r) 3.00 Film (r) 3.00 Film: „Death Wish – Răzbunarea" (r) 4.00 Prețul cel bun (r).

7.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" (r) 11.00 Serial (r) 11.30 Flash Monden (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Serial: „Ringo" 16.00 Film: „De ce are vulpea coadă?" (r) 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" (r) 20.00 Film: „Gardă de corp" (Hong Kong, 1994). Cu: Jet Li 22.00 Focus 22.30 Starea nației 23.30 Film: „Munții în flăcări" (România, 1980) 1.30 Film: „Piratii din Silicon Valley" (r) 3.30 Serial (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Rețeaua de idoli (r) 9.00 Serial: „Aventurile lui Mark Twain" 10.00 Documentar (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților (r) 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 D'ale lu' Mitică (r) 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Ultima dovadă" (SUA, 2016). Cu: Cassi Thomson 22.00-23.00 Reluări 0.10 Serial: „Păcatul și rușinea" 1.45-5.55 Reluări.

6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „On Strike for Christmas" (r) 9.45 Serial (r) 12.15 Film: „19th Wife" (r) 14.00 Film: „Petrecere pentru Gillian" (SUA, 1996) 16.00 Film: „Nebunie în Las Vegas" (SUA, 2014) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Lunetistul: Moștenirea" (SUA, 2014). Cu: Tom Berenger 22.30 Film: „Zeii străzii 2" (SUA, 2017) 0.30 Film (r) 2.30 Serial: „La servici" 4.00 Serial (r).

VINERI – 10 septembrie

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „Cronici mediteraneene" 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Izolați în România (r) 10.45 Serial: „Secretele de la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 14.00 Telejurnal 15.10 Opre Roma 16.00 EURO polis 17.00 Cooltura 18.00 Sănătate, România (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Regii blestemați" (partea a IV-a) 23.10 Film: „Legenda lui Bruc" (Spania, 2010). Cu: Vincent Perez 0.45-5.50 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 SuperStar 23.30 Film: „Hotel Artemis" (SUA, 2018). Cu: Jodie Foster, Sofia Boutella 1.15 Serial: „Las Fierbinți" (r) 3.00 Ce spun românii (r) 4.00 Vorbește lumea (r).

6.00 Observator 9.00 Divertisment: 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 16.30 Acces direct cu Mirela Vaida 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 X Factor 23.30 xtra Factor 23.45 Celebrity Splash! Vedete la apă (r) 3.00 Film: „Death Wish: Răzbunarea" (r) 4.00 Prețul cel bun (r).

7.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" (r) 11.00 Serial (r) 11.30 Sănătate cu stil (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Serial: „Ringo" 16.00 Film (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Ultimul cartuș" (România, 1973). Cu: Ilarion Ciobanu 22.00 Film: „Magnatul" (România, 1995). Cu: Gheorghe Dinică 0.30 Film: „Magia zăpezii" (SUA, 2005). Cu: Jennifer Esposito 0.00-6.00 Reluări.

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Destine ca-n filme (r) 9.00 Serial: „Aventurile lui Mark Twain" 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților (r) 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 #generații (r) 17.59 Memorialul Durerii (r) 19.00 Telejurnal 20.00-6.00 Reluări.

5.00 La Măruță (r) 6.45 Film: „Think Like a Man Too" (r) 9.00 Serial: „La Bloc" (r) 11.30 Film (r) 13.30 Film: „Șapte ani în Tibet" (SUA, 1996). Cu: Brad Pitt, David Thewlis 16.30 Film: „Am făcut un dinozaur" (SUA, 2017). Cu: Gabriel Bennett 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Avatar" (coprod., 2009). Cu: Sam Worthington 0.00 Film: „Locuitorii deșertului" (SUA, 2010). Cu: Grégoire Leprince-Ringuet 2.00 Film: „Avatar" (r) 5.00 Serial: „La servici".

SÂMBĂTĂ – 11 septembrie

7.00 Tezaur folcloric (r) 8.00 Serial: „Pistruiatul" 9.00 1, 2, 3 și afli tot ce vrei! (r) 9.35 Eu pot! 10.35 Vreau să fiu sănătos! 11.30 #Creativ (r) 12.00 Rugby: SCM Timișoara – Dinamo București 14.00 Telejurnal 14.30 Ora Regelui (r) 15.30 Film: „Vremea speranței" (SUA, 2016) 17.00 Festivalul Cântecele munților (r) 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Întoarcerea lui Vodă Lăpușneanu" (România, 1980) 23.45 Profesioniștii (r) 0.45 Doc.: „Legende și mistere" 1.20-5.05 Reluări.

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 I like IT 10.30 Superspeed la PRO TV 11.00 Film: „Bingo" (SUA, 1991). Cu: Robert J. Steinmiller Jr. 13.00 Film: „Kull, cuceritorul" (SUA, 1997). Cu: Kevin Sorbo 15.00 Film: „I-am dat de capăt?" (coprod., 2007). Cu: Ice Cube 17.00 Masked Singer România (r) 19.00 Știrile PRO TV 20.00 SuperStar 23.00 Film: „Noapte albă" (SUA, 2017). Cu: Jamie Foxx 1.00-4.00 Reluări.

6.00 Observator 10.00 Alpha Kids 10.30 Serial: „Adela" (r) 13.00 Observator 13.45 Mireasa 16.15 Film: „Contele de Monte Cristo" (SUA, 2002) 19.00 Observator 20.00 Celebrity Splash: Vedete la apă 23.00 Film: „O noapte la muzeu: Secretul Faraonului" (SUA, 2014). Cu: Ben Stiller 1.00 Film: „Avem un Zoo!" (SUA, 2011) 3.30 Film (r).

7.00 Flash monden 7.30 Teleshopping LIVE 9.00 Starea nației 11.00 Sănătate cu stil 11.30 Flash monden (r) 12.00 Film: „Trandafirii sunt pentru cei bogați" (SUA, 1987). Cu: Lisa Hartman 14.00 Film: „Pintea" (România, 1976). Cu: Florin Piersic 16.30 Supernanny 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Insula" (SUA, 2005). Cu: Scarlett Johanson 23.00 Film: „Adopția" (SUA, 1999). Cu: Elizabeth Pena 1.00-6.30 Reluări.

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Generația Fit 8.30 MotorVlog (r) 9.00 Zile cu stil (r) 9.30 Euromaxx 10.00 Mic dejun cu un campion (r) 11.00 Handbal: Rapid București – Gloria Buzău 12.30 Cap compas (r) 13.00 Gala umorului (r) 15.00 Concert Special al Filarmonicii din Viena – în onoarea lui Riccardo Muti (r) 17.00 Frați de viță (r) 17.30 MotorVlog (r) 18.00 Festivalul Internațional de Circ de la Monte Carlo 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Săgeata neagră" (partea a V-a) 21.55 Serial: „Viața visată" 23.00-6.00 Reluări.

6.15 Ce spun românii (r) 7.15 Film (r) 9.15 Serial: „La Bloc" (r) 11.30 Film: „Seven Years in Tibet" (r) 14.30 Film: „Talismanul norocos" (SUA, 2012). Cu: Zac Efron 16.30 Film: „În caz de crimă" (SUA, 2018) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Ostatici" (SUA, 2011). Cu: Nicolas Cage 22.15 Film: „O noapte nebună" (SUA, 2014). Cu: Cameron Diaz 0.15 Film (r) 2.00 Serial: „La servici" 3.00-4.30 Reluări.

DUMINICĂ – 12 septembrie

7.00 Universul credinței 9.00 M.A.I. aproape de tine 9.30 Pro Patria 10.00 În grădina Dianei 10.35 Viața satului 13.00 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Politică și delicatețuri cu Mircea Dinescu (r) 15.25 Handbal: Dobrogea Sud – Gloria Buzău 17.00 Exclusiv în România (r) 18.00 Dosar Romania (r) 19.00 Breaking Fake News (r) 20.00 Telejurnal 21.10 Festivalul Cântecele munților 23.00 Garantat 100% (r) 0.10 Teatru: „Femeia, eterna poveste" după un scenariu de Ema Stere 1.20-6.00 Reluări.

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 Film: „Povestea unui cavaler" (SUA, 2001) 13.00 Apropo Tv 14.00 Film: „Are We Done Yet?" (r) 16.00 Căsătoriți pe nevăzute (r) 18.00 România, te iubesc! 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Furios și iute 4: Piese originale" (SUA, 2009). Cu: Vin Diesel 22.00 Film: „Thor: Ragnarok" (SUA, 2017) 0.30-5.00 Reluări.

6.00 Observator 10.00 Neatza de weekend 13.00 Observator 14.00 Cooking Show: Hello Chef 15.00 Magazin: Medicool 16.00 Prețul cel bun (r) 17.00 Film: „Brigada Diverse intră în acțiune" (România, 1970). Cu: Toma Caragiu 19.00 Observator 20.00 Celebrity Splash: Vedete la apă 23.00 Film: „X-Men: Dark Phoenix" (SUA, 2019). Cu: Jennifer Lawrence 1.30-3.30 Reluări.

7.00 Flash monden (r) 7.30 Teleshopping live 9.00 Focus la prima oră – SPECIAL 11.00 Insider politic 12.00 Ora de Profit.ro 13.00 Destinația anului (r) 14.00 Poezie și delicatețuri 16.00 Film: „Ultimul cartuș" (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash monden 20.00 Schimb de mame 22.00 Supernanny 23.30 Poezie și delicatețuri (r) 1.30 Film: „Pintea" (r) 4.00 Flash monden (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Ora de Profit.ro (r).

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar (r) 10.30 Natură și aventură (r) 11.00 Destine ca-n filme (r) 12.00 Frați de viță (r) 12.30 Sănătate cu de toate (r) 13.10 Film: „Răzbunarea haiducilor" (România, 1968) 15.00 Drag de România mea! (r) 17.00 D'ale lu' Mitică (r) 18.00 Festivalul Internațional de Circ de la Monte Carlo 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.10 Film: „Haiducii lui Șaptecai" (România, 1971) 22.10 Film: „Un vis american" (SUA, 2008) 0.00-5.55 Reluări.

6.00 Serial (r) 6.30 Ce spun românii (r) 8.30 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „Jurassic School" (r) 14.30 Film: „Vânătoarea de comori" (SUA, 2010) 16.30 Film: „În inima problemei" (SUA, 2015) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Umbre întunecate" (SUA, 2012). Cu: Johnny Depp 22.45 Film: „Viciu inerent" (SUA, 2014). Cu: Joaquin Phoenix 1.45 Film: „Dark Shadows" (r) 2.45 Serial: „Meseriași" (ep.1, 2, 3) 5.30 Serial: „La Bloc" (r).

Integramă de **M. ALBU**

MAXIME

TRAS LA XEROX SE POT VERIFICA	C	PREFIXUL VECHIMII HAIOS, SIMPATIC		ROMAN ÎN FASCICULE FINAL DE RAPORT!		ACORD LA CUNUNIE OM CINSTIT, CREDINCIOS	D	MELODIE ENGLEZEASCĂ PASĂRE CA STÂRCUL		OM SUCIT ŞI CAM BIZAR LITIERĂ
	O						A			
TAIN, RAŢIE MAXIMĂ POPULARĂ	P						LIBER CUGETĂTOR GRAŢIE FEMININĂ			
	I			ŞIR DE ZALE A DA CU PARAFINĂ	L	A	N	T	COMPACT DISC ALIFII RUSTICE	C	D
INTRARE LA ATENEU! CUTIT DE LUPTĂ	A	T	SPERIE DOAMNELE COCHETE MAŞINĂ TIPOGRAFICĂ							
	T				DISTANŢAT OM DIN ALTĂ ŢARĂ					
	SIMŢUL NASULUI SETURI DE TIMBRE	M	I	R	O	S	POM BĂTUT LA CULES BIVOL TIBETAN	N	U	C	A SE SCULA DIN MORŢI
S	E	PETRECERI CU MIRI LOPEŢI ÎN BĂRCI					R	GRĂDINA CU ÎNGERI INSTINCT PRIMAR			I
ŞES! COPIII SCRIITORULUI MÂNĂ	F	I	I	I	FELINE DIN CARPAŢI A TRAGE LA MĂSEA		E			CE FRIG ESTE!	N
B	R	A	T	ŞEF LA STÂNĂ NUCLEU DE LANTAN!	B		N		BICONCAV PE MARGINI!! FINAL DE BARIU!	B	V
PANTOFI BOIEREŞTI FRIZURĂ, COAFURĂ					E		PERECHI PENTRU MIRESE	M	I	R	I
					A					R	A

Umor

☺ *O blondă se plimba liniştită, când, deodată, vede o maşină fără şofer, care mergea. Conştientă de pericol, sare în maşină şi trage frâna de mână. Când iese, dă nas în nas cu proprietarul, un bărbat foarte atrăgător.*

– Începuse să meargă singură, dar am sărit în ea şi am tras frâna de mână! spune ea, foarte mândră de isprava ei.

– Ştiu, răspunde el sec. Eu o împingeam!

☺ *– Îmi dai numărul tău de telefon?*
– Scrie!
– Scriu.
– Nu!

☺ *O bătrână la pescărie se uită la peştii care înotau şi întreabă vânzătoarea:*
– Sunt proapeţi?
– Cum să nu fie proaspeţi?! Nu vezi că mişcă?
– Eeeh, maică! De mişcat şi eu mă mişc...

☺ *– Iubitule, am slăbit 3 kilograme.*
– Din cât?
– Din 118 kilograme.

– Felicitări, e exact cum ai pierde o piuliţă de la tanc!

☺ *– Cu ce se ocupă tatăl tău Maria?*
– Vinde mobilă, doamnă profesoară.
– Bună meserie.
– O fi ea bună, dar de fiecare dată mama trebuie să cumpere alta.

SUDOKU

jocul săptămânii: 35

				5	3			8
5	7	3		6		1		
1		4			2	5	3	
7	4		2				6	
	1	6			7	9		
					6	2		7
4			7	2	9		8	5
3			4	1	8	6	9	
9	2		6		5		7	

Soluţia în numărul viitor

Soluţia «SUDOKU» – jocul săptămânii 34

9	5	6	2	8	1	4	7	3
7	8	1	4	3	9	6	5	2
4	2	3	5	7	6	1	8	9
6	1	4	9	5	8	3	2	7
5	7	9	3	4	2	8	6	1
2	3	8	1	6	7	9	4	5
3	4	2	8	9	5	7	1	6
8	6	5	7	1	3	2	9	4
1	9	7	6	2	4	5	3	8

Soluţia integramei „SPECIALE"

Orizontal: C - E - S - O - U - M - PARTICIPANTI - SECRETARIAT - LAS - INALT - RU - POSTER - APTI - CIRCA - IT - AER - A - TONT - EST - E - MA - ATARNARI - TATARA - TAMP - ROLE - ASA - FIR - SURUBELNITA - CINEMATOGRAF.

Verificaţi-vă cunoştinţele!

Focul

1. Cum a adus Prometeu, conform mitologiei greceşti, focul pe care l-a răpit zeilor şi l-a dăruit oamenilor?
2. Cum se numeau, în Roma Antică, fecioarele preotese care păzeau focul sacru în templul zeiţei focului?
3. Cum se numea zeul focului distrugător şi creator în mitologia scandinavă?
4. Ce romancier şi dramaturg italian (1863-1938) a publicat în anul 1900 romanul „Focul"?
5. Cine a compus muzica baletului „Pasărea de foc"?
6. Când a fost arsă pe rug Ioana d'Arc, eroina Franţei, simbol al patriotismului?
7. Când a avut loc „marele foc din Londra"?

Răspunsurile la întrebările din numărul trecut

1) În mitologia greacă muzele erau divinităţi alegorice, ocrotitoare şi inspiratoare ale artelor şi ştiinţelor. Prin extensie, inspiratoarea oricărei creator de artă este numită muză. 2) Cele nouă muze din mitologia greacă erau fiicele lui Zeus şi ale zeiţei memoriei, Mnemosine. 3) Zeul Apollo şi cele nouă muze îşi aveau reşedinţa pe muntele Parnas. 4) Calul înaripat Pegas s-a născut din sângele Meduzei ucisă de Perseu. 5) Poezia „Muzei mele" a fost scrisă de George Topîrceanu. 6) Muza Euterpe era considerată personificare a muzicii. 7) Tabloul „Muza şi poetul: Apollinaire şi Marie Laurencin" poartă semnătura lui Henri Rousseau, zis „Vameşul".

Poşta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Cântece şi cântăreţi" am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamţ; *Mioara Popa,* Iaşi; *Monica Vlad,* Timişoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Braşov; *Mihaela Popovici,* Buzău; *Georgeta Ioan* şi *Luminiţa Popescu,* Bucureşti; *Ing. Ion Ciocşan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galaţi; *Ing. Mihai Călcâianu* şi *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuş-Bihor; *Prof. Marin Ştefan,* Şimleul Silvaniei; *Ing. Mihai Waspusch* şi *Prof. Mihai Piscureanu,* Bucureşti.

✉ Aşteptăm scrisorile dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE

Încercaţi să rezolvaţi labirintul.

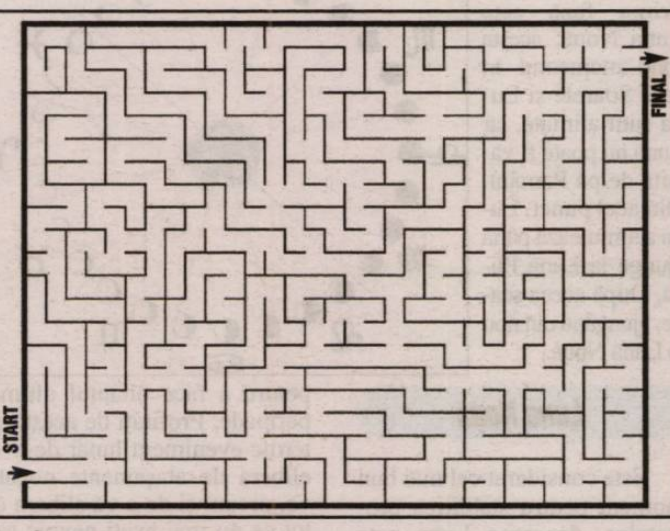

Grădina de lângă casă

Steaua egipteană

(Pentas lanceolata)

● Este o plantă perenă originară din sudul Peninsulei Arabice şi din partea de est a Africii. Are o creştere rapidă şi poate ajunge la înălţime de 30-60 cm.

● Steaua egipteană este cultivată ca plantă decorativă prin flori şi poate fi ţinută ca plantă de apartament şi de exterior, pe perioada verii. Pentru a stimula ramificarea plantei se recomandă ciupirea lăstarilor cu lungimi mai mari.

● Temperatura minimă tolerată de plantă nu trebuie să scadă sub 10ºC.

● Frunzele sunt eliptice, lungi de 12-15 cm şi de culoare verde închis, cu nervuri adânci.

● Florile apar în vârfurile ramurilor, grupate în buchete, în formă de stea. Sunt colorate în alb, roşu, roz sau mov. Înfloreşte de la sfârşitul primăverii (mai), până toamna la sfârşitul lunii septembrie.

● Se amplasează în spaţii luminoase sau semiumbrite, unde Soarele poate ajunge la plantă.

● Se udă cu cantităţi moderate de apă, fără a fi în exces în sol. Iarna se folosesc cantităţi reduse de apă, la intervale de timp mai mari.

● Se administrează îngrăşăminte specifice plantelor cu flori, de două ori pe lună, din primăvară până în toamnă.

● Se înmulţeşte prin seminţe sau butăşire. Seminţele se plantează în spaţii încălzite, cu aproximativ 2 luni înainte de ultimul îngheţ.

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Cum putem profita de fazele Lunii?

Astăzi vom vorbi despre magica Lună. Se cunosc multe studii care dovedesc influența acesteia asupra Pământului și a organismului uman, despre care se spune că ar conține aproximativ 60% apă.

Pe măsură ce Luna trece prin faze se mișcă și prin semnele zodiacale, rămânând în fiecare timp de câteva zile. Este un ciclu nesfârșit.

Cu cât știm mai multe despre Lună, cu atât putem folosi ciclurile prin care trece pentru a ne spori puterile și a trăi în armonie.

Să începem cu elementele de bază.

Luna trece prin faze și fiecare fază este definită de forma porțiunii luminată de Soare, așa cum se vede de pe Pământ. Prima fază este Luna Nouă, acesta fiind momentul în care Soarele și Luna sunt aliniate, iar Luna nu poate fi văzută de pe Pământ. Din acel punct, Luna acumulează până ajunge la Lună Plină. După aceea scade, ajungând din nou la Lună Nouă.

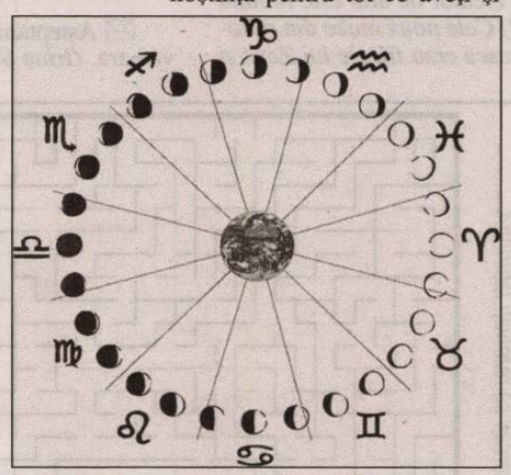

Luna Nouă

Este considerat cel mai bun moment pentru stabilirea proiectelor, deoarece Luna este văzută ca o etapă de creștere și este momentul optim ca să vă gândiți la ce vreți cu adevărat în viața dumneavoastră. Fermierii folosesc acest moment pentru plantarea semințelor, deoarece solul este considerat fertil și umed. Dacă vreți să vă folosiți de acest principiu, scrieți pe o hârtie planul pe care vreți să-l îndepliniți și urmăriți cum ideea dumneavoastră se va energiza și va „crește".

Luna în creștere

Acesta este momentul pentru a fi creativi. Aplicați-vă energia în proiectele care vă aduc fericire. Este un moment prielnic pentru construire, așa că proiectul dumneavoastră va evolua mai repede decât ar fi făcut-o alteori.

Luna Plină

Această fază a astrului este considerat cel mai bun moment pentru a vă exprima recunoștința pentru tot ce aveți și pentru a face bilanțul ultimei perioade. Profitați de acest puternic eveniment lunar de a vă elibera de atașamente negative, precum și de a vă elibera de tot ce nu mai aveți nevoie sau nu mai doriți să existe în preajma dumneavoastră.

Luna în scădere

Pe măsură ce Luna începe să scadă, energia ei începe să încetinească. Acesta este momentul optim pentru a afla ce funcționează în viața dumneavoastră și ce nu. Opriți vechile obiceiuri care nu vă ajută la nimic, implementați-vă un buget sau configurați-vă sisteme care vă ajută să trăiți mai ușor.

Ce înseamnă când Luna trece prin elementele zodiacului?

Fiecare fază lunară este însoțită de un semn. În timp ce fiecare element (Aer, Foc, Apă, Pământ) are propria personalitate care se adaugă fazelor acestui astru.

Când Luna este într-un semn de Apă trebuie să ne așteptăm să împrumutăm tot felul de trăiri de la Pești, Rac și Scorpion. Putem capta de la emoțiile altor persoane mai mult decât de obicei și putem folosi acest lucru în avantajul nostru alegând să vă adunați cu oameni care sunt iubitori și vă vor susține. Exprimați-vă emoțiile, fie prin scris, fie prin vorbire.

Când Luna este într-un semn de Aer putem împrumuta din curiozitatea nativilor din Vărsător, Gemeni și Balanță. Înscrieți-vă la un nou curs, discutați cu oameni charismatici, urmăriți documentare despre domeniul care vă interesează. Toate aceste lucruri vă vor face să vă simțiți fantastic sub influența semnului de Aer.

Când Luna este într-un semn de Pământ trebuie să privim spre zodiile Taur, Fecioară și Capricorn și vom observa că suntem mai atrași de simțul practic și de lumea materială mai mult ca de obicei. Ar fi bine să faceți o listă, să planificați viitorul și să începeți să realizați proiectele. Mișcați-vă și munciți mai mult, bucurați-vă de gusturi, arome și mergeți să vă cumpărați ceva frumos!

Când Luna este într-un semn de Foc regulile se aplică după cele ale zodiilor Berbec, Leu și Săgetător. Căutați tot felul de plăceri și aventuri, faceți excursii, cumpărați tot felul de cristale și vă delectați într-un parc de distracții. Schimbați ceva, începeți un nou proiect distractiv sau îi veți surprinde pe cei dragi. Când Luna este într-un semn de Foc vă veți simți mai energici și veți realiza ceva fabulos!

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

- Se îndreaptă societatea spre colaps?
- Pădurile, mult mai importante pentru sănătatea Pământului
- Valentina Istomina – amanta tăcută a lui Stalin
- Cel mai pasionat „fan" al reginei Victoria
- OZN-urile și „jargonul birocratic"
- Preșcolarii și (supra)solicitările părinților
- Lombosciatica – o durere perpetuă
- Și actorii se enervează câteodată...

HOROSCOP

6-12 septembrie 2021

BERBEC 21.03-20.04

Pe măsură ce săptămâna progresează, pregătiți-vă pentru surprize și schimbări bruște de situații legate de locul de muncă sau de activitățile de acasă. S-ar putea să întâlniți oameni noi sau să mergeți în locuri noi.

TAUR 21.04-21.05

Relația dumneavoastră cu unul dintre părinți sau cu un membru apropiat al familiei va fi plăcută și plină de satisfacții. Sunteți plini de idei distractive și, din acest motiv, vă ocupați de tot felul de activități legate de divertisment.

GEMENI 22.05-21.06

Credeți în propriile abilități și în viitor. La urma urmei, sunteți cei care vă realizați propriul scenariu al filmului vieții dumneavoastră. În weekend vă ocupați de casă, de reparații sau îmbunătățiri neașteptate.

RAC 22.06-21.07

Viața este un peisaj în schimbare! Vă simțiți încrezători și mulțumiți de modul în care evoluează lucrurile. Este un moment excelent pentru a obține fonduri din alte surse. S-ar putea să beneficiați de bogăția partenerului.

LEU 22.07-22.08

Vă bucurați de momente bune și de sprijinul emoțional al unor oameni. Desigur, s-ar putea să fiți înclinați să exagerați sau să supraestimați ceva într-un mod pozitiv. Ceva legat de câștigurile sau de bunurile dumneavoastră vor suferi modificări radicale.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Veți întâlni oameni noi și vă implicați în activități noi. Viața devine mai sălbatică decât până acum și vă veți simți încărcați de idei noi. Vă hotărâți să faceți lucrurile în felul dumneavoastră și se pare că nimic nu vă reține.

BALANȚĂ 23.09-22.10

Sunteți încrezători în propriile idei și acest lucru se traduce prin conversații pozitive cu prietenii și partenerii. Câteva știri neașteptate vă vor surprinde. În weekend vă hotărâți să vă reînnoiți garderoba. Succes!

SCORPION 23.10-21.11

Se pare că toată lumea din jurul dumneavoastră este într-o dispoziție excelentă. Acesta este momentul prielnic pentru a avansa sau a cere o favoare. Veți întâlni pe cineva mai tânăr alături de care veți trăi experiențe noi.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Vă simțiți încrezători în convingerile dumneavoastră și în propriile idei. Relațiile cu prietenii vă aduc multă satisfacție, în special cu persoanele creative. În curând veți fi surprinși de ceva legat de părinți sau de persoana iubită.

CAPRICORN 22.12-19.01

Câștigurile și tranzacțiile legate de bani vă aduc mulțumire. Cu toate acestea, câteva planuri de călătorie s-ar putea să se schimbe brusc și va trebui să le anulați sau să le amânați. În curând veți avea oportunitatea de a studia într-un domeniu nou.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Vă simțiți minunat, mai ales că relațiile de prietenie și parteneriatele sunt mulțumitoare. Primiți vești bune legate de o moștenire, o proprietate comună, de o mărire a veniturilor sau un bonus care vă va avantaja.

PEȘTI 19.02-20.03

Sunteți dornici și entuziaști să vă ocupați de problemele lăsate nerezolvate sau amânate de ceva vreme. Acest lucru este minunat, deoarece unele surprize venite de la parteneri sau de la prieteni vor face parte din meniul acestei săptămâni.

Nativul săptămânii: **ELSA SCHIAPARELLI** (10.09.1890 – 13.11.1973)

A fost un designer de modă, considerată una dintre cele mai proeminente figuri ale modei dintre cele două războaie mondiale. Această nativă a zodiei Fecioară a fost puternic influențată în creațiile sale de suprarealiști precum Salvador Dalí și Jean Cocteau.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noștri opiniile legate de conținutul revistei, apelați numărul de telefon: 0213178965

Preț abonament

PERIOADA	VALOAREA
☐ 1 LUNĂ	9,00 LEI
☐ 2 LUNI	18,00 LEI
☐ 3 LUNI	27,00 LEI
☐ 4 LUNI	36,00 LEI
☐ 5 LUNI	45,00 LEI
☐ 6 LUNI	54,00 LEI

Abonamente 2021

Abonați-vă la revista Magazin direct la redacție!

Abonamente 2021

Modalitățile de abonare sunt următoarele:

1. Achitarea printr-un mandat poștal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piața Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, București, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.
2. Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):
   – RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit
   – RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Prețurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poștală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poștei Române (cel târziu în ziua de marți a săptămânii următoare celei de apariție).

Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit:
– 3 luni: 38 euro sau 45 $,
– 6 luni: 75 euro sau 90 $,
sume virate în conturile societății, enumerate alăturat.

MANDAT POȘTAL

DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION – la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piata Presei Libere Nr. 1
Bloc ... Scara ... Etaj 1 Ap. ...
Cod 013701 Localitatea București
Jud./Sect. 1 Tel. ...
C.N.P. ...
Expeditor ...
Localitatea ...
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. ...

TELEFON RECLAMAȚII ABONAMENTE 0722625622

SERIE NOUĂ - 1565 • ANUL LXIV • 9 SEPTEMBRIE 2021 • 16 PAGINI • 3 LEI Nr. 36 (3315)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Femina club

Look-ul anilor '90

Lecţii de nutriţie

„Semaforul" alimentelor: ce mâncăm şi ce evităm

«Să avem grijă cui îi oferim un loc în sufletul nostru, unii intră doar să își șteargă picioarele...»

Lao Tzu

ANII '70 AU ABUNDAT ÎN STUDII CATASTROFICE, de la mărirea găurii în stratul de ozon al planetei, la epuizarea zăcămintelor de petrol până în anul 2000. Între timp, gaura din stratul de ozon a rămas la locul ei, iar rezervele de petrol sunt mai pline ca niciodată.

Acum altele sunt priorităţile, schimbările climatice, reducerea emisiilor de carbon şi creşterea economică. În timp ce lumea aşteaptă cu nerăbdare o revenire a creşterii economice în urma prăbuşirii provocate de pandemie, unii cercetători ridică întrebări urgente cu privire la riscurile revenirii la „normalul" pre-pandemie.

Cu o jumătate de secol în urmă

În 1972, o echipă de oameni de ştiinţă de la MIT s-au reunit pentru a studia riscurile colapsului civilizaţiei. Modelul lor de dinamică a sistemului publicat de Clubul de la Roma a identificat „limite iminente ale creşterii" (LtC), ceea ce însemna că civilizaţia industrială era pe cale să se prăbuşească cândva în secolul 21, din cauza supraexploatării resurselor planetare, scrie publicaţia online *Vice* preluată de *LiveScience*.

Controversata analiză MIT a generat dezbateri aprinse şi a fost înfierată pe scară largă la acea vreme de analişti care au denaturat constatările şi metodele sale. Dar analiza din 1972 a primit azi o justificare uimitoare într-un studiu recent realizat de un director senior al gigantului serviciilor profesionale KPMG, una dintre cele mai mari firme de contabilitate din lume.

Gaya Herrington, cercetător în sustenabilitate şi analiză dinamică a sistemelor la KPMG (SUA) şi consilier al Clubului de la Roma, autoarea studiului *Actualizarea limitelor de creştere: Compararea modelului World3 cu datele empirice* publicat în noiembrie 2020 în *Yale Journal of Industrial Eccology*, concluzionează că traiectoria actuală de afaceri a civilizaţiei globale se îndreaptă spre declinul terminal al creşterii economice în următorul deceniu şi, în cel mai rău caz, ar putea declanşa colapsul societal până în jurul anului 2040.

Este pentru prima oară când un analist de top care lucrează într-o entitate corporativă globală mainstream ia în serios avertismentul „limitelor de creştere", încercând să înţeleagă cât de bine a trecut testul timpului modelul MIT expus în 1972. „La urma urmei, cartea care a prezentat acest model mondial *(Limits of Growth)* a fost un bestseller în anii '70, iar până acum aveam câteva decenii de date empirice care ar putea constitui o bună bază pentru nişte comparaţii semnificative. Dar, spre surprinderea mea nu am putut găsi asemenea încercări recente".

Aşadar, care ar fi perspectiva pentru societate acum, la aproape o jumătate de secol după ce cercetătorii de la MIT au făcut cunoscute prognozele lor publicate în bestsellerul din 1972, *Limits of Growth?*

Analiza lui Herrington examinează datele cuprinse în 10 variabile-cheie, şi anume populaţia, ratele fertilităţii, ratele mortalităţii, producţia industrială, producţia de alimente, serviciile, resursele neregenerabile, poluarea persistentă, bunăstarea umană şi amprenta ecologică şi constată că „cele mai recente date se aliniază cel mai bine cu două scenarii particulare, *BAU2* (Afaceri ca de obicei) şi *CT* (tehnologie inteligentă)" pomenite de World3.

„Scenariile BAU2 şi CT arată o stopare a creşterii în decurs de un deceniu şi ceva de acum înainte", concluzionează studiul. „Ambele scenarii indică astfel că o continuare a business-ului ca de obicei, adică urmărirea creşterii continue, nu este posibilă. Chiar şi atunci când sunt asociate cu o dezvoltare tehnologică inteligentă fără precedent, afacerile ca de obicei, după modelul LtG, ar duce în mod inevitabil la scăderi ale capitalului industrial, ale producţiei agricole şi ale nivelului bunăstării în acest secol".

Gaya Herrington declara pentru *Motherboard* că, în modelele MIT World 3, colapsul nu înseamnă că omenirea va înceta să existe", ci mai degrabă că „creşterea economică şi industrială se va opri şi apoi va scădea, ceea ce va afecta producţia de alimente şi standardele de viaţă... În ceea ce priveşte calendarul, scenariul BAU2 arată un declin abrupt în jurul anului 2040".

Din păcate, scenariul care s-a apropiat cel mai puţin de cele mai recente date empirice se întâmplă să fie cea mai optimistă cale de urmat, cea cunoscută sub numele de *SW* (Lumea Stabilizată), în care civilizaţia urmează o cale durabilă şi experimentează cele mai mici scăderi ale creşterii economice, bazându-se pe o combinaţie de inovare tehnologică şi investiţii pe scară largă în sănătatea publică şi educaţie".

Deşi atât BAU, cât şi Tehnologia Inteligentă (CT), indică sfârşitul creşterii economice în aproximativ 10 ani, doar scenariul BAU2 „duce la un model clar de colaps, în timp ce CT sugerează posibilitatea ca viitoarele scăderi să fie aterizări relativ uşoare, cel puţin pentru umanitate în general".

> **STUDIILE CARE PREZIC CATASTROFE GLOBALE ACAPAREAZĂ ÎNTOTDEAUNA MASS-MEDIA ŞI PE CONSUMATORII DE ŞTIRI. FIE CĂ E VORBA DESPRE SFÂRŞITUL LUMII, FIE CĂ E VORBA DESPRE SCHIMBĂRILE CLIMATICE. UN STUDIU DIN 1972 POMENEA DESPRE UN COLAPS AL SOCIETĂŢII ŞI EL ESTE AZI LUAT ÎN SERIOS DE CERCETĂTORI.**

O fereastră de oportunitate

În timp ce concentrarea asupra urmăririi creşterii economice continue pentru binele său va fi inutilă, studiul lui Herrington constată că progresul tehnologic şi creşterea investiţiilor în serviciile publice „nu ar putea evita doar riscul de colaps, ci ar putea duce la o nouă civilizaţie stabilă şi prosperă care să funcţioneze în siguranţă în limitele planetare. Dar avem doar următorul deceniu la dispoziţie pentru a schimba cursul".

„Prin urmare, în acest moment, datele se aliniază cel mai mult cu scenariile CT şi BAU2 care indică o încetinire şi o eventuală stopare a creşterii în următorul deceniu, dar World3 lasă deschisă posibilitatea ca declinul ulterior să devină un colaps", concluzionează studiul. Deşi scenariul Lumii Stabilizate „urmăreşte cel mai puţin îndeaproape datele actuale, o schimbare deliberată a traiectoriei adusă de o societate care se îndreaptă spre un alt obiectiv decât creşterea accelerată este încă posibilă. Studiul LtG sugerează faptul că această fereastră de oportunitate se închide rapid".

Într-o prezentare susţinută la Forumul Economic Mondial din 2020 în calitatea sa de director al KPMG, Gaya Herrington a pledat pentru ceea ce ea numeşte *agrowth* – o abordare atipică a creşterii care se concentrează pe alte obiective şi priorităţi economice.

„Schimbarea priorităţilor noastre sociale nu trebuie să fie o capitulare în faţa necesităţilor sumbre", spunea Herrington, iar „activitatea societăţii poate fi regenerativă, capacităţile noastre productive pot fi transformate. De fapt, vedem exemple în acest moment. Extinderea acestor eforturi creează acum o lume plină de oportunităţi care poate fi, de asemenea, durabilă".

Aşadar, viitorul societăţii nu este catastrofic, totul depinde de noile direcţii pe care societatea este dispusă să se îndrepte, aceasta ar putea fi concluzia cercetătoarei de la KPMG.

GEORGE CUŞNARENCU

36
5 948427 000171

Focuri naturale
din „Ţara de Foc”

Nu vorbim despre senzaţionala călătorie a celebrului negustor veneţian, Marco Polo, în acel capăt al lumii – Patagonia, extremitatea continentului sud-american, ci ne situăm la mii de kilometri distanţă de aceasta, chiar dacă tot despre Ţara de Foc este vorba.

Mai exact, sub acest nume era cunoscut actualul Azerbaidjan. După ce Marco Polo a vizitat oraşul persan Baku de atunci, a scris despre numeroase flăcări misterioase care se găseau în toată regiunea: „Este cel mai interesant şi mai fascinant lucru, care nu poate fi văzut nicăieri altundeva”.

Se consideră că focurile naturale din Azerbaidjan au jucat un rol crucial în vechea religie zoroastriană, fondată în Iran şi dezvoltată aici în jurul anilor 1000 î.Hr. Pentru zoroastrieni, focul este o legătură între oameni şi lumea supranaturală, un mediu prin care se poate obţine o înţelegere spirituală şi înţelepciune.

Astfel de fenomene au fost odată abundente în zonă, însă au condus la o reducere a presiunii gazelor subterane, interferând cu extracţia comercială a acestora, exploatarea rezervelor din Azerbaidjan a cauzat epuizarea majorităţii lor.

Dintre focurile naturale care ard în prezent aici, Yanar Dag („Muntele arzător”) este cel mai impresionant. Un zid de foc lung de 15 metri, care nu se stinge niciodată, arde fără încetare de-a lungul marginii unui deal, unde flăcările efectiv ţâşnesc în aer dintr-un strat subţire şi poros de gresie. Explicaţia oferită pentru incendiile Yanar Dag este efectul aprinderii gazelor de hidrocarburi emanate din subsol.

Oricare ar fi motivul, aceste incendii ard încontinuu de 4.000 de ani. Experienţa vederii lor este impresionantă atât noaptea, cât şi iarna. Când zăpada cade, fulgii se topesc în aer înainte de a ajunge la sol. În plus, vântul constant Absheron face acest loc şi mai misterios, creând forme bizare de flăcări.

Limbi de foc se ridică, de asemenea, de pe suprafaţa râurilor situate lângă deal cunoscute sub numele de Yanar Bulaq sau „izvoare arzătoare”, ele pot părea inofensive, dar se aprind accidental cu uşurinţă.

Cu toate acestea, localnicii cred în proprietăţile lor curative şi petrec ore întregi făcând băi de picioare în ele.

Din nou despre romgleză

Să vorbim corect!

Cum am spus-o şi cu alte ocazii, nu suntem împotriva neologismelor cu condiţia ca ele să fie folosite atunci când sunt absolut necesare.

Altele însă, odată folosite, sunt utile printr-o corectă exprimare „cum e moţul pentru curcan”, cum a spus într-o ocazie asemănătoare George Topârceanu.

Considerăm că din această categorie face parte verbul „a aplica”. Acum este folosit nu cu sensurile pe care le ştiam şi anume: „A pune un lucru pe (peste) altul pentru a-l fixa” sau „A pune ceva în practică” etc.

Verbul a căpătat acum sensul de „a candida/ a depune actele/ a solicita” şi ne întrebăm la ce e bună această schimbare?!? Avem, după cum ştim mai multe sinonime în limba română, deci această maimuţăreală în romgleză nu acoperă un domeniu nedefinit. Dimpotrivă, aruncă în ceaţă „blurează”, ca să folosim acelaşi sistem, minţile celor care au încă încredere în corectitudinea dicţionarelor. *(I.S.)*

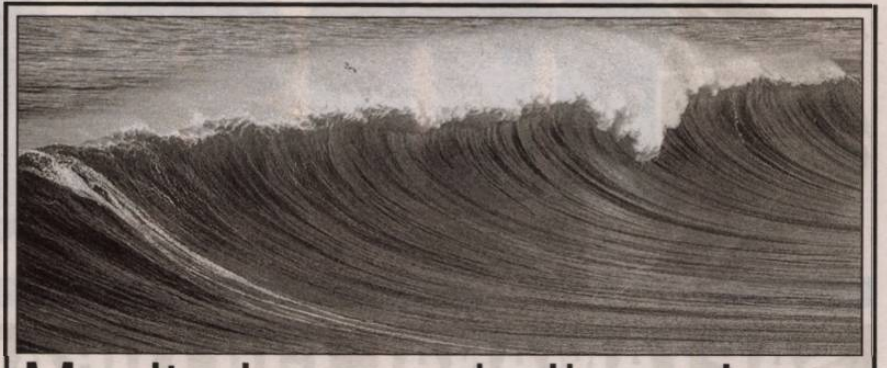

Monitorizarea valurilor ucigaşe

O contramăsură pentru atenuarea dezastrelor din Japonia predispusă la tsunami este supravegherea valurilor oceanice de la mare distanţă. Într-o geamandură echipată cu GPS, antenele sunt fixate pentru a monitoriza continuu modificările înălţimii suprafeţei mării.

O tehnică simplă de filtrare poate distinge apoi valurile ucigaşe de undele de vânt cu frecvenţă mai mare sau schimbările de frecvenţă mai mici datorate mareelor astronomice. În timpul cutremurului Tohoku-Oki din martie 2011 în nord-estul Japoniei, Agenţia Meteorologică Japoneză a emis o alertă de tsunami în termen de trei minute de la debutul seismului, doar pe baza datelor seismologice.

Această alertă a indicat o înălţime a valului de peste şase metri, ceea ce a reprezentat o subestimare semnificativă. Cu toate acestea, după ce sistemul a detectat tsunami-ul, alerta a fost revizuită la o înălţime de peste 10 metri, iar valul a ajuns pe coastă la câteva minute după revizuirea alertei.

Deşi datele din reţeaua de monitorizare a valurilor au fost valoroase, timpul de furnizare a fost insuficient. Limitarea apare deoarece sistemul necesită stabilirea unei staţii de bază GPS pe uscat şi se foloseşte analiza de bază pentru a determina locaţia unei geamanduri GPS în raport cu staţia principală terestră. Această tehnică limitează distanţa geamandurilor GPS la cel mult 20 de kilometri de coastă, deoarece precizia poziţionării se degradează foarte mult la distanţe suplimentare.

Pentru a depăşi această problemă, s-a îmbunătăţit recent sistemul prin introducerea unei noi tehnologii numite Poziţionare punctuală precisă, care nu necesită o bază terestră. Poziţia geamandurilor GPS poate fi estimată în mod autonom, cu o precizie de câţiva centimetri. Implementarea acestui nou sistem va permite desfăşurarea de geamanduri GPS la distanţe mult mai mari, oferind alerte mai rapide şi mai precise.

Strania lume a furnicilor

Definită prin hărnicia ei neobişnuită, furnica surprinde printr-o serie de aspecte comportamentale incredibile, dar anumite specii chiar demonstrează capacităţi cu totul ieşite din comun.

„Atleta” nisipurilor. Furnicile argintii sahariene *(Cataglyphis bombycina)* trăiesc într-un mediu extrem de arid, dar se pare că le place foarte mult acest lucru. Pentru a o demonstra, ele ating performanţe senzaţionale, prin viteza pe care o pot atinge alergând pe nisipurile fierbinţi ale deşertului african. În medie, micile creaturi se deplasează cu viteza de 0,855 m/s, dar pot ajunge la circa 1,300 m/s!

Altfel spus, de 108 ori lungimea propriului lor corp străbătută într-o secundă. Un calcul simplu arată că un om de 1,75 m înălţime ar trebui să parcurgă într-o secundă aproape 200 de metri, pentru a se considera egalul furnicii. Să recunoaştem, o performanţă absolut utopică pentru noi!

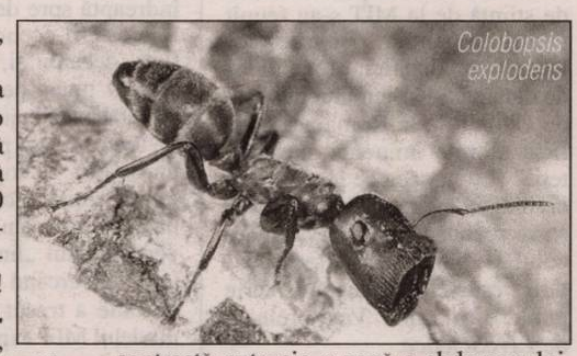

Kamikaze la nivel microscopic. La fel ca numeroase alte vietăţi, furnica de Borneo denumită ştiinţific *Colobopsis explodens* foloseşte o armă chimică pentru a se apăra de inamici. Este vorba despre apărarea celorlalte semeni din cuib, întrucât exemplarul beligerant nu are nicio şansă de a supravieţui confruntării. Totuşi, nu superioritatea atacatorului îl răpune, ci un simţ impresionant pe care oamenii de ştiinţă nu au ezitat să îl considere sacrificiu de sine.

În lumea animală se manifestă astfel foarte puţine specii sociale, între care mai cunoscute sunt termitele şi albinele. Furnicile din Borneo care se confruntă cu agresori îşi contractă puternic o zonă a abdomenului, până ce efectiv explodează, împroşcând în jur o substanţă toxică vâscoasă, de culoare galbenă, care este fatală pentru inamic.

Rolul de kamikaze le este însă rezervat doar lucrătoarelor de rang inferior. Conducătorii au rolul de protecţie pentru colonie, blocând temporar intrarea în cuib, cu capul lor „lărgit” ca un scut.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU
şi
NICUŞOR DINCĂ

Săptămânalul „Magazin” este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU
Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ,
MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN”
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

Tiparul: **TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.**

Sticlă mai dură decât diamantul

Diamantul – cea mai dură substanță cunoscută – este folosit pentru tăierea sticlei în diferite forme. Iată însă că oamenii de știință au reușit să producă un nou tip de sticlă, realizată tot din carbon, ca și diamantul, dar de două ori mai dur ca această piatră prețioasă.

Este vorba despre o echipă de la Universitatea Yanshan, China, care a prezentat această sticlă transparentă, cu nuanță gălbuie, denumită AM-III și capabilă să producă zgârieturi profunde pe un diamant. Supus testărilor, revoluționarul material a atins 113 gigapascali (GPa) pe scara de duritate Vickers – scară pe care diamantele obișnuite nu ating decât între 50 și 70 de gigapascali.

Însă, potrivit șefului echipei, profesorul Tian Yongjun, scopul AM-III nu este înlocuirea diamantelor, ci dezvoltarea de celule solare mai puternice în cadrul panourilor solare și a unor geamuri anti-glonț cu până la 100% mai solide decât modelele existente.

Tian și colegii lui au dezvoltat sticla gălbuie crescând treptat, pe o perioadă de 12 ore, presiunea asupra unui material numit fullerenă, într-o cameră experimentală, la 25 GPa și la temperaturi de 1200 grade Celsius, materialul fiind ulterior răcit tot gradual, aceeași perioadă de timp. Încălzirea și răcirea treptată au făcut ca fullerena să nu se transforme într-un material industrial, ci într-o sticlă extrem de dură.

Inteligența artificială, detectează chiulangiii

O nouă platformă dotată cu inteligență artificială (IA) ar putea pune capăt tertipurilor la care recurg angajații sau studenții fără chef de muncă ori de studii, spre a rămâne acasă.

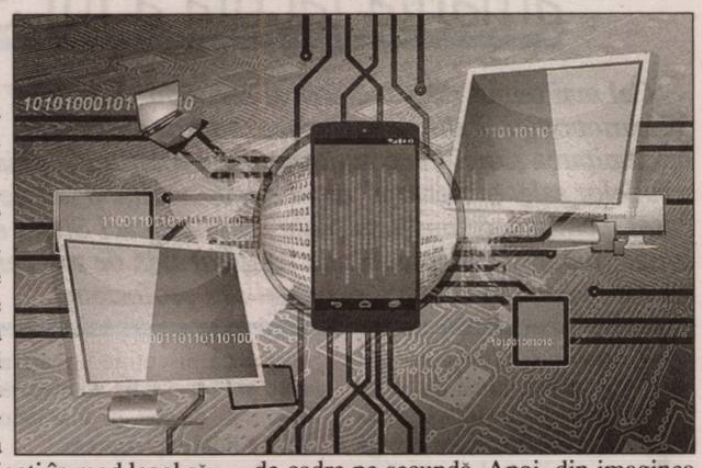

Platforma, numită Binah Teams, monitorizează semnele vitale ale acestora, în timpul unei conversații obișnuite, pe telefonul inteligent, acționând practic ca un veritabil detector de minciuni... vizual.

Ea a fost creată de compania israeliană Binah și vine sub forma unei aplicații pentru smartphone, dar și pentru tablete, laptopuri și computere de tip desktop. Odată instalată, angajatul, studentul sau un alt membru al colectivului trebuie doar să se uite în camera video a dispozitivului său, pentru ca IA să determine semnele sale vitale (ritmul cardiac, saturația de oxigen și ritmul respirator), timp de numai două minute.

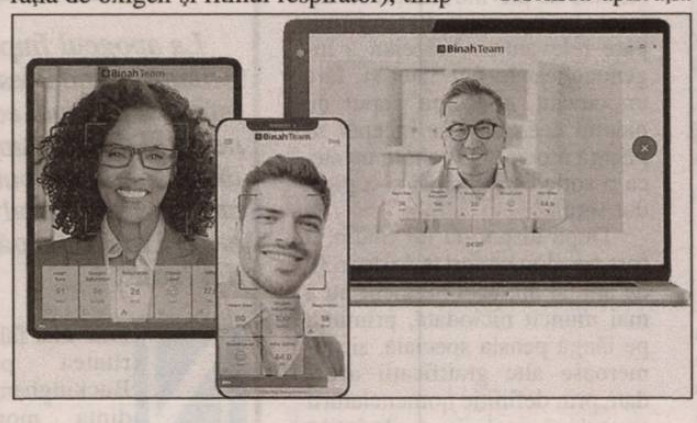

Rezultatele înregistrate sunt de natură să ajute angajatorii sau profesorii să determine „cu o acuratețe de nivel medical" dacă într-adevăr persoana în cauză este bolnavă sau doar se preface, pentru a chiuli de la serviciu sau facultate – deși compania producătoare avertizează că angajații nu pot fi obligați în mod legal să utilizeze aplicația.

Totodată, creatorii aplicației susțin că aceasta nu înregistrează și nici nu salvează imaginile filmate, din rațiuni de confidențialitate și securitate a datelor personale. Cum funcționează însă Binah Teams? Mai întâi, utilizatorii trebuie să deschidă aplicația și să îndrepte camera dispozitivului lor către față, timp de 45 de secunde. Lumina din mediul înconjurător și de la lanterna telefonului inteligent penetrează pielea și reflectă vasele sangvine în cameră.

Binah.ai se conectează la cameră și primește fluxul video captat, cu o frecvență între 30 până la 120 de cadre pe secundă. Apoi, din imaginea completă, IA selectează o regiune de interes (RDI). Este practicată detecția pielii pe fiecare RDI, urmată de extragerea luminii RGB (roșu, verde, albastru).

Fiecare semn vital este calculat pe baza unor cantități diferite de date – ceea ce înseamnă că în doar 45 de secunde, IA analizează 5.400 de cadre cu fața persoanei analizate. Rezultatele analizei apar în zece până la 60 de secunde, datele colectate fiind comparate în această perioadă extrem de scurtă cu mii de alte date, provenind de la persoane examinate în spitale sau în alte facilități medicale, pentru a face comparații între acestea și angajatul/studentul examinat.

Cei de la Binah au anunțat că lucrează la o îmbunătățire a performanțelor aplicației lor, pentru ca aceasta să poată detecta și alte semne vitale care ar putea releva temperatura corporală și chiar nivelul de alcool din sânge.

Pădurile, importante pentru sănătatea Pământului

Savanții au stabilit că pădurile din zonele temperate, precum cele din Statele Unite sau Eurasia, ar putea reprezenta un factor mult mai important în combaterea schimbărilor climatice decât se credea până în prezent, datorită abilității lor de a atrage nori răcoroși.

Timp de zece ani – între 2001 și 2010 – specialiști în mediu de la Universitatea Princeton au analizat înregistrări pe satelit ale păturilor de nori care acoperă regiunea cuprinsă între 30 și 45 grade latitudine nordică.

Apoi, comparând condițiile din zonele unde fuseseră plantate sau replantate păduri cu zone fără acoperire forestieră, ei au descoperit că pădurile de la latitudini medii atrăgeau mai mulți nori, contribuind astfel la reflectarea luminii solare înapoi în spațiu și menținând suprafețele respective mai răcoroase.

În plus, norii erau groși și stratificați, formându-se la începutul zilei, când soarele era deja în ascensiune, fapt care le sporea efectele răcoritoare.

„Reflectivitatea suprafeței terestre, fenomen cunoscut sub denumirea de albedo, constituie un factor crucial pentru climatele regionale, dar și pentru climatul global. Pădurile absorb cantități imense de radiații solare deoarece au un albedo scăzut. Faptul că frunzele copacilor sunt mai întunecate decât savanele și deșerturile permit pădurilor să absoarbă căldura excesivă", afirmă oamenii de știință americani, care susțin că plantarea de copaci pe scară largă, în regiunile temperate ale emisferei nordice ar fi extrem de avantajoasă pentru mediu și ar putea reduce considerabil efectele încălzirii globale – inclusiv fenomenele meteo extreme cu care ne confruntăm tot mai des în ultima vreme.

„Culturi moleculare" pentru VACCINURI DIN PLANTE

Doi cercetători din Canada și SUA, Hugues Fausther-Bovendo și Gary Kobinger, vor să readucă în prim-plan metoda vaccinurilor create din plante pentru a reduce costurile de fabricație și a crea tratamente personalizate. Cei doi propun utilizarea „cultivării moleculare", care plasează ADN capabil să creeze proteine în interiorul celulelor vegetale. Celula este apoi transformată într-un extract, pentru producerea vaccinului.

Cultivarea moleculară a fost propusă pentru prima oară ca alternativă la biofabricare în 1986, doarece oamenii de știință aveau nevoie doar de o „seră", care este mult mai ieftină decât bioreactoarele clasice. Această metodă, care a dus, între 1998 și 2004, la realizarea de numeroase vaccinuri eficiente împotriva unor boli ca hepatita și rabia provocată de lyssavirus și a unor microorganisme precum E.coli sau norovirusurile, s-a dovedit eficientă în faza a treia de testare a vaccinului COVLP – un candidat de vaccin anti-Covid-19, și a unui vaccin contra gripei.

Ambele tipuri de vaccinuri ar putea fi administrate oral și nu injectabil. „Vaccinurile create din plante împotria virusului gripei și virusului SARS-CoV-2 ar putea conține primele proteine vegetale pentru uz terapeutic uman. Enzima glucocerebrosidază, produsă pentru tratarea maladiei Gaucher, este realizată într-o cultură de celule de morcovi, mai degrabă decât în planta propriu-zisă", afirmă Kobinger într-un articol publicat în revista Science Magazine.

Spre deosebire de metoda vegetală, metoda clasică pentru producerea de vaccinuri antigripale implică injectarea virusurilor în ouă de găină fertilizate și incubarea lor timp de câteva zile, pentru ca virusurile să se poată reproduce. Fluidul conținând virusul este apoi recoltat din ouă și utilizat pentru crearea de vaccinuri injectabile.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

Valentina Istomina
amanta tăcută a lui Stalin

Cel mai temut lider totalitar al secolului XX, Iosif Vissarionovici Stalin, a supervizat adesea arestarea, întemnițarea și uciderea majorității apropiaților și chiar a rudelor sale. „Prietenia" cu el era un veritabil act de curaj, pentru care mulți au plătit cu viața, căci Stalin era brutal, paranoic și deosebit de bănuitor față de toți cei cu care venea în contact, personal sau profesional.

Și totuși a existat o excepție notabilă: o femeie care i-a stat aproape decenii întregi, slujindu-l cu credință și în care Stalin avea încredere deplină: Valentina Istomina, căreia el îi spunea „Valecika". Deși l-a însoțit în ultimele două treimi ale regimului său, ea a părut a fi o prezență aproape invizibilă.

Născută în anul revoluției bolșevice – 1917, sub numele de Valentina Zbîcina provenea dintr-o familie de țărani săraci și a venit la Moscova la 18 ani, pentru a se angaja într-o fabrică. Nu se știe cum a atras atenția șefului securității lui Stalin, macabrul Nikolai Vlasik, dar este cert că a obținut slujba de menajeră la casa de vacanță a lui Stalin de la Zubalovo, fiind apoi detașată la casa de la Kunțevo, lângă Moscova, locul favorit de odihnă al dictatorului.

Fire simplă, dar deschisă și cinstită, drăguța tânără a reușit curând să intre în grațiile șefului ei. Faptul că nu a încercat să se implice în politică în niciun fel, ci doar să aibă grijă de Stalin – pe atunci văduv – ca o adevărată soție iubitoare, a salvat-o, cu siguranță. Mereu prezentă, dar nevăzută, supraveghind totul îndeaproape, Valecika a fost „umbra" lui Stalin mai bine de două decenii, fără să dezvăluie niciodată discuțiile la care asistase și fără să fie interesată de secretele de stat, ci doar de confortul liderului suprem.

Bucătăreasă excelentă și gospodină pricepută, tânăra a cucerit nu doar încrederea, ci și inima crudului tiran – deși ea nu a vorbit niciodată despre acest aspect, numeroși membri ai

personalului de la Kunțevo au declarat că „Valecika", de acum căsătorită cu un alt bărbat, ieșea adesea, în toiul nopții, din camera „stăpânului", tăcută și discretă cum a fost toată viața. Ea era singura persoană de care Stalin asculta – mai ales în privința tratamentelor medicale.

După cum se știe, suspicios până la paranoia tiranul nu a avut niciodată încredere în medici – ba a și trimis la moarte sute dintre ei – considerând tratamentele recomandate de aceștia drept tot atâtea încercări de a-l otrăvi treptat. În schimb, era suficient ca Valecika să-i ceară să ia un anumit medicament – în general leacuri băbești, pe care tânăra, provenind din mediul rural rusesc, le cunoștea ca nimeni alta – pentru ca nemilosul dictator să se conformeze pe dată.

În ultimii ani de viață, Stalin cerea ca Valecika să îl însoțească oriunde mergea, considerând-o un fel de „înger păzitor". Nu vom ști niciodată ce a simțit cu adevărat pentru Stalin, dar mărturia fiicei acestuia, Svetlana Aleluieva, privind reacția menajerei la moartea dictatorului, pare relevantă: „Valecika a îngenunchiat în fața tatei și, fără un cuvânt, și-a lipit capul de pieptul acestuia și a început să plângă mocnit, în hohote încete, ca o soție care tocmai și-a pierdut soțul."

După dispariția lui Stalin, a fost pensionată forțat, la doar 36 de ani, și din acel moment nu a mai muncit niciodată, primind, pe lângă pensia specială, și numeroase alte gratificații acordate prin definiție nomenclaturii sovietice – inclusiv o vilă într-o suburbie moscovită și un autoturism Zaporojeț.

În ciuda numeroaselor insistențe venite din partea jurnaliștilor ruși și străini, după reformele perestroika inițiate de Mihail Gorbaciov și prăbușirea Uniunii Sovietice, a refuzat să vorbească vreodată despre relația ei cu Stalin și a murit în 1995 la Moscova, într-un anonimat aproape total.

Micul prinț plictisit

Desfășurată pe 2 iunie 1953, ceremonia de încoronare a reginei Elisabeta a II-a a Marii Britanii a fost una grandioasă. Singurul care nu s-a arătat prea impresionat – ba pare chiar plictisit de tot ceremonialul, este micul prinț Charles, surprins în acest instantaneu alături de mama lui, Elisabeta a II-a și bunica lui, Regina-Mamă.

Cel mai pasionat „fan"
al reginei Victoria

La apogeul Imperiului Britanic, când acesta se întindea pe cinci continente și domina un sfert din planetă, am putea crede că suveranul său era cel mai bine păzit om din lume.

Nimic mai fals: securitatea palatului Buckingham, reședința monarhilor britanici, era așa de slabă, încât orice neavenit se putea strecura înăuntru. Și adesea, unii indivizi o făceau – unii, precum „eroul" rândurilor următoare, chiar de mai multe ori.

Pentru că zidurile palatului erau joase și străjuite de copaci, adesea în grădinile reședinței regale erau găsiți beți vi sau indivizi fără adăpost, dormind pe unde apucau. Dar niciunul nu se compară ca îndrăzneală cu un pușt i de circa 14 ani, pe nume Edward Jones și numit de personalul palatului „băiatul Jones".

Acesta a fost depistat în grădinile de la Buckingham pe 14 decembrie 1838, când un servitor a observat un chip mânjit de cărbune, privindu-l mirat prin fereastra unei dependințe a palatului. Conetabilul a fost alertat, a urmat o goană nebună prin grădini, goană la capătul căreia intrusul a fost prins și percheziționat. Cu acest prilej s-a descoperit că purta două perechi de pantaloni sub care înghesuise însă și câteva obiecte de lenjerie intimă ale... reginei Victoria!

Ancheta a scos la iveală că puștiul le furase chiar din dormitorul acesteia, pe lângă o scrisoare și portretul tinerei și frumoasei regine. Mai mult decât atât, Jones a mărturisit că nu în acea zi intrase pentru prima oară în palat, ci în urmă cu un an!

De atunci era un locatar nepoftit și neobservat al splendidelor apartamente regale. Ziua se ascundea după mobilă, în șeminee sau în vreo cămară, iar noaptea bătea în lung și-n lat întortocheatele coridoare ale palatului. Când i se făcea foame, dădea iama în bucătărie, iar când simțea nevoia se îmbăia – evident în baia reginei!

Nu de puține ori, a declarat el poliției, asistase la întrunirile dintre regină și miniștrii acesteia ascuns sub impozantele mese de stejar din palat. Judecat pentru furt și încălcarea proprietății, puștiul – care a devenit instantaneu favoritul presei și al opiniei publice londoneze – a scăpat doar cu o chelfăneală, după care a fost eliberat. Dar, după nici doi ani, pe 3 decembrie 1840, la două săptămâni după ce Victoria născuse primul ei copil, Edward Jones a fost găsit iarăși ascuns dincolo de o sofa lângă budoarul Majestății Sale, spre groaza tinerei mame.

Arestat, a fost închis pentru trei luni, dar ulterior a fost prins iar, pe când încerca să se furișeze în palat. De astă dată, a primit trei luni de muncă silnică. Arestat și a patra și a cincea oară, tot în preajma palatului, el a fost în cele din urmă deportat în Australia, unde a devenit negustor ambulant, murind în 1893, după ce, beat turtă, a căzut de pe un pod.

Astăzi în istorie

9 septembrie 214

S-a născut împăratul roman Aurelian

Pe numele întreg Lucius Domitius Aurelianus, acest împărat roman s-a născut în Balcani, nu departe de valea inferioară a Dunării, și, înrolat în armata imperială, s-a remarcat prin vitejia și priceperea sa militară.

Alături de compatriotul său, Claudius, Aurelian a condus cavaleria împăratului Gallienus (253-268) și, după asasinarea acestuia, în 268, a sprijinit alegerea ca împărat a lui Claudius. Noul suveran a murit însă după o domnie de doar 18 luni, fiind urmat de fratele său, Quintillius. După nici trei luni, acesta a murit în condiții suspecte, iar în septembrie 270 Aurelian a preluat tronul.

Fire autoritară și crudă, noul împărat i-a respins pe vandali din Panonnia și, după o serie de bătălii sângeroase, i-a alungat pe alemani și iutungi din nordul Italiei, urmărindu-i peste Dunăre. Pentru protecția împotriva unor eventuale năvăliri barbare, el a poruncit construirea unui nou zid defensiv în jurul Romei – o bună parte a acestuia există încă.

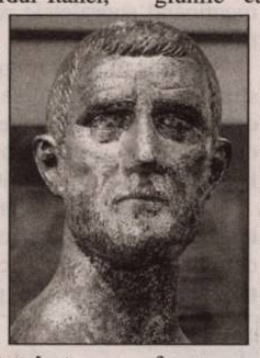

În 271, Aurelian a încercat să recucerească provinciile romane din Răsărit, supuse de mai bine de zece ani dominației monarhilor din Palmyra. El a asediat acest oraș și a capturat-o pe Zenobia, regenta fiului ei minor, Vabalathus. Imediat după victorie, Aurelian – supranumit, pe bună dreptate „împăratul cu mâna veșnic pe sabie" – și-a condus legiunile către Dunăre, unde i-a învins pe carpi. Când Palmyra s-a revoltat din nou, Aurelian a recucerit și distrus complet înfloritoarea așezare.

În 274, a pornit din nou spre Apus, spre a-l înfrunta pe Tetricus, un general care se proclamase împărat și controla Galia, Spania și Britania. Uzurpatorul a fost învins și unitatea imperiului restabilită. Realizând că nu poate apăra Dacia, cotropită mereu de barbari, Aurelian a luat decizia retragerii legiunilor și administrației romane din această provincie.

Pe plan religios, Aurelian a căutat să impună în imperiu cultul unic al lui Sol Invictus (Soarele Invincibil) și a creat astfel o unitate religioasă precară și efemeră, dar care va fi restabilită ulterior de Constantin – prin impunerea creștinismului.

La începutul anului 275, pe când lansase o campanie contra Persiei, Aurelian a fost asasinat de un grup de ofițeri, care se temeau că vor fi executați de asprul împărat – presupunerea fiind însă falsă. Administrarea imperiului a fost continuată de văduva lui Aurelian, Ulpia Severina, până când, după șase luni, Senatul l-a desemnat ca împărat pe bătrânul Marcus Claudius Tacitus.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Look-ul anilor '90

Una dintre tendinţele modei toamnei readuce în prim-plan jeanşii cu talie înaltă, purtaţi simplu, cu un tee-shirt alb, ţinuta fiind completată în serile răcoroase cu un pardesiu. Aşadar, revenim la look-ul anilor '90. Fără excepţii, spun creatorii de modă, oricine poate purta jeanşi.

Pentru persoanele slabe, durdulii, minione, înalte, feminine sau cu aspect androgin, sunt modele de jeanşi perfecţi pentru a pune în valoare punctele forte proprii fiecărei morfologii.

Sunteţi minionă? Vă avantajează jeanşii cu croială dreaptă care lungesc silueta şi dacă purtaţi şi tocuri înalte mai câştigaţi câţiva centimetri.

Măsuraţi mai mult de 1,70? Orice croială de jeanşi vă evidenţiază frumuseţea picioarelor lungi. Pentru dumneavoastră sunt perfecţi saboţii sau pantofii balerini.

Dacă sunteţi mai plinuţă jeanşii „booteut" sau „boyfriend" permit reechilibrarea proporţiilor siluetei. Evitaţi jeanşii prespălaţi. Rezultatul şic este garantat.

Sunteţi slăbuţă, cu un fizic androgin? Jeanşii „slim" sau „skinnys" din denim negru sau gri, cu talie foarte înaltă vă vin perfect.

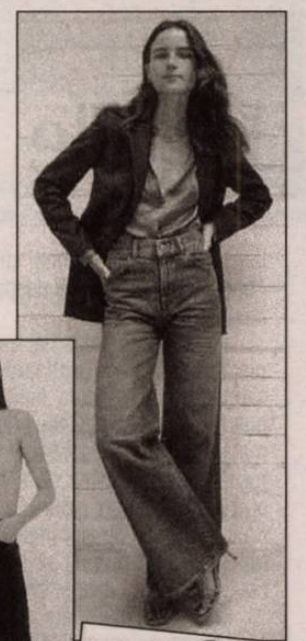

„Semaforul" alimentelor:

ce mâncăm şi ce evităm

Lecţii de nutriţie

O clasificare a alimentelor în funcţie de calităţile lor nutritive şi o ierarhizare a celor mai bune pentru sănătate ne propune dr. nutriţionist Cristian Panaite.

Să descoperim ce alimente să consumăm cel mai des şi pe care să le ocolim. Iată cum ar arăta, metaforic spus, „semaforul" alimentelor.

Ca la orice semafor, verde înseamnă „liber să treceţi", adică să mâncaţi. Galben înseamnă „fiţi prudent", iar roşu „opriţi-vă şi gândiţi-vă înainte de a băga asta în gură".

Cum au ajuns cercetătorii la acest semafor al alimentelor? Au luat în calcul cantitatea de zahăr, sare, colesterol, grăsimi saturate şi trans, densitatea calorică şi nutrienţii pe care le conţin alimentele şi au însumat rezultatele. Care alimente sunt cele mai bune şi pe care să le evităm? Descoperiţi în cele ce urmează.

Roşu pentru alimente procesate, pentru dulciuri şi produse animale

Dacă ne gândim la zahărul pe care îl consumăm, probabil că nu e o surpriză pentru nimeni că cele mai bogate surse sunt dulciurile şi sucurile. Sucul contribuie cu 36,6% la zahărul pe care îl consumăm, deserturile pe bază de cereale cum ar fi gogoşile cu 11,7%, deserturile pe bază de lactate, inclusiv îngheţata, contribuie cu 6,4%, iar bomboanele cu 6,2%.

Analizând alimentele care conţin cele mai multe calorii pe porţie, uleiurile se alătură deserturilor şi alimentelor procesate, nucile, seminţele şi sucurile acidulate nu sunt nici ele mai prejos. Cele mai importante cinci surse de calorii sunt în esenţă deserturile, care reprezintă 6,4% din total, pâinea, care contribuie cu 6,0%, sucul şi alte băuturi dulci, care contribuie cu 5,3% şi pizza care contribuie cu 4,5%.

În ceea ce priveşte grăsimile saturate, deserturile, snack-urile şi anumite produse lactate sunt pe culoarea roşie a semaforului, în timp ce ouăle, carnea de pui, peştele şi carnea roşie sunt pe galben. Cele mai multe dintre grăsimile saturate provin din brânză (8,5%), pizza (5,9%), deserturi pe bază de cereale (5,8%) şi deserturi lactate (5,6%).

Nivelurile de sare sunt cele mai ridicate în carnea procesată şi snack-uri, astfel că acestea primesc culoarea roşie. Aveţi grijă însă şi la pâine, pizza şi paste.

Grăsimile trans sunt prezente în multe alimente – adăugate sau create în mod natural sau artificial. Snack-urile câştigă culoarea roşie, în timp ce produsele de origine animală şi produsele derivate de la animale au culoarea galbenă. Principalii

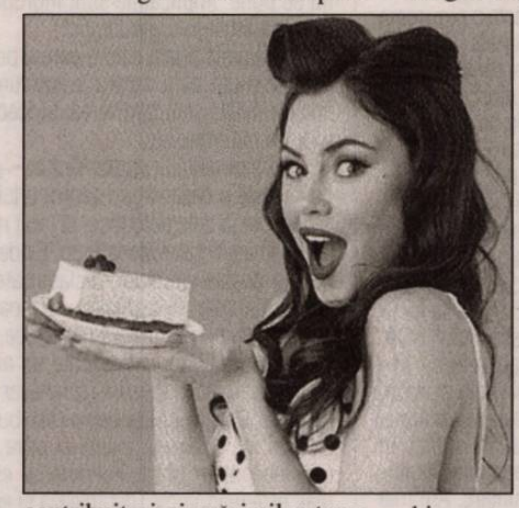

contribuitori ai grăsimilor trans din dieta americană, spun cercetătorii, sunt prăjiturile, biscuiţii, plăcintele, gogoşile şi alte alimente prelucrate pe bază de cereale (40%), urmate de produse animale (21%), margarină (17%), cartofi prăjiţi (8%), chips-uri şi popcorn (5%). În ceea ce priveşte dieta românilor, lucrurile nu sunt cu mult diferite.

Aşadar, deserturile, produsele procesate de orice fel şi produsele animale câştigă detaşat atunci când vorbim de colesterol, zahăr, sare, grăsimi rele şi densitate calorică mare. Adică tot ce este mai rău pentru corpul nostru, motiv pentru care ar fi bine să le consumaţi rar spre deloc. Şi atunci, care sunt alimentele bune pe care ar trebui să le consumăm fără grijă şi în cantităţi cât mai mari?

Verde la vegetale, legume şi fructe

Alimentele nutritive, adică cele care sunt surse de calciu, de magneziu, de potasiu şi vitaminele A, C, D, E şi K, sunt legumele, fructele, nucile şi seminţele. Deoarece corpul nostru are nevoie de energie, iar energia este dată de calorii, nu de cantitatea de alimente pe care o consumăm, cea mai bună modalitate de a evalua ce mâncăm este densitatea nutrienţilor raportată la calorii. Astfel, pentru a maximiza cantitatea de nutrienţi pe care o consumăm, cel mai bine este să mâncăm alimentele cele mai bogate în nutrienţi.

Iar din acest punct de vedere, câştigătorii clari sunt produsele alimentare neprelucrate, nerafinate, adică legumele, ierburile şi condimentele, fructele, leguminoasele, cerealele integrale, nucile şi seminţele.

Aşa că, pentru o stare bună de sănătate şi o condiţie fizică de invidiat, consumaţi cât mai multe legume. Începeţi chiar de azi cu o mâncare de legume condimentată cu ierburi aromatice şi gătită cu o singură lingură de ulei.

Gastronomice

Tăiţei picanţi cu sos de avocado

200 g tăiţei, 1 avocado mare, o conservă ton, o lime, 50 ml ulei măsline, o legătură pătrunjel, o ceapă, 1 ardei iute, 50 g capere, sare.

Se toacă ceapa, ardeiul şi pătrunjelul. Tăiţeii se pun la fiert. Avocado se curăţă, se taie cubuleţe şi se pune în blender împreună cu pătrunjelul, ceapa şi ardeiul. Se adaugă ulei de măsline şi zeama de la limetă şi se mixează până se obţine un sos. După ce tăiţeii s-au fiert, se adaugă acest sos, capere, tonul şi sare după gust.

Ciuperci cu sos de vin

500 g ciuperci, o ţelină mare, 100 ml ulei, 3 linguri maioneză, 2 linguriţe miere, o legătură mărar verde, 100 ml vin roşu, 2 cepe, sare.

Ciupercile se opăresc, se scurg, se taie mărunt şi se pun la călit împreună cu ceapa şi ţelina rasă. Când s-au călit se adaugă mărarul, se sting cu vin şi miere. Se mai lasă să fiarbă 10 minute, se răcesc şi se amestecă bine cu maioneza, potrivindu-se de sare.

Dovlecei sote

1,5 kg dovlecei, 75 g unt, o legătură verdeaţă, sare.

Se curăţă dovleceii de coajă, apoi se taie felii şi se fierb în puţină apă cu sare şi unt. Se pune apă atât cât să acopere dovleceii, iar pe vas se pune un capac. Când a scăzut apa, dovleceii sunt gata. Se presară verdeaţa doar atunci când îi servim.

Prăjitură cu mere şi zmeură

6 linguri unt, 2 ceşti făină, o linguriţă praf de copt, 1/2 ceaşcă zahăr pudră, 4 ceşti cu mere cubuleţe, o ceaşcă stafide, o ceaşcă zmeură, 2 ouă, o ceaşcă vin alb.

Merele se curăţă şi se taie cubuleţe. Într-un vas se amestecă făina, praful de copt şi untul până se face o compoziţie fărâmicioasă, apoi se adaugă zahărul, merele şi stafidele. Se toarnă ceaşca de vin, ouăle bătute se amestecă şi la urmă se pune zmeura, apoi se amestecă din nou uşor ca să nu se strivească. Se toarnă compoziţia într-o tavă cu hârtie de copt şi se dă la cuptor, la foc potrivit până devine aurie. Se lasă la răcit, apoi se taie şi se pudrează cu zahăr farin.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Fenomene aerospaţiale neidentificate

OZN-urile şi „jargonul birocratic”

Richard Dolan este un istoric american. Cartea lui, în două volume: UFOs and the National Security State (OZN-urile şi statul securităţii naţionale), dedicată muşamalizării şi dezinformării în domeniul OZN, a fost considerată, de mai mulţi analişti, ca fiind cea mai bună lucrare care s-a scris vreodată despre acest subiect. Iată de ce, deşi ecourile „raportului preliminar” al grupului operativ pentru Fenomene Aeriene Neidentificate (FAN / OZN) s-au mai estompat, merită să reproduc principalele idei pe care le-a postat chiar de 25 iunie 2021, când raportul a devenit public.

El califică raportul drept „un exerciţiu de jargon birocratic” menit „în mod clar să evite furnizarea multor informaţii autentice”. Totuşi, spune, „există fragmente foarte interesante îngropate aici”. Şi într-adevăr, în ciuda faptului că acest raport evită să prezinte cu atenţie concluziile despre FAN, acesta conţine o concluzie potenţial provocatoare. „Singura problemă este că trebuie să identificaţi câteva afirmaţii împrăştiate în diferite secţiuni şi să le puneţi cap la cap”.

Obiecte sordide, reale

În loc să nominalizeze vreun vinovat ca fiind sursa principală a acestor obiecte, autorii raportului afirmă că nu au găsit dovezi că oricare dintre aceste obiecte ar fi fost tehnologie derivată din SUA. Apoi că nu au găsit nicio dovadă că vreuna dintre aceste FAN provenea din Rusia, China sau orice altă naţiune străină. În plus, raportul mai afirmă că aceste FAN sunt în cea mai mare parte obiecte solide, reale şi cu siguranţă par a fi tehnologice. De asemenea, se afirmă că aceste obiecte au provocat o cantitate destul de mare de deranj în timpul exerciţiilor militare ale SUA şi o serie de situaţii de coliziuni iminente în aer. Raportul mai spune că unele dintre FAN nedumeresc prin caracteristicile lor de zbor, care nu sunt uşor de explicat.

Afirmaţiile evocate sunt răspândite în întregul raport şi sunt uşor de ratat pentru cititorul obişnuit, fiind îngropate în propoziţii şi paragrafe lungi şi prolixe. Dar dacă le luăm laolaltă, se deschide o potenţială problemă de relaţii publice, spune Dolan. La urma urmei, dacă nu sunt produse de americani şi nici de o naţiune străină, şi par a fi solide şi tehnologice, şi pun în pericol siguranţa aeriană, fiind şi o „provocare” potenţială de securitate naţională, şi uneori prezintă caracteristici de zbor nedumeritoare, atunci despre ce vorbim?

Din secţiunea „Domeniu de aplicare şi ipoteze” aflăm că scopul raportului nu este ca să explice natura acestor obiecte, ci doar de a oferi o imagine de ansamblu asupra provocărilor, de a înţelege o potenţială ameninţare FAN. Cu alte cuvinte, în acest raport nu există informaţii despre vreun eveniment specific FAN / OZN. Acest lucru este important de recunoscut. Ceea ce înseamnă că, cel puţin pentru publicul larg, nu există informaţii din care să obţină o imagine clară despre ce anume a fost examinat.

În capitolul „Rezumat executiv” se oferă, mai întâi, o declinare a responsabilităţii: „Cantitatea limitată de rapoarte de înaltă calitate privind fenomenele aeriene neidentificate (FAN) ne restrânge capacitatea de a trage concluzii ferme despre natura sau intenţiile FAN.” Se vede de aici imediat că acest raport nu şi-a propus să prezinte vreo concluzie fermă despre ceva.

Din raport mai aflăm, de asemenea, că el acoperă doar anii 2004-2021 şi se pare că de fapt, în principal, doar ultimii doi ani, când au fost codificate procedurile de raportare a FAN, aşa cum a indicat Marina SUA în 2019 (deşi nu există nicio indicaţie despre natura procedurilor respective). Deci, probabil, s-au uitat la cazul „Tic Tac”, dar nu au spus niciun cuvânt despre asta. Şi nici despre vreun alt caz.

În aceeaşi secţiune, raportul menţionează totuşi că „Majoritatea rapoartelor FAN reprezintă probabil obiecte fizice, dat fiind că majoritatea FAN au fost înregistrate pe mai mulţi senzori.” În timp ce raportul subliniază că există probabil mai multe răspunsuri la rapoartele FAN pe care le-a investigat,

doar un singur caz pare să aibă o explicaţie (un balon vagabond care pierdea aer).

Sunt de menţionat şi alte două afirmaţii. Una este că FAN prezintă în mod clar o problemă de siguranţă a zborului şi „poate reprezenta o provocare pentru securitatea naţională a SUA”. Cealaltă afirmaţie remarcabilă este pur şi simplu solicitarea unor proceduri mai bune şi mai raţionale de examinare şi prelucrare a rapoartelor FAN.

Următoarea secţiune, intitulată: „Raportarea disponibilă este în mare parte neconcludentă”, este probabil cea mai interesantă secţiune a raportului. Aflăm că au existat 144 de rapoarte studiate de grupul de lucru, toate provenind din surse ale guvernului SUA. Dintre acestea, 80 de rapoarte au implicat observarea cu mai mulţi senzori. Un alt fapt interesant este că majoritatea acestor rapoarte au fost situaţii în care FAN a întrerupt pregătirea planificată sau alte activităţi militare. Am mai aflat că în 18 incidente, observatorii au raportat modele de deplasare a FAN sau caracteristici de zbor neobişnuite, de pildă „Să rămână staţionar pe vânt, să se mişte împotriva vântului, să manevreze brusc sau să se deplaseze cu o viteză considerabilă, fără mijloace de propulsie vizibile”, ca şi „un anumit grad de gestionare a semnăturilor”. Dolan menţionează că „La fel ca orice din acest raport, limba este ultra-birocratică, vagă şi chiar obligă pe cititor să treacă printr-un proces de traducere din birocrată în engleza obişnuită”.

Următoarea mică secţiune afirmă pur şi simplu că majoritatea acestor rapoarte au foarte probabil una dintre cele cinci explicaţii posibile: (1) Paraziţi în aer (păsări, baloane, drone etc.) (2) Fenomene naturale atmosferice (cristale de gheaţă, umiditate, fluctuaţii termice) (3) Programe de dezvoltare ale guvernului sau ale industriei SUA. (4) Sisteme adversare străine, cu alte cuvinte China şi Rusia, posibil o altă naţiune „sau o entitate neguvernamentală” (5) „Altele”. Pur şi simplu. Evident, nu există nicio referire la ceva extraterestru. Opinia lui Dolan este că secţiunea este, în esenţă, lipsită de conţinut. Dă impresia că nu a fost efectuată nicio analiză, iar autorii nu au nicio idee despre care sunt explicaţiile cele mai probabile. Autorul speră că „probabil că versiunea clasificată a acestui raport este puţin mai sofisticată”.

Lipsa datelor certe

Urmează o scurtă secţiune referitoare la ameninţările la adresa siguranţei zborului şi la „provocările” potenţiale la adresa securităţii naţionale. Se afirmă că grupul operativ a colectat 11 rapoarte de incidente în care piloţii au raportat ratarea de aproape a ciocnirii cu un FAN. În plus, scrie că: „În prezent nu avem date care să indice că vreun FAN face parte dintr-un program străin de colectare sau ar reprezenta un progres tehnologic major al unui potenţial adversar”. Cu toate acestea, raportul afirmă că un număr dintre aceste FAN au fost detectate în apropierea instalaţiilor militare sau de către aeronavele care transportă „cele mai avansate sisteme de senzori” ale guvernului SUA.

Aici Dolan remarcă: „mintea logică se va întreba despre implicaţii. Dacă nu SUA, dacă nu naţiuni străine, ce ne-a mai rămas? Întrebarea nici măcar nu se pune. Implicaţiile sunt îngropate în masa limbajului birocratic”.

Secţiunea finală este o cerere pentru mai mulţi bani pentru a aprofunda analiza FAN, standardizarea procedurilor de raportare etc.

Cu siguranţă – spune Dolan – raportul este o dezamăgire pentru oricine se aştepta la date autentice, la mult mai multe imagini sau videoclipuri. Evident, scopul acestei versiuni neclasificate a raportului este de a plictisi de moarte publicul cu privire la FAN, deoarece, în ciuda informaţiilor interesante de aici, nu există nimic interesant nici măcar de departe. Dar, în ciuda celor mai bune eforturi ale autorilor, există şi ceva pe care ne putem bizui. Fenomenul este real, este tehnologic, deranjează şi este chiar o potenţială ameninţare, unele dintre obiecte funcţionează în moduri care par dificil sau provocator de explicat. Şi niciunul dintre cazurile examinate nu a indicat drept autor SUA, Rusia, China sau vreo altă naţiune.

În încheiere, Richard Dolan îşi exprima speranţa că versiunea clasificată a acestui raport se va scurge destul de curând. El nu avea informaţii privilegiate în acest sens, ci doar propria presimţire că cineva va scoate restul în public, cât de repede.

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

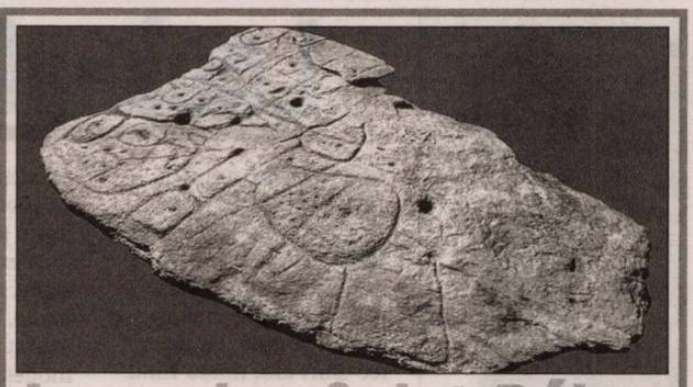

Lespedea Saint-Bélec

Cartografierea suprafeţei terestre constituie în sine o dimensiune de prim rang a civilizaţiei umane, considerată un element definitoriu pentru progresul omenirii, în special odată cu expansiunea pe mare a europenilor către Americi şi, respectiv, către Extremul Orient.

Astăzi, probabil cea mai avansată formă de cartografiere este cea prin imagini satelitare, care oferă „radiografii” uluitoare ale suprafeţei planetei, de imensă valoare inclusiv în domenii ca geologia, arheologia, oceanografia. Este însă şi mai interesant de ştiut de când şi sub ce formă se prezintă cele mai vechi asemenea realizări al civilizaţiei umane actuale.

O aspiraţie legitimă, „ecranată” însă chiar de către o anume mentalitate a omului modern: tendinţa de a subestima cunoştinţele geografice ale societăţilor din trecut, chiar dacă trebuie să ne întoarcem în urmă cu mii de ani. Dar, din moment ce în astronomie nu mai există niciun dubiu că strămoşii noştri aveau informaţii şi realizări senzaţionale, de ce nu ne-am raporta la acelaşi nivel de cunoaştere şi în privinţa hărţilor?!

În anul 1900, arheologul Paul du Chatellier a excavat un cimitir preistoric din nord-vestul Franţei, unde a făcut o descoperire şocantă: aşa-numita *lespede Saint-Bélec*. Piesa de piatră din epoca bronzului este acoperită cu semne ciudate, care abia de câţiva ani au fost dezvăluite drept cea mai veche hartă 3D din Europa.

Achiziţionată iniţial de un colecţionar privat, lespedea gravată a fost cumpărată de Muzeul de Antichităţi Naţionale din Franţa şi apoi a rămas îngropată în şanţul unui castel până în 2014, când a fost redescoperită de arheologi dedicaţi. Potrivit publicaţiei *The Independent*, lespedea din Saint-Bélec a fost datată în epoca bronzului timpuriu, între anii 1900 şi 1650 î.Hr., fiind astfel oficial cea mai veche hartă găsită vreodată în Europa.

Fabricată din şist de culoare gri-albastru, lespedea are 2,2 m lungime, 1,53 m lăţime şi 0,16 m grosime. Noi cercetări sugerează că modelele gravate pe piatră reprezintă o hartă a unei zone din vestul Peninsulei Bretania, indicând posibilitatea să fi fost un obiect creat pentru a marca teritoriul aparţinând unei elite care dorea astfel să-şi afirme puterea asupra regiunii reprezentate.

După estimările unui studiu francez, lespedea din Saint-Bélec „acoperă” o suprafaţă reală de aproximativ 622 de kilometri pătraţi, cu semne foarte probabil specifice care detaliază drumurile, aşezările, râurile, chiar şi o movilă funerară. Scanările 3D de înaltă rezoluţie au scos la lumină mistere vechi de milenii şi au arătat motive clare pe care experţii le-au interpretat ca locaţii specifice.

Din centrul aşezării – care era situată unde convergeau râurile Odet, Isole şi Stêr Laër – au identificat re-

ţele fluviale, drumuri, câmpuri şi multe altele. Comparată cu ceea ce astăzi poate fi confirmat ştiinţific în legătură cu zona reprezentată, harta este corectă în proporţie de cel puţin 80%. Incredibil, pentru o asemenea realizare cu totul specială, veche de 4.000 de ani.

Potrivit specialiştilor Universităţii Bournemouth, aşa cum descrierea bine „documentată” a teritoriului a fost folosită ca semn al puterii asupra zonei, la fel şi îngroparea sa intenţionată (ipoteza cea mai plauzibilă) ar sugera dispariţia conducătorilor care au stăpânit-o sau poate pierderea posesiei terenurilor.

„Alături de evoluţia geografică a elementelor de câmpie din Bretania, realizarea plăcii sugerează apariţia unei noi forme de proprietate a terenului, în timp ce distribuţia mormintelor conducătorilor este strâns legată de fertilitatea solului. În acest context, putem emite ipoteza că lespedea Saint-Bélec a fost utilizată ca plan cadastral pentru gestionarea teritoriului şi controlul terenurilor” – afirmă cercetătorii.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Festivalul Naadam – jocurile Marelui Han

Privită dinspre Vest, astăzi Mongolia are într-un fel o alură comparabilă cu o țară din nordul Africii. Cauza principală se leagă de faptul că pe suprafața sa, de trei ori mai mare decât a Franței, trăiesc abia peste 3 milioane de oameni, dintre care o treime numai în capitala Ulan Bator.

Clima aspră nu pare a fi atractivă în mod deosebit acestor tărâmuri în care, pentru unii oameni, casa încă înseamnă iurta, un cort atotîncăpător. Totuși, acest popor cu o istorie fabuloasă are și lucruri absolut fascinante de arătat lumii întregi.

Ritual în onoarea zeilor

Festivalul Naadam din Mongolia trimite țara într-o frenezie festivă în fiecare vară, când oamenii reînvie gloria veche a unui imperiu pierdut. Cele trei jocuri care constituie Naadam – lupte, curse de cai și tir cu arcul – sunt un mijloc prin care mongolii își comemorează moștenirea războinică nomadă și independența față de China, obținută în 1921. Nimeni nu știe când a început exact tradiția, dar există de secole ca test de forță și abilitate. Unii spun că a fost înființat ca o sărbătoare memorială, ca un ritual de sacrificiu anual care onora diverși zei ai populațiilor din zonele de munte. Alții cred că a evoluat din activități de instruire pentru militari; experții se referă adesea la cartea din secolul al XIII-lea „Istoria secretă a mongolilor", pentru a demonstra că Naadam a fost ținut încă din vremea lui Genghis Khan, când a unit triburile pentru a crea unul dintre cele mai mari și mai temute imperii din istorie.

Astăzi, portretul său este încă prezentat la jocuri; chiar dacă perioada de glorie a imperiului a dispărut de mult, mulți încă își venerează Marele Han.

Întoarcere în timp

Ceremonia de deschidere a festivalului Naadam se simte ca și cum ai călători înapoi în timp: soldații sunt îmbrăcați în imitații ale străvechilor armuri și înconjoară stadionul național din capitală atât pe jos, cât și călare. Poartă sulițe, arcuri și săgeți și salută mii de spectatori ca și când ar juca într-o versiune mongolă a lui Ben Hur. Tobe și trâmbițe creează o atmosferă epică, în timp ce femeile interpretează cântece și dansuri tradiționale. Un element important s-a schimbat, în semn de încuviințare a modernității: Naadam nu mai este rezervat bărbaților, ci există și întreceri feminine la tras cu arcul și curse de cai, nu și de lupte.

Această efervescență vine sută la sută din sufletul și spiritul oamenilor. Participarea este permisă oricui, indiferent de vârstă și, spre deosebire de ceea ce cunoaștem noi, aici nu există categorii de greutate ori limite de timp în demonstrarea forței și agilității.

Totuși, victoria nu aparține întotdeauna celui mai greu competitor. Uneori, o mișcare rapidă bruscă poate produce schimbări uimitoare în doar câteva secunde; cel care atinge pământul cu altă parte a corpului decât mâinile și picioarele pierde. Câștigătorul efectuează apoi un ritual numit devekh sau „dansul vulturului".

Născuți sub vântul libertății

Dincolo de fervoarea competiției se manifestă o dispoziție festivă specială a mulțimii, care include categorii variate de oameni. Vânătorii cu vulturi aruncă asupra festivalului o aură de nostalgie medievală, prezentându-și păsările și caii cu care pozează alături de admiratori. Regulile sunt adesea uimitoare pentru cei din afară: vârsta unui cal determină distanța pe care trebuie să alerge, putând ajunge până la 30 de kilometri istovitori. Și mai șocantă este vârsta călăreților: între 5 și 13 ani! „Abilitățile sunt importante, dar vrem să vedem de fapt cât de bun este calul, nu cel care îl călărește", explică un antrenor.

Cei care nu sunt interesați de sport se bucură totuși de Naadam prin multe activități culturale ce se desfășoară la Ulan Bator în această perioadă. Concertele sunt adesea ținute în Piața Sukhbaatar, artificiile luminează cerul aproape de miezul nopții. În primele ore ale dimineții, petrecerile sunt în plină desfășurare, orașul dansând până la răsăritul soarelui.

Descoperirea patrimoniului național este scopul oficial al festivalului, chiar dacă pentru mulți dintre cei care participă, sportul este principala atracție.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 *de locuri de văzut în România*

Pădurea Dălhăuți

Deși foarte puțin cunoscută de turiști și de iubitorii naturii, pădurea Dălhăuți reprezintă una dintre cele mai frumoase paradisuri verzi din țara noastră. Astăzi, declarată rezervație naturală, pădurea are o suprafață de circa 190 de hectare și adăpostește un veritabil mozaic vegetal, cu peste 400 de specii de plante.

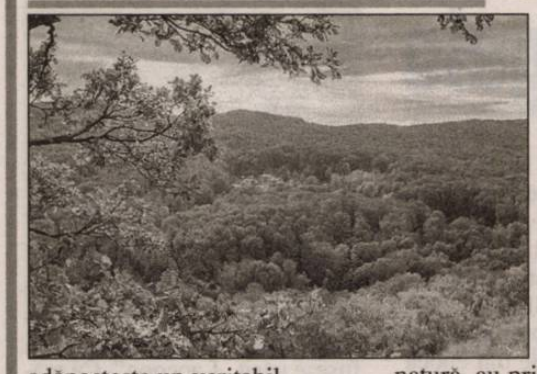

Situată pe versantul estic al Subcarpaților de Curbură, pe drumul județean care leagă satele Faraoanele și Blidari, Pădurea Dălhăuți aparține regiunii euro-siberiene și provinciei ponto-sarmatică. Pădurea conține habitate forestiere reprezentative pentru zona Carpaților Curburii, fiind desemnată sit Natura 2000. Fagii și stejarii de aici ajung la vârste de până la 200 de ani, având diametre impresionante.

Fauna sitului are în componență o gamă diversă de mamifere, păsări, reptile, amfibieni și insecte. Dintre animalele mari remarcăm ursul brun, lupul cenușiu, râsul, cerbul, vulpea, pisica sălbatică, viezurele sau iepurele de câmp, iar dintre păsări specii rare, ca acvila țipătoare mică, gaia roșie, dar și specii comune, ca pupăza, cucul, ciocănitoarea, câneparul, turturica, privighetoarea de zăvoi etc.

Nu lipsesc reptilele și amfibienii, de la șarpele lui Esculap, șarpele de alun, șarpele orb, șopârla de munte la broasca roșie de munte, broasca mare de lac și salamandra de uscat.

Turiștii care simt nevoia și unei retrageri spirituale, nu doar a uneia în natură, au prilejul să viziteze mănăstirea Dălhăuți, situată nu departe de pădure, și unde există o icoană a Maicii Domnului despre care legenda spune că ar fi fost pictată de sfântul evanghelist Luca.

De altfel, se spune că mănăstirea a fost înființată de doi frați ciobani, Anufie și Irapalie Dălhăuș, care au dat numele ei, precum și al satului întemeiat ulterior lângă lăcașul de cult și atestat documentar încă din 1615.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualității

Biserica Mavrodolu

Amplasată pe o colină în municipiul Pitești, împrejmuită cu un zid din piatră și cărămidă, Biserica Mavrodolu are hramurile „Adormirea Maicii Domnului". „Sfântul Spiridon" și „Sfântul Haralambie".

La intrarea în incintă se află o troiță și o cruce de piatră de Albești marcând mormântul ctitorului Ioan Mavrodolu și al familiei sale.

Considerată monument istoric este menționată pentru prima oară în documente în 1752, aici ridicându-se o biserică din lemn de către o rudă a mitropolitului Varlaam, Ene Cupețul.

Ioan Mavrodolu (1769-1832), considerat ctitorul bisericii de zid, a ridicat-o între 1815-1818 și este singurul așezământ din Pitești care a preluat numele formatorului. Sfințită în 1818 de către D.D. Iosif, întâiul episcop al Argeșului, a fost considerată Catedrala orașului până în 1852.

Biserica a fost supusă unor serioase reparații și restaurări, toate respectând arhitectura inițială, construcția în formă de cruce cu două turle. În 1848 locașul are de suferit ravagiile unui incendiu în care au fost distruse bolțile și acoperișul, zidurile rămânând intacte. De aceea, în 1849 au loc cele mai ample reparații la care sunt implicați și enoriașii. Cu acest prilej biserica este refăcută și extinsă, fiind adăugat pridvorul închis, de influență neoclasică. Alte reparații au loc în 1868 și 1914.

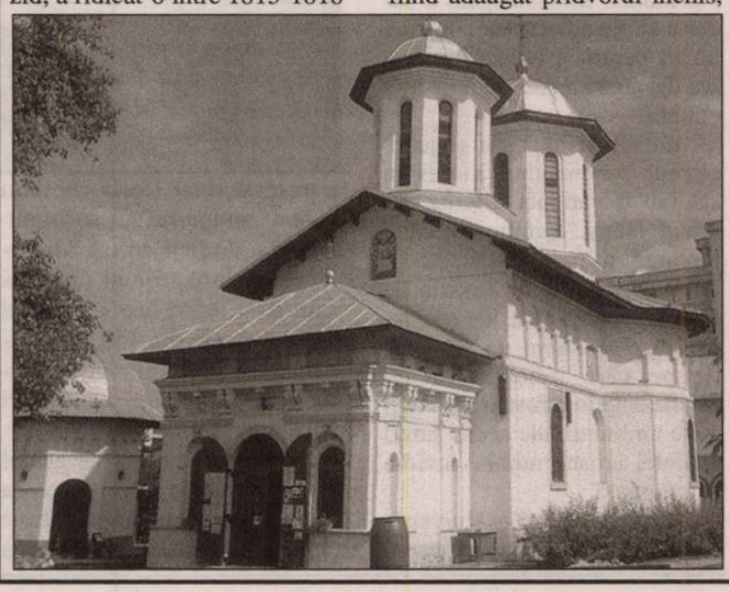

În anul 1868 biserica este pictată în ulei iar lucrările au implicat lărgirea ferestrelor și înlocuirea tâmplei de zid cu o catapeteasmă de lemn realizată în stil baroc și refăcută în 1914 când a fost introdus și curentul electric. Tot acum au fost achiziționate clopotele și a fost reînnoită pictura de pictorul Gheorghe Belizarie. După 1945 a fost refăcută tencuiala exterioară și s-a realizat un trotuar de beton în jurul bisericii.

Între 1955-1957 a fost refăcută pictura de pictorul Emil Ivănescu din Curtea de Argeș. După cutremurul din 1977 turlele de lemn au fost înlocuite cu actualele turle din zid iar în 1994 a fost din nou refăcută pictura în stil neobizantin de pictorul argeșean Ilie Căpușe.

Catapeteasma actualei biserici este lucrată în stil brâncovenesc și prezintă 10 icoane îmbrăcate în argint și alte 10 icoane ovale argintate. În sfântul locaș se găsesc și 30 de icoane de lemn pictate în ulei, în 1868. Argintăria a fost realizată de meșterul pitești Ștefan Avrămescu.

Prin eforturile preotului Constantin Onu, pe locul fostei case parohiale au fost ridicate un locaș de cult destinat persoanelor cu deficiențe auditive și de vorbire și un altul dedicat copiilor. La inițiativa ctitorului, acesta din urmă a fost decorat cu mobilier și icoane în miniatură.

IRINA STOICA

„Sindromul" artistic – Salammbô

Aflați în fața unei opere de artă, nu trebuie să cădem în capcana unei impresii spontane, ce nu ține cont de istoria pe care aceasta o poartă în sine, uneori chiar fără conștientizarea ei de către autor.

În cazul de față, referirea se face – nu la un anume artist, nu la o anume operă, ci la un fenomen care a acționat și este funcțional în domeniul esteticii autentice, afectând valoarea reală a operei de bază. Ideea este că există sau apare o informație, de mare impact public, iar pe marginea ei se brodează și se construiește intens o adevărată mitologie, cel mai frecvent producătoare de imense și nebănuite avantaje

pentru cei care o rostogolesc în timp și spațiu. Iar artele constituie terenul ideal pentru asemenea fenomene, exploatat mereu la maximum.

Personajul Salammbô nu a existat în lumea reală, însă romanul cu acest titlu scris de Gustave Flaubert a declanșat, neoficial, un curent psiho-cultural imprevizibil, de o complexitate mult mai vastă decât trauma colectivă cauzată, spre exemplu, de „Suferințele tânărului Werther" a lui Goethe.

Cartea lui Flaubert nu e nici pe departe o capodoperă, însă lectura ei în sine este captivantă, întrucât adună o serie de subiecte gustate de cititori: o poveste de dragoste încheiată tragic, fragmente de istorie reale, împletite ingenios cu episoade fictive, multă aventură și mult suspans, dar și violență, pe lângă scurte incursiuni în lumea magiei.

Povestea frumoasei Salammbô (fiica inventată a generalului cartaginez Hamilcar Barca) este extrasă, cu fidelitate, din „Istoriile" lui Polibiu, altfel o sursă obscură folosită într-un roman major al vremii și o alegere ciudată pentru un autor care ajunsese faimos cu „Doamna Bovary".

Flaubert putea avea un interes aparte pentru istoria cartagineză, dar brutalitatea ei rămâne controversată și astăzi. Ceea ce i-a inspirat însă mai târziu pe artiștii plastici, din această complicată țesătură epică, este o adevărată inflație de elemente simbolice perfect pliate pe binecunoscuta „dispută" dintre romantism și clasicism, dar atingând puternic și realismul.

Ei bine, doza de „banalitate" a acestei desfășurări de forțe lumești și nelumești nu i-a oprit pe pictorii și graficienii veacului XX să se aplece cu multă atenție pentru detalii asupra subiectului. Prin subiect înțelegând însăși protagonista romanului, Salammbô, a cărei postură artistică am folosit-o pentru a denumi „Sindromul" Salammbô. Poate și mai surprinzător, subiectul creației lui Flaubert apare ocazional și într-un cu totul alt gen de artă, filmul „Citizen Kane", al celebrului Orson Welles.

Personajul nu a fost pictat până în ultimul deceniu al secolului XIX, la treizeci de ani de la publicarea romanului: Georges Rochegrosse – „Salammbô și porumbeii" (1893). Pasionat de narațiuni violente și femei frumoase el devine aproape prerafaelit aici, cu frumoasa preoteasă așezată complet îmbră-

cată pe un șezlong, în mijlocul unui stol de porumbei albi. Păsări a căror prezență, totuși, nu poate fi explicată în termeni simbolici.

La trei ani după acest moment, Léon Bonnat a pictat un portret al marii soprane de operă Rose Caron în rolul lui Salammbô (1896). Bonnat pare să fi fost cam „lent", deoarece Caron cântase pentru prima oară rolul principal la Bruxelles la începutul anului 1890, în opera lui Ernest Reyer.

Salammbô a atras atenția și marelui ilustrator și pictor ceh Alphonse Mucha, care lucra la Paris pentru actrița Sarah Bernhardt când a realizat o litografie color a „Incantației" (1897), un cadou

gratuit pentru abonații unui jurnal. Oricum, Mucha a plasat-o în rolul de preoteasă, privind spre cer, cu orașul Cartagina în fundal. Ca operă Art Nouveau – o realizare remarcabilă, fără niciun fel de îndoială!

Ca posibil argument în sprijinul ideii că Salammbô reprezintă cu adevărat un gen de sindrom artistic remarcăm faptul că, în prezent, se cunosc cel puțin 350 de creații plastice dedicate subiectului romanului cu același titlu – un „thriller" al secolului XIX. Totodată însă, merită toată atenția acest fenomen, prin care o creație artistică, fie ea valoroasă ori nu, generează un puternic curent în care sunt angrenate în timp domenii estetice dintre cele mai diverse.

Marginalizarea lui Michelangelo

Fabuloasa descoperire, în anul 1506, a grupului statuar lucrat în marmură denumit „Laocoon și fiii săi" a generat un val de entuziasm în lumea artistică renascentistă din Roma. După câțiva ani, ea a lăsat însă locul unor dispute înverșunate, odată cu dorința cumpărătorului sculpturii, papa Iulius al II-lea, de a fi restaurată, în primul rând prin reconstituirea posibilei poziții a brațului drept al personajului

principal, pierdut definitiv. Pe fondul dilemelor savanților, în 1510 s-a organizat un concurs, spre a se propune cel mai adecvat model. Michelangelo a sugerat să fie aplecat înapoi, spre umăr, pentru a indica încercarea disperată a preotului de a se elibera.

Rafael, rivalul său și judecătorul concursului, a ales în schimb o variantă diferită, cu brațul întins, încorporată când lucrarea a fost restaurată în 1520. De aici însă, dincolo de firește controverse ale specialiștilor, s-a născut un eșafodaj de pe care notorietatea lui Michelangelo a fost aruncată în zone umbroase ale acelei laturi a ființei umane numite invidie și ignoranță.

Istoricul de artă al Universității Columbia, Lynn Catterson,

a avansat chiar teoria conform căreia sculptorul „Laocoonului" era, de fapt, însuși Michelangelo. În sprijinul ipotezei sale, ea se referă la o schiță a lui Michelangelo din 1501 (anterioară cu cinci ani marii descoperiri) care prezintă asemănări stilistice cu sculptura.

Catterson susține că geniul toscan a creat în secret gruparea sculpturală, care ulterior a fost „găsită". Criticii afirmă că obstacole logistice și financiare uriașe fac ca o astfel de schemă să fie improbabilă. Majoritatea istoricilor acceptă faptul că sculptura este un produs direct (sau o copie din epoca romană) al epocii elenistice, când sculptura greacă a atins un vârf de dinamism, între secolul al IV-lea și secolul I î.Hr.

Popularitatea lucrării s-a consolidat de-a lungul secolelor. Napoleon a scos-o din Vatican și a așezat-o în Muzeul Luvru din Paris, în anul 1798, alături de alte piese de artă din Italia. Însă sculptura a fost returnată Vaticanului în 1816.

În 1905 anticarul Ludwig Pollak a descoperit un braț de marmură într-un atelier de sculptură aflat lângă locul unde

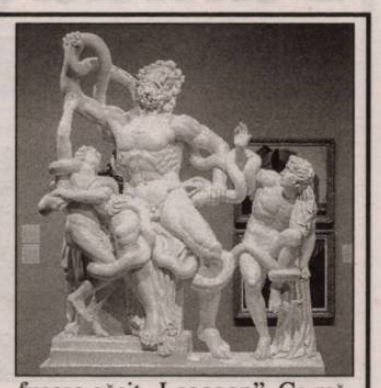

fusese găsit „Laocoon". Ca mărime și stil era similar cu celebrul grup statuar. În 1957, autoritățile Muzeelor Vaticanului au anunțat în cele din urmă că fragmentul ar fi probabil faimosul braț lipsă al lui Laocoon, iar acesta a fost atașat piesei. Brațul este îndoit înapoi, exact așa cum Michelangelo sugerase că ar trebui să fie, cu 450 de ani înainte.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU
și
NICUȘOR DINCĂ

Ştiaţi că...

◆ *...limnologia este o ramură a hidrologiei? Se ocupă cu studiul lacurilor.*

◆ *...în fluviul Amazon şi afluenţii*

săi trăiesc o treime din peştii de pe Terra?

◆ *...elefantul african este mamiferul cu cea mai lungă perioadă de gestaţie? Aceasta durează 640 de zile.*

◆ *...laricele sau zada este un conifer înrudit cu pinul?*

Este singurul conifer cu frunze căzătoare din munţii Carpaţi.

◆ *...primul Sinod ecumenic a avut loc la Niceea în anul 325? A fost prezent şi împăratul Constantin cel Mare.*

◆ *...„Cornul de aur" este un golf de 6 kilometri lungime pe ţărmul european al*

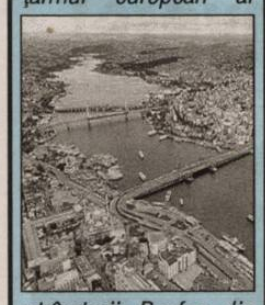

strâmtorii Bosfor din Istanbul? Desparte oraşul în cartierele Pero şi Galata.

◆ *...prima lucrare de geologie în limba română este „Calcarul dela Răpidea", publicată în anul 1862? Autorul este Grigore Cobălcescu (1831-1892), profesor la Universitatea din Iaşi.*

◆ *...„simunul" este un vânt puternic, uscat şi cald? Bate în Sahara şi Arabia.*

Ştiaţi că...

Vaduz
o capitală miniaturală

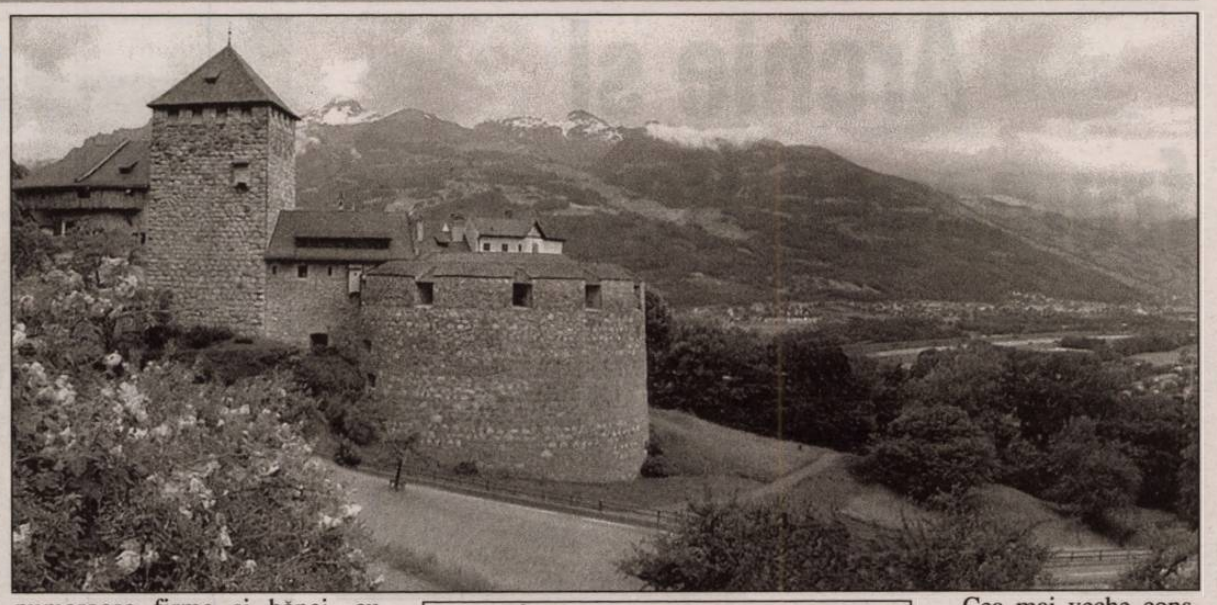

Capitală a statului Liechtenstein, unul dintre cele mai mici din lume – al patrulea din Europa după Vatican, Monaco şi San Marino – oraşul Vaduz a fost înălţat în Munţii Alpi, în dreapta Rinului, ţara fiind vecină cu Austria şi Elveţia.

Oraşul cu circa 5.400 de locuitori este cel mai mare centru urban al statului şi există o mulţime de legende privitoare la întemeierea sa. Se pare că prima atestare documentară datează din secolul al XII-lea când era numit Farduzes. Cei mai mulţi dintre cercetători susţin că fondarea oraşului a avut loc în jurul anului 1322 şi este atribuită conţilor de Werdenberg, amintindu-se şi existenţa unui castel.

Istoria sa propriu-zisă începe în secolul al XVII-lea când familia Liechtenstein cumpără pământul de aici având nevoie de teritoriu. În 1712, prinţul Hans Adam de Liechtenstein preia conducerea comitatului respectiv pe care în 1719 regele Carol al VI-lea îl alipeşte domeniului Schellenberg, creând Principatul Liechtenstein cu capitala Vaduz. Iniţial oraşul era cunoscut pentru vinurile din pivniţele sale, dar, de-a lungul timpului a devenit un important centru de afaceri, cu numeroase firme şi bănci, cu multe oportunităţi pentru comerţul internaţional.

Simbolul oraşului este castelul. Ridicat pe o colină, înconjurat de pădure, cu ziduri care ating

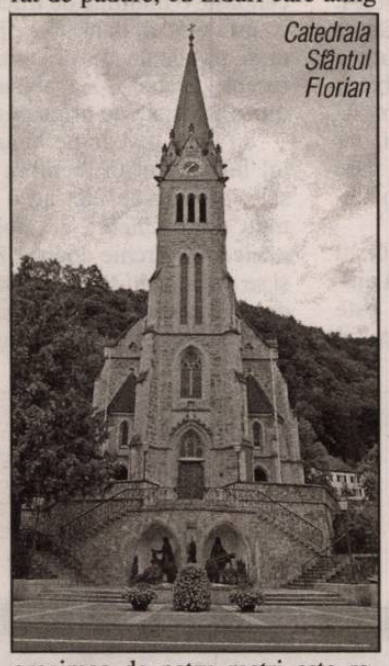

Catedrala Sfântul Florian

grosimea de patru metri este reşedinţa oficială a prinţului de Liechtenstein. Castelul nu este deschis turiştilor dar în centrul oraşului există o machetă a acestuia pe care turiştii o pot admira de aproape.

„Casa Roşie"

La intrare în Vaduz este ridicată Catedrala Sfântul Florian cu o turlă impunătoare care poate fi văzută din orice colţ al oraşlui. A fost construită în 1873 în stil gotic după planurile arhitectului Fiedrich von Schmidt (1835-1891) pe locul unei mai vechi biserici catolice.

Primăria Rathans

Este închinată Sfântului Florian şi a primit rangul de catedrală în 1992. Sfântul Florian este unul dintre oratorii oraşului şi este considerat şi patron al pompierilor. A fost cetăţean roman şi, creştin fiind, a refuzat să aducă jertfe zeilor, deşi era angajat în armata statului într-o unitate din Lauricum (astăzi Lorch din Austria). Dat afară din armată este exilat într-o localitate din nord-estul Austriei unde a dus o intensă activitate de răspândire a Evangheliei şi a ajutat grupuri de creştini. Pedeapsa pe care a primit-o a fost cumplită fiind tăiat de viu în bucăţi legate de o piatră de moară şi aruncat în râul Enns.

În interiorul Catedralei au fost îngropaţi nobili şi prinţi din secolul al XIV-lea până în zilele noastre.

Cea mai veche construcţie din oraş este „Casa Roşie" ridicată din piatră şi lemn, închisă vizitatorilor dar veşnic înconjurată de cei care doresc să-şi facă o fotografie aici.

Clădirile din oraş nu sunt prea înalte şi nici străzile foarte largi ceea ce-i oferă un aer intim şi prietenos mai ales că florile sunt prezente pretutindeni. O altă clădire emblematică pentru oraş este Primăria Rathans, cu o intrare străjuită de coloane şi având în faţă trei cai de bronz. Clădirea guvernului, aflată în apropiere este decorată cu stucaturi elegante.

Remarcabil este şi Muzeul de Artă Modernă şi Contemporană, o clădire avangardistă construită din beton şi bazalt întunecat.

Oraşul se mândreşte şi cu o Universitate fondată în 1961 şi definitivată în 2011 şi cu un stadion cu 8.000 de locuri şi propriul său club de fotbal. Există de asemenea un muzeu al schiului, un altul al poştelor, galerii de artă şi mai ales statui expuse în stradă, care aduc arta mai aproape de inimile locuitorilor.

Dorobanţul din Turnu Măgurele

Aflată în municipiul Turnu Măgurele, Statuia Dorobanţului este opera sculptorului italian Raffaello Romanelle. A fost dezvelită în 1907 pentru cinstirea eroilor căzuţi în Războiul de Independenţă din 1877-1878.

Statuia de bronz reprezintă un dorobanţ cu căciula dată un pic pe spate. Pe soclu sunt montate două basoreliefuri reprezentând scene de luptă şi un vultur cu aripile desfăcute purtând în gheare un document cu numele eroilor. Pe de-o parte şi de alta a monumentului se află câte un tun capturat la Plevna.

Statuia a fost ridicată în memoria unui erou local, Tudorică Nicolae, căzut pe câmpul de luptă. De aceea locuitorii oraşului numesc cu prietenie monumentul „La Tudorică Dorobanţu".

Simboluri ale umanităţii

Loreley

Personaj din legendele medievale germane, Loreley este o zână care trăieşte pe stâncile ameninţătoare de pe malul Rinului. Vrăjitoare deosebit de frumoasă cu un glas de înger şi plete de aur îi farmecă pe corăbieri cântând în vreme ce îşi piaptănă părul.

Ascultând-o corăbierii vrăjiţi, se zdrobesc de stânci nemaifiind atenţi la cârma vasului. I-au fost închinate numeroase balade dintre care cea mai cunoscută este cea a lui Heinrich Heine.

În zilele noastre una dintre stâncile care străjuiesc Rinul poartă numele Loreley şi pe ea a fost ridicată o statuie de marmură albă care o întruchipează pe zână.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Archie şi frumoasa Veronica

Deşi stema Rusiei este un vultur cu două capete, ursul întruchipează mascota neoficială a Rusiei. Mai mult, în timp ce restul lumii preferă pisicile şi câinii, se pare că doar ruşii preferă urşii ca animale de companie. Astfel, Veronica Dicika, din oraşul Novosibirsk, poate spune cu mândrie că Archie este prietenul ei cel mai fidel. Archie (şi el tot din Novosibirsk!) a fost iniţial salvat din menajeria unui circ pe când era doar un pui. A locuit apoi într-un parc safari împreună cu

alţi câţiva urşi, până când acesta a fost închis. Odată cu trecerea timpului însă, a devenit din ce în ce mai dificil să fie întreţinut în adăpost şi atunci a intrat în „rol" frumoasa Veronica, mai întâi adoptându-l.

Trebuie menţionat că tânăra şi prietenul cu blană se cunoscuseră anterior, când colaboraseră la câteva şedinţe foto. Acum sunt însă nedespărţiţi, iar fotografiile splendide în care apar împreună constituie o dovadă a relaţiei lor speciale.

Născut în captivitate, ursul nu ar putea supravieţui fără ajutorul oamenilor. Archie este foarte inteligent şi disciplinat şi

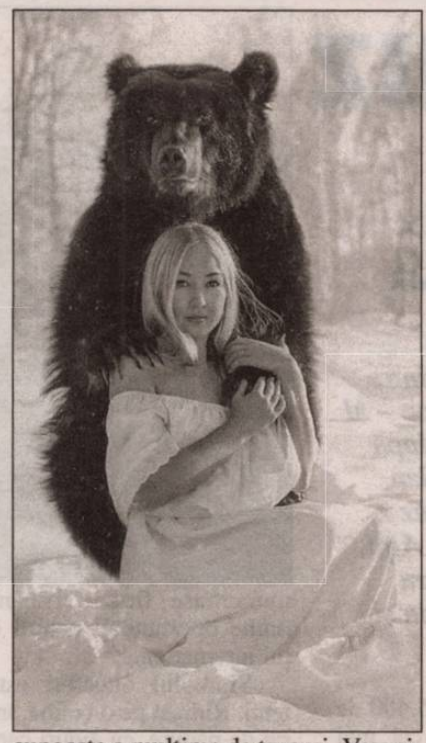

cunoaşte o mulţime de trucuri. Veronica este model, dansatoare profesionistă şi pasionată de pescuit. De altfel, recent, Archie i s-a alăturat acesteia într-o excursie de prins peşte.

În plus, o vede pe Veronica, în felul lui, ca pe un membru al familiei sale, pe care de fapt nu o mai are de mult timp. Uneori, cei doi îşi împart mâncarea, Archie doarme în braţele ei şi se ascunde în spatele ei când se teme de ceva neştiut. Dar, mult mai mult decât cuvintele, vorbesc imaginile...

Micii îngeri păzitori

Când viaţa ajunge pe neaşteptate, într-o clipă, să îţi atârne de un fir de păr, primul gând se îndreaptă la o salvare miraculoasă venită din partea unor medici, însă uneori se întâmplă ca Providenţa să îţi trimită îngerul ocrotitor în persoana unor oameni la care sub nicio formă nu te-ai aştepta.

Fie ei şi nişte copii inocenţi, neinstruiţi nici măcar în procedurile de acordare a primului ajutor. O mamă din localitatea franceză Toul, Meurthe-et-Moselle, a fost salvată în ultima clipă chiar de către fiicele sale.

Într-o după-amiază târzie de vară, femeia care suferea de astm sever, simţindu-se obosită, s-a întins pe pat, punându-şi pe faţă masca de oxigen, cu care era familiarizată prin forţa împrejurărilor. A reuşit însă, înainte, să-şi prevină fiicele, în vârstă de 9 şi respectiv 10 ani, că nu se simte bine şi că urmează să se odihnească. Apoi a leşinat.

Copilele nu au stat pe gânduri şi au sunat ambulanţa, solicitând indicaţii pentru a-şi ajuta mama. Astfel, urmând pas cu pas sfaturile transmise prin telefon de cadrele medicale, au aşezat-o pe femeie în poziţia laterală de siguranţă şi i-au supravegheat respiraţia şi ritmul cardiac.

Aşa se face că mama bolnavă aflată în criză majoră şi-a revenit chiar când la căpătâiul său au ajuns salvatorii cu ambulanţa. Câteva minute mai târziu, orice intervenţie ar fi fost ineficientă. Cum spuneam – îngerii păzitori pot lua cele mai neaşteptate înfăţişări!

Soldat necunoscut

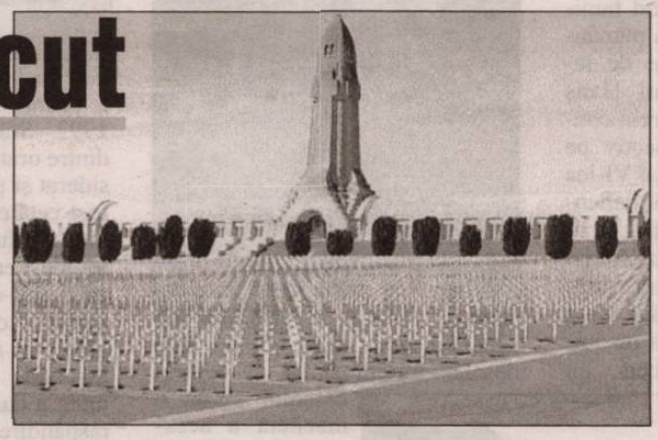

Sintagma din titlul de mai sus, devenită în timp o formulă rece, aproape banalizată, ascunde în realitate destine triste, al căror ecou se perpetuează dramatic în timp, deseori afectând generaţii întregi. La scara timpului apropiat de zilele noastre, Primul Război Mondial a lăsat şi el în urmă nenumăratele victime dispărute pe front sau, la un pol oarecum opus, rămase neidentificate.

Un asemenea caz este cel al unui soldat pe nume

Alois Wyman, răpus în ziua de 14 martie 1916, în timpul bătăliei de la fortul Bois-Bourru, la câţiva kilometri de linia al cărei nume e încărcat de rezonanţe tragice: Verdun. Şi despre acest om se ştia că a dispărut în urma unui atac inamic cu obuze, dar timp de peste un secol nu a fost cunoscut locul îngropării lui.

Familia soldatului a primit după câteva zile efectele personale ale acestuia, însoţite de o scurtă scrisoare: „Alois Wyman a murit pe loc, fără să sufere. El a fost îngropat la câţiva kilometri, într-un mic cimitir al cărui nume vă va fi comunicat după încheierea ostilităţilor, dacă veţi dori."

Însă această informaţie nu a mai venit. Abia după multă vreme, fiul său, care avea trei ani în acea primăvară tristă, apoi fiul acestuia au început căutările mormântului. Fără niciun rezultat. Au trecut alte decenii până când istoricul Cristophe Grudler l-a înştiinţat pe Jean-Pierre Wyman, nepotul dispărutului, că ar fi găsit un indiciu despre acesta, datorită numărului său matricol.

Au urmat alţi ani de investigaţii şi, într-un final, în cimitirul Chattancourt s-au identificat rămăşiţele pământeşti ale fostului combatant Alois Wyman, în mormântul 259. Un număr, ca semn al existenţei unui om, la fel ca alţi milioane de „soldaţi necunoscuţi" dispăruţi în confruntări ale nimănui...

„De bine, de rău..." sau invers!

În lumea care a luat-o rău la vale de aproape un veac, transformarea dogmatică a răului în bine a devenit un fel de normalitate; nu şi invers. Mai există totuşi (pe alocuri) „insule" către care se înoată împotriva curentului.

Una dintre ele se află chiar într-un arhipelag, respectiv în Irlanda – Republica Irlanda, cum ar accentua Bond; James Bond! –, unde o fostă cârciumă a fost transformată în adăpost pentru animale sălbatice. Carevasăzică, acolo unde fiinţe umane îşi consumau existenţa consumând, totodată, coniac, whisky, tequilla şi alte... ţuici, de vreun an şi jumătate vieţuiesc în linişte, bună înţelegere şi non-vertij lebede, vulpi, capre, păsări şi alte necuvântătoare abandonate sau rănite. Mai mult, fostul pub „Tara Na Ri" este prima clinică veterinară destinată faunei sălbatice din ţară.

Sala principală a localului este goală, însă anexele sunt pline de viaţă. Un ied de numai două săptămâni e alimentat cu biberonul, într-un fost grajd trei perechi de lebede îşi instalează cuiburile, altundeva o vulpe îşi amenajează bârlogul, iar un veterinar îngrijeşte un şoim rănit.

Pentru oamenii care îşi cunosc propriile probleme, de rezolvarea cărora sunt preocupaţi mai tot timpul, toate acestea par nişte ciudăţenii. Totuşi, de la amenajarea şi deschiderea „azilului" pentru sălbăticiuni, tot mai mulţi au devenit interesaţi de protejarea animalelor şi în special a puilor neajutoraţi.

„Tara Na Ri" se află într-o regiune rurală relativ izolată, iar închiderea localului a afectat iniţial numeroşi localnici. Însă, după ce noua activitate, cu adevărat mai utilă comunităţii, a prins rădăcini, oamenii au devenit foarte interesaţi şi doritori să ajute.

Dar, mai ales, au înţeles că planeta noastră nu reprezintă o proprietate rezervată numai oamenilor, ci trebuie împărţită raţional cu tot ce înseamnă fiinţă trăitoare pe ea.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Şi actorii se enervează câteodată

Viaţa de actor nu înseamnă – în ciuda a ceea ce îşi imaginează mulţi dintre noi – numai bani, glorie, lux şi distracţii.

Zilele de filmare sunt lungi, riscurile, mai ales în cazul filmelor de acţiune, nu sunt deloc puţine, stresul se acumulează şi adesea pe fondul tensiunile până şi cele mai „zen" vedete pot răbufni în crize de furie, copleşiţi de emoţii şi uneori ameninţând chiar cu abandonarea totală a producţiei.

Să facem cunoştinţă, în cele ce urmează, cu unii dintre actorii cărora, mai mult sau mai puţin justificat, le-a sărit muştarul..

Ian McKellen – „Hobitul"

Sir Ian McKellen este unul dintre cei mai reputaţi actori „shakespearieni", adică având o pregătire clasică şi zeci de ani de experienţă în dramaturgia lui Shakespeare. Câştigător a şapte premii Laurence Olivier şi al unui premiu Tony pentru cel mai bun actor de teatru, starul a făcut cu succes şi tranziţia către superproducţiile cinematografice de la Hollywood. Evident, drumul nu a fost presărat cu roze şi momentele dificile nu au lipsit.

De pildă, dacă la trilogia „Stăpânul Inelelor", regizorul Peter Jackson a recurs la recuzita clasică, la „Hobbitul" el a apelat la efectele digitale, punându-l pe veteranul actor britanic într-o serie de situaţii dificile. De pildă, el a trebuit să joace ca şi cum ar fi fost pe vârful unui munte, când de fapt în spatele lui se afla un ecran verde, iar muntele era „adăugat" ulterior, pe computer.

McKellen, o fire foarte răbdătoare şi docilă, a fost atât de frustrat de experienţa trăită, încât la un moment dat a izbucnit în plâns, în cabina lui. Fără să-şi dea seama, el avea însă lavaliera rămasă pornită şi tot studioul i-a putut auzi plânsetele.

Actorul a vrut să abandoneze filmul, dar în cele din urmă, Jackson, cu tactu-i recunoscut, l-a convins să se răzgândească.

Brad Pitt – „Interviu cu un vampir"

Adaptare a faimosului roman omonim al Annei Rice, acest film a fost un adevărat fenomen al anilor 1990, mai ales că avea o distribuţie fabuloasă, în fruntea căreia strălucea cel mai apreciat actor al

vremii – Tom Cruise. Brad Pitt, care a jucat şi el un rol important, nu are însă amintiri prea frumoase din timpul filmărilor.

Pe atunci foarte tânărul Pitt a fost fascinat de carte, dar extrem de dezamăgit de film, considerând că scenariul nu-i pune suficient de mult în valoare personajul. „Mă simţeam mizerabil", va spune el mai târziu, într-un interviu.

„Şase luni de muncă istovitoare, lentile de contact, machiaj, cascadorii, iar eu jucam un rol care nu mă reprezenta. L-am sunat pe producător şi l-am anunţat că vreau să părăsesc distribuţia. El mi-a spus că e în regulă, dar potrivit contractului trebuie să plătesc drept despăgubiri 40 de milioane de dolari. Atunci am strâns din dinţi şi mi-am dus rolul până la capăt."

Emma Watson – „A venit sfârşitul!"

O comedie neagră având drept temă o apocalipsă cel puţin dubioasă, „A venit sfârşitul!" ar fi trebuit să o aibă printre protagonişti şi pe frumuşica Emma Watson, tânăra şi talentata actriţă din seria „Harry Potter".

Toate au fost bune şi frumoase până la o scenă în care ea trebuia să joace alături de Danny McBride (în rolul unui canibal) şi al lui Channing Tatum (în rolul sclavului sexual al acestuia), într-o

scenă de viol. Doar că actorii şi-au permis să improvizeze mai mult decât era cazul, ceea ce a şocat-o pe Watson. Aceasta a părăsit imediat platoul de filmare şi a renunţat să mai realizeze celelalte cadre cu ea prevăzute în scenariu (de altfel, scenariul a trebuit modificat din această cauză). Totuşi, numele actriţei apare pe genericul de final.

Gene Hackman – „Filiera franceză"

Deşi Hackman avea o reputaţie de „tip imposibil" şi uşor de iritat, regizorul William Friedkin nu a ezitat să-i acorde rolul principal din filmul de acţiune „Filiera franceză" (1971). Doar că încă de la primele scene, după ce l-a văzut jucând într-o manieră personală, cu care el nu era de acord, rolul detectivului Jimmy „Popeye" Doyle, regizorul l-a

luat peste picior, sugerându-i că n-ar fi rău dacă s-ar angaja... zilier!

Hackman a fost atât de furios încât a doua zi nu s-a mai prezentat la filmări, anunţând prin agentul său că vrea să rezilieze contactul. Din fericire, Friedkin şi-a cerut scuze, iar Hackman a revenit la sentimente mai bune, ducându-şi rolul la bun sfârşit. Iar răsplata nu a întârziat să apară: „Filiera franceză" a primit cinci Oscaruri, inclusiv lui Hackman fiindu-i decernat unul pentru „cel mai bun actor în rol principal".

Pagină realizată de

GABRIEL TUDOR

PORTRET

Angelica Flutur

Născută într-o familie de huţuli din satul Ciumârna, comuna suceveană Vatra Moldoviţei, Angelica Flutur a debutat în muzica populară în urmă cu mai bine de cincisprezece ani. Prima melodie populară a ascultat-o de la mama sa, astfel încât de copilă a început să iubească folclorul românesc.

„În Ciumârna mea natală, copil fiind, petreceam ore în şir luând la pas munţii din preajma casei părinteşti şi cântând de parcă toată lumea s-ar fi oprit în loc doar de dragul cântecelor mele, deşi nu mă ascultau decât brazii şi fagii", îşi aminteşte îndrăgita cântăreaţă.

Angelica Flutur impresionează prin vocea aparte, prin ţinută scenică, prin eleganţă şi naturaleţe, calităţi însuşite de la artista care i-a marcat copilăria şi perioada de formare ca interpret – „privighetoarea cântecului popular bucovinean", Sofia Vicoveanca.

Muzica este marea pasiune a vieţii (Angelica Flutur a studiat la liceul „Vasile Cocea" din Moldoviţa, apoi a urmat cursurile Universităţii „Ştefan cel Mare" din Suceava, la secţia Silvicultură, fiind inginer silvic), iar tânăra şi talentata interpretă îşi doreşte să ducă mai departe tradiţiile folclorului autentic.

Artista a câştigat numeroase distincţii, precum premiul de popularitate Mamaia 2006 (cu cântecul care o reprezintă, „Sus pe muntele Ciumârna"), premiul II „Strugurele de Aur" Jidvei 2006, marele premiu „Moştenitorii" Suceava 2009.

Până în prezent, Angelica Flutur a lansat trei albume de muzică populară („Sus pe muntele Ciumârna", „Să iubeşti o suceveancă" şi „Pe Obcini în Bucovina"), este prezentă la numeroase emisiuni de televiziune şi radio şi s-a implicat, alături de alţi oameni cu suflet, în proiectul „Folclor de 10", având ca scop promovarea folclorului şi datinilor româneşti în şcoli.

Cinema

Festivalurile trec, filmele rămân

Cine crede că arşiţa verii toropeşte spiritul, se înşală. Festivalul Internaţional de Film Transilvania (TIFF în limba engleză!), aflat la a 15-a ediţie, a adus în atenţia spectatorilor câteva dintre cele mai aşteptate filme româneşti ale anului, şi s-a încheiat pe 8 august la Sibiu.

După trei zile de vizionări, după numărul filmelor prezente, unele în premieră şi după recordul de spectatori, totul ne arată că industria (filmului) duduie. Ceea ce înseamnă că nu stagnează, motiv pentru care încerc, pe scurt, să-l nu-l trec cu vederea.

Pe 6 august, spre seară, sibienii au putut urmări un film poliţist românesc distins anul trecut cu Premiul special al juriului la Festivalul de la Varşovia: este vorba despre *Neidentificat*, în regia lui Bogdan George Apetri, care a fost proiectat în prezenţa protagonistului, actorul Bogdan Farcaş.

Lungmetrajul vorbeşte despre „obsesia unui poliţist de a rezolva un caz, propulsându-l în decizii la limita dintre etică şi abuz de putere. Când detalii din viaţa lui personală ies la iveală, lucrurile iau o turnură neaşteptată". *Neidentificat*, deşi pare făcut după o reţetă arhi-banală în cinematografia americană, a fost ales drept favorit al Federaţiei Internaţionale a Criticilor de Film la TIFF 2021 (Premiul FIPRESCI).

Regizorul român Bogdan Apetri, stabilit acum în SUA, al cărui lungmetraj rulează de pe 6 august în cinematografele din România, afirma pentru Agerpres că „tot ce contează în film este rezultatul final al echipei, iar acest lucru e o provocare şi o sperietură pentru un cineast".

De o premieră cu casa închisă în prima zi la TIFF Sibiu, s-a bucurat şi documentarul *România Sălbatică* în regia lui Dan Dinu şi Cosmin Dumitrache, un film al cărui proiect a pornit în urmă cu 10 ani, rezultatul fiind unul demn de remarcat, pentru că aduce pe marele ecran filmări în premieră pentru ţara noastră şi poveşti unice despre biodiversitatea României.

Altă proiecţie în premieră a avut loc în prezenţa regizorului pe 7 august, filmul lui Daniel Sandu, *Tata mută munţii*. Un film dramatic de acţiune desfăşurat în decor montan, unde totul se petrece altfel decât la câmpie. E povestea unui tată care, „după ce fiul său dispare în munţi iar căutările iniţiale sunt zadarnice, se decide să-şi adune propria echipă de salvatori şi să se aventureze în natură", în speranţa unui final fericit. Pare să fie un film interesant, deşi reţeta este destul de cunoscută, aş spune de la Vitoria Lipan a lui Sadoveanu încoace, via Hollywood.

Filmul lui Andrei Huţuleac, cu un titlu imposibil, *#dogpoopgirl* (un fel de *fata cu rahatul de câine)* este „povestea unei femei devenite peste noapte persona non grata după ce câinele ei regurgitează mâncare pe podeaua unui vagon de metrou", transformată într-o satiră socială, după cum scrie *Cinemagia*. Sună interesant, sună promiţător, deşi satira, ca gen literar, e grea, aş vrea să-l văd, dar nu se va întâmpla asta.

Lungmetrajul a fost vizionat în premieră la Sibiu, pe 7 august, cu participarea regizorului şi a fost distins cu trei premii la Festivalul de la Moscova, inclusiv Trofeul pentru Cel mai bun film străin, fiind desemnat la TIFF 2021 cel mai bun film românesc de debut.

În ultima zi de festival, pe 8 august, a fost prezentat cel mai recent film al regizorului Marian Crişan, *Berliner*, iar actorul Ovidiu Crişan, aflat în sală, s-a întâlnit la final cu publicul.

Tot în ultima zi de Festival a fost prezentat şi *Întregalde* (aceeaşi pasiune pentru titluri sucite), al regizorului Radu Muntean. Prezentat la Festivalul de Film de la Cannes (2021), povestea urmăreşte „trei orăşeni care merg într-un sat din judeţul Alba să doneze pachete cu mâncare. În drumul lor întâlnesc un bătrân pe care vor să-l ajute, dar curând rămân blocaţi într-un şanţ din pădure şi totul se complică", scrie Cinemagia.

GEORGE CUŞNARENCU

Lombosciatica
o durere perpetuă

Vrem, nu vrem, realitatea este că în această patologie „coordonata" principală o reprezintă durerile deseori atroce. Coloana vertebrală e compusă din 33 de vertebre care acţionează unitar, în scopul menţinerii posturii verticale, protecţiei măduvei spinării, redistribuirii presiunilor şi facilitării mişcărilor de flexie-extensie.

Dacă aceste vertebre produc inflamaţii, se deplasează sau exercită presiune anormală pe discurile intervertebrale, apare durerea lombară. Coloana este susţinută de ligamente şi muşchi, ce pot suferi întinderi sau leziuni. Acestea duc la spasm muscular exprimat prin dureri dorsale. S-a constatat că 70-75% din problemele spatelui apar la practicanţii unui sport (fotbal, volei, baschet, sporturi cu racheta şi probe de alergare viteză sau pe plan înclinat). Alte sporturi au potenţial de afectare mai redus: jogging, schi, hochei, culturism.

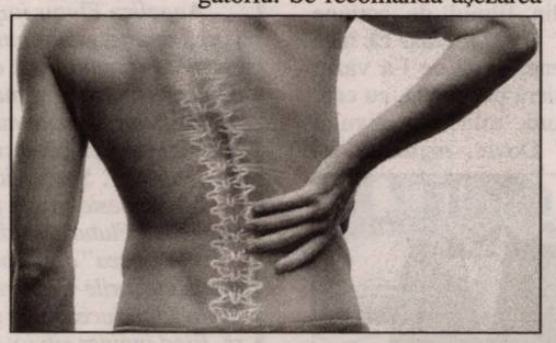

O altă cauză este hernierea discurilor intervertebrale, în principiu cea mai severă afecţiune a coloanei vertebrale în regiunea lombară, produsă prin „alunecarea" laterală sau posterioară a unui disc intervertebral. Apare mai ales la persoane sub 50 de ani, dar şi la vârstnici.

Leziunea realizează o compresiune asupra nervilor, ceea duce la apariţia durerii la nivel lombar, cu iradiere în membrul inferior de aceeaşi parte. La vârstnici, discurile îşi pierd din elasticitate şi consistenţa lichidiană ce se micşorează şi astfel feţele articulare ale vertebrelor se apropie anormal, producând iritarea nervului adiacent.

Când apar dureri la nivel lombar, în primul rând se impune întreruperea oricărei activităţi fizice care ar putea solicita mijlocul. În cazurile cele mai severe, repausul la pat este obligatoriu. Se recomandă aşezarea celui în cauză pe o suprafaţă de consistenţă mai ridicată (o saltea tare, eventual o scândură sub saltea) sau chiar direct pe podea.

Două poziţii sunt recomandate: ● aşezat pe spate cu o pernă sub genunchi; ● aşezat pe o parte, cu genunchii aduşi la piept şi cu o pernă între ei.

Dacă se constată contractura spastică a musculaturii, este indicată aplicarea locală de gheaţă şi/ sau masaj. Aceste măsuri diminuează spasmul şi durerea asociată, dar se recomandă numai în perioada acută a afecţiunii. Mai târziu, pentru a scădea rigiditatea musculaturii lombare se poate aplica local căldură, sub forma unor comprese sau băi calde.

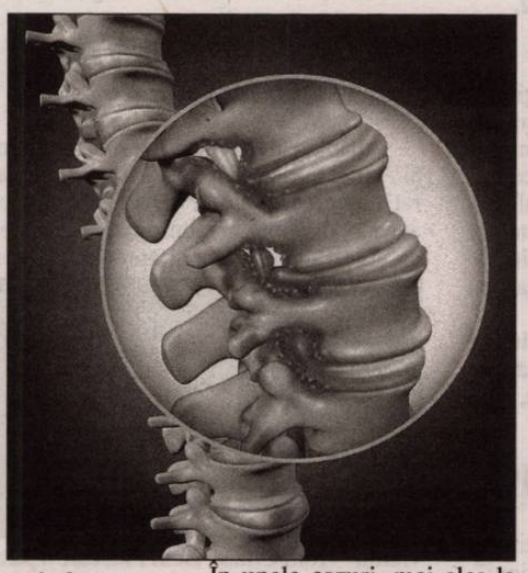

Pentru reducerea spasmului muscular, a inflamaţiei articulaţiilor şi ligamentelor şi a durerii se poate asocia o medicaţie antiinflamatorie uşoară. Cu ajutorul fizioterapiei, spasmul şi inflamaţia musculaturii dorsale pot fi reduse semnificativ.

În plus, la indicaţia unui specialist în fiziokinetoterapie se poate urma un antrenament specific de reabilitare şi fortificare a anumitor grupe musculare pentru a preîntâmpina apariţia altor episoade dureroase; exerciţii ce au rolul de a ameliora flexibilitatea şi forţa structurilor lombare.

În unele cazuri, mai ales la cei care stau mult timp aşezaţi pe scaun, se poate recomanda purtarea unui corset special care menţine rectiliniaritatea coloanei şi scade intensitatea durerii. Mici modificări ale stilului de viaţă, în ceea ce priveşte felul de a dormi, de a sta aşezat sau în picioare ne pot scăpa de mari probleme.

De multe ori este suficient un control minim al posturii pentru a preveni apariţia altor episoade dureroase. La persoanele supraponderale, o scădere în greutate chiar de numai 5 kilograme poate fi benefică, astfel micşorându-se presiunea care apasă pe coloana lombară.

PE SCURT
despre sănătatea dumneavoastră

Departe de a fi o pierdere de timp sau rezervată copiilor şi vârstnicilor, siesta ajută pe oricine să-şi păstreze sănătatea. În caz de somnolenţă, o siestă de 10-20 de minute are avantajul de a restabili vigilenţa şi energia, fără a afecta „capitalul de somn" al nopţii următoare. Şi nu este singura sa virtute.

Potrivit specialiştilor, după ce mâncăm, o siestă permite reducerea riscurilor de accidente rutiere ori de muncă, îmbunătăţeşte memoria, dă frâu liber creativităţii, risipeşte stresul, reechilibrează funcţia sistemului nervos şi este avantajoasă pentru digestie şi pentru activitatea inimii.

Studii mai recente arată că siestele regulate favorizează o agilitate mentală mai ridicată pentru vârstnici şi deci poate ajuta la prevenirea declinului cognitiv. O perspectivă interesantă, în condiţiile în care demenţa afectează o persoană din 14, începând de la 60 de ani, însă creşte la o persoană din 6, după 80 de ani.

Siesta, un aliat al sănătăţii

Studiul de referinţă aparţine cercetătorilor Universităţii Jiao-tong din Shanghai, care au urmărit obişnuinţele legate de somn ale câtorva mii de persoane. Două treimi din acestea făceau o siestă regulată (una pe zi, până la una pe săptămână), iar o treime nu o aveau în vedere.

Subiecţii au parcurs 30 de teste prin care li s-au măsurat capacitatea cognitivă, memoria de lucru, capacitatea de atenţie, rezolvarea problemelor, fluiditatea verbală etc. Astfel, s-a constatat că scorurile au fost mai ridicate la cei „angajaţi" în program cu sieste. Potrivit cercetătorilor, somnul reglează răspunsul imunitar, iar siesta este considerată un răspuns la inflamaţiile însoţite de leziunile cerebrale caracteristice maladiei Alzheimer.

De notat însă că siesta nu trebuie permanentizată. Dacă se depăşesc 30 de minute, trecerea în faza de somn profund face dificilă trezirea şi poate provoca întârzierea şi greutatea de a adormi seara.

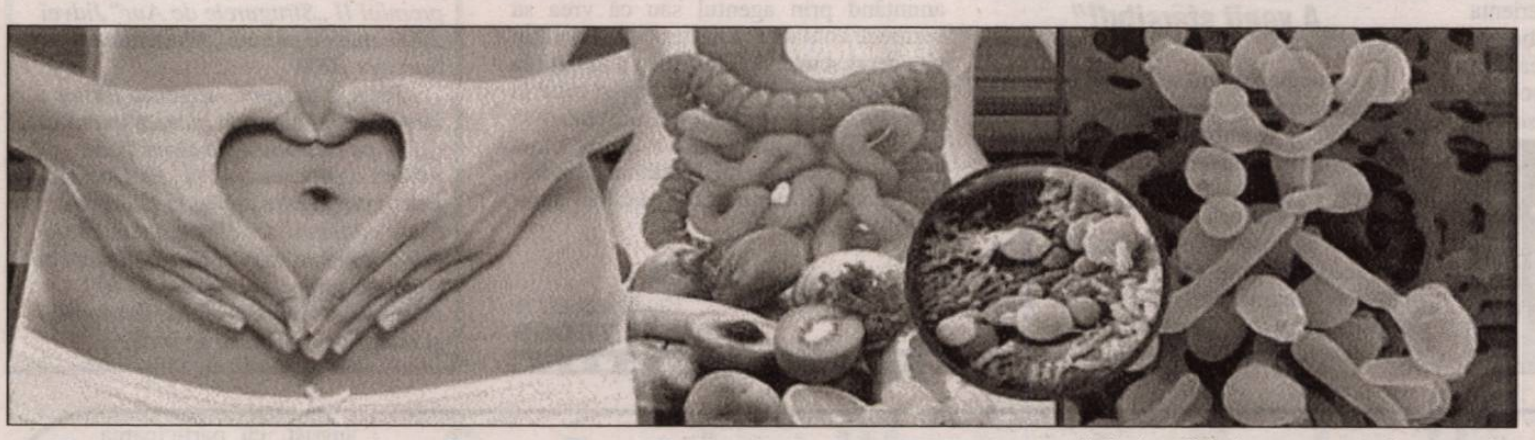

Avem nevoie de bacterii!

Digestia integrală a hranei şi protecţia organismului nu sunt posibile fără participarea microbilor din intestin.

Disbacterioza este o stare în care se schimbă componenţa microorganismelor ce populează intestinul (bacteriile folositoare devin tot mai puţine, iar cele nocive, mai numeroase), fapt ce duce la dereglarea activităţii tractului gastrointestinal. Intestinul uman este populat de „batalioane" întregi de microbi – „răi", „buni" şi „neutri".

Cei folositori sunt bifidobacteriile şi bacteroidele, care ajută la digestie, protejează de alergii, întreţin sistemul imunitar şi chiar reduc posibilitatea dezvoltării bolilor oncologice. Dar şi ţin la distanţă „duşmanii": stafilococii, streptococii, ciupercile din familia Candida etc.

Disbacterioza nu este o boală independentă, ci o manifestare a altor afecţiuni sau probleme din organism. Această stare poate însoţi gastrita, pancreatita şi alte boli ale organelor digestive, la fel poate fi şi o consecinţă a unei infecţii intestinale suportate sau se poate dezvolta în urma administrării îndelungate a antibioticelor.

Un impuls în dezvoltarea disbacteriozei poate fi chiar şi schimbarea regimului alimentar uzual, fapt ce se întâmplă deseori în timpul călătoriilor peste hotare. Pentru asemenea cazuri există un termen specific: „diareea călătorilor". Manifestările cele mai frecvente ale bolii sunt umflarea abdomenului, dureri abdominale, diaree, constipaţii şi scaun neregulat.

Suspiciunea de disbacterioză apare în cazul prezenţei unor simptome precum: balonare, diaree, constipaţie, miros neplăcut al gurii, greaţă, reacţii alergice la produse inofensive. Dacă boala se va confirma prin analize, se prescrie un tratament specific: dietă strict reglementată, probiotice (microbi „folositori" sub formă de praf şi capsule), posibil şi antibiotice, pentru a distruge „locuitorii" nocivi din intestin. Neapărat, se va desfăşura o terapie direct orientată asupra cauzei bolii.

Disbacterioza nu se dezvoltă la oamenii sănătoşi, fiind un semnal specific al problemelor existente în organism. La dezvoltarea ei pot duce diferite cauze: ● administrarea nesupravegheată a antibioticelor; ● infecţii intestinale (dizenterie, salmoneloză); ● afecţiuni ale organelor digestive (gastrită, boală ulceroasă, boli intestinale, pancreatită, litiază biliară); ● operaţii la stomac şi intestin; ● dezechilibrarea alimentaţiei (prevalarea produselor făinoase, picante, grase, lipsa unei cantităţi suficiente de hrană vegetală şi produse acido-lactice); ● scăderea forţelor de protecţie ale organismului.

Din păcate, tratamentul de succes al disbacteriozei intestinale nu garantează un rezultat pe viaţă. Microflora intestinală este foarte sensibilă la factorii externi şi reacţionează la diferite nereguli ale organismului uman. Pentru a diminua riscul de dezvoltare a disbacteriozei este necesar să luaţi antibiotice doar conform unor indicaţii medicale stricte, să trataţi la timp şi corect afecţiunile tractului gastrointestinal.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Prevenţia, acum mai importantă ca oricând, susţine medicina energo-informaţională

Prevenţia în sănătate nu a fost poate niciodată mai importantă ca acum, în perioada pe care o traversăm, cea a crizei provocate de coronavirus.

Studii recente arată că a crescut masiv numărul îmbolnăvirilor de afecţiuni psihice şi mai mult, persoanele care au suferit de covid au rămas cu multe sechele ca: transpiraţii, dureri musculare, lipsa de vitalitate şi concentrare, oboseală fizică şi psihică. Studiile recente arată că femeile sunt mai afectate decât bărbaţii.

Se pare că pandemia a adus după sine câteva aspecte tipice cu care ne descurcăm destul de greu, ele nefiind încă bine cunoscute şi analizate.

Prevenţia ne transmite siguranţa că avem grijă de sănătatea noastră.

Ce face stresul cu organismul nostru? Foarte mulţi dintre noi nu mai iau stresul în serios, sau consideră că a fi stresat este astăzi ceva normal. OMS (Organizaţia Mondială a Sănătăţii) consideră că 70% din bolile neinfecţioase îşi au cauza în stresul cotidian. Se face un abuz de medicamentaţie de sinteză ca: antidepresive, medicamente de somn, aciditate, constipaţie, dureri de tot felul, colesterol ridicat sau tensiune oscilantă, sunt numai câteva exemple pe care le întâlnim la majoritatea pacienţilor.

Medicamentele de sinteză destabilizează imunitatea şi metabolismul, exact de ce avem nevoie cel mai mult în această pandemie de criză în sănătate. Reducerea stresului nu înlocuieşte terapia, dar este o bază bună pentru succesul terapiei.

O boală răspandită masiv în rândul unei populaţii se numeşte şi boala populară ca: diabetul, afecţiunile cardio vasculare şi mai nou bolile neurodegenerative (Alzheimer, demenţă). Bolile populare au luat un avânt considerabil, mai ales în această perioadă, când prioritatea o au infecţiile cu Covid-19.

O mare parte a diabeticilor au o lipsă majoră de vitamine şi minerale, mai ales magneziu, care ştim că este unul dintre cele mai importante minerale. Magneziul în cantitatea necesară are rolul de a restabili balanţa celorlalte minerale în organism.

Medicina energo-informaţională dispune de tratamente personalizate, care se focusează printre altele pe reînvăţarea organismului să asimileze mineralele din alimentaţie. Este una dintre cele mai eficiente terapii, fără chimie, fără medicamente de sinteză, fără durere, aceea a restabilirii energetice a corpului, şi a prevenirii sau tratării diferitelor afecţiuni.

Corpul nostru nu poate exista nici măcar o zi pe pământ, fără energie. Energia stă la baza funcţionării tuturor proceselor fiziologice din organism. Energia este purtătoarea informaţiei (biofoton) care este dusă spre fiecare celulă din corpul nostru. Energia nu se vede, de aceea tendinţa de a crede că nu există persistă la multe persoane (ceea ce nu se vede, nu există) greşit! Sângele curge prin artere, dacă ne lovim îl vedem, energia curge prin meridianele energetice („străzile" energetice ale corpului) dar dacă este blocată, sau prea puţină, nu o vedem, dar o simţim prin diferite afecţiuni, dureri.

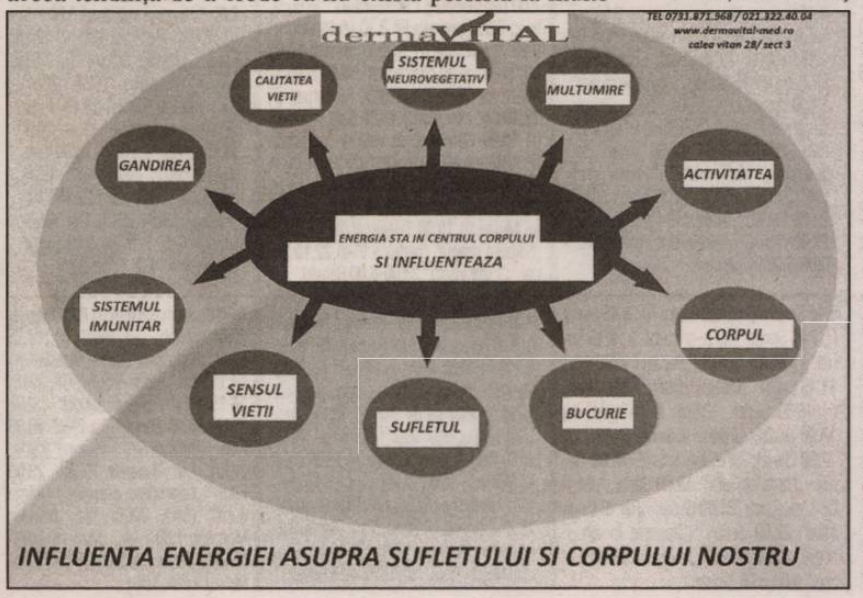

INFLUENTA ENERGIEI ASUPRA SUFLETULUI SI CORPULUI NOSTRU

Sănătatea noastră depinde în cea mai mare măsură de un sistem imunitar echilibrat. Perioada crizei Covid-19, ne-a arătat un tablou al unei lumi tot mai chimizate, rezultatul unui mediu înconjurător încărcat la maxim cu noxe toxice, a unei alimentaţii manipulate şi a unui abuz de medicamente de sinteză. Întreaga omenire are nevoie de o „scanare", o detoxifiere atât fizică, cât şi emoţională.

Din practica zilnică vedem necesitatea învăţării pacienţilor să nu aştepte până „boala" s-a instalat, ci să apeleze cât mai repede la prevenţie. Centrul nostru, Dermavital – Centrul German, după încheierea şedintelor de bază prin care s-a realizat o stabilizare şi o repunere a comunicării energetice la nivel de celulă, organ, sistem, pacientul se simte mult mai bine, urmând recomandarea unei şedinţe de întreţinere.

Medicina energo-informaţională, are la bază fizica cuantică, impunându-se tot mai mult în toate domeniile, mai ales în studiile de neurobiologie. Terapiile sunt personalizate în funcţie de energia fiecărui pacient. Astăzi, mulţumită fizicii cuantice energia fiecărui om poate fi măsurată.

O terapie care se adresează atât copiilor, cât şi adulţilor, indiferent de vârstă. Dacă dorim să facem ceva pentru prevenţia noastră în ceea ce priveşte sănătatea, medicina energo-informaţională ne stă la dispoziţie şi este una dintre cele mai bune alegeri, atât preventiv cât şi curativ.

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informaţională, membră a Societăţii Naturiştilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

Pentru mai multe informaţii accesaţi:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

CONTACT: DermaVital Bucureşti, Calea Vitan nr. 28, sector 3

PUBLICITATE

Nou la DermaVital – cardul cu terapia 4W

TERAPIA 4W
– zidurile de apărare ale imunităţii înnăscute!

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunităţii înnăscute.

Omul modern de astăzi, persoanele care au mai multe afecţiuni cronice, care au făcut sau fac chimioterapie sau radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută, chiar şi copiii au de multe ori dereglări energetice.

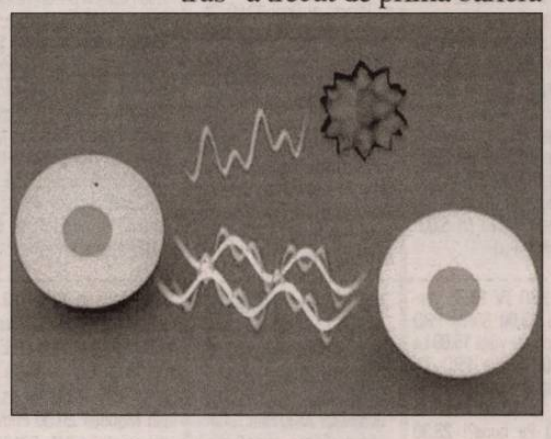

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intruşilor (bacterii, virusuri), într-o formă nespecifică.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acţiune când un „intrus" a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit şi a fost memorat de către acesta.

Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvenţelor patologice emise de virusuri, de bacterii.

Terapia 4W se execută în 4 zile la rând, durează aproximativ 1 oră, nu doare, nu are efecte secundare.

4 şedinţe (640 ron), acum la 500 ron, care pot fi achitate în 2 rate.

dermaVITAL

covid -19

tel 0731.871.968 / 021.322.40.04
www.dermavital-med.ro

NOU!! – card de terapii post Coronavirus!

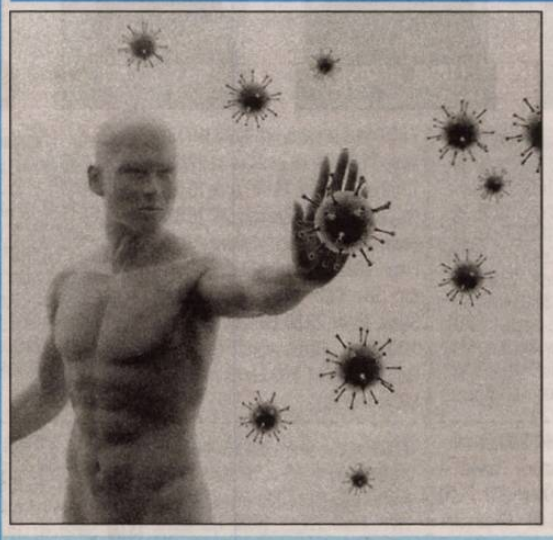

Centru German DermaVital vă pune la dispoziţie atât tratamente Post Covid de prevenire a sechelelor ce pot apărea după infecţia cu Covid-19, cât şi tratamente Post Vaccin pentru neutralizarea efectelor secundare ale vaccinului.

Pentru mai multe informaţii accesaţi:

www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

Revista „Magazin" nu îşi asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor terapii!

PUBLICITATE

LUNI – 13 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Între cer și mare 8.30 Vizită de lucru (r) 9.10 Exclusiv în România (r) 10.15 Adevăruri despre trecut (r) 10.45 Serial (r) 11.00 Dosar Romania (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Serial: „Bibliotecarii: misterul din spatele cărților" 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Serial: „Jocurile timpului" 23.30 Doc.: „Sindromul burnout – un program de autodistrugere" 0.00 Telejurnal 0.45-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Serial: „Vlad" 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Sleepless" (r) 2.00 Lecții de viață (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

antena 1

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 16.30 Acces direct 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 X Factor 23.15 xtra Factor 23.30 Observator 0.30 Film: „X-Men: Dark Pho" (r) 3.00 Film (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Film: „Trandafirii sunt pentru cei bogați" (partea a II-a) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele! 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Dragostea este genetică" (SUA, 2019). Cu: Sarah Bauer 22.00 Focus 22.30 Starea Nației 23.30 Film: „Dragostea este genetică" (r) 1.30 Film (r) 3.30 Hai cu fetele! (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

6.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 7.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru". Cu: Muhammet Uzuner 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Mic dejun cu un campion (r) 9.00 Serial: „Fram" 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 12.40 Teleshopping 13.00 Cultura minorităților 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne". Cu: Lucia Jimenez 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 #generații 19.00 Telejurnal 20.00 #generații 22.00 Serial (r) 23.00 Câștigă România! (r) 0.10 Serial: „Păcatul și rușinea" 1.45-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „Hanna's Gold" (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film (r) 14.15 Film: „Bingo" (r) 16.00 Film: „Lovitură cu efect" (SUA, 2012). Cu: Clint Eastwood 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Cine sunt?" (Hong Kong, 1998). Cu: Jackie Chan, Michelle Ferre 22.45 Film: „Identitate" (SUA, 2003). Cu: John Cusack 0.45 Film: „Who Am I?" (r) 3.00 Serial: „Meseriașii" 4.30 Serial: „La Bloc" (r).

MARȚI – 14 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Între cer și mare 8.30 Vizită de lucru (r) 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 #Creativ (r) 10.45 Discover Romania (r) 11.00 Politică și delicatețuri cu Mircea Dinescu (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Potticioși, la cratiță! (r) 13.00 Serial: „Bibliotecarii: misterul din spatele cărților" 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Film: „Drumul spre înalta societate" (M. Britanie, 1959). Cu: Simone Signoret 0.15 Telejurnal 1.05-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Căsătoriți pe nevăzute 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Fast & Furious 4" (r) 2.15 Lecții de viață (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

antena 1

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 16.30 Acces direct 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Film: „Parker" (SUA, 2013). Cu: Jason Statham 23.00 Observator 23.30 Film: „Ultimul vânător de vrăjitoare" (SUA 2011). Cu: Vin Diesel 1.30 FIlm: „X-Men: Viitorul este trecut" (SUA 2014) 4.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele! (r) 11.00 Sănătate cu stil (r) 11.30 Lumea pe val (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Legenda luptătorului Kung Fu" (Hong Kong, 1993). Cu: Jet Li 22.00 Focus 22.30 Starea Nației 23.30 exclusiv VIP (r) 1.30 Film (r) 3.30 Hai cu fetele! (r) 4.30 Focus 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial: „Dragoste în alb și negru" (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Memorialul Durerii (r) 9.00 Serial: „Fram" 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 #generații 19.00 Telejurnal 20.00-23.00 Reluări 0.10 Serial: „Păcatul și rușinea" 1.45-5.00 Reluări 5.55 Veniți de gustați!.

PRO CINEMA

5.15 La Măruță (r) 7.15 Film (r) 9.30 Serial: „La Bloc" (r) 12.00 Film (r) 14.00 Film: „Hallmark: Heart of the Matter" (r) 15.45 Film: „În căutarea fericirii" (SUA, 2006). Cu: Will Smith, Jaden Smith 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Veronica Mars" (Germania, 2014). Cu: Kristen Bell 22.45 Film: „Cazul Novack" (SUA, 2015). Cu: Rob Lowe, Paz Vega 0.30 Film: „Veronica Mars" (r) 2.45 Serial: „Meseriașii" 4.15 Serial: „La Bloc" (r).

MIERCURI – 15 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Între cer și mare 8.30 Vizită de lucru (r) 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Breaking Fake News (r) 10.45 Serial (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Potticioși, la cratiță! (r) 13.00 Serial: „Bibliotecarii: misterul din spatele cărților" 14.00 Telejurnal 15.10 Convietuiri 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Doc.: „Revoluția irlandeză" 23.00 Serial: „Obsesia Evei" 0.00 Telejurnal 0.45-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Visuri la cheie 22.00 Pe bune?! 23.30 Știrile PRO TV 1.15 Film: „Bubuială în Bronx" (SUA, 1995). Cu: Jackie Chan, Françoise Yip 2.00 Lecții de viață (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

antena 1

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 16.30 Acces direct 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Film: „Kingsman: Cercul de aur" (coprod., 2017). Cu: Colin Firth 23.00 Observator 0.00 Film: „Parker" (r) 2.30 În puii mei 3.00 Film (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele (r) 11.00 Insider politic (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 lash Monden 20.00 Film: „Răzbunare cu stil" (SUA, 2012). Cu: Colin Firth 22.00 Focus 22.30 Starea Nației 23.30 Exclusiv VIP (r) 1.30 Film: „Răzbunare cu stil" (r) 3.30 Hai cu fetele! (r) 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Ferma (r) 9.00 Serial: „Fram" 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Handbal: CSM București – Dobrogea Sud 17.30 Serial: „Doctor Quinn" 18.25 România... în bucate (r) 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Dragă Frankie" (Regatul Unit, 2004). Cu: Emily Mortimer 22.00 Serial (r) 23.00 Câștigă România! (r) 0.00 Serial: „Anatomia lui Grey" 1.10-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

5.00 La Măruță (r) 6.45 Film: „Pursuit of Happyness" (r) 9.15 Serial: „La Bloc" (r) 11.45 Film (r) 13.45 Film: „A Knight's Tale" (r) 16.30 Film: „Ajunul Crăciunului" (SUA, 2014). Cu: Anne Heche 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Mâini de aur: Povestea lui Ben Carson" (SUA, 2009) 22.30 Film: „Triunghiul dragostei și al morții" (coprod., 2014) 0.30 Film (r) 2.30 Serial: „Meseriașii" 4.00 Serial (r).

BRUCE WILLIS
– vineri, 23.30 –

SIMONE SIGNORET
– marți, 22.10 –

COLIN FIRTH
– miercuri, 20.30 –

LUCIA JIMENEZ
– luni-vineri, 13.35 –

SAM ELLIOT
– joi, 20.00 –

MICHELLE FERRE
– luni, 20.30 –

MUHAMMET UZUNER
– luni-duminică, 22.00 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 16 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Între cer și mare 8.30 Vizită de lucru (r) 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Istorii ascunse (r) 10.45 Serial (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Serial: „Bibliotecarii: misterul din spatele cărților" 14.00 Telejurnal 15.10 Akzente 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Dispăruți fără urmă (r) 23.00 Serial: „Obsesia Evei" 0.00 Telejurnal 0.45-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Masked Singer România 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Poartă-te ca o doamnă, gândește ca un bărbat" (SUA, 2012). Cu: Chris Brown 2.30 Superspeed la PRO TV (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

antena 1

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 16.30 Acces direct 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Serial: „Adela" 23.00 Observator 23.30 Celebrity Splash! Vedete la apă (r) 3.00 Film: „Percy Jackson: Marea monștrilor" (SUA, 2013) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele 11.00 Ora de profit.ro (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Răzbunătorul" (SUA, 2006). Cu: Sam Elliot 22.00 Focus 22.30 Starea Nației 23.30 Exclusiv VIP (r) 1.30 Film: „Razbunătorul" (r) 3.30 Hai cu fetele! (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Rețeaua de idoli (r) 9.00 Serial: „Fram" 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 #generații 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „O lume de secrete" (SUA, 2014). Cu: Diane Lane 22.00-23.00 Reluări 0.10 Serial: „Anatomia lui Grey" 1.10-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

5.15 La Măruță (r) 7.15 Film: „One Christmas Eve" (r) 9.00 Serial (r) 11.30 Film: „Pursuit of Happyness" (r) 14.00 Film: „Spionii în vacanță" (SUA, 1993) 15.45 Film: „Un zgomot plin de bucurie" (SUA, 2012) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Apocalipsa androizilor" (coprod., 2006). Cu: Wendy Anderson 22.30 Film: „Anaconda 3" (SUA, 2008) 0.30 Film (r) 2.30 Serial: „Meseriașii" 4.00 Serial (r).

VINERI – 17 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Între cer și mare 8.30 Vizită de lucru (r) 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Izolați în România (r) 10.45 Serial (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Serial: „Bibliotecarii: misterul din spatele cărților" 14.00 Telejurnal 15.10 Opre Roma 16.00 EURO polis 17.00 Cooltura 18.00 Sănătate, România (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Regii blestemați" (partea a V-a) 23.10 Film: „Victime de război" (SUA, 2005). Cu: William Sadler 0.50-5.40 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 SuperStar România 23.30 Film: „Prima crimă" (coprod., 2017). Cu: Bruce Willis, Hayden Christensse 1.30 Pe bune?! (r) 2.30 Serial: „Las Fierbinți" (r) 4.00 Vorbește lumea (r).

antena 1

6.00 Observator 9.00 Divertisment: 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 16.30 Acces direct cu Mirela Vaida 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 X Factor 23.30 eXtra Factor 23.45 Celebrity Splash! Vedete la apă (r) 3.30 Acces direct (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele (r) 11.00 În bucătărie cu Horia Virlan (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Între chin și amin" (România, 2019). Cu: Kira Hagi 0.30 Cronica cârcotașilor (r) 2.30 Film: „Între chin și amin" (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Hai cu fetele (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Destine ca-n filme (r) 9.00 Film animație 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 12.40 Teleshopping 13.00 Cultura minorităților 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 #generații (r) 17.59 Memorialul Durerii (r) 19.00 Telejurnal 20.00-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

5.30 La Măruță (r) 7.30 Film: „Undercover Blues" (r) 9.15 Serial: „La Bloc" (r) 11.45 Film (r) 14.15 Film: „Dl și Dna Hart: Sezon deschis de vânătoare" (SUA, 1996) 16.15 Film: „Am făcut un dinozaur" (SUA, 2017). Cu: Gabriel Bennett 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Calul de luptă" (coprod., 2011). Cu: David Thewlis 23.30 Film: „O săptămână de coșmar" (SUA, 2014). Cu: Jason Bateman 1.45 Film: „War Horse" (r) 4.15 Serial: „Meseriașii".

SÂMBĂTĂ – 18 septembrie

TVR 1

7.00 Tezaur folcloric (r) 8.00 Serial: „Pistruiatul" 9.00 1, 2, 3 și afli tot ce vreil (r) 9.35 Eu pot! 10.35 Vreau să fiu sănătos! 11.30 #Creativ (r) 12.00 Doc.: „Costa Rica – biodiversitatea pădurii tropicale" 13.00 Exclusiv în România (r) 14.00 Telejurnal 14.30 Ora Regelui 15.30 Film: „Milionarul secret" (Canada, 2018) 17.00 Festivalul Cântecele munților (r) 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Croaziera" (România, 1981). Cu: Tora Vasilescu, Nicolae Albani 23.15-5.05 Reluări.

PRO TV

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 I like IT 10.30 Superspeed la PRO TV 11.00 Film: „Garfield 2" (SUA, 2006). Cu: Jennifer Love Hewitt 12.45 Film: „Seara mamelor" (SUA, 2014) 15.00 Film: „Excursie cu surprize" (SUA 2006). Cu: Robin Williams 17.00 Masked Singer România (r) 19.00 Știrile PRO TV 20.00 SuperStar România 23.00 Film: „Ascensiunea lui Jupiter" (SUA, 2015). Cu: Channing Tatum 1.30-4.30 Reluări.

antena 1

6.00 Observator 10.00 Alpha Kids 10.30 Serial: „Adela" (r) 13.00 Observator 13.30 Mireasa 15.45 Prețul cel bun (r) 16.45 Film: „Brigada Diverse la munte și la mare" (România, 1971) 19.00 Observator 20.00 Asia Express – Drumul împăraților 23.30 Film: „Logan Lucky: Cursa norocului" (SUA, 2018) 2.00 Film: „Spărgătorul de Nuci și cele Patru Țărâmuri" (SUA, 2018) 4.00 Film (r).

PRIMA TV

7.00 Flash monden 7.30 Teleshopping LIVE 9.00 Starea nației (r) 11.00 Sănătate cu stil 11.30 Lumea e pe val 12.00 Poezie și delicatețuri (r) 14.30 Film: „Samantha în vacanță" (SUA, 2004). Cu: Anna Sophia Robb 16.30 Supernanny 18.00 Focus 18 19.30 Oportuniștii SITCOM 20.15 Film: „Ceva, ceva tot o ieși" (SUA, 2003). Cu: Jack Nicholson, Diane Keaton 23.00 Film: „Umbrele trecutului" (SUA, 2005). Cu: Ed Harris, Viggo Mortensen 1.00-6.30 Reluări.

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Generația Fit 8.30 MotorVlog (r) 9.00 Zile cu stil (r) 9.30 Euromaxx 10.00 Mic dejun cu un campion (r) 11.00 D'ale lu' Mitică (r) 12.00 Descălecați în Carpați (r) 12.30 Cap compas (r) 13.00 Gala umorului (r) 15.00 Concertul de vară de la Palatul Schönbrunn al Filarmonicii din Viena, 2021 17.00 Frați de viță (r) 17.30 MotorVlog (r) 18.00 Stelele circului din Beijing: legenda lui Mulan (I) 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Săgeata neagră" (partea a VI-a) 22.10 Serial: „Viața visată" 23.00-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

6.00 Ce spun românii (r) 8.00 Film (r) 10.00 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film: „Jurassic School" (r) 14.15 Film: „Strălucire" (SUA, 2001). Cu: Mariah Carey 16.15 Film: „Prăjituri nevinovate" (SUA. 2014) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Seducătorul fără chip" (SUA, 2007). Cu: Halle Berry 22.45 Film: „Anturaj" (SUA, 2015). Cu: Adrian Grenier 0.45 Film (r) 3.00 Serial: „Meseriașii" 4.30 Serial (r).

DUMINICĂ – 19 septembrie

TVR 1

7.00 Universul credinței 9.00 M.A.I. aproape de tine 9.30 Pro Patria 10.00 În grădina Dianei 10.35 Viața satului 13.00 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Politică și delicatețuri cu Mircea Dinescu (r) 15.30 Handbal: Dinamo București – CSM Vaslui 17.00 Exclusiv în România (r) 18.00 Dosar Romania (r) 19.00 Breaking Fake News (r) 20.00 Telejurnal 21.10 Festivalul Cântecele munților 23.00 Garantat 100% (r) 0.10 Teatru: „Ursul" de A.P. Cehov 1.15-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 Doctor de bine 10.30 Arena bucătarilor 11.00 Film (r) 13.00 Apropo Tv 14.00 Visuri la cheie (r) 16.00 Căsătoriți pe nevăzute (r) 18.00 România, te iubesc! 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Furios și iute în viteza a 5-a" (SUA, 2011). Cu: Vin Diesel, Paul Walker 22.15 Film: „Cifre periculoase" (SUA, 2016) 0.45-5.00 Reluări.

antena 1

6.00 Observator 10.00 Neatza de weekend 13.00 Observator 13.30 Cooking Show: Hello Chef 14.30 Magazin: Medicool 15.30 Asia Express – Drumul împăraților (r) 19.00 Observator 20.00 Asia Express – Drumul împăraților 23.30 Film: „Misiune imposibilă: Națiunea Secretă" (SUA, 2015). Cu: Tom Cruise, Paula Patton, Rebecca Ferguson 2.30-3.30 Reluări.

PRIMA TV

7.00 Oportuniștii (r) 7.30 Teleshopping live 9.00 Focus la prima oră – SPECIAL 11.00 Insider politic 12.00 Ora de Profit.ro 13.00 Oportuniștii (r) 14.00 Poezie și delicatețuri 16.00 Cronica carcotașilor (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash monden 20.00 Schimb de mame 22.00 Supernanny 23.30 Poezie și delicatețuri (r) 1.30 Film: „Umbrele trecutului" (r) 3.30 Ora de profit.ro (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Insider politic (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar (r) 10.30 Natură și aventură (r) 11.00 Handbal: Potaissa Turda – Dobrogea Sud 12.30 Sănătate cu de toate (r) 13.10 Film: „Zestrea Domniței Ralu" (România, 1971) 15.00 Drag de România mea! (r) 17.00 D'ale lu' Mitică (r) 18.00 Stelele Circului din Beijing: Legenda lui Mulan (II) 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.10 Film: „Săptămâna nebunilor" (România, 1971) 22.10 Film: „Simon Magul" (SUA, 1999) 0.15-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

6.00 Ce spun românii (r) 8.00 Film (r) 10.00 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film: „Hallmark: Cookie Mobster" (r) 14.15 Film: „Robo-Dog" (SUA, 2015) 16.15 Film: „Tipul perfect" (SUA, 2014) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Rock pentru totdeauna" (SUA, 2012). Cu: Julianne Hough 23.00 Film: „Legendele orașului: Ultima dublă" (SUA, 2000). Cu: Jennifer Morrison 1.00 Film: „Rock Of Ages" (r) 2.45 Serial: „Meseriașii" 5.00 Serial: „La Bloc" (r).

Integramă de **M. ALBU**

LA TAIFAS

POEZII PENTRU MIRI DANS LA MOULIN ROUGE		ÎMBINAT A DA CU SMALȚ		M-AM PRINS AFEMEIAT		ACORDUL MIRILOR LEGALĂ ȘI SECRETĂ	D A	COLAC DE LÂNĂ ECHIDISTANȚI ÎN CONFLICT		ÎNAINTARE ÎN PISCINĂ O GUMĂ LIPICIOASĂ	
LIDER AI MARINEI MILITARE A INCITA							MONEDĂ U.E. PREFIXUL NOULUI	€	U	R	O
				EGALAT CU ZERO TOBĂ LA CĂRȚI							
DOI ROMAN PAGINI DIN CARTE			GEAMĂT SCURT A REDA ÎN CUVINTE						CAP DE BALAUR! A FACE MĂCEL		
				L-A FURAT SOMNUL MEDIU MARIN	A	T	I	P	I	T	
	CENTRARE TEHNICĂ CHERCHELIȚI, POLIȚI						ANIMAL DIN ZODIAC SUNET LA TELEFON	R	A	C	FRUCTE PARFUMATE CA NIȘTE NECTARINE
		UNUL CU CAP PĂTRAT FLOARE REGALĂ						AMBALAJ AGRICOL SUC DE CITRICE			C
DIN TRIBUT! A MURA MARGINE DE BUZE				A MĂRUNȚI CARNEA BOT DE MISTREȚ						DAR DIVIN	A
				ORGANE RENALE MÂNECI LA PALTON!	R	I	N	I	C	H	I
MEMBRANĂ LA URECHE EA SUSȚINE CU BANI							CUM E MAI RĂU				S
											E

Umor

– *Dragă, unde ai pus ceaiul?*

– *Voi bărbații, niciodată nu găsiți nimic.*

– *Ceaiul e în sertarul cu medicamente, într-o cutie de cacao, pe care scrie sare!*

– *Domnule, vă recomand să vă tundeți chel!*

– *Și asta ajută la oprirea căderii părului?*

– *Nu, dar te ajută să te obișnuiești.*

Știți ce face o blondă cu o coală de hârtie pe Șoseaua București-Ploiești? Conduce un A4.

La spitalul de nebuni, medicii testează pacienții.

– *Cât face 2 + 2?*

– *56!*

– *Din păcate, nu!*

– *...2 + 2?*

– *Sâmbătă!*

– *Nu!*

– *Bade Gheorghe, 2 + 2?*

– *4!*

– *Exact! Cum ți-ai dat seama?*

– *No, am scăzut sâmbăta din 56!*

Polițistul:

– *Doamnă, aveți idee de ce v-am oprit?*

– *Sunt la fel de confuză ca și dumneavoastră.*

SUDOKU

jocul săptămânii: 36

				7		2		8
	5	2	9	3	8	1		6
		5		2		4	8	7
1	3	8	4				2	9
			8	5	9	6	1	3
5	2					8		
7					1	3		
8	6	1	3	4	5	7	9	

Soluția în numărul viitor

Soluția «SUDOKU» – jocul săptămânii 35

6	9	2	1	5	3	7	4	8
5	7	3	8	6	4	1	2	9
1	8	4	9	7	2	5	3	6
7	4	5	2	9	1	8	6	3
2	1	6	5	8	7	9	3	4
8	3	9	3	4	6	2	1	7
4	6	1	7	2	9	3	8	5
3	5	7	4	1	8	6	9	2
9	2	8	6	3	5	4	7	1

Soluția integramei „MAXIME”

Orizontal: C - S - F - D - H - C - CONTROLABILI - PORTIE - ATEU - ZISA - LANT - CD - AT - CELULITA - STILET - RARIT - I - MIROS - NUC - SS - NUNTI - RAI - EROI - RASI - N - BRAT - BACI - BV - IMINEI - MIRI - PIEPTANATURA.

ERATĂ: Dintr-o regretabilă eroare la nr. 34 titlul integramei a apărut greșit, corect fiind „Speciale”.

Verificați-vă cunoștințele!

Roata

1. Ce este o roată?
2. Ce se înțelegea, în Evul Mediu, în armata din Țările Române prin „roată”?
3. Care sfântă din Panteonul Ortodox este reprezentată adesea iconografic având o roată alături?
4. Ce prozator anglo-canadian (1920-2004) a scris romanul „Roțile”?
5. Ce compozitor român (1903-1960) a compus șlagărul „Glasul roților de tren”?
6. Ce se înțelege prin „roata olarului”?
7. Cine a realizat, în 1984, filmul „Horea”, evocând figura revoluționarului patriot, conducător al răscoalei de la 1784 care a sfârșit fiind condamnat la moarte prin „frângere cu roata”?

Răspunsurile la întrebările din numărul trecut

1) Conform mitologiei grecești, Prometeu a adus oamenilor focul într-o tulpină de trestie. 2) Fecioarele preotese care păzeau focul sacru în templul zeiței focului, Vesta, se numeau vestale. 3) Zeul focului distrugător și creator din mitologia scandinavă se numea Loki. 4) Romanul „Focul” a fost scris de Gabriele D'Annunzio. 5) Muzica baletului „Pasărea de foc” aparține compozitorului rus Igor Feodorovici Stravinski (1882-1971). 6) Ioana d'Arc a fost arsă pe rug în ziua de 30 mai 1431. 7) „Marele foc din Londra”a avut loc în anul 1666, în luna septembrie.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Izvorul” am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Mioara Popa,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Brașov; *Mihaela Popovici,* Buzău; *Georgeta Ioan* și *Luminița Popescu,* București; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galați; *Ing. Mihai Călcâianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei; *Ing. Mihai Waspusch* și *Prof. Mihai Piscureanu,* București.

✉ Așteptăm scrisorile dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

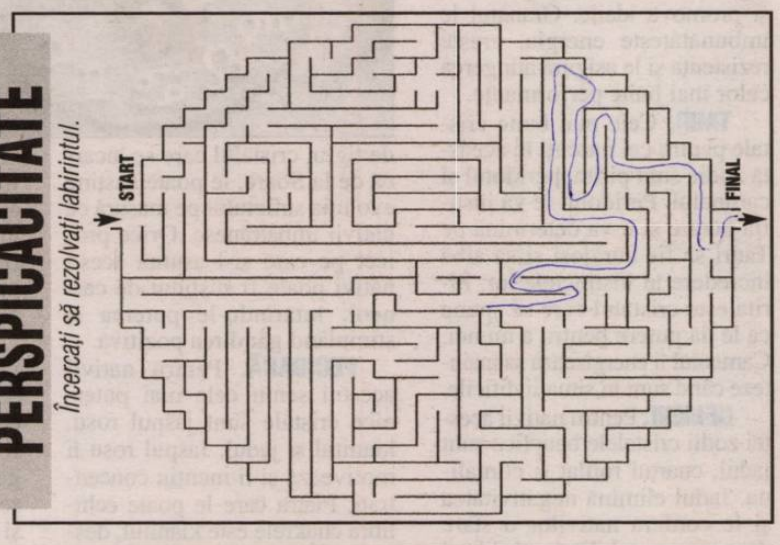

Grădina de lângă casă

Kilimanjaro

(Senecio Kilimanjaro)

◆ Este o plantă perenă, originară din Africa. Are o creștere moderată și poate ajunge la 60-140 cm înălțime. La noi în țară se cultivă ca plantă de apartament decorativă prin frunze.

◆ Frunzele sunt suculente, au formă tubulară, cu vârful ascuțit și culoare albastru-verzui. Pentru a corecta forma plantelor se recomandă ca în fiecare primăvară să se taie tulpinile prea lungi.

◆ Înflorește vara, în vârful tulpinilor florale și sunt colorate în alb-gălbui.

◆ Pământul trebuie să fie bine drenat, aerat, nisipos, asemănător celui pentru cactuși sau plante suculente.

◆ Senecio Kilimanjaro necesită spații luminoase, însorite sau semiumbrite.

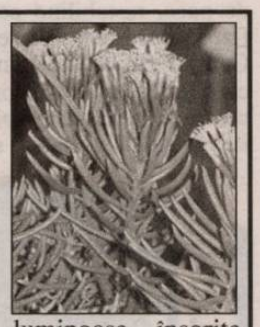

◆ Se udă folosind cantități moderate de apă, la intervale regulate de timp, lăsând ca între udări să se usuce substratul. Planta poate tolera seceta.

◆ Temperatura optimă trebuie să fie între 22-25 grade Celsius. Minima suportată de plantă poate ajunge la -10 grade Celsius.

◆ Se poate înmulți prin butași de rădăcină sau de tulpină. Butașii se plantează în pământ nisipos, iar după 4-5 săptămâni se vor înrădăcina.

Cele mai puternice cristale

pentru zodia dumneavoastră

Puternice şi cu o frumuseţe misterioasă, cristalele sunt accesorii-cheie care pot fi folosite pentru atragerea gândurilor pozitive, a reuşitelor şi reglarea sănătăţii trupeşti.

Indiferent dacă le purtaţi montate în bijuterii, dacă le păstraţi lângă pat sau le aveţi în geantă, aceste pietre preţioase vă vor ajuta cu siguranţă. Doi experţi în cristale – Heather Askinosie şi Timmi Jandro – ne prezintă cele mai puternice cristale pentru fiecare zodie.

BERBEC. Unele dintre cele mai bune cristale pentru aceşti nativi sunt carneolul, citrinul şi granatul. Carneolul completează vocea interioară şi le oferă Berbecilor încredere pentru a contracara îndoiala de sine. Citrinul le este util pentru a înţelege mai bine visele şi pentru a-şi promova ideile. Granatul le îmbunătăţeşte energia, creşte rezistenţa şi le asigură atingerea celor mai bune performanţe.

TAUR. Cele mai bune cristale pentru cei născuţi în această zodie sunt pirita, peridotul şi carneolul. Peridotul le va insufla putere şi îi va determina pe Tauri să fie curajoşi şi să aibă încredere în instinctele lor. Pirita este cristalul care se spune că le dă putere pentru a munci. Carneolul îi energizează să înainteze când sunt în situaţii dificile.

GEMENI. Pentru nativii acestei zodii cristalele benefice sunt jadul, cuarţul rutilat şi cornalina. Jadul elimină negativitatea şi le conferă nativilor o stare de pace, restabilind echilibrul fizic, emoţional şi intelectual. Cuarţul rutilat este unic prin capacitatea sa de a îi conecta la cea mai înaltă stare spirituală, iar cornalina induce o stare de bucurie şi de putere. Împreună, aceste cristale lucrează pentru a vă îmbogăţi cu noi cunoştinţe şi înţelepciune veşnică.

RAC. Cele mai bune cristale sunt piatra lunii, jaspul roşu şi abalone. Aşa cum sugerează şi numele, piatra lunii este conectată direct la Lună şi valorifică energia acesteia. Jaspul roşu este benefic pentru a consolida rezistenţa organismului, îi ajută pe Raci să depăşească greutăţile. Abalone, scoica denumită şi Paua îi conectează la emoţiile legate de apă, ceea ce îi face să fie extrem de sensibili la ceea ce simt alţii.

LEU. Granatul, ochiul de tigru şi carneolul sunt cristalele benefice pentru nativii acestui semn. Granatul poate aprinde focul interior şi le poate alimenta pasiunile Leilor. Ochiul

de tigru, cristalul care se încarcă de la Soare, le poate susţine evoluţia sufletului pe măsură ce nativii îmbătrânesc. Orice proiect pe care şi-l asumă aceşti nativi poate fi susţinut de carneol, întărindu-le puterea şi stimulând gândirea pozitivă.

FECIOARĂ. Pentru nativii acestui semn cele mai puternice cristale sunt jaspul roşu, kianitul şi jadul. Jaspul roşu îi motivează şi îi menţin concentraţi. Piatra care le poate echilibra chakrele este kianitul, despre care se crede că aduce protecţie energetică. Odată ce aţi câştigat suficient curaj pentru a vă deschide inima către ceva sau cineva nou, se spune că jadul aduce prosperitate.

BALANŢĂ. Cele mai bune cristale pentru această zodie sunt lapis lazuli, citrinul şi labradoritul. Indecizia Balanţelor şi tendinţa de a cântări excesiv le blochează procesul decizional şi este contracarată de lapis lazuli. Citrinul poate promova optimismul şi le poate echilibra energiile yin şi yang. Labradoritul îi poate ajuta să îşi cureţe şi să îşi protejeze aura.

SCORPION. În vremuri grele citrinul, malachitul şi ametistul le pot restabili liniştea Scorpionilor. Citrinul este puternic pentru invocarea sentimentelor de fericire. Malachitul, o piatră puternică destinată nativilor Scorpion, transformă energia negativă în vibraţii pozitive şi vindecă emoţional. Pentru tratamentul de curăţare a aurei, ametistul le poate deschide chakra coroanei, cea care le aduce linişte sufletească.

SĂGETĂTOR. Turcoazul, citrinul şi bronzitul sunt cristalele benefice acestor nativi. Turcoazul îi poate ajuta să-şi îmbunătăţească intuiţia. Citrinul îi poate ajuta să rămână fideli alături de persoana iubită. Bronzitul poate acţiona ca un puternic catalizator pentru schimbarea vieţii personale.

CAPRICORN. Cele mai bune cristale pentru aceşti nativi sunt azuritul, peridotul şi granatul. Azuritul îi poate ajuta să îşi îmbunătăţească relaţia cu divinitatea. Pentru o curăţare energetică, nativii Capricorn pot folosi peridotul, cristalul care îi ajută să elimine sentimentele de invidie. Granatul, piatra naşterii a acestora, este cunoscută pentru întinerirea spiritului şi captarea vibraţiilor pozitive.

VĂRSĂTOR. Acvamarinul, jaspul galben şi ametistul sunt cristalele benefice. Când apar conflictele, acvamarinul poate fi folosit pentru a ierta. Jaspul galben îi ajută pe nativii care se simt trădaţi de cei apropiaţi şi poate vindeca rănile. Ametistul aduce mintea, corpul şi spiritul înapoi în echilibru.

PEŞTI. Ametistul, acvamarinul şi chrisocolla sunt pietrele care aduc binefacere acestor nativi. Când au nevoie de o renaştere spirituală, ametistul îi poate calma şi le poate oferi sentimentul de relaxare. Acvamarinul, piatra naşterii a Peştilor, le poate aduce încredere atunci când îşi pun la îndoială propria intuiţie. Frumoasa piatră chrisocolla le poate aduce alinarea când au inima frântă şi îi ajută să treacă peste sentimentele negative.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ O istorie a iluziilor marţiene ■ Enigmatica poveste a copiilor dispăruţi din Hamelin ■ Din nou în vacanţă ■ Sabiile indestructibile ale Evului Mediu ■ Preşcolarii şi (supra)solicitările părinţilor ■ Secretul viorilor Stradivari, în sfârşit dezvăluit ■ Mickey Rourke – „băiatul rău" cuminţit la bătrâneţe

HOROSCOP

13-19 septembrie 2021

BERBEC 21.03-20.04

În aceste zile doriţi să vă întoarceţi la muncă şi să vă organizaţi. Lucraţi din greu şi inteligent, aşa că veţi fi în curând invidiaţi pentru eficacitate. Este momentul prielnic pentru adoptarea unei noi diete, care să vă îmbunătăţească sănătatea.

TAUR 21.04-21.05

În meniul dumneavoastră sunt trecute întâlnirile romantice, scurte vacanţe şi activităţi distractive alături de copii. Puneţi accent pe casă, familie şi vă ocupaţi de haosul din jur. Ţineţi cont că abia după ce aţi pus ordine în lucruri aveţi dispoziţia necesară să vă distraţi.

GEMENI 22.05-21.06

Nu aveţi timp de plictiseală, fiind foarte ocupaţi cu întâlniri, comisioane, cu cititul, scrisul şi discuţii interminabile cu fraţii sau cu prietenii apropiaţi. S-ar putea să vă implicaţi în activităţi alături de un părinte. Pentru a păstra pacea aveţi răbdare cu cei dragi.

RAC 22.06-21.07

Vă concentraţi în continuare pe bani şi câştiguri. S-ar putea însă să cheltuiţi mai mulţi bani decât de obicei. Abilităţile dumneavoastră legate de comunicare vor fi de top. Este un moment prielnic pentru a reorganiza lucrurile pe care le deţineţi.

LEU 22.07-22.08

Aveţi câteva idei excelente de a face bani şi le veţi folosi pentru a pune în aplicare câteva proiecte îndrăzneţe. S-ar putea să dispuneţi de suma necesară pentru o achiziţie importantă.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Acum aveţi şansa să vă reîncărcaţi bateriile pentru tot restul anului, fiind singura perioadă în care este potrivit să vă puneţi nevoile pe primul loc. Veţi atrage oameni şi situaţii favorabile către dumneavoastră.

BALANŢĂ 23.09-22.10

În această săptămână vă gândiţi serios ce vreţi să realizaţi în viitor. Ideal ar fi să vă stabiliţi câteva obiective. Acest lucru vă va ajuta să luaţi decizii înţelepte, fără a mai oscila. În scurt timp vă veţi apuca de treabă.

SCORPION 23.10-21.11

Sunteţi dornici să comunicaţi cu prietenii, mulţi dintre dumneavoastră interacţionând cu persoane mai tinere. Există o energie competitivă, care vă îndeamnă să vă implicaţi în tot felul de întreceri.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Soarele este în partea de sus a graficului şi aruncă asupra dumneavoastră o lumină măgulitoare. Oamenii vă vor admira fără a face ceva special. Dispuneţi de suficientă energie pentru a termina tot felul de proiecte.

CAPRICORN 22.12-19.01

Vă iese în cale oportunitatea de a călători sau de a începe un curs. Parcurgeţi o perioadă excelentă pentru a studia sau pentru a termina o lucrare importantă. Poate fi vorba şi despre o moştenire sau o proprietate comună.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

La orizont se ivesc câteva dispute trecătoare referitoare la o moştenire, o proprietate comună sau orice altceva legat de bogăţia alcuiva, probabil a partenerului dumneavoastră de viaţă. Nu există niciun motiv să vă îngrijoraţi. Totul este trecător!

PEŞTI 19.02-20.03

Soarele este opus semnului dumneavoastră. El reprezintă energia şi asta înseamnă că veţi avea nevoie de mai mult somn în aceste zile. Trebuie să fiţi atenţi şi să nu trageţi concluzii pripite. Răbdarea este cel mai bun aliat în aceste zile.

Nativul săptămânii: **FĂRÂMIŢĂ LAMBRU** (15.09.1927 – 12.12.1974)

A fost un cunoscut lăutar, acordeonist virtuoz şi cântăreţ român. Acest nativ al zodiei Fecioară a avut o bogată viaţă artistică şi a întreprins turnee în Franţa, Germania, Italia, Rusia, câştigându-şi notorietatea internaţională.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon: 0213178965

Preţ abonament

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	9,00 LEI
❑ 2 LUNI	18,00 LEI
❑ 3 LUNI	27,00 LEI
❑ 4 LUNI	36,00 LEI
❑ 5 LUNI	45,00 LEI
❑ 6 LUNI	54,00 LEI

Abonamente 2021

Abonaţi-vă la revista Magazin direct la redacţie!

Abonamente 2021

● Modalităţile de abonare sunt următoarele:

1. Achitarea printr-un mandat poştal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.
2. Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):
   – RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit
   – RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Preţurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poştală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poştei Române (cel târziu în ziua de marţi a săptămânii următoare celei de apariţie).

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

➲ Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit:
– 3 luni: 38 euro sau 45 $,
– 6 luni: 75 euro sau 90 $,
sume virate în conturile societăţii, enumerate alăturat.

MANDAT POŞTAL

DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION – la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piata Presei Libere Nr. 1
Bloc ... Scara ... Etaj 1 Ap. ...
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel. ...
C.N.P. ...
Expeditor ...
Localitatea ...
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. ...

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE 0722625622

SERIE NOUĂ - 1566 • ANUL LXIV • 16 SEPTEMBRIE 2021 • 16 PAGINI • 3 LEI Nr. 37 (3316)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Spectacolul cunoașterii

EXPUNEREA LA SOARE
în timpul sarcinii

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

Stresul şi sănătatea

Dosarele frumuseţii

Fără riduri

Consultaţii fără plată

DIN NOU ÎN VACANŢĂ

«O carte trebuie să fie toporul cu care să spargem marea îngheţată dinlăuntrul nostru.»

Franz Kafta

O ISTORIE A ILUZIILOR MARŢIENE

DE SECOLE, UNII PĂMÂNTENI ÎNARMAŢI CU TELESCOAPE au crezut că au văzut tot felul de lucruri pe Marte, hrăniţi fie de suprafaţa muntoasă de pe Planeta Roşie, ori de propria lor psihologie. De-a lungul timpului mass-media populare au transmis prezenţa unor canale ciudate pe Marte, construite de locuitori misterioşi sau de extratereştri aflaţi în vacanţă, ba chiar şi baze marţiene extraterestre sau feţe umanoide sculptate în roca dură. Faptul că au fost trădaţi de dura realitate şi aceste lucruri s-au dovedit simple închipuiri, nu a contat.

Imaginaţia lucrează chiar şi azi, când roverul *Curiosity,* aflat pe solul marţian de peste 2.000 de zile marţiene, ar fi descoperit, conform cercetătorilor de la NASA, ceva ce seamănă cu nişte emisii de gaz, mai exact de metan, la câţiva zeci de kilometri de robot. De unde provin, cine le produce, iată întrebări care stimulează imaginaţia colectivă terestră.

Sunt pământenii, în acest vast univers, atât de disperaţi să se joace cu vecinii siderali? Privind înapoi, la lunga istorie a iluziilor marţiene (şi a iluziilor umane), aşa pare.

Oceane şi uscat

Cum se vede, nu doar oamenii simpli se lasă păcăliţi de umbrele de pe Marte. În 1784, Sir William Herschel (născut în 1738 la Hanovra şi decedat în 1822 la Slough, Marea Britanie, astronom, inventator şi muzician britanic de origine germană), a scris că zonele întunecate de pe Marte erau oceane, iar zonele mai deschise erau uscat. El a speculat că Marte era locuit de fiinţe inteligente care „probabil se bucură de o situaţie similară cu a noastră".

Teoria lui Herschel a predominat timp de un secol, alţi astronomi susţinând că au observat vegetaţia în regiunile mai deschise la culoare, considerate a fi pământ. Din fericire pentru Herschel, celelalte contribuţii majore ale sale în astronomie, printre altele, cu telescopul construit de el a descoperit planeta Uranus, a observat inelele lui Saturn, lunile lui Jupiter şi umbrele de pe Lună, dar şi în domeniul muzicii, i-au adus o recunoaştere meritată, fiind ales în Societatea Regală şi numit astronomul Curţii de către regele George al III-lea, i-au adus o binemeritată recunoaştere. Toate acestea au făcut ca opinia sa despre zonele colorate de pe Marte să ajungă la fundul sacului biografiei sale.

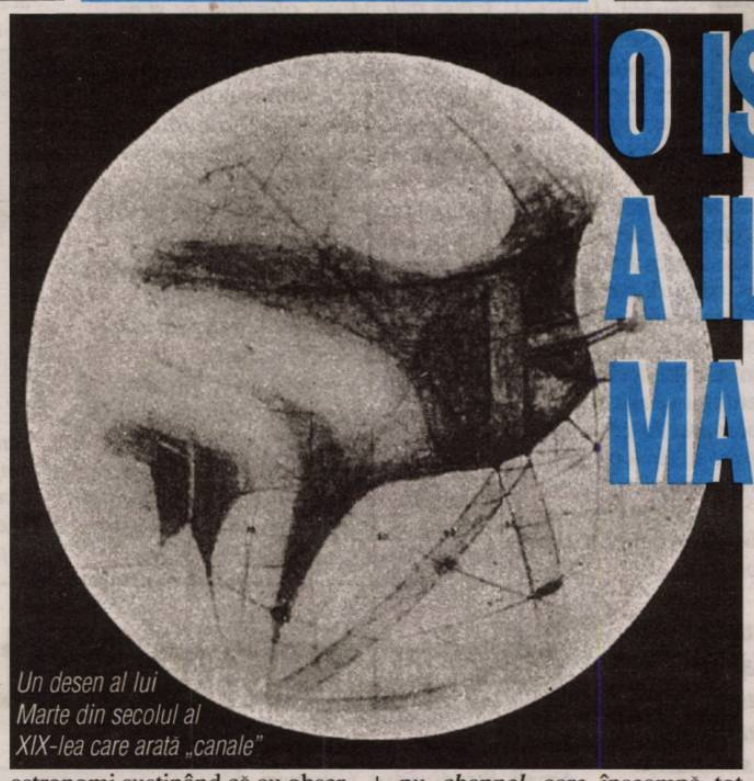

Un desen al lui Marte din secolul al XIX-lea care arată „canale"

Canale şi caneluri

În timpul aflării lui Marte la cea mai mică distanţă de Pământ, în 1877, astronomul italian Giovanni Schiaparelli a privit prin telescop şi a observat nişte caneluri pe suprafaţa Planetei Roşii. El a folosit pentru acele urme cuvântul din limba italiană „canali", adică canale. Problema a fost că acest cuvânt a fost tradus în limba engleză cu *canals,* canale, dar artificiale, cum sunt cele construite de oameni pentru scurgerea apei şi nu *channel,* care înseamnă tot canal, dar natural, cum e Canalul Mânecii

Asta i-a determinat pe vorbitorii anglofoni, dar şi pe cei din restul lumii, să tragă concluzia de nezdruncinat că Marte adăpostea o societate inteligentă capabilă să construiască un sistem de căi navigabile. Care să se vadă şi de pe Pământ, pe deasupra!

Această concepţie greşită a fost popularizată de un astronom bogat din Boston, SUA, pe nume Percival Lowell, care în 1895 a prezentat desene ale „canalelor" într-o carte, intitulată „Marte", şi şi-a argumentat în amănunt teoria într-o a doua carte, „Marte, casa vieţii", în 1908. Această credinţă a fost alimentată în continuare, potrivit NASA, de entuziasmul născut imediat după finalizarea lucrărilor construirii Canalului Suez, în 1869, o minune inginerească a epocii moderne.

Exact de Halloween, în 1938, Orson Welles şi *The Mercury Theatre on the Air* au difuzat o versiune radio a Războiului lumilor, romanul lui H.G. Wells publicat în 1898. Povestea, prezentată ca o serie de buletine de ştiri „live", a semănat panică printre miile de ascultători care credeau că America este atacată de marţieni ostili. Imaginaţia funcţiona din plin.

> **LOCURILE ÎNDEPĂRTATE NU NASC ILUZII, DAR MARTE, CEA MAI APROPIATĂ PLANETĂ DE NOI, NE HRĂNEŞTE IMAGINAŢIA DE CÂTEVA SECOLE. ATÂT DE MULT ÎNCÂT UNII CRED CĂ POATE FI COLONIZATĂ DE TERIENI, LA FEL CUM A FOST COLONIZATĂ "LUMEA NOUĂ" DE CONCHISTADORI.**

În cele din urmă, teoria „canalelor marţiene" a fost dezminţită la începutul secolului al XX-lea, când s-a demonstrat că ele erau doar simple iluzii optice: privite prin telescoape de calitate slabă, formaţiile punctiforme, cum ar fi munţii şi craterele lui Marte, par a alcătui nişte linii drepte. Mai târziu, analiza spectroscopică a luminii venite de pe Marte a arătat că nu există apă pe suprafaţa planetei. Dar dacă a existat, se întreabă şi azi unii.

Faţa misterioasă

Pe 25 iulie 1976, sonda spaţială Viking 1 Orbiter lansată de NASA a fotografiat această regiune din latitudinile nordice de pe Marte, în timp ce căuta un loc de aterizare pentru Viking 2 Lander.

Nebunia a început atunci când NASA a prezentat imaginea realizată de Viking 1, completată cu o explicaţie care descria formaţiunea muntoasă ca având „ochi şi nări". 45 de ani mai târziu, „Faţa de pe Marte" încă inspiră mituri şi teorii ale conspiraţiei, mulţi oameni crezând că este o structură artificială construită de o civilizaţie marţiană străveche.

Privită de sus, din acel unghi, umbrele de pe munte par chiar să fie o faţă umană sau umanoidă. Cu toate acestea, din alte unghiuri, în fotografiile făcute de Mars Express Orbiter şi de alte nave spaţiale, muntele este în mod clar doar un munte, care nu seamănă deloc cu o faţă de terestru sau extraterestru.

Tendinţa de a vedea feţe umane acolo unde nu sunt are un nume: *pareidolie.* Este un termen ştiinţiific care defineşte tendinţa de a interpreta un stimul vag ca fiind ceva cunoscut de observator, cum ar fi formele ce apar în nori, feţele ce par a apărea în obiecte neînsufleţite sau modele abstracte, sau auzirea de mesaje ascunse în muzică atunci când e redată invers.

Pareidolia feţei apare, spun oamenii de ştiinţă, ca un produs secundar al sensibilităţii noastre sporite la detaliile feţelor umane. Takeo Watanabe de la Laboratorul de Ştiinţe Vizuale de la Universitatea din Boston explică fenomenul astfel: „Am învăţat în exces chipurile umane, aşa că le vedem şi acolo unde nu sunt".

Dar acestea nu sunt singurele iluzii legate de ceea ce am vrea să vedem pe Marte. *(Continuare în numărul viitor)*

GEORGE CUŞNARENCU

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

Iluminatul din peşteră

Iluminatul artificial a fost o resursă fizică crucială pentru extinderea comportamentului social şi economic complex în grupuri umane din paleolitic.

Mai mult, controlul focului a permis dezvoltarea primului comportament simbolic în peşteri adânci, în urmă cu aproximativ 176.000 de ani.

În noile lor cercetări, oamenii de ştiinţă de la Universitatea din Cantabria au caracterizat calitativ şi cantitativ trei sisteme de iluminat – torţe, lămpi portabile cu grăsime şi şeminee – utilizate în perioada paleolitică pentru a intra în adâncurile peşterilor.

Cercetătorii şi-au efectuat experimentele în peştera Isuntza I din Ţara Bascilor, Spania. Iluminatul lor „replicat" s-a bazat pe dovezi arheologice găsite în locuri similare şi a inclus cinci făclii (fabricate în mod variabil din răşini de iederă, ienupăr, stejar, mesteacăn şi pin), două lămpi de piatră cu grăsime animală (măduvă osoasă de vită şi cerb) şi un şemineu mic (lemn de stejar şi ienupăr). Ei au descoperit că diferitele sisteme de iluminat aveau toate caracteristici diverse, sugerând selecţia şi utilizarea lor probabilă în diferite contexte.

Luminile din lemn formate din mai multe beţe au funcţionat cel mai bine pentru explorarea peşterilor sau traversarea spaţiilor largi,

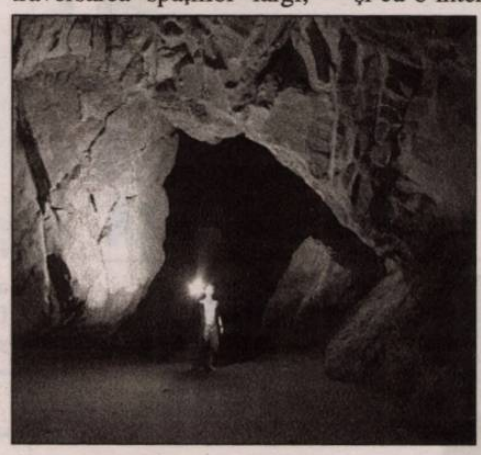

deoarece proiectau lumină în toate direcţiile (până la circa 6 metri), erau uşor de transportat şi nu orbeau purtătorul torţei, deşi aveau o intensitate de aproape cinci ori mai mare decât cea a unei lămpi cu grăsime dublă.

Lumina făcliilor a durat de la 21 de minute, cea mai scurtă, până la cea mai lungă, de 61 de minute. Ele tind să funcţioneze neregulat şi necesită o supraveghere atentă atunci când ard, deşi sunt uşor de aprins prin oxigenare (mişcând torţa rapid dintr-o parte în alta). În schimb, principalul dezavantaj al torţei a fost cantitatea de fum emisă.

Lămpile cu grăsime au funcţionat cel mai bine pentru iluminarea spaţiilor mici pe o perioadă lungă de timp şi cu o intensitate a luminii similară cu cea a unei lumânări, pe o rază de cel puţin 3 metri. Deşi nu erau potrivite pentru tranzit din cauza efectului orbitor şi a iluminării slabe a podelei, ele au ars constant şi fără prea mult fum timp de peste o oră.

De asemenea, echipa a realizat un singur şemineu, un sistem static, care a scos mult fum şi a fost stins după 30 de minute. Iluminatul artificial a fost o resursă fizică crucială pentru extinderea comportamentului social şi economic complex în grupurile paleolitice, în special pentru dezvoltarea primelor explorări paleospeologice şi pentru începutul artei parietale în peşteri.

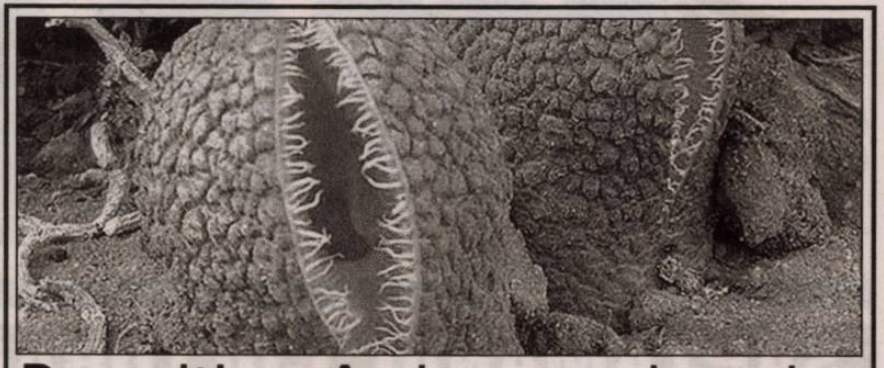

Parazitism în lumea plantelor

Domeniul science-fiction abundă în exemple foarte variate ce ilustrează ideea de parazitism: organisme străine penetrează alte organisme pentru a supravieţui, iar în cele din urmă ajung să controleze şi chiar să devoreze gazda devenită victimă. Totuşi, natura nu pare a se lăsa mai prejos, oferindu-ne şi ea exemple de acest gen.

În sudul Africii trăieşte o angiospermă (plantă cu flori) primitivă, denumită Hydnora africana, *care nu are frunze şi nu poate trăi decât parazitând alte vegetale. Este singura angiospermă cunoscută care se defineşte strict prin parazitism. O altă particularitate constă în faptul că nu conţine clorofilă, pigmentul indispensabil procesului de fotosinteză.*

Pentru a se hrăni, Hydnora africana *aspiră nutrienţii plantelor pe care le parazitează (în special cele din genul* Euphorbia*). O enzimă îi permite să dizolve pereţii rădăcinilor acestora şi să le ataşeze de ale sale. Sub forma unei ciuperci, rămâne apoi invizibilă în sol, până când înfloreşte. Floarea are trei petale enorme, tubulare şi groase, care ies din sol formând o capcană pentru polenizatori.*

Atrase de mirosul difuzat de floare, insectele intră în ea prin interstiţii, între petale, după care, acoperite de polen, îşi încheie cursa în mijloc, unde se află ovulele. În

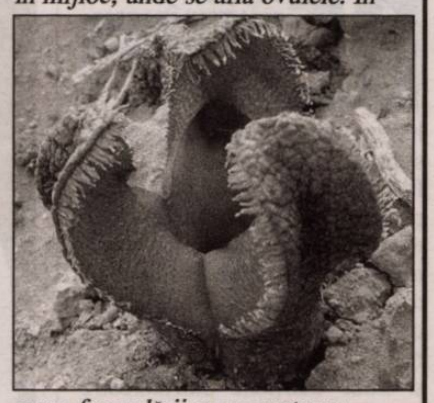

urma fecundării se va naşte un singur fruct, care va ajunge la maturitate abia după doi ani. Iar acesta va digera altă plantă, pentru a supravieţui.

„A merita"

Auzim adesea în jurul nostru spunându-se că „nu se merită" sau „se merită" a face ceva anume.

Greşeala este atât de frecventă încât aproape că nu o mai băgăm de seamă. Cu atât mai mult cu cât o fac şi persoane care au de obicei, o exprimare îngrijită. Verbul „a merita" se foloseşte numai la diateza activă. Niciodată la cea reflexivă. În cazul exprimării: „se merită" avem de-a face cu un reflexiv parazitar care trebuie evitat.

Să vorbim corect!

Exprimarea corectă în această situaţie este doar cea în care este eliminat pronumele reflexiv.

Aşadar este corect să spunem: „nu merită" sau „merită" să facem un lucru sau altul. *(I.S.)*

Instrumente tratate chimic

Doi dintre cei mai renumiţi lutieri din Cremona, Italia, Antonio Stradivari şi Giuseppe Guarneri „del Gesù", şi-au tratat instrumentele cu diverse substanţe chimice care au contribuit şi ele la generarea sunetului unic al viorilor respective.

Mai multe dintre aceste substanţe chimice au fost identificate pentru prima dată: borax şi sulfaţi metalici pentru ciuperci supresie, sare de masă pentru controlul umidităţii, alum pentru reticulare moleculară şi potasiu sau var rapid pentru tratament alcalin.

În instrumentele cu coarde, lemnul pentru cutia de rezonanţă selectat special acţionează ca traductor de energie mecanică de la corzi vibrante în energie acustică. Instrumentele din familia viorii, inclusiv viola şi violoncelul, sunt realizate din două esenţe de lemn: molid norvegian *(Picea abies)* pentru plăcile de sunet şi arţar *(Acer sp.)* pentru coaste şi plăcile din spate.

Sunt detalii ale meşteşugului lutierilor de geniu, datorită cărora şi astăzi violoniştii de elită preferă instrumentele semnate de Amati, Stradivarius, Guarneri, Roberto Regazzi etc., în secolele XVII-XVIII.

Cercetători de la Universitatea Texas A&M au investigat proprietăţile materiale ale plăcilor sonore Cremonese folosind o gamă largă de tehnici spectroscopice, microscopice şi chimice şi au descoperit astfel că boraxul, zincul, cuprul şi alumul – împreună cu apa de var – erau folosite pentru tratarea lemnului.

Boraxul are o istorie îndelungată, fiind folosit pentru conservare de către vechii egipteni, la mumificare, iar mai târziu ca insecticid. Prezenţa acestor substanţe chimice indică o colaborare între producătorii de vioară, farmacia locală şi medicul la acel moment. Atât Stradivarius, cât şi Guarneri ar fi căutat nenumărate metode de tratare a viorilor pentru a preveni deteriorarea lor de către paraziţi, deoarece infestarea lemnului cu viermi era foarte răspândită în vremea aceea.

Totodată, probabil ei şi-au dat seama că sărurile speciale pe care le foloseau la impregnarea lemnului i-au conferit acestuia şi o anumită rezistenţă mecanică benefică, precum şi avantaje acustice. Aceste metode au fost păstrate secrete. Nu existau brevete în acele vremuri. Modul în care lemnul a fost tratat cu substanţe chimice era imposibil de ghicit prin inspecţia vizuală a produsului finit. Astfel de cunoştinţe erau necesare pentru a obţine un avantaj competitiv faţă de alţi producători de instrumente.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU
şi
NICUŞOR DINCĂ

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU
Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ, MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.**

Expunerea la soare în timpul sarcinii

Unul dintre pericolele legate de sarcină este cel al nașterii premature – fenomen tot mai frecvent întâlnit în lumea modernă. Dar cercetătorii de la Universitatea Edinburgh au descoperit că unul dintre motivele nașterii premature este expunerea insuficientă la soare, pe perioada gestației.

Expunerea la soare, afirmă ei, reprezintă „o importantă variabilă de mediu", având riscuri sau beneficii pentru sănătatea umană, iar rolul luminii solare pare să fie mai important, pentru o femeie gravidă, decât s-a crezut până în prezent. Datele statistice au relevat că în zonele din nordul Marii Britanii, unde numărul de zile însorite este mult mai scăzut decât în sud, riscul de naștere prematură era cu 10% mai ridicat decât aici.

Deși nu au pus în evidență o cauză certificată a acestei diferențe, specialiștii scoțieni au emis teoria că lumina solară provoacă, la nivelul pielii umane, secreția unor substanțe care relaxează vasele de sânge, ceea ce ajută formarea și dezvoltarea unui fetus sănătos. „Studiile efectuate la adulți au dovedit că expunerea la lumina soarelui reduce presiunea sangvină, ca urmare a secreției de către piele a monoxidului de azot", spune dr Sarah Stock, de la Centrul de Sănătate Reproductivă din cadrul Universității Edinburgh.

Desigur, expunerea excesivă și fără luarea unor măsuri de protecție adecvate poate afecta pielea, dar echipa de cercetători scoțieni susține că beneficiile în reducerea presiunii sangvine depășesc cu mult riscul dezvoltării de cancer al pielii. În altă ordine de idei, se pare că esențială ar fi expunerea la soare în primele luni de sarcină, când se formează fătul, expunerea în trimestrele doi și trei având un impact mai redus asupra dezvoltării acestuia.

Pistolul acustic

Cercetătorii Marinei SUA au solicitat recent un brevet de invenție pentru o armă non-letală cu totul neobișnuită. Numit AHAD (Acoustic Hailing and Disruption – Apelare și perturbare acustică), sistemul înregistrează vocea unui subiect cu ajutorul unui microfon cu rază lungă, o amplifică și o redifuzează pe două piste audio distincte, una aproape simultan cu originalul, iar a doua cu o foarte ușoară întârziere – de câteva sute de milisecunde.

Folosind un difuzor parametric, pistolul acustic redirecționează apoi sunetul către persoana care vorbește, ecoul rezultat dezorientând-o pe aceasta și afectându-i capacitatea de vorbire. „Din cauza efectului de feedback auditiv întârziat,

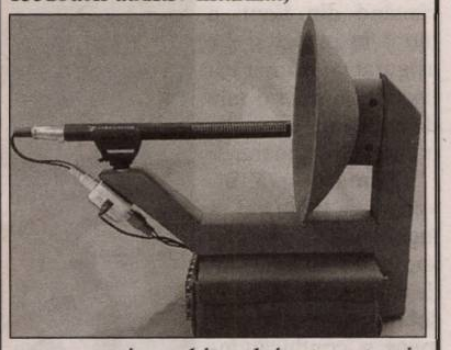

concentrația vorbitorului este puternic perturbată, iar acesta nu mai poate vorbi decât cu mare greutate", se arată în aplicația pentru obținerea brevetului de invenție.

Și cercetătorii de la Institutul Național pentru Știință și Tehnologie Industrială Avansată din Tokyo au testat un dispozitiv similar, numit „încurcător de limbaj".

„Efectul poate perturba oamenii, fără să le provoace un disconfort fizic și dispare imediat ce aceștia încetează să mai vorbească. Nicio altă persoană în afara vorbitorului nu este afectată" explică savanții japonezi.

Strămoșul necunoscut al balenelor

Fosilele unei specii de balenă cu patru picioare, necunoscută până acum, au fost scoase la iveală în Egipt. Creatura, care a trăit acum 43 de milioane de ani, este considerată de paleontologi primul strămoș cunoscut al actualelor balene și evidențiază tranziția lor de la mediul terestru la cel marin, care a avut loc acum aproximativ 10 milioane de ani.

Numită Phiomicetus anubis, balena avea patru picioare, o lungime de circa 3,5 m și o greutate de doar 650 kg – dimensiuni infime față de urmașele ei din zilele noastre. Echipa de paleontologi de la Universitatea Mansoura a

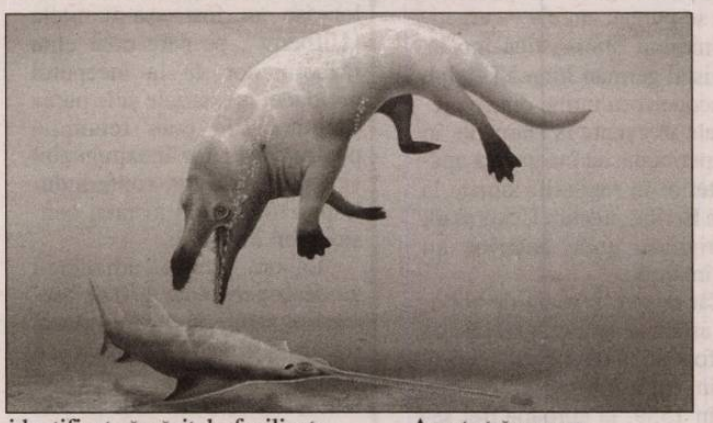

identificat rămășițele fosilizate în stâncile depresiunii Fayum, formațiuni datând din perioada Eocenă – când regiunea respectivă, din Deșertul Vestic egiptean, era acoperită de mări.

Acest strămoș necunoscut al balenei avea un aspect diferit de cel al cetaceelor actuale – un bot mult mai alungit, mușchi puternici pe craniu, care mișcau astfel maxilarul și oase parietale mai lungi.

„Trăsăturile unice ale craniului și mandibulei sugerează capacitatea pentru o procesare orală mecanică mai eficientă decât la cetaceele tipice, permițând animalului un stil de hrănire specific prădătorilor", spune Abdullah Gohar, principalul autor al raportului privind descoperirea, publicat în Proceedings of the Royal Society.

„Terapia canină"

efecte benefice asupra creierului

Un experiment interesant, realizat la Universitatea British Columbia din Canada, relevă că apropierea de „cel mai bun prieten al omului" poate aduce beneficii chiar și când e vorba de examene. Astfel, îngrijirea și răsfățarea unui câine – mai ales a unuia de talie mică sau pui – pot avea un impact puternic asupra stării de bine și a capacității de concentrare a studenților aflați în sesiune.

Savanții canadieni au împărțit 284 de studenți voluntari în trei grupuri: cei din primul grup puteau interacționa cu un câine terapeutic, dar nu li se permitea să îl mângâie, cei din al doilea puteau interacționa și mângâia câinele, iar cei din al treilea grup puteau intra în contact doar cu dresorul câinelui.

Înaintea experimentului, participanții au completat un formular implicând starea lor generală de bine – inclusiv aspecte precum atașamentul social, fericirea personală, integrarea în comunitatea din campusul universitar, stresul, dorul de casă, singurătatea, afecțiunea pozitivă sau negativă și percepția privind dezvoltarea personală.

Dintre toate categoriile, notele cele mai mari la examene le-au luat cei din al doilea grup, savanții ajungând la concluzia că petrecerea timpului alături de un câine „terapeutic" are efecte benefice asupra creierului, prin reducerea considerabilă a nivelului de stres (relevat prin măsurarea hormonilor de stres), creșterea capacității de concentrare și sporirea nivelului de fericire și energie.

Mângâierea și jocul cu un cățel au redus, totodată, inerenta anxietate de dinainte de examen și au îmbunătățit, relevă specialiștii canadieni, abilitățile de gândire creativă ale studenților, acestea rămânând crescute până la patru săptămâni după încheierea experimentului.

SEDENTARISMUL

risc crescut de AVC

Dacă sunteți un împătimit al serialelor sau emisiunilor de televiziune și petreceți zilnic ore în șir în fața ecranului, ar trebui poate să vă schimbați obiceiul: potrivit unui studiu realizat la Universitatea Calgary, în aceste condiții sunteți expus unui risc imens de a suferi un accident vascular cerebral (AVC).

Pentru a ajunge la această concluzie, savanții au monitorizat sănătatea și stilul de viață ale 143.000 de adulți canadieni care nu aveau probleme grave de sănătate (boli cardiace, cancere, AVC etc) timp de aproape zece ani.

Ei au stabilit că în această perioadă s-au produs 2.965 de accidente vasculare cerebrale, cele mai ridicate rate – de șapte ori mai mari decât la persoanele care practicau regulat antrenamente fizice – întâlnindu-se la cei care petreceau mai mult timp practicând activități recreative sedentare, în special privitul la televizor sau joaca pe computer.

Potrivit unei statistici recente, date publicității de Asociația Americană a Inimii, adulții americani petrec în medie 10 ore pe zi uitându-se la televizor, computere, tablete sau telefoane inteligente – perioada de timp fiind și mai mare pentru cei cu vârste între 50 și 65 de ani.

„Este important să înțelegem că perioade mai mari de activitate sedentară pot provoca AVC chiar și la indivizii tineri, care au un risc tot mai ridicat de deces prematur. Și, cum tot mai mulți tineri preferă să-și petreacă timpul urmărind ore în șir seriale de televiziune, este de înțeles că riscul la care se expun este enorm", susține principalul autor al studiului, neurologul dr. Raed Joundi.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

Enigmatica poveste a copiilor dispăruți din Hamelin

Situat pe malul râului Weser din Saxonia Inferioară, Hamelin este astăzi un orășel medieval, liniștit și prosper, care pare desprins din poveștile cu prinți și zâne. Dar întâmplarea care a avut loc aici cu sute de ani în urmă pare mai curând una din poveștile de groază.

Inițial, s-a spus că totul a pornit de la șobolanii care invadaseră orașul, într-un număr atât de mare încât nimeni nu mai știa ce soluție să găsească spre a-i stârpi. Până într-o zi din vara anului 1284, când un personaj bizar, îmbrăcat fistichiu și cântând din flaut, a intrat în orășel și l-a asigurat pe primar că, dacă îi va plăti o mie de guldeni, va scăpa urbea de rozătoare.

Primarul s-a învoit, iar flautistul a început să cânte, scoțând, prin trilurile lui de-a dreptul magice, șobolanii de prin cotloane și conducându-i spre râu, unde s-au înecat cu toții. Când flautistul a venit să-și ceară plata cuvenită, primarul i-a râs însă în nas: „O mie de guldeni doar pentru un cântec? Ia aici 50 de guldeni și pleacă imediat!"

Omul a luat banii, a plecat, dar a revenit a doua zi și, cântând întruna din flaut, i-a scos de astă dată din case pe copiii orășenilor și a dispărut cu ei pentru totdeauna. Chiar dacă pare legendă, povestea copiilor dispăruți este absolut adevărată, ea fiind consemnată ca atare încă din secolul al XIII-lea. Se pare că a fost vorba de 130 de copii, care ar fi plecat să-l însoțească pe flautist în ziua de 26 iunie 1284.

După ce au trecut de un deal numit al Calvarului, de lângă Koppenberg, ei au dispărut fără urmă. Astăzi, în această zi are loc o paradă a copiilor, care-l urmează pe un flautist îmbrăcat în haine pestrițe, în timp ce localnicii și turiștii aplaudă de pe margini, mâncând prăjituri delicioase, de forma unor... șoricei! Dar ce li s-a întâmplat cu adevărat copiilor din Hamelin?

Multă vreme s-a spus că povestea cu flautistul ar fi fost doar o parabolă pentru o epidemie de ciumă care ar fi răpus 130 de copii din Hamelin. Dar cronicile nu vorbesc despre o asemenea epidemie și apoi, de ce ea ar fi răpus doar copiii? O altă ipoteză a fost că flautistul i-ar fi luat pe copii pe 26 iunie pentru a celebra cu ei sărbătoarea păgână a solstițiului de vară, urmând să aprindă, potrivit tradiției, focuri pe dealuri (koppen) la miezul acelei nopți.

Acesta ar fi fost și motivul pentru care părinții copiilor nu s-au alarmat când i-au văzut pe aceștia urmându-l pe flautist. Dar istoricul Jack David Zipes, cercetând mai atent întreaga întâmplare, a ajuns la concluzia că flautistul îmbrăcat în haine pestrițe era de fapt un „recrutor" care invita oamenii să migreze pe pământurile mai mănoase din estul Germaniei. Cum pe acele vremuri oamenii aveau mulți copii și se confruntau adesea cu foametea, probabil că mulți au preferat să-și trimită copiii spre est, unde aceștia puteau găsi mai ușor hrană și se puteau angaja ca argați.

Studiind onomastica locală, lingvistul german Jürgen Udolph a descoperit că multe dintre prenumele frecvente la Hamelin, în acea perioadă, au început să apară ulterior în regiunile situate la est de Berlin, precum Uckermark și Prignitz, unde anterior nu erau întâlnite.

Cât despre invazia de șobolani, astăzi se știe cu precizie că ea a fost un „fake-news" medieval, inventat într-o lucrare apărută în 1559, la aproape trei secole de la dispariția fără urmă a copiilor din Hamelin, tocmai pentru a da o aură și mai misterioasă acestei dispariții.

Vânzătorul de ziare

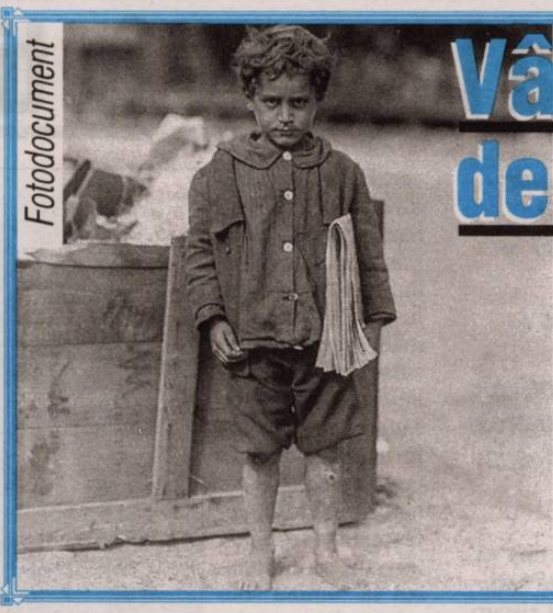

Fotodocument

Această imagine, apărută în 1913 într-un cotidian local din Tampla, Florida, îl înfățișează pe „cel mai tânăr vânzător de ziare din lume": un băiețel de 4 ani, care vindea ziare spre a-și ajuta familia numeroasă.

Săbiile indestructibile ale Evului Mediu

În Antichitate și Evul Mediu, arma cea mai des utilizată în războaie a fost sabia. Nu-i de mirare că o sabie de calitate era adesea prețuită la valoarea ei în aur. Dintre toate săbiile fabricate în Europa, cele mai valoroase au fost așa-numitele „Ulfberht", pe care doar elita războinicilor de la începutul perioadei medievale și le putea permite. Ele erau renumite pentru tăișul lor inexpugnabil și pentru tăria lor, conferindule purtătorilor un avantaj considerabil în bătălii.

La ora actuală, arheologii au descoperit doar 170 de asemenea săbii, în toată lumea, fiecare purtând inscripția „+ VLFBERH + T" – marca atelierului de fierărie unde au fost create. Ele erau de origine francă (fiind făurite pe actualele teritorii ale Franței și Germaniei). Cu adevărat fascinant este însă faptul că atelierele au creat aceste săbii între anii 800 și 1000, deși tehnologia de prelucrare a unui oțel de o asemenea calitate a fost inventată abia în secolul XIX.

Tehnica modernă implică încălzirea minereului de fier la 1.700 grade Celsius și adăugarea de carbon. Cum reușeau francii să creeze aceste arme rămâne un mister. Știm doar că ei credeau că fierarii săbiilor Ulfberht posedau capacități magice!

La fel, și săbiile numite „de Damasc" erau considerate inexpugnabile și extrem de flexibile. Interesant este că oțelul din care ele erau făcute nu provenea din Damasc, ci era adus din India. Motivul pentru care au fost numite „săbii de Damasc" a fost acela că europenii cumpărau acest tip de oțel din orașul sirian Damasc.

De fapt, era vorba de un aliaj metalic numit astăzi „oțel wootz", inventat în sudul Indiei pe la 500 î.e.n. și exportat de atunci în toată lumea cunoscută. Din compoziția aliajului făceau parte, se pare, și elemente ca tungsten, vanadiu și mangan. În orașul Damasc, prelucrarea oțelului și fabricarea de săbii și pumnale a înflorit între secolele III și XVII. Fierarii de aici importau mici lingouri de oțel wootz din India și le forjau, creând legendare pumnale

și săbii. Dar în secolul XVIII, tehnica producerii acestui oțel s-a pierdut, din mai multe motive.

În primul rând, coloniștii britanici au suprimat, în încercarea lor de supunere totală a subcontinentului, exploatarea cărbunilor și prelucrarea metalelor în sudul Indiei.

Un alt posibil motiv a fost că oțelarii indieni au refuzat să le transmită cuceritorilor secretul compoziției aliajului, dar nu l-au mai oferit nici urmașilor indieni, de teamă că aceștia ar fi putut fi momiți de britanici să li-l dezvăluie. În zilele noastre, au existat mai multe tentative de producere a oțelului de Damasc, dar în ciuda tehnologiilor moderne folosite, rezultatele au fost sub așteptări.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Astăzi în istorie

16 septembrie 1920

Atentatul cu bombă de pe Wall Street

Toată lumea cunoaște cele întâmplate pe 11 septembrie 2001, „cea mai neagră zi din istoria Americii", când teroriștii al-Qaeda au provocat șoc și groază în SUA, doborând patru avioane, distrugând turnurile WTC din New York și avariind serios clădirea Pentagonului din Washington.

Puțini știu însă că în urmă cu mai bine de un secol, tot într-un septembrie, pe Wall Street a avut loc un atentat sângeros, pus de asemenea pe seama teroriștilor. Pe 16 septembrie 1920, în jurul amiezii, o căruță trasă de un cal s-a oprit vizavi de sediul băncii J.P. Morgan, chiar în centrul Wall Street. Căruțașul s-a dat jos de pe capră și, tacticos, s-a îndepărtat, pierzându-se curând în mulțime.

Peste doar câteva minute, pe Wall Street s-a dezlănțuit iadul: încărcatura explozivă care se afla în căruță a sărit în aer, ucigând pe loc 30 de persoane și rănind alte câteva sute. Carnajul a fost îngrozitor, iar numărul victimelor avea să crească în zilele următoare, pe măsură ce tot mai mulți răniți sucombau. Inițial, s-a crezut că a fost o explozie accidentală, iar faptul că echipele de salubritate ale orașului au curățat locul imediat după incident a îngreunat și mai mult activitatea investigatorilor.

În cele din urmă, însă, detectivii poliției metropolitane au stabilit, bazându-se pe puținele fragmente găsite, că explozia ar fi fost provocată de o bombă artizanală. Biroul de Investigații (predecesorul actualului FBI) a demarat o anchetă de amploare, interogând sute de oameni.

Deși nu s-a putut stabili niciodată cine fusese autorul atentatului, numeroase fire trimiteau către gruparea anarhistă a unui emigrant italian, Luigi Galleani, care tocmai fusese deportat.

S-a afirmat că acțiunea fusese, de fapt, o răzbunare pusă la cale de acesta, după ce a aflat vestea că urma să fie alungat în țara natală, iar ciracii lui dintr-o misterioasă grupare numită „Luptătorii anarhiști americani" (despre care ulterior nu se va mai afla nimic) au declanșat atentatul numai după plecarea lui Galleani, pentru ca el să nu poată fi acuzat.

E bine de știut

Un element neașteptat care influențează în mod benefic arterele coronare este ciocolata neagră. Cercetările au stabilit că în numai două ore de la ingerare poate dilata arterele ce duc sângele la inimă, îmbunătățind circulația și activitatea inimii.

Cercetătorii au testat și efectul ciocolatei asupra arterelor periferice și au constatat îmbunătățirea performanțelor de mers.

E bine de știut că efectele consumului de ciocolată neagră se resimt și asupra arterelor care duc sânge la creier. S-a descoperit că persoanele care consumă

Amară, dar sănătoasă

ciocolată ar fi mai puțin predispuse accidentelor vasculare cerebrale față de cei care nu consumă ciocolată.

Mai trebuie spus că aceste persoane testate au și comportamente sănătoase atât în privința alimentației cât și a activității fizice regulate.

Așadar, conform celor mai recente studii consumul de ciocolată neagră pare să scadă riscul de accident vascular cerebral. Dar să nu exagerăm în privința cantității, care nu trebuie să depășească 20-30 g. Apoi, trebuie să alegeți variantele cu un conținut mare de cacao. Cu cât este mai amară, cu atât este mai sănătoasă.

Dr. ANDY ANDREI

Pentru dumneavoastră, doamnă

Stresul și sănătatea

Cu toții simțim zilnic stresul vieții cotidiene, iar de modul în care îi facem față depind relațiile cu ceilalți, succesul personal sau profesional și starea noastră de bine.

Ce este, totuși, stresul? Orice factor exterior care provoacă organismului tensiune și o reacție de alarmă. Fie că este atitudinea șefului, prea multă muncă, aglomerația din trafic sau așteptările celor dragi, fiecare factor de stres poate declanșa reacții chimice care îți afectează organismul într-un fel sau altul.

● Creierul suprasolicitat și stresat are o nevoie stringentă de energie, totul ducând spre un consum alimentar excesiv și, inevitabil, îngrășare. Dar acesta este doar vârful aisbergului. Din păcate, stresul provoacă mult mai mult rău, pe care de multe ori nu îl percepem ca atare.

● Stresul influențează negativ activitatea inimii și a vaselor de sânge. Astfel, micile pusee de hipertensiune arterială (peste 135/85 mmHg), resimțite de pacienții de peste 40 de ani sunt puse pe seama stresului din trafic, a oboselii etc.. Acestea cresc în mod semnificativ șansele de apariție a bolilor cardiace, dacă reacția la stres este declanșată în mod repetat. În plus, persoanele care sunt stresate prezintă o probabilitate mai mare de a fuma sau de a consuma alcool în exces și una mai mică de a fi active din punct de vedere fizic.

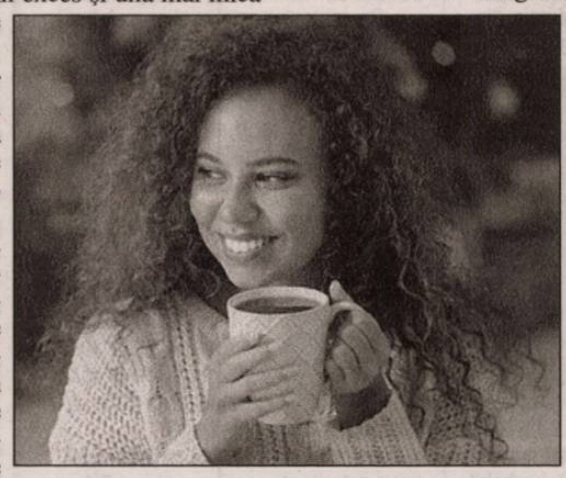

● Potrivit ultimelor studii, se pare că stresul crește riscul de a dezvolta deficiențe cognitive care pot duce mai târziu la Alzheimer.

● Stresul poate influența inclusiv sistemul digestiv. De la stres prelungit pot apărea probleme digestive precum constipație, diaree sau sindrom de colon iritabil, balonare excesivă, gastrită sau probleme cu colecistul, ne atenționează dr. nutriționist Laura Ene.

● Stresul poate avea efecte și asupra pielii, putând declanșa puseele acute de psoriazis, dermatite atopice sau alte boli de piele precum și agravarea acneei rozacee.

● De asemenea, stresul se poate manifesta prin senzații de sufocare, de nod în gât, atacuri de panică, anxietate persistentă sau chiar depresie.

● Nu în ultimul rând, stresul ne poate afecta imunitatea. El poate avea efecte potențial dăunătoare asupra anumitor celule protectoare, a căror activitate va avea de suferit. Virușii pot exploata vulnerabilitatea creată de stres, astfel că ne putem îmbolnăvi mai des sau putem face forme mai severe de răceală sau gripă, de exemplu.

● După cum vedeți, stresul poate să fie extrem de nociv dacă îl lăsăm să pătrundă în viața noastră. El conduce la scăderea calității vieții și de cele mai multe ori la îmbătrânire prematură. Din fericire însă există multe tehnici de management al stresului.

Cum poate fi combătut stresul?

● În primul rând, ne recomandă dr. nutriționist Laura Ene, o alimentație corectă, însoțită de mișcare și hidratare. Mai exact, să respectați cele trei mese ale zilei, iar ultima masă să fie cea mai ușoară, pentru a pregăti corpul să se regenereze în timpul nopții. Să faceți cel puțin 5.000 de pași pe zi și să beți cel puțin 25 ml de apă per kilogram corp.

● Somnul este foarte important pentru funcționarea organismului nostru. Perioadele îndelungate în care nu dormiți atât cât ar trebui ne pot provoca multe probleme de sănătate. Așa că dormiți cel puțin 7 ore pe noapte, dintre care minim una înainte de ora 24.00.

● Perioadele regulate de relaxare ajută la eliminarea stresului, astfel încât să nu ajungem în punctul în care organismul nostru să cedeze. Găsiți-vă o activitate preferată la care să recurgeți atunci când simțiți nevoia unei detensionări. Puteți să ieșiți la o plimbare în parc, să mergeți la o piesă de teatru sau un film, să citiți, să faceți o meditație, să ascultați un audiobook, muzică sau orice altceva vă face plăcere.

● Există câteva alimente care ne pot crește starea de bine prin textură, aromă sau pur și simplu prin conținutul de triptofan, precursorul serotoninei supranumite „hormonul fericirii".

Studiile au arătat că cei care beau ceai negru au un nivel de cortizol – hormonul stresului – mai scăzut după diverse situații stresante decât alte persoane.

De asemenea, o cană de cacao caldă are același efect de detensionare și inducere a bunei dispoziții.

În ceea ce privește alimentele bogate în triptofan, acestea sunt *laptele, bananele, pieptul de curcan sau legumele cu frunze verzi.* Încearcă să consumi cât mai multe dintre acestea atunci când traversezi perioade stresante.

Însă indiferent de ce, cât și cum mănânci, nu uita să te bucuri de lucrurile mărunte.

„Bucură-te de lucrurile mărunte din viață, căci într-o zi te vei uita înapoi și vei realiza că erau lucruri mari." – Kurt Vonnegut

Gastronomice

Salată de ouă

4 castraveți acri, 4 ouă, 4 cartofi, o legătură mărar, 2 linguri ulei, sare.

În vase separate, se pun la fiert cartofii în coajă și ouăle. Între timp, castraveții se lasă la scurs bine și se taie rondele. Când cartofii au fiert, se curăță de coajă, se pun într-un vas, se stropesc imediat cu ulei și se amestecă. Se adaugă ouăle curățate de coajă și tăiate în patru și castraveții. Se pune mărarul tocat fin, sare, dacă mai este nevoie, și se amestecă.

Sufleu de fasole

750 g fasole fideluță, 3 linguri unt, 2 linguri făină, 1/2 ceașcă lapte sau apă, 2 linguri brânză, 3 ouă, sare.

Se curăță fasolea și se fierbe în apă clocotită cu puțină sare. Se scurge, se pune cu unt într-un vas și se lasă să se răcească. Separat se călesc două linguri nu prea pline cu făină, în două linguri de unt topit, fierbinte. Se amestecă, fără să se rumenească și se sting cu lapte sau cu apă. Se lasă să fiarbă până se îngroașă bine și se desface de pe cratiță. Se dă la o parte. Când compoziția s-a răcorit puțin, se adaugă brânza rasă și gălbenușurile puse pe rând. Se potrivește de sare. La sfârșit se pun albușurile bătute spumă. Se toarnă compoziția peste fasole, se stropește cu unt, se presară brânză, se dă la cuptor o oră.

Prăjitură cu brânză de vaci

7 ouă, 300 g zahăr, 5 linguri smântână, 7 linguri iaurt, coajă de lămâie, sare, 200 ml ulei, o linguriță amoniac și 2 ½ căni făină.

Umplutură: 700 g brânză, 200 g zahăr, 3 ouă, 1 plic de vanilie, 4 linguri griș.

Se bat spumă albușurile cu zahărul, se adăugă gălbenușurile, smântâna, iaurtul, uleiul, coaja de lămâie, amoniacul și făina. Se toarnă compoziția într-o tavă tapetată cu unt și făină. Peste compoziție punem cu lingura umplutura, bine amestecată, după care dăm la cuptorul încălzit, timp de 45 de minute. După ce s-a copt se pudrează cu zahăr și se porționează după dorință.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Dosarele frumuseții

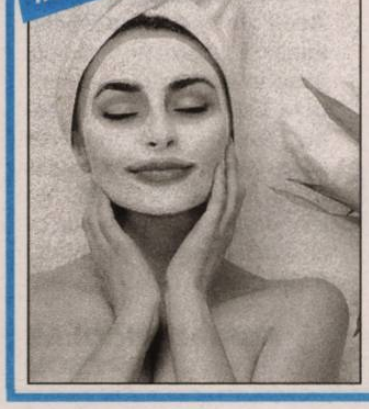

Fără riduri

O mască aplicată o dată sau de două ori pe săptămână, poate reda tenului catifelarea, hidratarea, frumusețea și poate estompa ridurile.

◆ Pentru regenerarea tenului și pentru prevenirea ridurilor, ideale sunt măștile emoliente. Ingredientul de bază al acestor măști este gălbenușul de ou alături de miere. Frecați un gălbenuș de ou cu o lingură de miere și o linguriță de ulei de măsline. Aplicați masca pe față iar după 20 de minute clătiți obrazul cu o infuzie călduță de mușețel.

◆ Tenurile care se irită ușor beneficiază de măștile calmante cu infuzii de mușețel, de sunătoare sau de tei. Se infuzează două linguriță de plante din acest amestec în 250 ml de apă clocotită. Când se răcesc infuzia se aplică pe față și se lasă un sfert de oră, apoi se spală obrazul cu apă minerală.

◆ Tenurile deshidratate beneficiază de măști care conțin smântână și suc de morcovi, capabile să hidrateze în profunzime. La fel de eficientă este și masca formată din două linguri de brânză de vaci și două linguri de suc de morcovi.

◆ Tenurile îmbătrânite sau deosebit de deshidratate reacționează bine la măștile cu ulei de măsline sau de migdale.

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Opiniile unui insider

„Raportul preliminar" privind Fenomenele Aeriene Neidentificate (FAN) continuă să suscite discuţii. Iar opiniile de insider ale lui Christopher Mellon, fost subsecretar adjunct al apărării sunt totdeauna interesante.

Într-o postare din 7 iulie el se declară „în mare parte încântat de rezultate". Între altele, raportul a forţat nenumărate agenţii izolate să împărtăşească informaţii şi a atras atenţia factorilor de decizie politică şi a publicului. Mai dezamăgitoare a fost o mare parte din discutarea ulterioară a problemei.

Raportul spune că „nu există dovezi că FAN-urile sunt avioane secrete din SUA". Dar dacă ar fi existat, guvernul SUA ar fi ştiut cu siguranţă întrucât fiecare avion are o valoare de miliarde. Există, de asemenea, procese sistemice pentru a ţine evidenţa programelor clasificate şi chiar s-a „renunţat" la programele speciale de acces ale Departamentului Apărării (DoD). Orice program revoluţionar de avioane noi ar costa o avere şi, potrivit legii, trebuie să fie notificat unui număr de minim 8 membri ai Congresului.

Apariţii bizare

Raportul mai precizează cu atenţie că „unele" (doar „unele"!) FAN-uri ar putea fi ruseşti sau chineze, deşi recunoaşte în mod clar că nu există dovezi în acest sens. Având în vedere că observaţiile militare ale acestor apariţii bizare au avut loc încă din anii 1940, pare de neconceput ca fenomenul să poată fi explicat în întregime prin tehnologii din SUA, Rusia sau China. După cum a spus Mitt Romney (senator şi guvernator al Massachusetts) la CNN: „Au o tehnologie care se află într-o sferă cu totul diferită de orice înţelegem şi, sincer, China şi Rusia nu sunt acolo şi nici noi nu suntem ..."

Reacţia mass-media a fost, în schimb, că: „Nu sunt extratereştri!" Dar s-a gândit cineva cu adevărat că, dacă ar fi fost, Administraţia ar fi putut furniza cea mai profundă şi tulburătoare descoperire din toate timpurile într-un raport neclasificat către Congres, pregătit de un mic grup de funcţionari?

În opinia lui Mellon, concluziile raportului FAN întăresc deci argumentul ipotezei extraterestre subminând principalele alternative şi oferind exemple de capabilităţi pe care nu le putem reproduce sau chiar înţelege – exact la ce ne-am aştepta dacă oricare dintre aceste rapoarte ar implica o tehnologie extraterestră autentică. În schimb, rapoartele de presă păreau să se aplece în direcţia opusă, ca şi cum ar fi o surpriză că guvernul nu a tras concluzia că suntem vizitaţi de ET.

De asemenea, a fost dureros că în emisiunile de ştiri americane de televiziune şi cablu, au apărut oameni de ştiinţă distinşi afirmând clar că videoclipurile oferite către New York Times (NYT) nu sunt dovada vieţii nepământene. Dar cine a susţinut că doar aceste videoclipuri ar fi dovada vieţii extraterestre? Cu siguranţă nu cei dintre noi implicaţi în furnizarea lor către NYT şi Washington Post. S-ar putea dovedi cândva că sunt exemple de tehnologie extraterestră, dar cu siguranţă, luate individual, nu sunt dovezi ale ET. Cu toate acestea, mulţi jurnalişti şi comentatori TV se închid peste aceste videoclipuri de parcă ele ar fi esenţa problemei FAN. Ei bine, nu sunt! Discutarea în media a videoclipurilor degenerează apoi în referinţe vagi la faptul că, pe de o parte, oamenii sau tehnica nu sunt sigure, ori, pe de altă parte, la anecdote de mâna a doua privind observaţii OZN incredibile.

După opinia lui Mellon provocarea imediată este existenţială, nu academică. Este în primul rând o chestiune de securitate naţională. Deocamdată nimeni nu va vedea printr-un telescop ceva care să ajute la rezolvarea problemei.

Fie că sunt extratereştri sau nu – spune Mellon – trebuie să ştim urgent cine operează aceste vehicule misterioase şi extrem de avansate în spaţiul aerian restricţionat, deasupra poligoanelor de testare americane, formaţiunilor operaţionale ale portavioanelor, bazelor militare şi instalaţiilor de arme nucleare. Trebuie să stabilim nu numai de ce, ci şi cum o fac, deoarece unele dintre capacităţile pe care le observăm sugerează idei ştiinţifice revoluţionare şi capabilităţi inginereşti care acum plasează SUA într-un potenţial dezavantaj strategic imens. Deoarece raportul neclasificat a evitat cu atenţie discuţia directă asupra decalajului tehnologic, presa părea să fi ratat subiectul. Acest lucru se întâmplă probabil mai ales pentru că, spre deosebire de membrii Congresului şi ai comunităţii de informaţii, jurnaliştii nu au acces la datele clasificate. Totuşi, adevărul este dezvăluit uneori, atunci când un legiuitor sau un fost oficial al serviciilor de informaţii comentează problema.

De altfel, presa şi publicul ar trebui să ştie că aceste incidente apar mult mai frecvent decât sugerează raportul. Acesta nu include sute de mii de incidente civile sau cele din alte ţări; nu enumeră mii de rapoarte care au avut loc între al doilea război mondial şi 2004 (de exemplu, peste 700 de cazuri nerezolvate din proiectul Blue Book); şi, desigur, nu poate da seama de incidentele care nu au fost niciodată raportate din cauza stigmatizării din jurul subiectului. Datele unui sondaj sugerează că există aproximativ zece observaţii FAN pentru fiecare observare raportată.

Alte observaţii nu au fost incluse din cauza clasificării excesive, a rezistenţei birocratice, sau a lipsei de resurse. De exemplu, nu s-a făcut niciun efort pentru a căuta în imensele baze de date radar de rachete balistice, obiecte care nu se potriveau cu profilul ţintelor cunoscute şi, prin urmare, au fost înregistrate de un computer, dar nu au fost afişate personalului din centrele de avertizare NORAD. Există, de asemenea, o componentă subiectivă care a determinat excluderea a sute sau mii de cazuri FAN. De exemplu, chiar dacă NORAD identifică cu succes peste 99% din milioanele de zboruri peste America de Nord vizibile pe radar, NORAD are şi sute de cazuri FAN nerezolvate în fiecare an. Întrucât doar 144 de cazuri au fost identificate de grupul operativ FAN, din 2004 încoace, este evident că între ele au fost incluse doar câteva sau poate chiar niciuna dintre aceste necunoscute NORAD. De asemenea, nu au fost incluse sute de observaţii documentate ale piloţilor liniilor aeriene comerciale. Totuşi, în ciuda tuturor acestor filtrări, din toate aceste incidente militare FAN doar unul singur a fost rezolvat. De altfel, optzeci din cele 144 de cazuri au fost confirmate de cel puţin doi senzori (de exemplu, raportare radar şi vizuală).

Cazul Nimitz

Pentru a trece dincolo de speculaţii şi generalizări Mellon propune exemplificarea celor susţinute, pe un singur caz, bine documentat: incidentul de la Nimitz din 14 noiembrie 2004. Există vreun motiv să ne îndoim de competenţa aviatorilor navali şi a operatorilor de radar şi a tehnicienilor care au fost implicaţi în incidentul de la Nimitz? Există vreun motiv să ne îndoim că au văzut ceea ce pretindeau că au văzut în condiţii de vizibilitate aproape perfectă?

Ce ipoteză poate explica cel mai bine ceea ce ştim acum despre incidentul de la Nimitz – mai ales în lumina raportului către Senat, care confirmă că nu există niciun motiv să credem că OZN-ul numit „Tic Tac" este american, rus sau chinez. Pe scurt, dacă pentru cazul Nimitz există o ipoteză mai bună decât tehnologia extraterestră, care ar putea fi ea?

Avem vreun motiv să ne îndoim că radarul Aegis de pe distrugătorul Princeton funcţionează corect? Dacă nu a funcţionat corect, cum de a ghidat cu succes mai multe F-18 să intercepteze „Tic Tac"? Operatorii şi tehnicienii radar USS Princeton susţin că pistele pe care le observau cu zile înainte de interceptare erau atât de neobişnuite încât au testat şi repornit sistemul Aegis şi l-au găsit în perfectă stare de funcţionare înainte de angajamentul „Tic Tac" din 14 noiembrie. Există vreun motiv să ne îndoim de această mărturie sau să credem că radarul SPY 1 funcţionează defectuos? Performanţele observate sunt imposibile pentru vehicule pământene. „Explicaţiile" unor demistificatori că videoclipul ar înfăţişa o aeronavă convenţională, fără transponder, pe care USS Princeton nu a văzut-o pe radarul său SPY 1, sunt ridicole.

Tehnologia extraterestră nu a fost discutată în raport – spune Mellon – deoarece problema este prea sensibilă din punct de vedere politic, şi nu pentru că ar fi irelevantă. Nu au fost prezentate dovezi ale implicării extraterestre, nici măcar la nivel clasificat, dar dilema rămâne nerezolvată, iar alternativele la ipoteza extraterestră sunt clar diminuate de raport. Ce teorie pot deci sugera scepticii sau guvernul, care să se potrivească mai bine faptelor decât cea extraterestră? Aceasta este o discuţie care merită să fie purtată.

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Blestemul mormântului lui Genghis Khan

Amplasarea mormântului lui Genghis Khan rămâne un mister antic nerezolvat.

Găsirea locului de înmormântare al războinicului, cuceritorului şi conducătorului imperial din secolul al XIII-lea ar fi una dintre cele mai mari descoperiri arheologice din toate timpurile. Totuşi, toate încercările de localizare a lui au eşuat până acum. Oare mormântul lui Genghis Khan este ascuns în mod deliberat şi protejat de lumea exterioară pentru că – aşa cum se spune – unii se tem că este blestemat?

Numeroşi experţi cred că Genghis Khan a fost îngropat undeva într-o vale din apropierea muntelui sacru Burkhan Khaldun, lângă locul său de naştere din Khentii Aimag, în nord-estul Mongoliei. Acest masiv muntos se află în partea centrală a lanţului Munţilor Khentii, care formează bazinul hidrografic dintre Oceanele Arctic şi Pacific. Se crede că însuşi Genghis Khan a construit un loc frumos în Munţii Khentii, numit Ikh Khorig, de către mongoli. Potrivit unei vechi legende, împăratul a declarat că acesta era locul în care dorea să fie îngropat.

Mulţi istorici sugerează că mormântul era o vastă necropolă ascunsă adânc în munţi. După finalizarea construcţiei, toţi constructorii mormântului au fost executaţi, pentru a se ascunde secretul. Apoi, chiar şi soldaţii care i-au ucis pe constructorii mormântului au fost executaţi. O sursă istorică susţine că 10.000 de călăreţi „au călcat pământul pentru a-l uniformiza". O altă sursă afirmă că o pădure a fost plantată peste sit pentru a-l ascunde pe lider în locul său final de odihnă. Astăzi, este dificil să apreciem în ce măsură este adevărat, dar există motive pentru a presupune că mormântul Marelui Khan şi fondatorul Imperiului Mongol este, într-adevăr, ascuns undeva în Munţii Khentii.

De 800 de ani, muntele sacru, asociat cu originea lui Genghis Khan, face parte din zona strict protejată Khan Khentii. Turiştilor şi călătorilor li se interzice accesul aici. Cu câţiva ani în urmă, unei expediţii sprijinite de Universitatea din California, San Diego şi de National Geographic Society, i s-a acordat permisiunea de a explora lanţul muntos. S-au folosit imagini prin satelit pentru a identifica locaţiile potenţiale pentru locul de înmormântare de la Genghis Khan, apoi „au confirmat" zonele cu GPR (Ground-penetrating radar, adică Radar de penetrare a solului), pentru a determina valabilitatea acestora. Mormântul lui Genghis Khan nu a fost găsit. Ne uităm într-un loc greşit sau pur şi simplu este foarte bine ascuns?

Mulţi mongoli fideli vechilor tradiţii se tem că mormântul marelui cuceritor este blestemat. Unii se tem că descoperirea mormântului lui Genghis Khan va duce la sfârşitul lumii.

Oamenii conectează căutarea mormântului lui Khan cu descoperirea locului de odihnă al lui Timur Lenk (Tamerlan), conducătorul militar turco-mongol din secolul al XIV-lea care a cucerit cea mai mare parte a lumii musulmane, a Asiei Centrale şi a unor părţi din India. Când Timur a murit în 1405, pe mormântul său a fost inscripţionat unul dintre cele mai terifiante blesteme din istorie, care se poate citi astfel: „Când voi învia din morţi, lumea va tremura". O altă inscripţie de pe sicriul său avertiza: „Oricine îmi deschide mormântul va dezlănţui un invadator mai cumplit decât mine". Arheologii ruşi au ignorat avertismentul şi au deschis mormântul. Trei zile mai târziu, Adolf Hitler a lansat Operaţiunea Barbarossa, cea mai mare invazie militară împotriva Uniunii Sovietice. Totuşi, unde se „ascunde" de atâtea veacuri marele Genghis Khan, odinioară spaima lumii, despre care se spune că ar fi ucis peste 40 de milioane de oameni?

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Mansa Musa – cel mai bogat om din istorie?

În 1324, Mansa Musa, legendarul conducător al vastului imperiu vest-african din Mali, a plecat într-un pelerinaj la Mecca.

La fel ca mulţi alţi conducători musulmani credincioşi care l-au precedat ori l-au succedat, împăratul nu a călătorit singur. A adus împreună cu el una dintre cele mai mari caravane care au parcurs vreodată Sahara: un întreg oraş călător, de 60.000 de oameni, incluzând 12.000 de servitori, 8.000 de curteni şi 100 de cămile, fiecare dintre acestea cărând saci plini cu aur pur, în timp ce sclavii purtau şi ei mari cantităţi din metalul preţios turnat în formă de bare, pepite şi bastoane.

Aurul, fildeşul şi sarea

„Au luat cu ei tot ce aveau nevoie în deşert, inclusiv o moschee mobilă pe care să o construiască, astfel încât împăratul să se poată ruga", arăta Gus Casely-Hayford, directorul Muzeului Naţional de Artă Africană al Instituţiei Smithsonian. În drum spre Mecca, Mansa Musa a oferit cadouri de aur oricui i-a apărut în cale: de la oamenii săraci care i-au trecut calea, până la ofiţerii regali din Cairo. Când Musa l-a întâlnit pentru prima dată pe sultanul Egiptului, i-a dăruit 50.000 de dinari de aur. Regele a cheltuit şi a oferit atât de mult aur încât... a distrus economia locală. Economiei egiptene i-au trebuit 12 ani pentru a-şi reveni.

Sursa principală a bogăţiei nemăsurate a lui Mansa Musa era reprezentată, după cum uşor se poate intui, de vastele câmpuri de aur din Mali, care era la acea vreme cel mai mare producător de aur din lume. Deloc neglijabil însă, aurului i se alăturau alte două imense resurse, de care această regiune a continentului negru a fost şi este stoarsă: fildeşul de elefant şi sarea. Mali a fost unul dintre cele mai bogate regate ale Africii, iar Mansa Musa a fost printre cele mai bogate persoane din lume. Regatul său expansiv s-a întins pe o distanţă de aproximativ 2.000 de mile, de la Oceanul Atlantic până la Nigerul modern. Imperiul Mali era al doilea ca mărime la vremea respectivă, fiind depăşit doar de Imperiul Mongol.

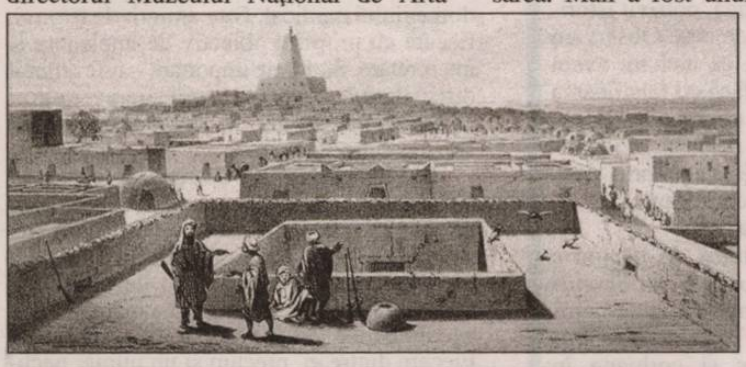

Diamantul Africii negre

Un lucru esenţial de spus despre Mansa Musa aduce lumină asupra importanţei sale în istoria Africii şi a omenirii. El s-a născut în 1280 într-o familie de conducători. Fratele său, Mansa Abu-Bakr, a condus imperiul până în 1312, când a abdicat pentru a pleca într-o expediţie.

Potrivit istoricului sirian Shibab al-Umari din secolul al XIV-lea, Abu-Bakr era obsedat de Oceanul Atlantic şi de ceea ce se afla dincolo de acesta. El ar fi început o expediţie cu o flotă de 2.000 de nave şi mii de bărbaţi, femei şi sclavi. Au plecat, fără să se întoarcă niciodată. Unii cercetători, precum regretatul istoric american Ivan Van Sertima, susţin ideea absolut senzaţională că fostul împărat Mansa ar fi ajuns în America de Sud. Era – să nu uităm – începutul secolului al XIV-lea, dar din păcate, nu există dovezi în acest sens. În orice caz, Musa a moştenit regatul pe care Abu-Bakr l-a lăsat în urmă, făcând din el un adevărat diamant al continentului african din epocă.

Istoricii au încercat să cuantifice bogăţiile pe care le-a avut Musa în timpul vieţii. Nu există însă o modalitate exactă de a estima cât de bogat era Musa, în termeni moderni. Modalitatea de acumulare nu este complicată, având în vedere faptul că, practic, acesta controla comerţul şi întreaga economie a imperiului, dispunând personal, fără limite, de toate resursele şi veniturile. De altfel, asemenea posturi totalitare nu au lipsit niciodată din evoluţia civilizaţiei umane. Pe de altă parte însă, trebuie spus că Musa a impulsionat extrem de puternic dezvoltarea – nu doar a vitalului comerţ, ci şi a culturii şi învăţământului supuşilor săi. Imensitatea bogăţiei şi a bunurilor materiale deţinute de împăratul Mansa Musa este de neînţeles astăzi, dar unii spun că ar putea ajunge la 400 de miliarde de dolari SUA, la valoarea de astăzi, făcându-l cea mai bogată persoană din istorie.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 *de locuri de văzut în România*

Ruinele cetăţii Ibida

Aflată la câţiva kilometri distanţă de Babadag în direcţia Slava Rusă, într-un peisaj ce pare netulburat de trecerea timpului şi care îmbină frumuseţea naturală cu imaginea patriarhală a satelor, cetatea antică Ibida pare ascunsă în cea mai mare parte, pentru că săpăturile au scos la iveală doar o mică parte din marele oraş ce a dăinuit odinioară aici.

Ibida era, cu secole în urmă, cea mai întinsă cetate romano-bizantină din Dobrogea, din teritoriul ei făcând parte şi alte câteva sate sau aşezări, unele regăsite până în zilele noastre: Vicus Novus, o comunitate de veterani şi cetăţeni romani, Vicus Petra, satul cu cea mai evoluată organizare internă din Dobrogea şi încă trei localităţi – Topolog, Turda şi Cloşca.

Situată la poalele munţilor Pricopanului, cetatea avea o poziţie strategică deosebită, protejând comunităţile locale care se ocupau cu păşunatul, viticultura şi albinăritul.

Ulterior, după apariţia creştinismului în Dobrogea, aici s-a dezvoltat un important centru monahal timpuriu, călugări de origine scită stabilindu-se în regiune prin secolul IV d.Hr. Având o suprafaţă de circa 25 de hectare, cetatea a fost descoperită în 1988, iar săpăturile arheologice derulate de atunci au scos la iveală, an de an, tot mai multe vestigii.

În anul 2001, de pildă, a fost descoperită în incinta metropolei calea de acces şi de apărare a cetăţii, ansamblul Porţii de Vest. Apogeul cetăţii a fost între secolele IV şi VII d. Chr., la sfârşitul perioadei romane şi începutul celei bizantine, după care, timp de câteva secole, până în perioada medievală, urmele de locuire sunt rare.

Din minunata metropolă de odinioară, care adăpostea aproximativ 10.000 de locuitori, a rămas acum doar o întindere de ruine. Totuşi, turiştii, în special cei pasionaţi de istorie, vor avea prilejul să admire cele mai bine conservate ziduri romane din toate câte se păstrează în România.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Mănăstirea Nechit

Aflată în satul al cărui nume îl poartă, comuna Borleşti, judeţul Neamţ, Mănăstirea Nechit, cu obşte de călugări, are hramurile „Schimbarea la Faţă", „Sfântul Nechita" şi „Sfântul Spiridon".

Legendele spun că pe locul actualei mănăstiri s-a stabilit aici Nechita Sihastrul împreună cu ucenicii săi. Ei au ridicat o biserică mică de lemn cu hramul „Sfântul Nicolae", cunoscută de credincioşi drept „Sihăstria lui Nechita" sau „Schitul Nechit".

Documentele din anii 1399 şi 1419 menţionează existenţa acestei biserici pe valea pârâului Nechit, având în apropiere un sat şi o moară. Alte legende spun că după construirea Mănăstirii Tazlău de către Ştefan cel Mare, între 1496-1497, voievodul a mutat călugării de la Nechit în noua sa ctitorie. De-a lungul vremii însă viaţa monahală de aici începe să se stingă iar la începutul secolului al XIX-lea biserica ajunge într-o stare de ruină avansată. De aceea în 1864 pe locul fostei biserici se ridică o alta din zid, o clopotniţă şi câteva chilii..

În secolul următor aşezământul cunoaşte o perioadă de prosperitate, mai ales după 1948 când este numit stareţ Zenovie Ghidescu. În 1960 însă schitul este desfiinţat şi redeschis în 1972 sub a doua stăreţie a părintelui Zenovie.

Între anii 1976 şi 1979 se reface biserica, se construieşte paraclisul cu hramul „Sfinţii Mucenici Zenovie şi Zenovia" şi turnul-clopotniţă, înalt de 51 de metri, cu o turlă principală încadrată de alte patru turnuleţe. Clopotniţa prezintă şi un grup de trecere şi un paraclis cu hramul „Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena". În iarbă sunt plasate în mod decorativ vechile clopote ale bisericii.

Biserica mare este o construcţie în formă de cruce înălţată din piatră şi cărămidă. Este compartimentată în: pridvor închis, pronaos, naos şi Altar. Are o turlă octogonală pe naos, luminată de opt ferestre şi o alta mai scundă, pătrată, deasupra pronaosului, care a îndeplinit iniţial şi rolul de clopotniţă.

Catapeteasma şi mobilierul sunt din lemn de stejar sculptat iar lumina intră prin ferestrele din nordul şi sudul bisericii. Exteriorul este tencuit cu ciment alb şi praf de piatră. Este împărţit în două sectoare de un brâu median, cel inferior fiind perforat de ferestre iar cel superior fiind împodobit cu firide pictate cu chipuri de sfinţi.

Altarul de vară are hramul „Sfântul Spiridon" iar temelia sa a fost pusă la 11 octombrie 1997. Mănăstirea păstrează moaştele mai multor sfinţi, papucul Sfântului Spiridon din Corfu.

În apropiere există trei izvoare considerate tămăduitoare şi tradiţia pune descoperirea acestora pe seama Cuviosului Chiriac de la Tazlău, vieţuitor o vreme la Nechit.

IRINA STOICA

„Calpuzanii" de tablou

Timp de peste 30 de ani, Mark Landis a donat cu succes falsuri către mai mult de 50 de muzee din SUA, inclusiv copii ale operelor originale ale unor artişti precum Pablo Picasso, Paul Signac şi Antoine Watteau.

Adoptând diverse identităţi false (cea mai infamă în sine pentru el, ca infractor „de lux" fiind cea de preot), o serie de muzee l-au considerat pe Landis un binefăcător, fie şi unul excentric.

Cu toate acestea, aşa cum se întâmplă frecvent în lumea noastră, antivalorile şi minciuna, cinismul şi sfidarea dobândesc un statut privilegiat, fiind preluate ca înalte calităţi şi modele demne de admirat şi de urmat.

Aşa se face că un Mark Landis, cu nimic mai prejos de o Doris Payne, hoaţă de bijuterii devenită celebră pe întreg mapamondul, sunt transformaţi de minţile umane tabloidizate în vedete ce ar merita, fără doar şi poate, un primplan în ştirile „incendiare"! O imagine de-a-ndoaselea a societăţii, din popularizarea căreia nu e greu de priceput cine are de profitat.

În epoca medievală, falsificatorilor de bani (o „specie" infracţională niciodată aflată în pericol de extincţie) li se spunea calpuzani; de la „calp", „fals", „lipsit de valoare". Extrapolând, am spune că acest titlu dezonorant li se poate aplica foarte bine şi falsificatorilor de opere de artă, cu mica rezervă că aceştia demonstrează şi ei, din plin, că au calităţi, deprinderi şi cunoştinţe de top în domeniul deloc uşor accesibil al artelor plastice. Desigur, pictura a fost şi este cea vizată cu prioritate în acest sens şi mulţi vor fi surprinşi să afle că, printre „calpuzanii artei", se regăsesc şi numele unor iluştri creatori ai operelor lor, personale, care i-au consacrat pentru totdeauna. De ce, atunci, s-au pretat la asemenea josnicii? Aceasta este o altă chestiune, la care probabil vom încerca să răspundem într-un alt context.

„Cupidon adormit"

Piaţa ocultă a operelor de artă false cunoaşte o organizare în reţele specifice bine puse la punct, în mod similar celor de trafic de persoane, de droguri şi aşa mai departe. În aparenţă, singurul detaliu important ce le-ar putea deosebi este faptul că, în principiu, violenţa şi crima nu-şi au locul aici. Dar... depinde de caz!

Dacă ne referim la drama falsificatorului olandez Han van Meegeren (1889-1947), înţelegem că sintagma „riscurile meseriei" poate cunoaşte situaţii extreme. Activitatea sa ilicită a fost descoperită după cel de-Al Doilea Război Mondial, când o pictură necunoscută a lui Johannes Vermeer a apărut într-o colecţie a unui lider nazist.

Pictura a fost urmărită până la Van Meegeren, care fusese contestat ca artist original; a fost acuzat astfel de vânzarea unei comori naţionale olandeze şi colaborarea cu inamicul. În faţa perspectivei pedepsei cu moartea, Van Meegeren a mărturisit că a falsificat tabloul, dar lucrarea era atât de reuşită, încât a trebuit să-şi demonstreze vinovăţia falsificând un alt tablou, în timp ce se afla în închisoare.

Poate că ar fi trebuit însă început cu exemplul cel mai şocant. Fiindcă este vorba – nu despre un falsificator de geniu, ci despre cel al unui geniu autentic al artelor plastice din toate timpurile, care a marcat atât domeniul său de creaţie predilect, cât şi civilizaţia umană, în general: Michelangelo Buonarotti!

Pe când încă nu devenise un sculptor de notorietate, şi-a început cariera prin prezentarea lucrării sale din marmură

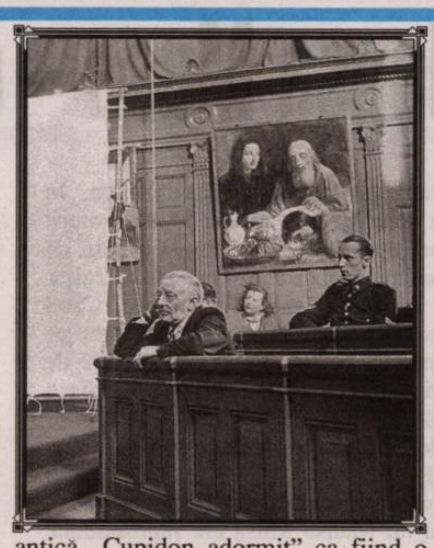

antică „Cupidon adormit" ca fiind o statuie romană veche, pentru a obţine un preţ mult mai bun.

La sugestia lui Lorenzo di Pierfrancesco, intermediar în vânzarea acestui tip de falsuri, Michelangelo a deteriorat şi a îngropat sculptura în curtea acestuia, pentru a o „descoperi" ulterior ca pe o sculptură antică, potrivit istoricilor de artă. Observăm totuşi că aici nu avem de-a face cu falsificarea unei opere consacrate, ci cu deturnarea identităţii reale a propriei creaţii de către geniul renascentist.

Lumea de talcioc a acestor indivizi obscuri care nu pot atinge culmile mult-râvnite cunoaşte şi cotloane în care se poate râde pe săturate. Fiindcă nu doar un talent cu adevărat remarcabil e de ajuns pentru realizarea unui fals. Iată-l, de pildă, pe Shaun Greenhalgh, astăzi sexagenar, condamnat în noiembrie 2008: el şi părinţii săi octogenari au fost implicaţi în cea mai amplă afacere de falsificare din toate timpurile.

Greenhalgh a creat lucrări de o diversitate uluitoare, de la sculptura britanică din secolul al XX-lea la o statuie egipteană presupusă a data din anul 1350 î.Hr., păcălind cele mai specializate instituţii, precum Christie's, Sotheby's şi British Museum. Ei bine, ingenioşii „calpuzani" de artă au fost prinşi după ce un expert a observat că tăbliţele presupuse a fi fost create în Mesopotamia, în 700 î.Hr., conţineau greşeli de ortografie în cuneiformă, scrierea antică!

Copacii martori de la Hiroshima

Amintirile au o realitate fizică. Ele pot declanşa sinapse, pot lăsa cicatrici şi pot modifica existenţa materială a unei creaturi vii. Copacii înregistrează, în inelele şi formele lor, evenimentele pe care le-au îndurat: secetă, incendii de pădure, taifun şi boală.

Când te uiţi la inelele unui copac sau la forma ramurilor sale, poţi începe să citeşti povestea pe care o deţine chiar în forma sa. Şi mai mult, poţi citi chiar fragmente din istoria noastră, a omenirii.

Hiroshima, ca entitate geografică şi cosmopolită, a supravieţuit exploziilor atomice din 6 august 1945. Acest eveniment istoric definitoriu este amintit la nivel mondial în diferite moduri, iar impactul şi importanţa sa sunt resimţite până în prezent. În Hiroshima, el este amintit în muzeele şi în ruinele din Patrimoniul Mondial reconstruite ale oraşului.

Este amintit de şcolari şi de profesionişti din domeniului medical. Este amintit de istorici, fiecare cu propriul obiectiv de înţelegere şi interpretare. Şi, foarte important – este amintit direct de *hibakusha,* oamenii supravieţuitori ai acelui infern, dar şi de *hibaku jumoku,* copacii supravieţuitori.

Există aproape 200 de copaci care au experimentat şi au supravieţuit efectelor directe ale exploziei atomice de acum trei sferturi de veac. Mulţi alţii nu au reuşit. Pe o rază de doi kilometri, 170 de copaci au fost recunoscuţi şi etichetaţi ca martori vii la evenimentele oribile din acea zi de vară. Fiecare dintre ei, precum şi un număr necunoscut de plante mai mici au rezistat sau au fost salvate de efectele căldurii, forţei cinetice şi radiaţiilor.

Metaforic vorbind, *hibaku jumoku* su fost ucişi, dar au reînviat din propria cenuşă. Aceşti copaci, care întruchipează memoria şi experienţa în formele lor fizice, sunt modele inspiraţionale şi educative de rezistenţă. Mai mulţi arbori de Gingko biloba, lângă Templul Anrakuju, poartă în ei spectrul sinistru al ciupercii atomice; un eucalipt australian îşi exprimă durerea contorsionându-şi trunchiul spre acea dimineaţă fatidică de vară, înfăşurat în panglici de scoarţă; o salcie mică supravieţuieşte în apropiere, noduroasă, având ramurile sale sprijinite cu lamele de lemn, ca nişte atele smulse din propriul trup.

Şi, ceva mai departe, un camfor falnic înfruntă trecutul, însă parcă ancorându-şi rădăcinile în viitor, fiind înconjurat de blocuri moderne. Un simbol al neuitării, o lacrimă verde pe obrazul de întuneric al morţii, dar şi o lumină a speranţei că, întotdeauna, în orice război învingător va fi cel aflat de partea iubirii.

Adulterul la Casa Albă se vinde bine

Faimosul preşedinte american John Fitzgerald Kennedy, foarte cunoscut în special în urma asasinării lui în public, a trăit şi el ca mulţi oameni obişnuiţi, cum s-ar zice.

Adică a avut şi păcate împotriva cărora ipocrizia oamenilor şi a instituţiilor se manifestă vehement, dar pe care le tolerează chiar cu o anume voluptate pentru cancanuri.

Între altele, JFK a trăit şi o poveste de dragoste cu aristocrata suedeză Gunilla von Post, în timp ce era deja căsătorit din 1953 cu Jaqueline Bouvier, cea care avea să devină prima doamnă a Americii.

Scrisorile de dragoste trimise de viitorul preşedinte amantei sale scandinave nu au avut „soarta" anchetei legate de asasinatul ulterior, ci s-au păstrat până în zilele noastre. Şi chiar cu un folos considerabil pentru RR Auction, o casă de licitaţii din Boston, care a pus în vânzare cele opt pagini de comunicare intimă dintre JFK şi Gunilla, pe care o cunoscuse cu numai câteva săptămâni înainte ca ea să se căsătorească.

La vremea respectivă, el era senator de Massachusetts şi – amănunt foarte interesant – şi-a redactat scrisorile de dragoste pe file cu antetul oficial al Senatului american.

Setul vândut pentru suma de 88.426 dolari (aproximativ 73.000 de euro) era constituit dintr-o scrisoare completă şi două extrase din alte misive. Pe Gunilla o cunoscuse la Cannes, iar în 1955 au petrecut împreună o săptămână de vară fierbinte în Suedia. Şi, după cum a relatat aceasta într-o carte publicată în 1997, relaţia lor devenise atât de serioasă, încât Kennedy ar fi dorit să pună capăt mariajului său, pentru a trăi în Statele Unite alături de suedeză.

Însă ambiţiile lui politice, influenţa tatălui şi un avort spontan suferit de Jaqueline, urmat de o mult-aşteptată sarcină, au determinat schimbarea planurilor celor doi amanţi.

De altfel, se poate specula destul de uşor că iubirea lor pătimaşă nu ar fi avut o viaţă prea lungă, fiind de notorietate inconstanţa sentimentală a bărbatului, care de-a lungul timpului a avut relaţii extraconjugale şi cu alte femei celebre, între care actriţele Marilyn Monroe şi Marlene Dietrich, pictoriţa Mary Pinchot Meyer sau jurnalista Mimi Alford.

În una dintre scrisori, JFK aprecia că Gunilla este o femeie „excepţională" şi mărturisea că „arde de nerăbdare" să o revadă. De asemenea, evoca „amintirile luminoase ale vieţii" sale reprezentate de momentele petrecute cu suedeza, care îi „lipseşte" şi pe care „ar dori foarte mult să o vadă".

„Aş putea să iau o barcă şi să navighez în jurul Mediteranei timp de două săptămâni, cu tine ca echipaj", mai scria JFK într-un mesaj din 28 iunie 1954 către von Post. Totodată însă, senatorul adulterin deplora faptul că iubita sa avea să se căsătorească în curând cu „un fermier". Inevitabilul însă s-a produs, iar Gunilla a supravieţuit mai târziu şi tragicului atentat ce l-a răpit pentru totdeauna din viaţa sa pe preşedintele american, când acesta avea 46 de ani. Karin Adele Gunilla von Post Miller a murit în anul 2011, la vârsta de 79 de ani.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU
şi
NICUŞOR DINCĂ

Ştiaţi că...

◆ ...rechinii nu se îmbolnăvesc niciodată? Sunt imuni la

toate bolile cunoscute de oameni.

◆ ...cel mai mare cactus din lume este saguaro care creşte în Statele Unite? Poate atinge înălţimi de peste 20 de metri.

◆ ...cometa Halley se întoarce la

fiecare 76 de ani?

◆ ...egiptenii antici aveau un Panteon deosebit de bogat? Se închinau la circa 1.400 de zeităţi diferite.

◆ ...o stridie are nevoie de cinci ani ca să producă o

perlă de mărime mijlocie?

◆ ...unghiile noastre cresc în medie cu 0,5 milimetri pe săptămână?

◆ ...liliecii ies din peşteri întotdeauna în aceeaşi di-

recţie? De fiecare dată fac stânga.

◆ ...strănutul opreşte toate funcţiile organismului? Chiar şi inima!

◆ ...atolii sunt insule formate din colonii de corali? Au o formă inelară cu o lagună la mijloc.

Ştiaţi că...

Canberra
capitala Australiei

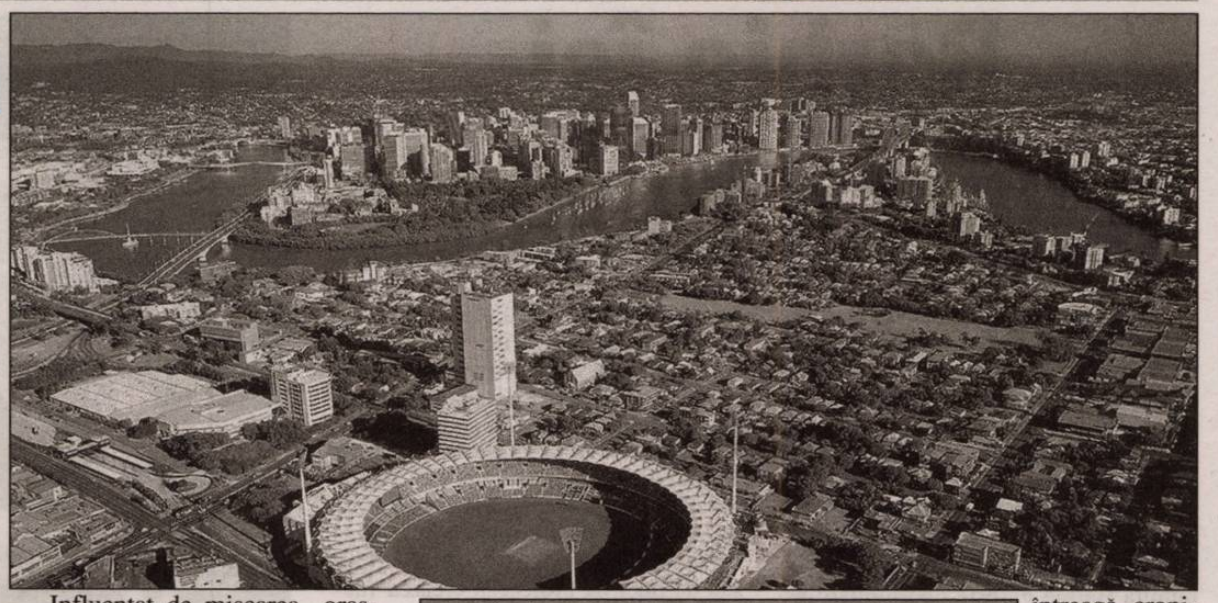

Oraş relativ tânăr dar extrem de bine organizat, Canberra a fost fondat special pentru a fi capitala ţării stingându-se astfel rivalitatea feroce dintre cele două mari centre urbane: Sydney şi Melbourne.

Se crede că numele „Canberra" provine din limba băştinaşilor ngabri însemnând „loc de întâlnire". Explorarea şi colonizarea europeană din zonă a început în primele decenii ale secolului al XIX-lea. Între 1820 şi 1824 au fost patru expediţii dar se pare că debutul oficial a fost în 1823 când în peninsula Acton s-au stabilit văcarii organizaţi de Hshua John Moore şi au reuşit ca în 1826-1827 să cumpere 4-5 hectare numind proprietatea Canberry. Treptat populaţia europeană a crescut şi noi familii s-au instalat în zona situată la capătul de nord cel „Australiei Capital Teritory".

Oraşul a fost conceput asemenea Washingtonului din Districtul Columbia din SUA şi se autoguvernează. Când s-a hotărât ca zona respectivă să găzduiască noua capitală a ţării a fost lansat un concurs internaţional de design al oraşului. Au fost selectate planurile arhitecţilor americani Walter Burley Griffin şi Marion Mahony Griffin iar construcţia a început în anul 1913.

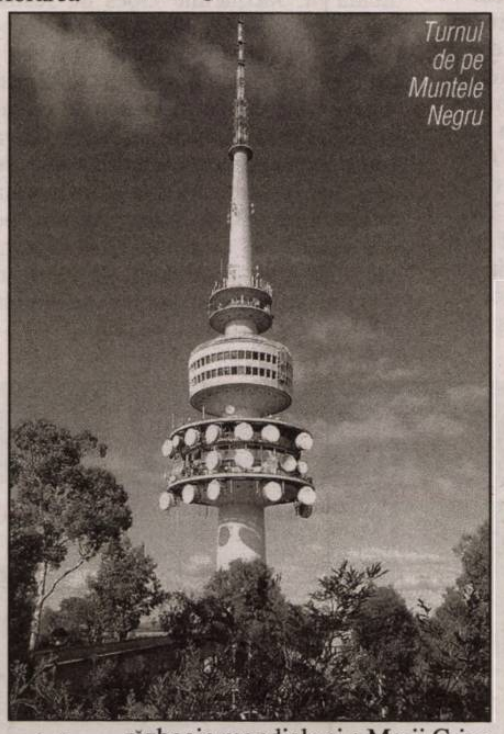

Turnul de pe Muntele Negru

Influenţat de mişcarea „oraş-grădină", include o mulţime de zone pline de vegetaţie naturală, Canberra fiind numită şi „Capitala tufişurilor". Dezvoltarea urbană a fost stagnată din cauza celor două războaie mondiale şi a Marii Crize Economice dar situaţia s-a schimbat după Al Doilea Rzboi Mondial. Fiind sediul guvernului australian găzduieşte Palatul Parlamentului, Înalta Curte şi numeroase

Palatul Parlamentului

Biserica Anglicană Sfântul Ioan Botezatorul

alte instituţii. Printre acestea trebuie amintite: „Universitatea Naţională Australiană", „Institutul Australian al Sportului", „Galeria Naţională", „Muzeul Naţional", „Colegiul Militar Regal", „Academia Militară Australiană".

Oraşul prezintă de asemenea o mulţime de obiective turistice, lacuri artificiale, trasee pentru biciclete, rezervaţii naturale. Unul dintre cele mai impresionante obiective este „Memorialul Războiului". Este un muzeu de primă clasă, acoperind întreaga istorie militară a ţării. Sunt expuse aici uniforme, echipamente de luptă şi chiar muniţie. Remarcabile sunt peluzele pe care vizitatorii obişnuiesc să se relaxeze.

Cea mai veche construcţie publică din oraş rămâne însă Biserica Anglicană Sfântul Ioan Botezătorul care a fost sfinţită în 1845 iar în cimitirul acesteia se află morminte ilustrând o întreagă cronică a ţării.

O minunată priveliştе a oraşului ţi se oferă din Turnul de pe Muntele Negru, o construcţie cu înălţimea de 195 de metri, cu o platformă de vizionare accesibilă atât ziua cât şi noaptea.

Capitala îţi oferă spre vizitare şi o rezervaţie de canguri unde aceste animale simbol duc o viaţă liniştită la umbra copacilor. Cel mai de seamă eveniment al locului îl constituie „Floriadele", expoziţiile de flori deschise în lunile septembrie-octombrie când oraşul se îmbracă în culoare şi parfum.

Mausoleul Ecaterinei Teodoroiu

Aflat în faţa Prefecturii şi a Bisericii „Sfinţii Voievozi" din Târgu Jiu, Mausoleul Ecaterinei Teodoroiu este un sarcofag cu înălţimea de peste 2 metri, din travertin italian aşezat pe un postament cu trei trepte.

Operă a sculptoriţei Miliţa Pătraşcu a fost realizat în 1936 la iniţiativa Ligii Femeilor din Gorj. Pe lateralele monumentului sunt basoreliefuri reprezentând scene din viaţa eroinei iar în cele patru colţuri sunt reprezentate patru femei în costume naţionale.

Sarcofagul adăposteşte rămăşiţele eroinei aduse din Moldova şi reînhumate în Gorjul natal în 1921.

Simboluri ale umanităţii

Pajura

Pasăre răpitoare cu ciocul tăios şi gheare puternice, trăind în regiuni muntoase, pajura sau acvila de munte este folosită adesea ca simbol heraldic. În această ipostază apare ca un vultur cu două capete fiind pusă pe stemele, monedele, steagurile sau peceţile unor ţări.

În basmele româneşti este o pasăre uriaşă năzdrăvană, cu puteri miraculoase, care trăieşte pe tărâmul celălalt, în vârful unui arbore. Un balaur îi mănâncă puii în fiecare an până când apare un viteaz care îl omoară. Drept recompensă pajura îl aduce în lumea lui.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Barbie își schimbă meseria

Se știe că faimoasele păpuși Barbie, care au cucerit mapamondul, au „glisat", de la primele modele ce reprezentau un fel de dive de rasă albă nefiresc de atrăgătoare, către reprezentante ale populațiilor cu alte culori ale pielii, precum și către felurite categorii profesionale, încadrate de accesoriile miniaturizate ale meseriei lor. Și, fiindcă o afacere colosală precum cea numită Barbie găsește oportunități de a-și menține supremația aproape în orice eveniment care focalizează atenția generală, și în acest caz vorbim despre un nou început; din păcate, pe un fond de un dramatism aparte.

În această vară, programul Barbie Role Models s-a concentrat asupra celor care au avut un impact în comunitățile lor și la nivel global în timpul pandemiei Covid-19. Prof. Dame Sarah Gilbert a fost onorată ca „Barbie Role Model" pentru munca sa la Universitatea din Oxford și pentru rolul său de lider de proiect în crearea vaccinului utilizat acum în multe țări din întreaga lume. „Doresc ca păpușa mea să le sugereze fetelor și o carieră de care acum s-ar putea să nu fie conștiente, ca vaccinolog", a declarat ea.

De altfel, Barbie a creat păpuși având drept modele numeroase femei care au lucrat în timpul pandemiei: asistenta medicală de urgență Amy O'Sullivan, care a tratat primul pacient cu Covid la Spitalul Wycoff din Brooklyn, New York; dr. Audrey Cruz, lucrător de primă linie din Las Vegas; dr. Chika Stacy Oriuwa, psihiatrie, rezidentă la Universitatea din Toronto, Canada; cercetător în biomedicină dr. Jacqueline Goes de Jesus, Brazilia; dr. Kirby Whitby, care a cofondat „Gowns for Doctors", un echipament care poate fi spălat și refolosit. În Marea Britanie, modelele anterioare ale păpușii Barbie le includ pe Clara Amfo, lucrătoare în radiodifuziune, pe cea mai rapidă femeie din istoria britanicilor, Dina Asher-Smith, pe skateboarderul campion Sky Brown, campioană la skateboard, pe modelul și activista Adwoa Aboah și pe Nicola Adams, practicantă... a boxului!

Valorile adevărate stau în lucruri mici

Niciodată nu s-a cheltuit atât de mult pe atât de puțin. Este vorba de 8,3 milioane de dolari (6,2 milioane de lire sterline). Timbrul minuscul denumit de cunoscători Guyana Britanică 1c Magenta considerat cel mai valoros produs creat de om vreodată, în ceea ce privește raportul dintre dimensiuni și prețul la care este evaluat. Iar un asemenea prestigiu nemaivăzut impune uneori și implicații în scenarii demne de cele mai fabuloase scenarii hollywoodiene. Ceea ce s-a întâmplat și recent, când GB 1c Magenta s-a întors acasă. Nu în fosta colonie engleză, care astăzi este republică independentă, parte a Regatului Unit, ci la „patronul" din Londra. Micul timbru a fost adus din New York, beneficiind de măsuri de securitate incredibile pentru un obiect atât de mic.

Operațiunea de securitate a fost discretă, dar extrem de strictă. În timp ce se îndrepta pe străzile din Manhattan către aeroportul JFK, timbrul a fost escortat de agenți înarmați până-n dinți. Pe zborul transatlantic ștampila subțire, aproape fără greutate, a călătorit într-un cadru din sticlă acrilică ultrarezistentă, într-o cutie roșie, într-o servietă blocată cu cifru, într-o pungă albastră sigilată, așezată între doi agenți de pază. Pauzele de somn și toaletă au fost luate de aceștia pe rând, astfel încât prețioasa încărcătură nu a rămas singură nicio secundă. Apoi, la sosire, un camion blindat și alți doi paznici au predat ștampila noului său proprietar, dealerul Stanley Gibbons din Londra.

„Momentul adevărului. Sunt foarte emoționat, a declarat directorul executiv al companiei, Graham Shircore, în timp ce ridica capacul cutiei pentru a privi comoara exclamând: „Uaaau! Acesta este Sfântul Graal pentru filateliști. Nu sunt mulți oameni care să facă asta." La 29 mm x 26 mm, timbrul este incredibil de mic și este o minune că a supraviețuit deloc, deteriorat, de peste 165 de ani. Shircore l-a cumpărat la o licitație din New York, unde a fost „prezent" prin telefon. În următoarele câteva săptămâni, timbrul va fi încuiat într-un seif, în timp ce se amenajează o sală specială de expunere, cu control strict asupra aerului, temperaturii și iluminatului. Și, desigur, cu măsuri de securitate draconice.

În dinții prietenului aligator

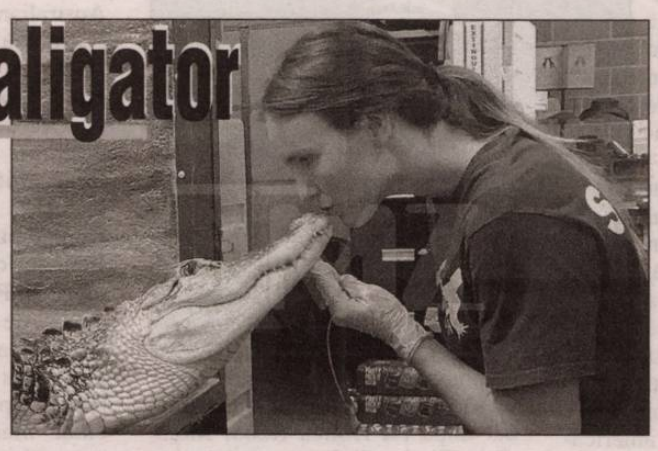

Se cunoaște bine acea stranie legătură – o reacție patologică, de fapt – ce se stabilește uneori între un agresor, care poate acționa terorizant ani de zile, și victima sa. Prin comparație, ceva similar s-a petrecut într-un context cu totul diferit și în mod oarecum spontan, întâmplarea la care ne referim dezvăluind totuși o relație cu totul surprinzătoare. Și nu între doi oameni, ci între o femeie și una dintre cele mai feroce creaturi de pe planetă.

Lindsay Bull este ceea ce se numește manipulator de animale (ceva ce sugerează postura de dresor) și lucrează în cadrul Scales & Tails din Salt Lake City, Utah, SUA – o instituție puțin obișnuită, ce se ocupă cu organizarea de spectacole și tururi educaționale și interactive pentru a învăța oamenii lucruri inedite despre lumea înconjurătoare. Între „vedetele" de aici se află un temut aligator de doi metri și jumătate, botezat Darth Gator, o parodie onomastică după numele faimosului Darth Vador, cavalerul negru din seria Războiul Stelelor.

Într-o prezentare de ziua copilului, impresionanta reptilă – aflată „într-o zi proastă", după cum avea să declare ulterior Lindsay – și-a încleștat brusc fălcile pe brațele acesteia, ajungându-se la o scurtă luptă, în cele din urmă femeia fiind scoasă din zona periculoasă de un vizitator. Reacția așteptată a autorităților a fost să ceară eutanasierea animalului agresiv, dar salvarea lui a venit chiar din partea victimei. „Oh, îl iubesc. El este ca un membru al familiei mele, a spus ea. Acest lucru este valabil pentru toți cei care lucrează acolo. Toată lumea îl iubește pe Darth." Ea a afirmat că atacul s-a întâmplat când aligatorul a devenit confuz, deoarece știa că trebuia să fie hrănit, spunând că i-a confundat mâna cu mâncarea. „Pentru că tot ce știa era o bucată de pui, așa că a apucat-o", a spus ea.

Lindsay Bull a fost operată și membrele i-au fost salvate. Ceea ce încearcă și ea din răsputeri, alături de patronul Scales & Tails, pentru a-l salva pe Darth Gator, despre care a spus: „Vom lupta cât de mult putem pentru a-l păstra. Atât timp cât el se află în grija noastră și este alegerea noastră, nimic rău nu se mai poate întâmpla. El făcea doar ceea ce face un animal." Ceea ce nu a declarat femeia, dar se subînțelege din mesajul ei, ar putea fi formulat astfel: „Din păcate, există printre noi nenumărați oameni care fac ceea ce fac cele mai feroce animale..."

Hipermaratonul unor iubitori ai lui Bachus

De foarte multe ori, euforia generată de suflul doborâtor al lui Bachus generează, la rândul său, situații greu de imaginat. Trei prieteni aleargă 258 de mile la altitudine pe munți îndepărtați după un pariu făcut după mult mai mult de un pahar-două îngurgitate. Ei cred că au devenit primii oameni care au terminat călătoria epică pe jos, după ce au decis locația printr-o metodă mai degrabă infantilă, ce aduce însă cu terifianta ruletă rusească: băuți bine, ei au învârtit un glob pământesc și au stabilit ca hipermaratonul lor să se desfășoare acolo unde pun degetul, absolut la întâmplare. Ce a urmat ține însă de implicarea reală într-o acțiune de comando de duritate extremă.

Jody Bragger, Jodie Gauld și Gabe Ghiglione au început o călătorie istovitoare care le-a testat atât mentalul, cât și fizicul, în timp ce alergau pe o distanță de maraton în fiecare zi, pe călduri mistuitoare, însă și la altitudini mari. Au ales locația după ce Jody și Gabe au băut cam multișor și s-au îndemnat reciproc, decizând să învârtă globul și să indice o destinație aleatorie, promițând să finalizeze o cursă oriunde ar fi „aterizat" degetul. Spre șocul lor, soarta i-a trimis în Tadjikistan, în Asia Centrală, iar ei au alergat de la granița Afganistanului până în China, peste Valea Bartang, cunoscută ca una dintre cele mai îndepărtate și mai pustii zone din lume, trecând prin Munții Pamir.

„Sunt un alergător în regulă, dar parcă e mai bine beat, a comentat Jody insolita experiență, cu un umor mai degrabă negru. Nu știam nimic despre Tadjikistan, uitându-mă la această țară nici măcar nu eram sigur de unde să încep. Am servit ca ofițer al armatei în Afganistan, dar aș fi în măsură să las în urmă acea parte din viața mea. Aveam o hartă și o idee dură a traseului, cu zile fierbinți și uscate,cu nopți sub limita de îngheț. Pentru oricine, distanța este cel mai greu obstacol de

înfruntat, dar în adâncul nostru am crezut că o putem învinge. Nu am știut cu adevărat ce urma să se întâmple, dar cred că aceasta este cea mai bună aventură."

Gabe, originar din Toronto, nu mai alergase niciodată un ultramaraton, dar a primit provocarea. Într-o declarație pentru revista Running, el a mărturisit: „Îmi place să mă implic în acțiuni cât mai diverse; chiar dacă la început nu știu cu adevărat despre ce e vorba, ulterior întotdeauna îmi dau seama. Când am mintea fixată pe ceva, îmi urmăresc obiectivul și îl fac să se întâmple". O lecție de viață, care totuși nu are deloc nevoie de stimulente euforizante, ci de claritate, voință, tenacitate și un dram de noroc.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Mickey Rourke

„băiatul rău" cuminţit la bătrâneţe

Puţini dintre cei care i-au urmărit cariera tumultuoasă ar spune că junele sexy şi macho din filme precum „Orhideea sălbatică" sau „Nouă săptămâni şi jumătate" împlineşte chiar azi 69 de ani. Şi totuşi, trecerea timpului nu iartă pe nimeni, deşi ea şi-a pus mai puţin amprenta asupra lui Rourke, despre care mulţi afirmă că arată azi, mai bine când este aproape septuagenar, decât arăta, să spunem, acum două sau trei decenii, când se confrunta cu dependenţa de droguri şi de alcool.

Dar cine este, în definitiv, Mickey Rourke, acest actor extrem de talentat, dar şi de recalcitrant, o ilustrare perfectă, ar zice gurile rele, a proverbului „brânză bună în burduf de câine"?

● La începutul anilor 1970, Rourke a fost acceptat la legendarul Actors Studio din New York, oferind ceea ce cofondatorul studioului, Elia Kazan, numea „cea mai bună probă de casting din ultimii 30 de ani".

● Mereu în căutare de roluri bune şi nemulţumit că nu i se oferă ce dorea, Rourke a refuzat totuşi câteva oportunităţi colosale, care i-ar fi putut spori şi mai mult prestigiul. Printre rolurile propuse s-au numărat cel al lui Butch Coolidge din „Pulp Fiction" (care i-a revenit în cele din urmă lui Bruce Willis), rolul principal din „Poliţistul din Beverly Hills" (oferit apoi lui Sylvester Stallone, dar adjudecat în cele din urmă, în mod surprinzător, de Eddie Murphy) şi, de asemenea, un rol important în „Top Gun".

● Partenera lui din „Nouă săptămâni şi jumătate", Kim Basinger, a avut parte de experienţe îngrozitoare. Ea a declarat că atunci când îl săruta pe Rourke avea impresia că sărută... o scrumieră, din cauză că actorul era un fumător înrăit. Mai mult decât atât, Rourke nu ieşea niciodată din pielea personajului brutal şi ranchiunos, astfel încât la un moment dat Basinger s-a trezit pălmuită chiar înainte de turnarea unei scene. Actorul a spus că a făcut acel gest pentru ca ea să mimeze cât mai bine furia impusă de scena respectivă.

Rourke alături de Kim Basinger

● Cele şase luni de antrenament pentru filmul „Luptătorul" l-au afectat fizic mai mult decât întreaga sa carieră de boxer. Pregătindu-se pentru rolul principal din acest rol, el a ridicat greutăţi, a făcut intens sport, a mâncat de şase ori pe zi, acumulând 18 kg de masă musculară. De asemenea, s-a antrenat cu un instructor al armatei israeliene.

● În timpul filmărilor la drama „Bullet", Rourke şi cântăreţul de rap Tupac Shakur au fost cazaţi într-un apartament din luxosul hotel Plaza din New York.

Rourke şi Anastassija Makarenko

Cei doi s-au îmbătat şi au făcut un adevărat dezastru, pagubele ridicându-se la 7.000 de dolari. Dar proprietarul hotelului, Donald Trump, i-a dat în judecată, solicitându-le daune de 28.000 de dolari, pe care cei doi au fost obligaţi să le achite. Rourke i-a purtat de atunci ranchiună lui Trump, ameninţând că îi va da „un pumn direct din iad" dacă drumurile lor aveau să se încrucişeze vreodată.

● Actorul este renumit pentru excentricităţile sale. De pildă, în 2000, pe când turna filmul „Noroc neprevăzut", el a părăsit platoul de filmare, enervat de faptul că regizorul nu voia să creeze un rol şi pentru câinele său!

● În anul 2003, el urma să joace alături de Meg Ryan în filmul „În carne vie", care i-ar fi putut relansa cariera aflată în declin. Dar Nicole Kidman, care era producătoarea filmului, a refuzat să-i acorde rolul, din cauza firii lui dificile şi a temerilor că purtarea lui va influenţa negativ activitatea întregii echipe – cum, trebuie să o spunem, se întâmplase deja la multe filme.

● Unul dintre cei care l-au ajutat să iasă din ghearele depresiei şi să-şi readucă pe linia de plutire cariera aproape scufundată a fost preotul de origine italiană Pete Colapietro. „Duhovnicul meu este un italian tare din New York", spunea el într-un interviu. „Când ne vedem, mergem în subsolul casei lui şi el deschide o sticlă de vin. Fumăm o ţigară şi mă spovedesc. Apoi, părintele mă trimite să-mi spun rugăciunile către Sfânta Fecioară."

● În ciuda reputaţiei sale de „băiat rău", Rourke ia în serios orice proiect în care este implicat. Pentru a pregăti rolul din filmul „Rugăciune pentru un muribund", el a discutat ore în şir cu foşti membri ai Armatei Republicane Irlandeze, pentru a le înţelege mai bine psihologia. De asemenea, pentru a-şi pregăti rolul din „Iron Man 2", el a vizitat o închisoare rusească şi şi-a cumpărat o proteză de aur în valoare de 20.000 de dolari, considerând că aceasta îi va pune mai pregnant în evidenţă personajul.

● De-a lungul unei vieţi zbuciumate, actorul a fost căsătorit de două ori, cu Debra Fauer (1981-1989) şi Carre Otis (1992-1998), dar a avut numeroase alte idile, cu vedete sau starlete de la Hollywood, precum Eugenia Volodina (2009), Courtney Love (2009), Sasha Volkova (2005), D'arcy Wretzky (2000), Terry Farrell (1989), Christine Bolster (1989), Natalya Lapina, Ariane Koizumi şi Xana LaFuente. Actuala lui parteneră este actriţa de origine rusă Anastassija Makarenko, cu care se înţelege de minune, în ciuda diferenţei de vârstă de 34 de ani!

Pagină realizată de

GABRIEL TUDOR

PORTRET

In memoriam

Ion Caramitru

„Să mori, să dormi... atât" spunea Hamlet, personajul marelui Shakespeare, interpretat ca nimeni altul de Ion Caramitru, în piesa regizată de un alt artist de geniu care ne-a părăsit înainte de vreme, Alexandru Tocilescu. Şi iată că acum, în acest început blând de toamnă, neuitatul actor a plecat să-şi doarmă somnul de veci, la capătul unei vieţi şi unei cariere de excepţie. Născut pe 9 martie 1942, la Bucureşti, într-o familie de origine macedo-română, Ion Caramitru a absolvit IATC la Bucureşti, în 1964, la clasa profesoarei Beate Fredanov.

Repertoriul său actoricesc a cuprins roluri principale în piese de teatru importante semnate de autori precum William Shakespeare, A.P. Cehov, Luigi Pirandello, Georg Büchner, Bernard Shaw, Alfred de Musset etc. A colaborat cu mari regizori ai scenei româneşti precum Sică Alexandrescu, Moni Ghelerter, Liviu Ciulei, Vlad Mugur, Andrei Şerban, Radu Penciulescu, Alexandru Tocilescu, Cătălina Buzoianu. De asemenea, a avut o activitate prodigioasă şi în cinematografie. Dintre zecile de pelicule în care a apărut în roluri importante merită menţionate producţiile: „Pădurea spânzuraţilor", „Iarba verde de acasă", „Ecaterina Teodoroiu". Dar cel mai îndrăgit, pentru generaţii întregi de adolescenţi şi tineri, va rămâne, fără îndoială, rolul profesorului „Socrate" din celebra serie „Liceenii". Talentul său, remarcat de producătorii din străinătate, l-a recomandat pentru roluri în filme precum „Kafka" (1991), regia Steven Soderbergh, „Mission: Impossible", regia Brian de Palma sau impresionantul rol al Contelui Fontana din „Amen" (2002), regia Costa Gavras.

În ultimii ani ai vieţii, Ion Caramitru şi-a continuat cu succes activitatea teatrală şi în afara scenei propriu-zise, fiind preşedinte al UNITER şi director al Teatrului Naţional din Bucureşti. A fost decorat cu Ordinul „Steaua României", în grad de cavaler.

Cinema

Filme noi în plină vară

Încerc să prezint şi alte filme vizionate în această vară la Festivalul Internaţional de Film Transilvania (TIFF) 2021 din Cluj-Napoca, între 23 iulie şi 1 august şi TIFF Sibiu, desfăşurat între 6 şi 8 august.

Despre documentarul *România Sălbatică* realizat de Dan Dinu şi Cosmin Dumitrache am scris săptămâna trecută, pomenindu-l în legătură cu proiecţia de la TIFF Sibiu. Încerc să selectez acum ceva mai multe amănunte de la premiera mondială avută la TIFF 2021 de la Cluj-Napoca, pe 30 iulie, unde s-a ales cu Premiul publicului. Deşi este un film documentar, şi nu artistic, producţia a înregistrat cel mai mare număr de spectatori, mai exact 3.500 în patru zile de proiecţie, scrie *Cinemagia*.

Povestea celui mai amplu, complex şi original proiect de film documentar despre România este narată de cunoscutul actor Adrian Titieni, iar coloana sonoră e semnată de compozitorul Alexei Ţurcan, fiind îndelung aclamată de publicul care a avut şansa de a vedea pelicula. Piesa centrală a filmului *România Sălbatică* este completată de vocea Mădălinei Pavăl.

Tudor Giurgiu, preşedintele TIFF 2021 spunea despre film, în seara premierei că el „reuşeşte să facă pentru România ceea ce nu au reuşit numeroase campanii de promovare finanţate de Guvern să facă. Acest film este produsul a 10 ani de muncă susţinută, şi despre care cred cu tărie că va fi evenimentul cinematografic al anului".

În ţară, *România Sălbatică* va fi prezentă în sălile de cinematograf în a doua parte a lunii septembrie, dar încă din august începe să fie proiectat în câteva oraşe din ţară, în cadrul unor proiecţii speciale. Dacă s-a bucurat de un asemenea succes de public, la festivaluri şi întâlniri, ne aşteptăm să se bucure de o audienţă şi mai mare în momentul în care va ajunge în cinematografe, pentru că pare să fie un documentar cu totul ieşit din comun.

Revenind la TIFF Sibiu, spectatorii din localitate au avut ocazia să vizioneaze pe 7 august *Complet necunoscuţi,* filmul de debut al regizorului Octavian Strunilă. *Complet necunoscuţi* este adaptarea românească a comediei-dramatice *Perfetti Sconosciuti* al lui Paolo Genovese, lansat în 2016. Filmul a cunoscut mai multe *re-make*-uri în mai multe ţări, inclusiv Spania (Perfectos desconocidos), Mexic, Coreea de Sud (Străini intimi), Franţa, Ungaria, Grecia, China, Rusia, Armenia, Germania, Polonia, Vietnam şi Turcia.

Nu ştiu cum se desfăşoară lucrurile în versiunea lui Octavian Strunilă, dar în cea a regizorului italian, totul începe într-o seară cu eclipsă totală de lună, într-un elegant apartament roman, când gazdele, un cuplu în criză, Eva, psihanalistă şi Rocco, chirurg estetician, invită la cină nişte prieteni apropiaţi, două perechi şi unul logodit, dar singur.

La începutul mesei, Eva, spune că este convinsă că multe cupluri s-ar separa dacă ar vedea mesajele pe telefoanele mobile ale celuilalt şi propune un joc: fiecare îşi va pune telefonul pe masă şi îşi vor împărtăşi mesajele şi apelurile cu restul grupului. La început, jocul pare inofensiv; nimeni nu are nimic de ascuns. Treptat, apelurile şi mesajele devin tot mai compromiţătoare. Ei descoperă că una dintre femeile căsătorite are o aventură şi că bărbatul care se preface că are o prietenă absentă, nu este cine pare.

Pe măsură ce apelurile continuă, reţeaua minciunilor şi a secretelor se încurcă din ce în ce mai mult. Aproape nimeni de la masă nu este cruţat. Până la sfârşitul nopţii, prieteniile, căsătoriile şi romantismele grupului sunt spulberate.

Morala filmului e că „fiinţa umană este prea fragilă pentru a intra în *cutia neagră* a aproapelui său, a celui mai bun prieten, a persoanei cu care îşi împarte viaţa". Un film excelent pe care l-am văzut şi eu cu plăcere.

GEORGE CUŞNARENCU

Din nou în VACANŢĂ

Odată cu sosirea lunilor de toamnă, multe persoane pleacă în vacanţă, din diverse motive alegând această perioadă, şi nu pe cea caniculară din timpul verii.

Ca de obicei, marea şi muntele reprezintă primele destinaţii preferate, iar în bagaje trebuie adăugată – alături de îmbrăcăminte, produse de igienă personală etc. – şi o minimă trusă de prim-ajutor, pentru eventualitatea ivirii unor momente când sănătatea ar putea fi ameninţată şi până la sosirea personalului medical calificat.

Ce ar trebui să nu lipsească din trusă?

- Comprese sterile pentru curăţarea rănilor şi pansamente adezive.
- Un antiseptic, de preferinţă incolor (cele roşii reduc posibilitatea observării unei plăgi ce se poate infecta) şi nealcoolizat (copiii au reacţii adverse la acestea). Betadina colorată, de pildă, se poate şterge cu apă. Medicii recomandă alegerea unui singur antiseptic; utilizarea mai multora expune potenţiala victimă la reacţii alergice.
- Medicament împotriva durerii (Paracetamol, de pildă) şi medicaţia pentru persoanele care urmează un anumit tratament de durată.

Dacă este posibil, adăugaţi:

- Mănuşi de unică folosinţă, din latex, mai ales pentru eventualitatea că nu vă puteţi spăla pe mâini în locul unde faceţi intervenţia.
- O eşarfă de protecţie triunghiulară.
- Pansamente hemostatice – dispozitive medicale fabricate din materiale puternic absorbante. Se aplică prin compresie pe o rană deschisă, fiind destinate opririi hemoragiilor.
- Pungă pentru gheaţă (temperatura scăzută diminuează durerea şi edemul, în caz de rănire).
- Ser pentru spălături oculare (în cazul intrării unui corp străin în ochi).
- Dispozitiv pentru extragerea căpuşelor (este ceva mai scump, dar foarte practic, permiţând îndepărtarea acestor periculoşi paraziţi, fără a rămâne vreun fragment în rană). Nu folosiţi penseta, deoarece rupe corpul insectei, astfel că rămâne în continuare pericolul transmiterii unor boli precum maladia Lyme. În schimb, cu penseta se pot extrage foarte uşor spini, ace lăsate prin înţepătură de albină etc.

După muşcătura de căpuşă: capul insectei pătrunde sub piele şi de aceea trebuie extras imediat, apoi dezinfectată zona cu un antiseptic. Dacă pe parcursul lunii următoare, pe locul respectiv apare o crustă roşie de formă circulară, asociată sau nu cu febră şi cu senzaţie de amorţire, apelaţi rapid la medic.

Pentru protejarea împotriva acestui parazit, se recomandă acoperirea corpului atunci când vă aflaţi în pădure, pe câmp, pe o pajişte ş.a.m.d. (pantaloni lungi, în loc de şort, bluză cu mâneci lungi, încălţări închise, nu sandale). La întoarcerea din plimbare e bine să vă cercetaţi suprafaţa corpului, neomiţând zonele cu păr şi dosul urechilor, subsuorile şi îndoiturile genunchilor.

Şi pe plajă este necesară protecţia contra înţepăturilor (există peşti dotaţi cu spini sau cu zone ale corpului ce pot răni). Dacă totuşi aţi fost răniţi astfel şi durerea devine intensă, ieşiţi din apă, fiindcă poate apărea o stare de rău cu consecinţe grave.

Dacă aveţi posibilitatea, mergeţi la un punct de prim-ajutor; dacă nu, puneţi apă caldă pe rană. Aceasta dilată vasele de sânge şi acţionează asupra veninului, diminuând considerabil durerea.

În cazul „agresiunii" unei meduze, puneţi nisip umezit pe rană, amestecat cu apă, apoi răzuiţi uşor zona. În acelaşi scop, foarte bun este şi oţetul. În schimb, reţetele „după ureche" nu sunt deloc recomandate; urinatul pe locul afectat nu are întotdeauna efectul scontat, uneori putând chiar să elibereze veninul meduzei în corpul victimei.

Dantura şi mintea

Starea de sănătate a danturii influenţează, practic, sănătatea întregului nostru organism. Destul de logic în ceea ce priveşte organele şi sistemele legate direct sau indirect de hrănire, de modul în care hrana este introdusă în corp.

De asemenea, se cunoaşte şi relaţia nefastă dintre bolile dinţilor şi starea inimii şi a sistemului circulator, însă este surprinzător să aflăm că nici psihicul nu scapă de eventuale probleme cauzate de aceeaşi zonă a gurii.

După vârsta de 65 de ani, cel puţin un adult din şase îşi pierde aproape toţi dinţii. Or, pierderea şi numai a unuia singur poate să aibă consecinţe foarte neplăcute şi să mărească riscul de demenţă. Punctul de plecare al acestui tip de probleme ar fi infecţiile netratate ale danturii.

Unele studii – mai recent, unul realizat în Marea Britanie – au demonstrat o legătură între pierderea dinţilor şi diminuarea funcţiei cognitive. Cercetătorii au efectuat o metaanaliză a 14 studii precedente, care au inclus peste 34.000 de adulţi, dintre care mai mult de 4.500 prezentau o funcţie cognitivă alterată.

Concluziile sunt de necontestat, spun specialiştii: persoanele care şi-au pierdut cel puţin un dinte, comparativ cu cele care au dantura întreagă, prezentau un risc mai mare de 1,48 ori să aibă o reducere a capacităţilor cognitive şi, respectiv, de 1,28 ori risc de demenţă sporit. De reţinut însă că studiul nu a inclus şi persoane care purtau proteze.

Un alt rezultat a fost denumit „dinte-dependent". Mai exact, pentru fiecare dinte în plus pierdut, riscul diminuării funcţiei cognitive ar creşte cu 1,4%, în timp ce în privinţa demenţei riscul creşte cu 1,1%. Motivul?

Cercetătorii au avansat ipoteza că faptul de a nu avea toţi dinţii poate face dificilă masticaţia şi deci ar determina carenţe nutriţionale importante, iar de aici asocierea cu schimbările din zona creierului. De aceea, studiul nu a avut în vedere persoanele dotate cu proteze dentare, chiar dacă acestea ar fi putut să nu mai aibă niciun dinte natural.

După opinia medicilor, aici ar putea fi identificat şi un aspect pozitiv al problemei: din moment ce omul oricum riscă să îşi piardă cel puţin un dinte de-a lungul vieţii, este necesar să se acorde un interes sporit aparatelor şi, în primul rând, e foarte importantă menţinerea permanentă a igienei buco-dentare. Cel puţin, pentru păstrarea funcţiei cognitive în stare bună.

PREŞCOLARII şi (supra)solicitările părinţilor

Numeroşi părinţi consideră că este necesară pregătirea preşcolară a copiilor pentru a învăţa să citească şi să se concentreze. De fapt, este mai important să pregătim copilul din punct de vedere psihologic şi să ridicăm nivelul general al dezvoltării acestuia.

Pregătirea planificată a copilului pentru şcoală vizează rezolvarea mai multor aspecte:

- obţinerea cunoştinţelor necesare pentru perceperea din primele ore a informaţiilor în clasă;

- perceperea profesorului şi a colegilor de clasă, abilităţile de a lucra în echipă;
- obişnuinţa cu disciplina şi cu activităţile şcolare.

Pregătirea pentru şcoală este determinată de modul în care copilul clasifică, generalizează, compară. Adresaţi-i întrebări pentru a compara desenele şi cereţi-i încadrarea obiectului într-o categorie (de exemplu: un crin este o plantă, iar frunzele şi petalele sunt părţi ale ei). Sănătatea şi antrenamentul mental sunt esenţiale pentru o evoluţie şcolară ce va începe în curând.

◆ Verificaţi-i atenţia: pe o parte a unei foi de hârtie, trasaţi un desen punctat şi rugaţi copilul să îl reproducă pe cealaltă faţă.

◆ Memoria vizuală: arătaţi-i copilului timp de 30 de secunde o foaie pe care sunt scrise cifre; cereţi-i apoi să transcrie tot ce-şi aminteşte.

◆ Memoria auditivă: citiţi 10 cuvinte simple şi rugaţi copilul să repete ceea ce îşi aduce aminte. Copilul este pregătit de lucru dacă reproduce 5-6 unităţi de memorie (cuvinte, figuri).

◆ Verificarea gradului de pregătire a mâinii: daţi copilului o foaie cu puncte marcate în prealabil. Instruiţi-l să mute creionul de la un punct spre dreapta, apoi în sus, apoi spre dreapta şi în jos, apoi lăsaţi copilul însuşi să continue modelul. Modelele pot fi mai diverse.

◆ Copilul trebuie să înveţe să deseneze mici detalii. Cereţi-i să deseneze un om mic din figuri geometrice. Dacă se dovedeşte că nu a trecut prin unele etape, sarcini de testare, nu disperaţi: nu exageraţi cerinţele pentru copil, dezvoltaţi-l, pregătiţi-l pentru a avea o atitudine pozitivă faţă de şcoală şi încredinţaţi specialiştilor o instruire mai profundă.

PE SCURT

despre sănătatea dumneavoastră

Oamenii de ştiinţă canadieni au efectuat un studiu amplu şi pe o perioadă îndelungată, pentru a examina impactul urbanizării asupra factorilor de risc al bolilor cardiovasculare. Rezultatele se pot sintetiza astfel: limitarea consumului de grăsimi nu duce la îmbunătăţirea sănătăţii, în schimb pot avea efecte foarte bune reducerea consumului de carbohidraţi sub 60% din consumul total de energie şi creşterea celui de grăsimi până la 35%.

Cercetătorii au constatat că: ● persoanele care consumă multe grăsimi prezintă un risc de deces mai scăzut cu 23%, risc de a avea ictus cu 18% mai mic (tulburare acută a circulaţiei cerebrale, ce duce la leziunea şi moartea celulelor nervoase) şi cu 30% mai puţin risc de deces din cauza diverselor probleme, comparativ cu bolile cardiovasculare; ● cei care consumă mulţi carbohidraţi au risc de deces cu 28% mai mare decât cei care consumă puţine alimente bogate în zahăr. Mai pe scurt, este bine să reducem consumul de pâine, paste şi dulciuri.

Grăsimile pot îmbunătăţi sănătatea inimii

În plus, ar fi de preferat consumul grăsimilor monosaturate, cum ar fi de exemplu uleiul de măsline. De asemenea, anumite grăsimi polisaturate sunt extrem de utile, printre acestea fiind recomandată Omega 3, care se găseşte în peşte sau în fructele uscate.

Concluzia cercetătorilor canadieni a fost că reducerea grăsimilor din alimentaţie cu obiectivul de a micşora colesterolul şi apoi înlocuirea acestora cu carbohidraţi nu este utilă. Dimpotrivă – această strategie duce la creşterea riscului de a dezvolta boli cardiovasculare şi al decesului generat de ele. Rămâne de văzut dacă rezultatele acestui studiu vor fi confirmate şi de alte cercetări, dar cert este că o dietă echilibrată reprezintă cea mai indicată soluţie.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

PREZENȚA METALELOR GRELE ÎN ORGANISM

Cauză esențială în bolile neurodegenerative tratate de medicina energo-informațională

Datorită unui mediu înconjurător extrem de încărcat cu noxe toxice, se depun tot mai multe metale grele în pământ, plante, animale și desigur în om. Aceste depozite nu sunt ușor de depistat.

În spatele celor mai grave probleme de sănătate ale timpului nostru se ascunde un fenomen despre care nu se prea discută. Mulți cecetători ai naturii au prevestit diferite epidemii ce se vor abate asupra omenirii datorită mediului înconjurător, extrem de încărcat cu noxe toxice.

Prezența metalelor grele în corpul nostru destabilizează grav imunitatea și metabolismul, deschide o poartă largă prin care intră nestingherite bacterii, viruși, micoze, paraziți, care susțin procesele patologice (cancere) în corp.

Mașinile de tonaj greu lasă în aer mult plumb, care pătrunde în pământ și mai departe în plante. Plumbul în corpul uman declanșează blocări ale organelor de simț, anemie, osteoporoze, disfuncții ale ficatului și vezicii biliare. Produce pietre la rinichi. Mai puțin sunt cunoscute dereglările asupra mentalului și psihicului, dereglări de somn, frică, atacuri de panică, depresie, încetinirea procesului de gândire, rigiditate a membrelor și apatie.

Existența Cadmiului în îngrășământul artificial, se depune în organele vitale: rinichi, ficat, plămâni, oase, sistemul sangvin și constitue o cauză esențială în declanșarea cancerului de prostată. Dereglează ADN-ul, produce stres, dereglează sintetizarea proteinelor cât și a mitocondrilor (centrala energetică a corpului). Cadmiul susține multiplicarea virușilor influențează, și îngreunează activitatea sistemului respirator.

Cu diferite derivate ale aluminiului ne întâlnim aproape peste tot. Existența aluminiului în corp peste limita admisă produce uscăciune mucoasei nazale, apoi se face o legătură directă cu creșterea rapidă a bolilor neurodegenerative ca: demența, Alzheimer, produce și dereglări ale psihicului.

Mercurul este o otravă directă a nervilor, prezența lui în organism duce la o inflamare a încheieturilor și a țesutului diferitelor organe. Apare deseori agresivitate, aroganță, o formă de comportament dictatorial.

Renumitul patolog/bacteriolog german Gustav Hauser, a descoperit încă din anul 1885 că: „toxinele și metalele grele în corp sunt transformate de viruși, bacterii micoze și paraziți ca sursă de energie și alimentare".

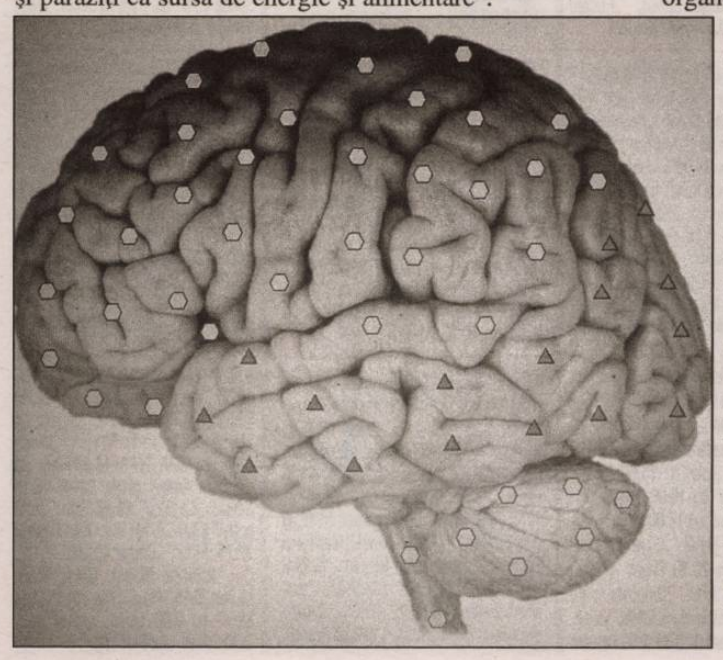

Aproape în toate bolile autoimune sursa principală de îmbolnăvire este infestarea corpului cu metale grele. În organele infestate se produce și un blocaj al limfei. Metalele grele suprimă mineralele atât de necesare organismului ca: fier, zinc, calciu, magneziu.

A durat destul de mult până când medicina clasică a recunoscut că prezența metalelor grele în organism produce boli fizice și psihice. O mare parte a bolilor cronice și a unor boli a căror vindecare nu se mai produce pot fi astăzi vindecate dacă metalele grele sunt eliminate din organism. Cea mai mare depunere o găsim pe oase, motiv pentru care sunt și greu de diagnosticat.

Medicina energo-informațională are la bază fizica cuantică, care analizează procesele biochimice din corpul uman, așa cum se desfașoară ele. Terapiile se bazează pe informația energetică a pacientului care este în terapie, deci o terapie personalizată.

Diagnosticarea energetică ne atestă sau infirmă prezența patologică a metalelor grele în organism. În funcție de metalul găsit, terapiile se focusează pe sistemele în care se găsește metalul diagnosticat. Tot ce se întâmplă în corpul nostru își lasă urmele în sufletul nostru.

În aparatele de tratamente este integrat tabelul lui Mendeleev, în funcție de metalul diagnosticat se face o scanare, o dezintoxicare a urmelor lăsate de acest metal.

În general la persoanele cu multe boli cronice, mai ales dureri sau dereglări ale sistemului gastric, se observă o îmbunătățire a simptomelor de la ședință la ședință.

Medicina energo-informațională este o medicină blândă, fără durere, fără medicamente, se adresează atât copiilor cât și adulților indiferent de vârstă.

Fiecare terapie contribuie la readucerea balanței energetice a corpului în echilibru și întrerupe fenomenul de autodistrugere. Restul îl face corpul, adică repune sistemul de autovindecare în funcțiune.

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informațională, membră a Societății Naturiștilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

Pentru mai multe informații accesați:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

CONTACT: DermaVital București,
Calea Vitan nr. 28, sector 3

PUBLICITATE

Nou la DermaVital – cardul cu terapia 4W

TERAPIA 4W
– zidurile de apărare ale imunității înnăscute!

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunității înnăscute.

Omul modern de astăzi, persoanele care au mai multe afecțiuni cronice, care au făcut sau fac chimioterapie sau radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută, chiar și copiii au de multe ori dereglări energetice.

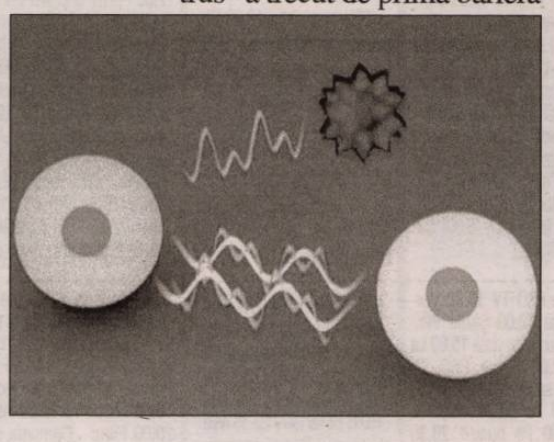

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intrușilor (bacterii, virusuri), într-o formă nespecifică.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acțiune când un „intrus" a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit și a fost memorat de către acesta.

Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvențelor patologice emise de virusuri, de bacterii.

Terapia 4W se execută în 4 zile la rând, durează aproximativ 1 oră, nu doare, nu are efecte secundare.

4 ședințe (640 ron), acum la 500 ron, care pot fi achitate în 2 rate.

dermaVITAL

covid -19

tel 0731.871.968 / 021.322.40.04

www.dermavital-med.ro

NOU!! – card de terapii post Coronavirus!

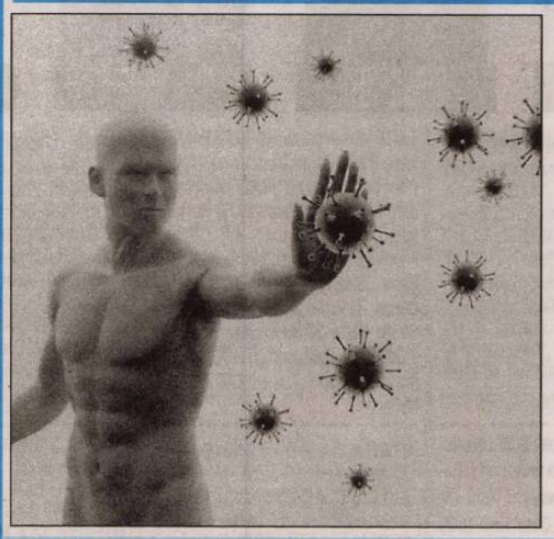

Centru German DermaVital vă pune la dispoziție atât tratamente Post Covid de prevenire a sechelelor ce pot apărea după infecția cu Covid-19, cât și tratamente Post Vaccin pentru neutralizarea efectelor secundare ale vaccinului.

Pentru mai multe informații accesați:

www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

Revista „Magazin" nu își asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor terapii!

PUBLICITATE

LUNI – 20 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Între cer și mare 8.30 Vizită de lucru (r) 9.10 Exclusiv în România (r) 10.15 Adevăruri despre trecut (r) 10.45 Serial (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Serial: „Bibliotecarii: misterul din spatele cărților" 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Serial: „Jocurile timpului" 23.30 Doc.: „Marile epidemii" 0.00 Telejurnal 0.45-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Serial: „Vlad" 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „The Accountant" (r) 2.30 Superspeed la PRO TV (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

antena 1

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 16.30 Acces direct 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Asia Express – Drumul împăraților 0.00 Observator 0.30 Film: „X-Men: Dark Phoenix" (r) 2.30 Observator (r) 3.30 Acces direct (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele! 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „O săptămână de pomă" (SUA, 2014). Cu: Olivia Wilde 22.00 Focus 22.30 Starea Nației 23.30 Exclusiv VIP (r) 1.30 Film: „O săptămână de pomă" (r) 3.30 Hai cu fetele! (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

6.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 7.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Femeia alege 20.30 Serial: „Rămâi lângă mine". Cu: Furkan Andic 21.30 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.30-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Mic dejun cu un campion (r) 9.00 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º-GEO 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 12.40 Teleshopping 13.00 Cultura minorităților 13.32 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Teleșcoala: Clasa a XII-a 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 #generații 19.00 Telejurnal 20.00 #generații (r) 22.00 Serial (r) 23.00 Câștigă România! (r) 0.10 Serial: „Anatomia lui Grey" 2.40-5.05 Reluări 5.55 Veniți de gustați!.

PRO CINEMA

6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „Robo – Dog" (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film (r) 14.15 Film: „Mom's Night Out" (r) 16.15 Film: „Condamnat pe nedrept" (SUA, 2010 Cu: Julia Ormond 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Operațiunea Broken Arrow" (SUA, 1996). Cu: John Travolta 22.45 Film: „02: 22" (SUA, 2008). Cu: Mick Rossi 1.00 Film: „Broken Arrow" (r) 3.15 Serial: „Meseriașii" 4.45 Serial: „La Bloc" (r).

MARȚI – 21 septembrie

7.00 Telejurnal 8.00 Între cer și mare 8.30 Vizită de lucru (r) 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 #Creativ (r) 10.45 Serial (r) 11.00 Politică și delicatețuri cu Mircea Dinescu (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Serial: „Bibliotecarii: misterul din spatele cărților" 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 România 9 18.00 Sanătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Film: „Aventurierii" (coprod., 1967). Cu: Alain Delon, Joanna Shimkus 0.10 Telejurnal 1.00-6.00 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Căsătoriți pe nevăzute 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Fast Five" (r) 2.30 Doctor de bine (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 16.30 Acces direct 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Asia Express – Drumul împăraților 0.00 Observator 0.30 X Factor (r) 3.15 eXtra Factor (r) 3.30 Acces direct (r) 4.00 Prețul cel bun (r).

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele! (r) 11.00 Flash! Monden (r) 11.45 Sănătate cu stil (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Amenințare din spațiu" (SUA, 2018). Cu: Scott Adkins 22.00 Focus 22.30 Starea Nației 23.30 exclusiv VIP (r) 1.30 Film (r) 3.30 Hai cu fetele! (r) 4.30 Focus 6.00 Starea nației (r).

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial: „Dragoste în alb și negru" (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Memorialul Durerii (r) 9.00 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º-GEO 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Teleșcoala: Clasa a XII-a 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 #generații 19.00 Telejurnal 20.00-23.00 Reluări 0.10 Serial: „Anatomia lui Grey" 1.10-5.05 Reluări 5.55 Veniți de gustați!.

6.00 La Măruță (r) 8.00 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film (r) 14.30 Film: „Hallmark: My George" (r) 16.15 Film: „Conspirația tăcerii" (SUA, 2010). Cu: Kim Raver 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Hansel și Gretel: Vânătorii de vrăjitoare" (coprod., 2013). Cu: Jeremy Renner 22.15 Film: „Iubire periculoasă" (SUA, 1996). Cu: Tori Spelling 0.15 Film: „Hansel & Gretel: Witch Hunterss" (r) 2.00 Serial: „Meseriașii" 3.30 Serial: „La Bloc" (r).

MIERCURI – 22 septembrie

7.00 Telejurnal 8.00 Între cer și mare 8.30 Vizită de lucru (r) 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Breaking Fake News (r) 10.45 Serial (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Potticioși, la cratiță! (r) 13.00 Serial: „Bibliotecarii: misterul din spatele cărților" 14.00 Telejurnal 15.10 Convietuiri 17.00 România 9 18.00 Handbal: CSM București – Rapid București 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Doc.: „Revoluția irlandeză" 23.00 Serial: „Obsesia Evei" 0.00 Telejurnal 0.45-6.00 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Visuri la cheie 22.00 Pe bune?! 23.30 Știrile PRO TV 1.15 Film: „Paznicul" (Franța, 2018). Cu: Jean-Claude Van Damme, Sami Bouajila 2.00 Lecții de viață (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 16.30 Acces direct 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Asia Express – Drumul împăraților 0.00 Observator 0.30 Film: „X-Men de la origini: Wolverine" (SUA, 2009). Cu: Hugh Jackman, Ryan Reynolds 2.30-5.00 Reluări.

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele (r) 11.00 Flash! Monden (r) 11.45 Chef Dezbrăcatu (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Iash Monden 20.00 Film: „Comoara din spatele cărților" (SUA, 2006). Cu: Gabrielle Anwar 22.00 Focus 22.30 Starea Nației 23.30 Exclusiv VIP (r) 1.30 Film: „Comoara din spatele cărților" (r) 3.30 Hai cu fetele! (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea Nației (r).

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Femeia alege 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 22.30 Femeia alege 23.30 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Ferma (r) 9.00 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º-GEO 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Teleșcoala: Clasa a XII-a 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 #generații 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Între două lumi" (Canada, 1994). Cu: Lolita Davidovich 22.00 Serial (r) 23.00 Câștigă România! (r) 0.10 Serial: „Anatomia lui Grey" 1.10-5.00 Reluări 5.55 Veniți de gustați!.

6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „Hallmark: Cookie Mobster" (r) 9.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film (r) 14.15 Film: „Bond of Silence" (r) 16.15 Film: „Incredibilul Burt Wonderstone" (SUA, 2013) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „America" (SUA, 2009) 22.30 Film: „Like.Share.Crimă" (SUA, 2016) 0.15 Film: „Departe de tine" (România, 2017) 2.30 Serial: „Meseriașii" 3.45 Serial (r).

BILL HADER
– vineri, 23.30 –

JOANNA SHIMKUS
– marți, 22.10 –

RYAN REYNOLDS
– miercuri, 0.30 –

JUDI DENCH
– sâmbătă, 20.10 –

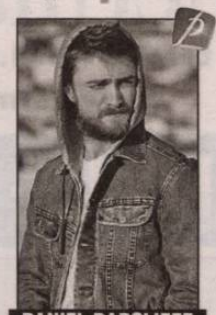

DANIEL RADCLIFFE
– joi, 20.00 –

JULIA ORMOND
– luni, 16.15 –

FURKAN ANDIC
– luni-duminică, 20.30 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 23 septembrie

7.00 Telejurnal 8.00 Între cer și mare 8.30 Vizită de lucru (r) 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Istorii ascunse (r) 11.00 Dosar Romania (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Serial: „Bibliotecarii: misterul din spatele cărților" 14.00 Telejurnal 15.10 Akzente 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Dispăruți fără urmă (r) 23.00 Serial: „Obsesia Evei" 0.00 Telejurnal 0.45-6.00 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Masked Singer România 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Binecrescute" (SUA, 2017). Cu: Olivia Cooke 2.00 Imperiul leilor 4.00 Lecții de viață (r) 5.00 Ce spun românii (r).

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 16.30 Acces direct 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Serial: „Adela" 23.00 Observator 23.30 Asia Express – Drumul împăraților (r) 3.00 Film: „X-Men de la origini: Wolverine" (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele 11.00 Flash! Monden (r) 11.45 Chef Dezbrăcatu (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Cărăușul" (SUA, 2018). Cu: Daniel Radcliffe 22.00 Focus 22.30 Starea Nației 23.30 Exclusiv VIP (r) 1.30 Film: „Cărăușul" (r) 3.30 Hai cu fetele! (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea Nației (r).

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Femeia alege 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Femeia alege 20.30 Serial: „Rămâi lângă mine" 21.30 Serial: „Dragoste în alb și negru" 22.30 Femeia alege 23.30 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.30-5.00 Reluări.

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Rețeaua de idoli (r) 9.00 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º-GEO 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Teleșcoala: Clasa a XII-a 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 #generații 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Pasiune neașteptată" (SUA, 2006). Cu: Heather Graham 22.00-23.00 Reluări 0.10 Serial: „Anatomia lui Grey" 1.10-5.05 Reluări 5.55 Veniți de gustați!.

6.15 La Măruță (r) 8.15 Film: „The Incredible Burt Wonderstone" (r) 10.30 Serial (r) 12.45 Film: „Bond of Silence" (r) 14.45 Film: „Buddy" (SUA, 1997) 16.30 Film: „Doi băieți și mai multe fete" (SUA, 2009) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Jaf în lumea artei" (coprod., 2004). Cu: Ellen Pompeo 22.30 Film: „Monstrul din Lake Placid" (SUA, 2010) 0.30 Film (r) 2.30 Serial: „Meseriașii" 4.00 Serial (r).

VINERI – 24 septembrie

7.00 Telejurnal 8.00 Între cer și mare 8.30 Vizită de lucru (r) 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Izolați în România (r) 10.45 Serial (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Serial: „Bibliotecarii: misterul din spatele cărților" 14.00 Telejurnal 15.10 Opre Roma 16.00 EURO polis 17.00 Cooltura 18.00 Sănătate, România (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Răzbunarea lui Logan" (SUA, 1998). Cu: Chuck Norris 23.10 Film: „Legea familiei" (Regatul Unit, 2016) 0.55-5.40 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 SuperStar România 23.30 Film: „O tipă dezastru" (SUA, 2015). Cu: Amy Schumer, Bill Hader 2.00 Pe bune?! (r) 3.00 Serial: „Las Fierbinți" (r) 4.00 Vorbește lumea (r).

6.00 Observator 9.00 Divertisment: 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 16.30 Acces direct cu Mirela Vaida 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 X Factor 23.15 eXtra Factor 23.30 Asia Express – Drumul împăraților (r) 3.30 Acces direct (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele (r) 11.00 Flash! Monden (r) 11.45 Chef Dezbrăcatu (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Cronica Cârcotașilor 22.00 Film: „Moromeții" (România, 1988). Cu: Victor Rebengiuc 1.15 Cronica cârcotașilor (r) 3.30 Chef Dezbrăcatu! (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Hai cu fetele (r).

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Femeia alege 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Femeia alege 20.30 Serial: „Rămâi lângă mine" 21.30 Serial: „Dragoste în alb și negru" 22.30 Femeia alege 23.30 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.30-5.00 Reluări.

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Destine ca-n filme (r) 9.00 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 12.40 Teleshopping 13.00 Cultura minorităților 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Teleșcoala: Clasa a XII-a 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 #generații (r) 17.59 Memorialul Durerii (r) 19.00 Telejurnal 20.00-6.00 Reluări.

6.00 Serial: „La Bloc" (r) 6.30 La Măruță (r) 8.30 Film: „Buddy" (r) 10.30 Serial: „La Bloc" (r) 12.45 Film: „Fired Up!" (r) 14.30 Film: „Domnul și doamna Hart" (SUA, 1996) 16.30 Film: „O mireasă momeală" (SUA, 2011) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Copiii domnișoarei Peregrine: Între două lumi" (coprod., 2016). Cu: Terence Stamp 23.00 Film: „Joe Dirt se întoarce" (SUA, 2015). Cu: David Spade 1.15 Film (r) 4.15 Serial: „Meseriașii" 5.00 Serial (r).

SÂMBĂTĂ – 25 septembrie

7.00 Tezaur folcloric (r) 8.00 Serial: „Pistruiatul" 9.00 1, 2, 3 și afli tot ce vrei! (r) 9.35 Eu pot! (r) 10.35 Vreau să fiu sănătos! 11.30 #Creativ (r) 12.00 Rugby: SCM Timișoara – Dinamo București 14.00 Telejurnal 14.30 Ora Regelui 15.30 Film: „Tatii" (Franța, 1983). Cu: Gerard Depardieu 17.00 Festivalul Cântecele munților (r) 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Senatorul melcilor" (România, 1995). Cu: Dorel Vișan, Cecilia Bârbora 23.00-5.05 Reluări.

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 I like IT 10.30 Superspeed la PRO TV 11.00 Film: „Flipper" (SUA, 1996). Cu: Paul Hogan 13.00 Film: „Baschetii fermecați" (SUA 2002) 15.00 Film: „Cu duzina e mai ieftin!" (SUA, 2003). Cu: Steve Martin 17.00 Masked Singer România (r) 19.00 Știrile PRO TV 20.00 SuperStar România 23.00 Film: „John Wick 3: Război Total" (SUA, 2019). Cu: Keanu Reeves 1.30-4.30 Reluări.

6.00 Observator 9.30 MediCool (r) 10.30 Serial: „Adela" (r) 13.00 Observator 13.30 Mireasa 15.30 Asia Express – Drumul împăraților (r) 19.00 Observator 20.00 iUmor 23.00 Mai mult iUmor 23.15 Film: „Captura la dublu" (SUA, 2013). Cu: Sandra Bullock 2.00 Film: „Christopher Robin și Winnie de Plusi" (SUA, 2018) 4.00 Film: „O bucla în timp" (SUA, 2018).

7.00 Flash monden 7.30 Teleshopping LIVE 9.00 Starea Nației (r) 11.00 Sănătate cu stil 11.30 Lumea e pe val 12.00 Poezie și delicatețuri (r) 14.30 Film: „Mama de ocazie (SUA, 2009). Cu: George Lopez 16.30 Supernanny 18.00 Focus 18 19.30 Oportuniștii SITCOM 20.15 Film: „Simone" (SUA, 2002). Cu: Al Pacino 22.30 Film: „Batman se întoarce" (SUA, 1992). Cu: Michael Keaton, Danny De Vito 1.00-6.30 Reluări.

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Femeia alege 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Femeia alege 20.30 Serial: „Rămâi lângă mine" 21.30 Serial: „Dragoste în alb și negru" 22.30 Femeia alege 23.30 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.30-5.00 Reluări.

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Generația Fit 8.30 MotorVlog (r) 9.00 Zile cu stil (r) 9.30 Euromaxx 10.00 Mic dejun cu un campion (r) 11.00 Handbal: Gloria Buzău – CSM Râmnicu Valcea 12.30 Cap compas (r) 13.00 Gala umorului (r) 15.00 Femei de 10, bărbați de 10 (r) 17.00 Frați de viță (r) 17.30 MotorVlog (r) 18.00 Festivalul Mondial al Circului de mâine 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Philomena" (corprod., 2013). Cu: Judi Dench, Steve Coogan 22.10 Serial: „Viața visată" 23.10-6.00 Reluări.

6.15 Ce spun românii (r) 8.15 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „The Decoy Bride" (r) 14.15 Film: „În libertate" (SUA, 1996) 16.15 Film: „Aventurile K-9: Legenda aurului pierdut" (SUA. 2014) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Fețe în mulțime" (coprod., 2011). Cu: Milla Jovovich 22.30 Film: „Tammy" (SUA, 2014). Cu: Melissa McCarthy 0.30 Film (r) 2.30 Serial: „Meseriașii" 4.00 Serial (r).

DUMINICĂ – 26 septembrie

7.00 Universul credinței 9.00 M.A.I. aproape de tine 9.30 Pro Patria 10.00 În grădina Dianei 10.35 Viața satului 13.00 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Politică și delicatețuri cu Mircea Dinescu (r) 15.30 Handbal: Dobrogea Sud – Steaua București 17.10 Exclusiv în România (r) 18.00 Dosar Romania (r) 19.00 Breaking Fake News (r) 20.00 Telejurnal 21.10 Festivalul Cântecele munților 22.20 Garantat 100% (r) 23.20 Teatru: „Viață de cimitir" de Rodica Popescu-Bitănescu 0.30-6.00 Reluări.

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 Doctor de bine 10.30 Arena bucătarilor 11.00 Film (r) 13.00 Apropo Tv 14.00 Visuri la cheie (r) 16.00 Căsătoriți pe nevăzute (r) 18.00 România, te iubesc! 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Furios și iute 6" (SUA, 2013). Cu: Vin Diesel, Paul Walker 22.30 Film: „X-Men: Cei dintâi" (SUA, 2011) 1.00-5.00 Reluări.

6.00 Observator 10.00 Neatza de weekend 13.00 Observator 13.30 Cooking Show: Hello Chef 14.30 Magazin: Medicool 15.30 Asia Express – Drumul împăraților (r) 19.00 Observator 20.00 Asia Express – Drumul împăraților 23.30 iUmor (r) 2.30 mai mult iUmor (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Film: „Captură la dublu" (r).

7.00 Flash monden (r) 7.30 Teleshopping live 9.00 Focus la prima oră – SPECIAL 11.00 Insider politic 12.00 Ora de Profit.ro 13.00 Oportuniștii (r) 14.00 Poezie și delicatețuri 16.00 Cronica carcotașilor (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash monden 20.00 Schimb de mame 22.00 Supernanny 23.30 Poezie și delicatețuri (r) 1.30 Film: „Batman se întoarce" (r) 4.00 Flash monden (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Insider politic (r).

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Femeia alege 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Femeia alege 20.30 Serial: „Rămâi lângă mine" 21.30 Serial: „Dragoste în alb și negru" 22.30 Femeia alege 23.30 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.30-5.00 Reluări.

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar (r) 10.30 Natură și aventură (r) 11.00 Handbal: Politehnica Timișoara – CSM București 12.30 Sănătate cu de toate (r) 13.10 Film: „Zestrea Domniței Ralu" (România, 1971) 15.00 Drag de România mea! (r) 17.00 D'ale lu' Mitică (r) 18.00 Festivalul Mondial al Circului de mâine 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.10 Film: „Săptămâna nebunilor" (România, 1971) 22.10 Film: „Departe de oameni" (Franța, 2014) 0.10-6.00 Reluări.

6.15 Ce spun românii (r) 8.15 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „K9 Adventures 2: Legend Of The Lost Gold" (r) 14.30 Film: „Insula caprelor" (SUA, 2013) 16.30 Film: „O șansă la iubire" (SUA, 2014) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Arta hoției" (SUA, 2014). Cu: Kurt Russell 22.15 Film: „Carrie" (SUA, 2013). Cu: Julianne Moore, Chloe Grace Moretz 0.15 Film: „The Art Of The Steal" (r) 2.00 Serial: „Meseriașii" 3.30 Serial: „La Bloc" (r).

TEST

Integramă de **M. ALBU**

MÂNCAREA CELOR MICI / DEPUTAȚI ȘI SENATORI		OVAȚIE LA CORIDĂ / MIȘCĂRI ÎN CERC		POST DE RADIO / OFENSIVĂ		LA OCNĂ! / EXPERȚI ÎN DOMENIUL FINANCIAR		CARUȚAȘ / PROBA DE APTITUDINI		AFACERIST CU PROST RENUME / ÎN TREN!
SCRIS ÎN VERSURI / ȘLAGĂR ENGLEZESC							SUPERSTIȚIE / ÎN ACEST LOC			
			SCORȚOASĂ, FIBROASĂ / E VREMEA POVEȘTILOR							PIERDEREA VIGORII LA BĂTRÂNI
BĂTAI LA UȘĂ / UTIL LA PLĂȚILE BANCARE										
				CONDEI / PRODUS DE SPĂLAT PĂRUL				AȘEZARE RURALĂ / BĂGATĂ ÎN VITEZĂ		
	ARBUȘTI DECORATIVI / MUNTENI DE LA NOI								ÎNCEP MARȘUL! / TORENT, PUHOI	
		STATE PE GLOB / SPAȚIU DE EMISIE					FACIL / PAR ÎNFIPT ÎN VIE			
ÎN ULCIOR! / ECHIPĂ BRITANICĂ / OPAC					A MÂNCAT DESTUL / MĂSURA LUI CUZA					CAMION DE TIP LONGVEHICLE
			ADECVAT, NIMERIT / INTRARE ÎN GARDĂ!							
UNII CE DUC TRATATIVE / CAPITALA ALBANIEI										
						TORS DIN FURCĂ				

Verificați-vă cunoștințele!

Cuvinte și cuvântări

1. Ce se înțelege în principal prin cuvânt?
2. Cum se numește ramura pedagogiei speciale care se ocupă cu corectarea deficiențelor de vorbire?
3. Cum se numea (încă din Antichitate) discursul violent, acuzator împotriva cuiva având la origine discursurile oratorului atenian Demostene (384-322 î.Hr.) împotriva regelui Filip al II-lea al Macedoniei?
4. În ce parc londonez există un loc rezervat dezbaterilor publice, numit „Colțul oratorilor”?
5. Ce scriitor francez (1905-1980) a scris cartea autobiografică intitulată „Cuvintele”?
6. Ce compozitor german (1809-1847) a compus ciclul pentru pian „Cântece fără cuvinte”?
7. Cine a realizat în 2010 filmul englezesc „Discursul regelui”?

Răspunsurile la întrebările din numărul trecut

1) O roată este un element de mașină care se poate învârti în jurul axei proprii și care servește la transmiterea unei mișcări de rotație, la rularea pe o cale a unui vehicul. 2) În Evul Mediu, în armata din Moldova și în cea din Țările Române, o „roată” era o unitate militară cu un efectiv aproximativ egal cu cel al unei companii din zilele noastre. 3) Sfânta Ecaterina este reprezentată iconografic adesea având o roată alături. 4) Romanul „Roțile” a fost scris de prozatorul Arthur Hailey. 5) Șlagărul „Glasul roților de tren” a fost compus de Ion Vasilescu. 6) „Roata olarului” este mașina rudimentară prin care olarul rotunjește lutul dând formă oalelor. 7) Filmul „Horea” a fost realizat în regia lui Mircea Mureșan.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Fiice” am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Mioara Popa,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Brașov; *Mihaela Popovici,* Buzău; *Georgeta Ioan* și *Luminița Popescu,* București; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galați; *Ing. Mihai Călcăianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei; *Ing. Mihai Waspusch* și *Prof. Mihai Piscureanu,* București.

✉ Așteptăm scrisorile dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

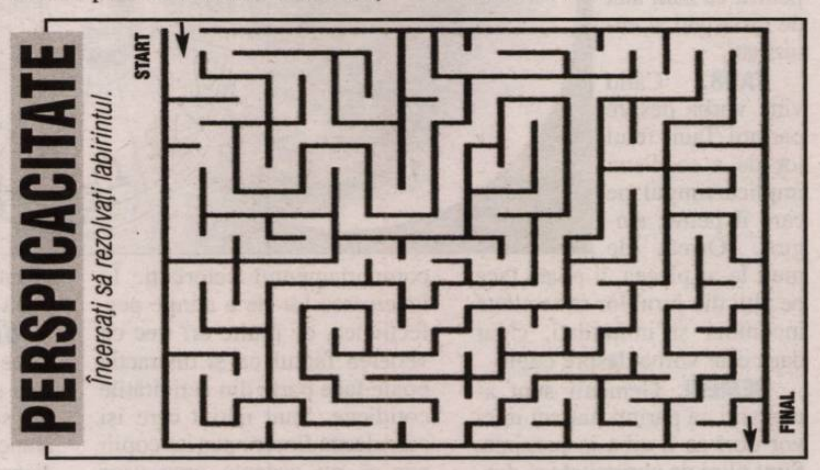

Umor

Un polițist s-a dus într-o zi la secție cu un pinguin. Șeful său l-a întrebat:

– Ce faci cu pinguinul aici? Du-l imediat la Grădina Zoologică!

După un timp, șeful polițistului a plecat de la secție, iar pe drum s-a întâlnit cu polițistul care era cu pinguinul de mână.

– Ți-am spus să-l duci la Grădina Zoologică!

– L-am dus, iar acum mergem la teatru.

– Nu știu ce m-aș face fără tine, iubitule!

– Și, nu ești curioasă să afli?

Când a venit la mine amanta, a văzut tot blocul. Când au intrat hoții, ai dracu, toți dormeau.

Înainte să suflu, mi-am pus o dorință.

– Și?

– Nimic, tot mi-au luat permisul...

Șeful către secretară:

– Ce faceți duminica?

– Nimic.

– Atunci permiteți-mi să vă reamintesc că astăzi nu este duminică!

– Bunicule, cine a înnegrit Marea Neagră?

– Altă întrebare interesantă n-ai găsit?

– Ai dreptate... Atunci cine a omorât Marea Moartă!

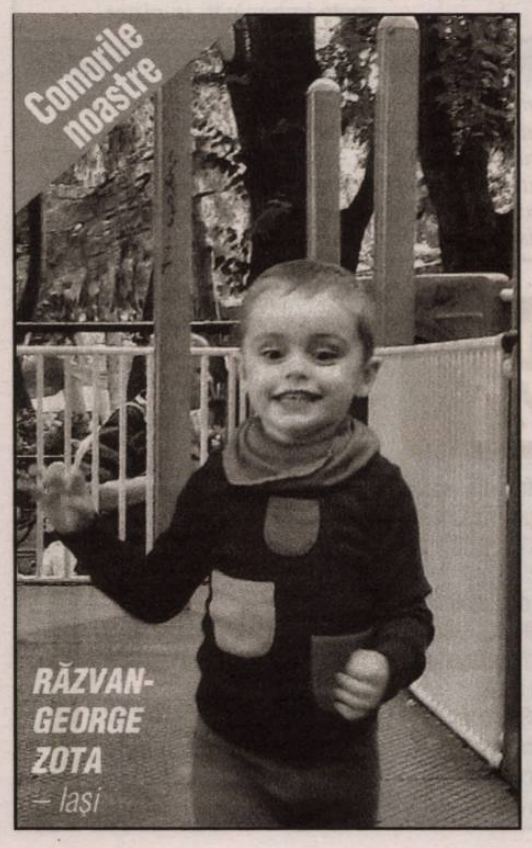

SUDOKU

jocul săptămânii: 37

		6		2		3		
9		7		6		2		4
	2			7				6
5	7			1		6		
	4	8	6		2	7		5
		9		4	5	8	2	1
		5				9	8	
		4	2				6	3
	1	3	9	8	6		5	2

Soluția în numărul viitor

Soluția «SUDOKU» – jocul săptămânii 36

9	1	6	5	7	4	2	3	8
4	5	2	9	3	8	1	7	6
3	8	7	6	1	2	9	5	4
6	9	5	1	2	3	4	8	7
1	3	8	4	6	7	5	2	9
2	7	4	8	5	9	6	1	3
5	2	3	7	9	6	8	4	1
7	4	9	2	8	1	3	6	5
8	6	1	3	4	5	7	9	2

Soluția integramei „LA TAIFAS”

Orizontal: O - U - A - D - S - I - FRENCH-CANCAN - AMICAL - EURO - ATATA - ANULAT - II - ICNET - BA - FILE - ADORMIT - O - AXARE - TAC - IB - PROST - SAC - ACRI - TOCA - A - GURI - RINICHI - TIMPAN - CRAS - FINANTATOARE.

Grădina de lângă casă

Lampionul chinezesc

(Physalis Alkekengi)

● Este o plantă erbacee, originară din nordul Asiei și din Europa, ornamentală datorită fructelor învelite într-o membrană de culoare portocalie. Poate atinge 30-70 cm înălțime. Datorită fructelor asemănătoare unui felinar, planta mai poartă denumirea de *Lanterne chinezești.* Se poate cultiva în grădini sau în ghivece.

● Frunzele sunt de culoare verde, au formă rombică și marginile sunt drepte și pe alocuri ondulate.

● Înflorește din vară până în toamnă. Florile mici, de culoare albă, se transformă în fructe mici, mai întâi de culoare verde, apoi pe timp ce se măresc, capătă culoarea portocalie. Fructele rămân decorative pe plantă timp de 3-4 săptămâni.

● Pentru o dezvoltare armonioasă lumina joacă un rol important. Planta preferă spațiile luminoase sau semiumbrite.

● Se udă cu cantități moderate de apă, fără a lăsa pământul să sufere din cauza excesului.

● Se poate fertiliza cu îngrășăminte specifice plantelor cu flori.

● Se înmulțește prin semințe, care se seamănă la sfârșitul iernii, în spații încălzite, urmând ca germinarea să se facă după 20-30 de zile.

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Suntem amuzanţi ca părinţi?

Zodia are un cuvânt de spus

Astrologii vor ca şi de data aceasta să ne demonstreze că trăsăturile de caracter sunt influenţate de zodia din care facem parte. Şi când vine vorba despre meseria de părinte astrele îşi spun cuvântul. În funcţie de personalitatea fiecăruia dintre părinţi se poate determina cât sunteţi de aventuroşi şi de distractivi cu propriii copii. Să aruncăm o privire asupra rândurilor ce urmează.

BERBEC. Părinţii născuţi sub ocrotirea acestui semn sunt amuzanţi şi palpitanţi. Sunt cunoscuţi drept cei mai spontani şi vor să petreacă alături de copii noi şi minunate aventuri. Copiii lor îi vor adora pentru că sunt atât de proaspeţi şi entuziaşti.

TAUR. Când vine vorba despre părinţii Taur, felul lor de a se distra implică timpul pe care îl petrec singuri. Oricât de mult le-ar plăcea, îi poate face pe alţii din jurul lor să se simtă incomozi şi intimidaţi, chiar dacă este vorba despre copii.

GEMENI. Gemenii sunt amuzanţi ca părinţi, iar cei mici vor dori să îi aibă în preajmă. Sunt plini de curiozitate şi dornici de conversaţie, aşa că nevoia lor constantă de a şti tot ce este nou îi face atât de interesanţi. Copiii îi găsesc extrem de fascinanţi şi abordabili.

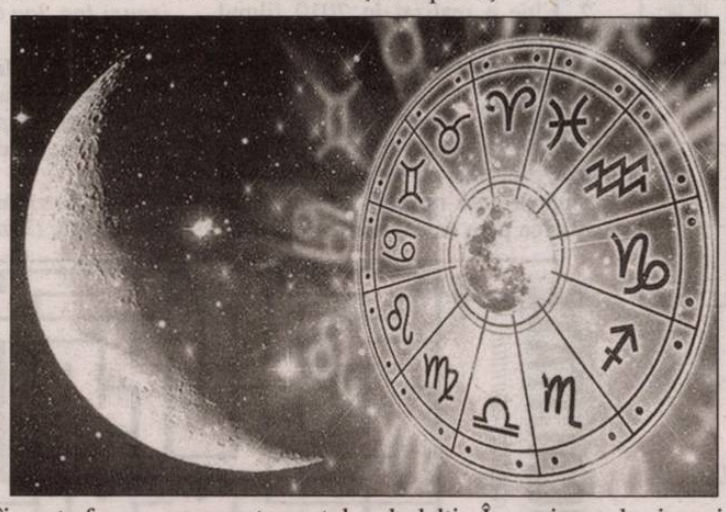

RAC. În ceea ce priveşte părinţii Rac, aceştia sunt extrem de emoţionanţi. Datorită naturii lor sensibile, uneori au în minte tot felul de scenarii care îi împiedică să gândească pozitiv. Alături de Raci toată lumea trebuie să fie atentă la cuvintele şi acţiunile lor, motiv pentru care uneori nu sunt deloc distractivi.

LEU. Aceşti nativi sunt cunoscuţi pentru firea lor veselă. Nevoia lor de a ieşi în evidenţă în orice moment este ceea ce îi determină să exploreze noi experienţe, făcându-i să pară originali. Acesta este lucrul care îi face extrem de abordabili şi pentru copiii lor.

FECIOARĂ. Părinţii Fecioară sunt foarte atenţi la faptele şi comportamentul celorlalţi. În încercarea lor de a atinge perfecţiunea, de multe ori trec cu vederea faptul că şi distracţia poate face parte din activităţile cotidiene. Sunt nativi care îşi calculează fiecare pas iar copiii par să nu accepte prea uşor acest lucru.

BALANŢĂ. Una dintre cele mai bune caracteristici ale părinţilor Balanţă este că ştiu să sporească nivelul distracţiei oriunde s-ar afla şi nu îi influenţează ceea ce cred cei din jur despre ei. Deşi este posibil să nu aibă întotdeauna un nivel ridicat de viaţă şi uneori nu sunt de acord cu ceea ce este în jurul lor, în calitate de părinţi se vor implica foarte mult şi vor fi dezinvolţi.

SCORPION. Deşi sunt foarte pasionaţi de lucrurile şi de persoanele pe care le iubesc, părinţii Scorpion tind să fie copleşitori şi, într-un fel sau altul, să devină insistenţi cu propriii copii. În încercarea de a fi amuzanţi, tind câteodată să distrugă toată distracţia, trecând deasupra tuturor.

SĂGETĂTOR. Sunt unii dintre cei mai aventuroşi nativi, iar ca părinţi vor fi prezenţi în toate planurile şi excursiile copiilor lor. Părinţii Săgetător vor trăi momente incitante şi nu va exista nimic care să le poată atenua spiritul.

CAPRICORN. Părinţii Capricorn sunt practici în orice fac, folosindu-se de precizie şi de echilibru. Când vine vorba despre distracţie, nu există loc pentru meticulozitate şi perfecţiune. Totul trebuie să fie spontan, ceea ce este total opus convingerilor Capricornilor. Copiii îi vor aprecia doar dacă găsesc dispoziţia necesară să se alăture lor în joaca de zi cu zi, fără să le impună reguli de tot felul.

VĂRSĂTOR. În ceea ce priveşte părinţii Vărsător, aceştia sunt suflete independente, care nu se gândesc de două ori atunci când vine vorba despre distracţie. După ce devin părinţi ei le vor oferi copiilor aceeaşi libertate şi spaţiu, cât au nevoie, iar acest lucru îi fac deosebiţi.

PEŞTI. Ca părinţi, nativii zodiei Peşti sunt cu picioarele pe pământ. Le place liniştea şi calmul, chiar şi atunci când împrejurimile sunt interesante şi te îmbie la distracţie, dar niciodată nu vor strica atmosfera şi cheful de joacă al celor mici. Copiii îi găsesc extrem de amabili, dar nu le prea cer sfatul când vor să se distreze.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ O istorie a iluziilor marţiene ■ Roboţi închiriaţi cu ora, în locul muncitorilor ■ Generalul sovietic care a luptat pentru Hitler ■ O căsătorie care ar fi putut schimba soarta lumii ■ Şi China are probleme cu OZN-urile ■ Valparaiso – oraşul lui Pablo Neruda ■ Cei mai buni preşedinţi sunt... în filme!

Ce spun astrele

HOROSCOP

20-26 septembrie 2021

BERBEC 21.03-20.04

S-ar putea să vă alăturaţi unui grup unde veţi afla câteva răspunsuri la întrebările ce vă frământă. Este o vreme prielnică pentru afaceri, mai ales pentru activităţi comerciale. Oricum, sunteţi într-un proces de schimbare evidentă.

TAUR 21.04-21.05

Vă concentraţi pe casă şi pe familie, dorind să rezolvaţi cât mai multe lucruri, reparaţiile fiind pe primul plan. Vreţi să redecoraţi locuinţa şi să o faceţi mai atractivă. Sunt posibile discuţii în familie dar cu diplomaţie, treceţi şi peste aceste mici neplăceri.

GEMENI 22.05-21.06

Numerar, câştiguri, impozite, datorii, moşteniri, asigurări – o mulţime de chestiuni legate de finanţe – cam asta vă preocupă în aceste zile. Nu este plictisitor, însă trebuie să aveţi grijă, mai ales că puteţi beneficia de bogăţia sau resursele altora, inclusiv ale partenerului.

RAC 22.06-21.07

V-aţi fixat obiectivele şi acum nu rămâne decât să le realizaţi. Este important să ştiţi că cel mai bun mod pentru a evolua este să vă aliaţi cu cei care sunt în stare să vă ajute. Asta înseamnă că ar trebui să vă coordonaţi nevoile şi interesele cu ceilalţi.

LEU 22.07-22.08

Săptămâna aceasta ritmul vieţii se va accelera. Din fericire, dispuneţi de suficientă energie şi veţi face faţă eforturilor. Totuşi, aveţi grijă să nu încercaţi să-i convingeţi prea brutal pe cei din jur să vă adopte ideile şi să fie de acord cu dumneavoastră.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Sunteţi mai populari ca de obicei şi vă alăturaţi celor mai tineri membri ai familiei. Veţi avea însă câteva schimburi de replici un pic cam dure cu unul dintre şefii de la serviciu sau cu un părinte. Nu uitaţi că răbdarea este antidotul mâniei!

BALANŢĂ 23.09-22.10

Urmează nişte zile aglomerate! Excursii scurte, comisioane de rezolvat, conversaţii, mult timp petrecut cu fraţii sau vecinii, iată doar câteva motive pentru care veţi avea un program încărcat.

SCORPION 23.10-21.11

Lucraţi din greu, dar sunteţi eficienţi. Acest surplus de energie ar trebui să-l utilizaţi în avantajul dumneavoastră. Doriţi să mâncaţi mai sănătos, să aveţi grijă de aspectul dumneavoastră şi chiar veţi acţiona în acest sens. Succes!

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Vă bucuraţi de compania prietenilor, în special a celor mai tineri. Sunteţi creativi şi asta se va vedea atunci când veţi lucra noi proiecte. Începeţi o muncă minuţioasă şi rezultatele nu vor întârzia să apară.

CAPRICORN 22.12-19.01

Aveţi toate şansele să plecaţi într-o scurtă vacanţă, unde vă veţi bucura de evenimente legate de arte, film, sport sau activităţi distractive cu cei mici. La mijlocul săptămânii veţi primi nişte bani obţinuţi în urma unei tranzacţii importante.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Beneficiaţi de suficientă energie pentru a face faţă nevoilor familiei. S-ar putea să vă implicaţi mai mult ca de obicei în tot felul de activităţi legate de copii. Cu toate acestea, cea mai mare schimbare este legată de prieteni apropiaţi.

PEŞTI 19.02-20.03

Continuaţi să vă refugiaţi în trecut şi vă legaţi de vechi prieteni. Se pot ivi chiar mici dispute legate de o proprietate. În tot acest amestec de trăiri, conştientizaţi că aţi realizat totuşi mult, iar succesul obţinut se poate îmbunătăţi în viitor.

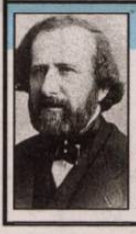

Nativul săptămânii: **HIPPOLYTE FIZEAU** (23.09.1819 – 18.09.1896)

A fost un fizician francez, primul care a determinat viteza luminii. Acest nativ al zodiei Balanţă a propus în 1864, pentru prima oară, ca „lungimea de undă a luminii să fie folosită ca standard de lungime". A fost implicat în multe proiecte ştiinţifice şi este unul dintre cele 72 de nume înscrise la baza Turnului Eiffel.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon: 0213178965

Preţ abonament

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	9,00 LEI
❑ 2 LUNI	18,00 LEI
❑ 3 LUNI	27,00 LEI
❑ 4 LUNI	36,00 LEI
❑ 5 LUNI	45,00 LEI
❑ 6 LUNI	54,00 LEI

Abonamente 2021

Abonaţi-vă la revista Magazin direct la redacţie!

Abonamente 2021

● Modalităţile de abonare sunt următoarele:

❶ Achitarea printr-un mandat poştal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.

❷ Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):
– RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit
– RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Preţurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poştală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poştei Române (cel târziu în ziua de marţi a săptămânii următoare celei de apariţie).

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

➲ Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit:
– 3 luni: 38 euro sau 45 $,
– 6 luni: 75 euro sau 90 $,
sume virate în conturile societăţii, enumerate alăturat.

MANDAT POŞTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION - la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piata Presei Libere Nr. 1
Bloc ... Scara ... Etaj 1 Ap. ...
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel. ...
C.N.P. ...
Expeditor ...
Localitatea ...
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. ...

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE 0722625622

SERIE NOUĂ - 1567 • ANUL LXIV • 23 SEPTEMBRIE 2021 • 16 PAGINI • 3 LEI • Nr. 38 (3317)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

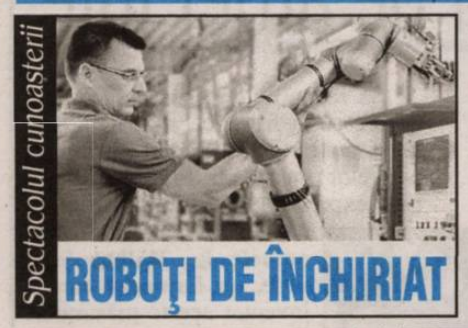

Femina club
Pentru dumneavoastră, doamnă
Riscuri neştiute
Dosarele frumuseţii
Reţete insolite

«Când vulturii tac, papagalii încep să trâncănească.»
Winston Churchill

O istorie a iluziilor marţiene

2

2001: copaci cu ramuri

O dovadă că şi unii cercetători nu se pot abţine să nu se înece în ridicol: Arthur C. Clarke, inventator, viitorolog, scriitor de SF, popularizator de ştiinţă şi realizator de seriale tv, a scris în 1968, împreună cu Stanley Kubrik, scenariul filmului *2001: O odisee spaţială,* o poveste bazată pe predicţia că în anul 2001, omenirea va reuşi să călătorească în galaxii, conduşi de calculatoare neuronale de genul lui HAL9000.

Niciuna din aceste predicţii nu s-a realizat, nu doar până în 2001, dar nici măcar până azi, deşi timp ar mai fi în viitorul milion de ani. Am pomenit filmul lui Kubrik deoarece în 2001 de data aceasta, cu şapte ani înainte de a muri, celebrul scriitor a anunţat că a văzut pete de vegetaţie, inclusiv copaci, în noile fotografii realizate de sonda *Mars Global Surveyor* care orbita atunci Planeta Roşie. „Sunt foarte serios atunci când spun că trebuie să luaţi în seamă aceste noi fotografii de pe Marte", spunea Clarke la vremea respectivă, vorbind prin telefon în timpul unei conferinţe dedicate lui Wernher von Braun la Muzeul Naţional Smithsonian. „Ceva se mişcă şi se schimbă odată cu anotimpurile, ceea ce sugerează, cel puţin, că e vorba despre vegetaţie".

El a continuat: „Unde este vegetaţie, poţi paria că va fi acolo şi ceva care ciuguleşte. Încă sper că vom găsi nişte marţieni acolo sus, purtând o pancartă pe care scrie «Yankei, căraţi-vă acasă». Numai că ramurile pe care Clarke a crezut că le-a văzut pe suprafaţa marţiană sunt de fapt ceea ce geologii care se ocupă de planeta Marte numesc «păianjeni»: formaţiunile arată ca nişte ramuri şi forma lor variază sezonier, dar nu e vorba despre copaci, ci ele se datorează topirii sezoniere a calotelor de gheaţă de bioxid de carbon care există la Polii lui Marte. Când sublimarea gheţii de CO_2 se transformă în gaz, el curge de-a lungul văilor ceea ce face să arate ca nişte ramuri", scria publicaţia *Science*.

Persoană în halat

În 2007, rover-ul *Spirit* trimis de NASA pe Marte a capturat o priveliştе destul de mare de pe Planeta Roşie în marginea căreia părea că ar exista o fiinţă umană îmbrăcată într-un halat, îngenuncheată în rugăciune.

Ceea ce a înregistrat *Spirit* era o vedere panoramică a platoului numit *Home Plate,* situat în bazinul interior al lanţului muntos *Columbia Hills* din interiorul craterului Gusev. Desigur, „omul" este doar o piatră, care se transformă în formă umană în creierul nostru sub efectul pareidoliei, despre care pomeneam şi săptămâna trecută.

Chipul lui Ghandi

„Faţa" de pe Marte surprinsă de staţia spaţială Viking 1 în 1976 a fost doar începutul care a dezlănţuit imaginaţia iubitorilor de senzaţional. Odată cu lansarea lui *Google Mars* în 2009, un program de cartografiere realizat prin compilarea imaginilor de satelit ale planetei, utilizatorii au putut explora în voie suprafaţa Planetei Roşii, descoperind tot felul de bulgări şi denivelări interesante. O astfel de „umflătură", descoperită de un italian pe nume Matteo Ianneo, semăna straniu cu activistul independent al Indiei Mahatma Gandhi, care a fost asasinat în 1948. Deşi cu mai multă imaginaţie putea semăna cu regele Henric al VIII-lea la bătrâneţe.

Imaginile cu rezoluţie mai mare au arătat că forma cu pricina nu este un munte sau un deal, ci o groapă, care într-adevăr arată oarecum ca un cap de om de profil, deşi ceea ce pare a fi un ochi şi o sprânceană în imaginea Google Mars este mai puţin pronunţat în imaginea de înaltă rezoluţie. „Imaginea" lui Gandhi e oricum trasă de păr, urechea este prea mare, iar Gandhi nu a avut niciodată bărbie dublă, dar asta ne spune despre felul în care funcţionează pareidolia, mai ales atunci când se compară imaginile cu rezoluţie diferită ale aceluiaşi „obiect".

> DORINŢA DE A VEDEA LUCRURI PE MARTE, ACOLO UNDE NU SUNT DECÂT ROCI ŞI UMBRE, ESTE MARE. IAR HĂRŢILE APLICAŢIEI GOOGLE MARS A DESCĂTUŞAT IMAGINAŢIA „ASTRONOMILOR DE FOTOLIU".

Staţia Bio Alpha

În 2011, un alt „astronom de fotoliu" cum se auto-numeşte David Martines, a susţinut că a identificat, tot cu ajutorul aplicaţiei de cartografiere Google Mars, o bază umană, sau extraterestră pe care a botezat-o „Staţia Bio Alpha", dovada de necontestat că pe Marte există viaţă!

Astronomii au identificat imediat structura ca fiind doar o dungă albă, pixelată, un artefact produs de o rază cosmică în senzorul de imagine al camerei care a realizat fotografia. „La imaginile spaţiale care sunt luate în afara magnetosferei noastre, cum ar fi cele luate de telescoapele care orbitează, este foarte obişnuit să vedem astfel de efecte produse de razele cosmice", a explicat Alfred McEwen, geolog planetar la Laboratorul Lunar şi Planetar de la Universitatea din Arizona, SUA.

Când fişierul de imagine brută a fost convertit într-un JPEG pentru utilizare în Google Mars, compresia a făcut ca artefactul razelor cosmice să devină dreptunghiular, asemănător „Staţiei Bio". Acest lucru s-a dovedit evident atunci când a fost identificată fotografia sursă originală pe care a folosit-o Google. Conţinea un artefact evident al razelor cosmice, care, atunci când a fost procesat, s-a transformat în structura pe care „astronomul de fotoliu" a confundat-o cu o bază pe Marte. Deşi dacă ea ar fi reală, altfel ar sta lucrurile...

Sau poate un gândac. Imaginile de târâtoare, insecte sau gândaci, pare să fie scene de groază pe Marte. În 2019, William Romoser, profesor emerit care studiază viruşii la insecte şi alte artropode a făcut o afirmaţie surprinzătoare: El a spus că există gândaci şi alte insecte, şi chiar reptile, pe suprafaţa lui Marte. Romoser a ajuns la această concluzie după ce a examinat fotografiile făcute de roboţii trimişi de NASA pe Marte, care prezintă o mulţime de forme vag ovale pe suprafaţa marţiană. Dar pareidolia loveşte din nou: Cu ce altceva seamănă o pată vag ovală? Cu nişte roci. Comentând aceste imagini, David Maddison, profesor în departamentul de biologie integrativă de la Universitatea de Stat din Oregon, declara pentru *LiveScience* la acea vreme: „Nu cred că există insecte pe Marte. Fotografiile cu pricina sunt complet neconvingătoare, întrucât se încadrează în categoria miliardelor de obiecte non-insecte fotografiate cu rezoluţie mică în peisajul marţian". În plus, este mult mai simplu să presupunem că petele sunt pur şi simplu pietre". Există o zicală simplă care spune că „afirmaţiile extraordinare necesită dovezi extraordinare". Or, acele imagini „sunt mult, mult mai puţin decât extraordinare", a mai spus Maddison.

Ciudată piatră verde

După cum ştim cu toţii, Marte este Planeta Roşie. Şi stunci, ce este cu această ciudată piatră verde descoperită de roverul NASA *Perseverance?*

Toată lumea ar dori să ştie. „Este ceva rezultat dintr-o rocă locală?", se întreba într-un *tweet* postat la sfârşitul lui martie echipa de PR a roverului, „Este o bucată de Marte care a plonjat în zonă în urma unui impact îndepărtat? Este un meteorit? Sau altceva?" Bucata de rocă cu pricina are o lungime de aproximativ 15 centimetri şi se află în craterul Jezero de pe Marte,

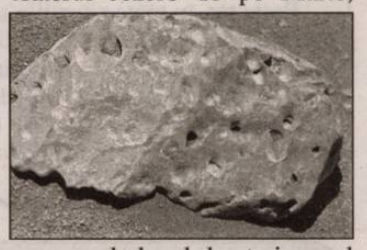

aproape de locul de aterizare al roverului *Perseverance.* Roverul a zgâriat deja stânca cu un laser pentru a vaporiza o parte din ea. Norul de vapori va fi analizat de camerele şi spectrometrele roverului pentru a dezvălui compoziţia sa chimică. Şi poate că vom avea un răspuns edificator ceva mai devreme decât mai târziu.

GEORGE CUŞNARENCU

5 948427 000171 38

Biblioteca Judeţeană TÂRGU-MUREŞ

Miracolul vieţii

În lipsa unor dovezi contrare ferme, afirmăm astăzi, că Pământul este singurul loc din Univers despre care ştim că există viaţă.

Aceasta poate fi găsită aproape peste tot pe Pământ, evoluând prin cele mai inimaginabile modalităţi de supravieţuire (o descoperire recentă arată că există bacterii care se hrănesc cu arsenic), chiar şi în cele mai ciudate locuri aparent inospitaliere, de pe planetă şi din interiorul ei. Lacurile cu gudron fierbinte care par a nu fi capabile să găzduiască vieţuitoare, sunt pline de viaţă microbiană. În cel mai mare lac asfaltic natural din lume, Lacul Pitch, de pe insula Trinidad din Caraibe, fiecare gram de asemenea substanţă neagră, vâscoasă

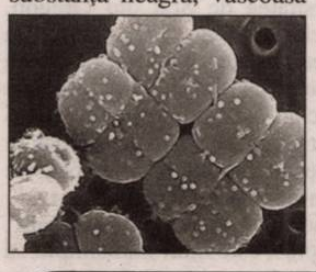

poate adăposti până la 10 milioane de microbi. De asemenea, în timp ce o doză de radiaţii de 10 Gy (Gray = unitate de măsură pentru radiaţiile ionizante) ar ucide un om, bacteria *Deinococcus radiodurans* poate primi până la 5.000 Gy fără efect vizibil şi rezistă chiar şi până la 15.000 Gy, câştigându-şi titlul de „cea mai dură bacterie din lume". Ea rezistă la radiaţiile care îi sfărâmă genomul în sute de fragmente de ADN, cu ajutorul mai multor cópii ale genomului său.

Temperaturile foarte mari şi presiunea enormă găsite la orificiile hidrotermale de pe fundul mării ne-ar ucide într-o clipă dacă le-am testa, dar ele găzduiesc o mulţime de vietăţi. Izvoarele termale subacvatice din Oceanul Pacific abundă adesea în viermi tubulari şi scoici gigantice, în timp ce Atlanticul găzduieşte de obicei creveţi fără ochi şi alţi rezidenţi extremi.

Aceşti „locuitori" de apă adâncă se dezvoltă în apele bogate în minerale emanate din orificiile de ventilare, folosind un proces numit chemosinteză, pentru a produce energie. Unele dintre vieţuitoarele acestor abisuri întunecate pot trăi doar cu lumina slabă emisă de aceste orificii.

Chiar şi vidul de pe orbita din jurul Pământului, cu radiaţiile sale letale, este suficient de favorabil pentru creaturile minuscule cu opt picioare cunoscute sub numele de urşi de apă sau tardigrade. Acestea pot rezista, de asemenea, la condiţii de căldură arzătoare în jurul valorii de 90 ºC şi frig extrem de – 196 ºC.

Totodată, oamenii de ştiinţă au găsit microbi vieţuind în roci până la câteva mile sub suprafaţa Pământului, în minele sud-africane de aur şi platină, precum şi la o milă sub fundul mării, trăind uneori cu ajutorul uraniului. Dovadă că viaţa chiar este un miracol!

Cinci milenii de ardei iute

Condiment, aliment, plantă decorativă şi medicament – v-aţi fi închipuit că binecunoscutul, deliciosul, dar deseori şi atât de agresivul ardei iute însumează atâtea atribute aparent de neconciliat între ele? Şi, mai mult: câţi dintre noi ar fi intuit că acest fruct „planetar" duce în spate respectabila vârstă de peste 5.000 de ani?

Estimările contemporane se referă la existenţa a aproximativ 30.000 de tulpini de ardei din 30 de specii diferite. Însă numai cinci dintre aceştia sunt cei care includ ardeii comestibili; alte tipuri cresc numai în America de Sud, cele mai multe în zona de origine – Brazilia şi Columbia, unele fiind descoperite abia de curând.

Prima menţiune a ardeilor este atribuită, oarecum logic, lui Cristofor Columb. Istoricul italian Peter Martyr d'Anghiera a fost primul care a relatat relaţiile dintre europeni şi nativii americani, într-o misivă din septembrie 1493, printre altele, el menţionează ardeiul iute.

Să recunoaştem însă că, vorbind despre acest fruct, ceea ce ne atrage în primul rând este efectul său asupra papilelor gustative. Iuţeala ardeilor este exprimată în unităţi de intensitate Scoville (u.S. – după numele lui Wilbur Scoville, un farmacist care a inventat aceste măsurători în urmă cu un secol), stabilindu-se că soiul Carolina Reaper „arde" cu 1.569.300 u.S.

Această intensitate este media pe un întreg lot plantat cu ardei. Însă în cadrul aceluiaşi lot s-au găsit ardei care măsurau aproximativ 2.200.000 u.S. Ca să ne facem o idee în legătură cu iuţeala acestuia, menţionăm că un ardei Jalapeno are o intensitate ce variază între 5.000 şi 8.000 u.S.

Totuşi, unii oameni îi mănâncă, deşi se presupune că un Carolina Reaper ar fi la fel de iute precum sprayurile lacrimogene folosite de poliţie la intervenţiile în forţă, la baza acestor arme aflându-se şi compuşi ai unor plante naturale.

A prezuma

Să vorbim corect!

Aşa cum observăm cu uşurinţă în jurul nostru nu se mai merge la serviciu ci la „job" sau „office", nu mai există antrenori ci „traineri", nu mai ţinteşte ci „targhetează".

Această oribilă metodă anglo-saxonă ne invadează vieţile, activităţile, visele şi pătrunde fără jenă, mai ales acolo unde nu avem nevoie de ea nici un pic.

Acum un alt cuvânt încearcă să ne ia minţile. Toată lumea „prezumă". Verbul este folosit ca unul de conjugarea I şi are absolut toate modurile şi timpurile.

Nimeni nu mai e de părere, nimeni nu mai crede, nimeni nu mai socoteşte, nu mai bănuieşte şi mai ales, nu mai presupune.

Peste tot, în toate situaţiile se prezumă! Oare interesantul polisemantism al verbului „a presupune" poate fi ignorat aşa de uşor?!? Sperăm că este doar o modă care, ca orice modă se va stinge de la sine! *(I.S.)*

Efectul copacilor „individuali"

Un studiu realizat la Universitatea Americană din Washington arată că arborii „distribuiţi", cei care sunt independenţi şi împrăştiaţi în cartierele urbane, pot contribui la reducerea căldurii de seară. Cercetarea sugerează că plantarea copacilor individuali poate fi o strategie de atenuare a căldurii urbane, în special în zonele în care terenurile pentru parcuri pot fi rare.

Urbaniştii pot profita de spaţiile mici care abundă în zonele urbane pentru a planta copaci individuali. În timp ce parcurile urbane oferă răcire importantă la mijlocul zilei pentru rezidenţi şi vizitatori, cheia răcirii de la copacii individuali are loc seara. În noul studiu, beneficiile de răcire ale copacilor distribuiţi s-au dovedit a avea loc în jurul orelor 18 sau 19 şi după apusul soarelui.

Studiul a relevat temperaturi mai scăzute în cartierele în care cel puţin jumătate din zonă a fost acoperită de influenţa copacilor distribuiţi. Temperaturile au fost cu

1,4ºC mai scăzute seara, în comparaţie cu zonele cu puţini copaci. Chiar şi în perioada dinspre miezul zilei, zonele cu o acoperire modestă distribuită a copertinei (aproximativ 20% din suprafaţă) au fost mai răcoroase decât cele fără copaci, arătând că, în medie, efectele de răcire după-amiază şi seara durează până noaptea.

Noul studiu confirmă faptul că plantarea copacilor individuali ar trebui considerată ca parte a unei strategii de combatere a creşterii temperaturilor în zonele urbane. În lunile fierbinţi de vară, multe oraşe se transformă în „insule de căldură".

Datorită efectului respectiv, zonele urbane, cu mai puţine spaţii verzi şi cantităţi mai mari de suprafaţă impermeabilă, se încălzesc mai mult în comparaţie cu mediul rural. Un ansamblu de factori ce contribuie la aceasta îl constituie supraaglomerările de construcţii din beton, asfalt, sticlă şi metal. Un tribut imens pe care confortul civilizaţiei moderne îl plăteşte, din păcate cu consecinţe viitoare greu de anticipat.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU
şi
NICUŞOR DINCĂ

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU
Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ, MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

Tiparul: **TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.**

Fenomene naturale extreme

Un raport elaborat de Organizația Meteorologică Mondială (WMO) sub egida Organizației Națiunilor Unite relevă un fapt îngrijorător: fenomenele naturale extreme precum recentele inundații din Europa sau cele cauzate de uraganul Ida, sunt astăzi de cinci ori mai probabile decât erau în urmă cu jumătate de secol. Totodată, deși fac mai puține victime, evenimente distructive precum furtuni, inundații, secete și incendii provoacă în zilele noastre pagube de șapte ori mai mari decât produceau în anii 1970. Astfel, potrivit raportului WMO, în anii 1970 și 1980 asemenea dezastre erau responsabile de moartea zilnică a 170 de oameni, în timp ce în anii 2010 numărul a scăzut la 40 pe zi.

Raportul arată că un dezastru cauzat de vreme s-a produs în fiecare zi în ultimii 50 de ani, ucigând în medie 115 oameni și provocând pagube de 202 milioane de dolari zilnic. În total, acestor catastrofe le-au fost atribuite peste 2 milioane de decese și pagube de 3,64 trilioane de dolari. „Ca urmare a schimbărilor climatice, numărul evenimentelor extreme legate de climă a crescut și va crește tot mai mult, inundațiile, secetele, uraganele și incendiile de pădure devenind tot mai frecvente și mai severe, în multe părți ale planetei, inclusiv în regiuni unde asemenea fenomene au fost până nu de mult o raritate", spune secretarul general al WMO, profesorul Petteri Taalas.

Roboți de închiriat

Pe măsură ce companiile din lumea occidentală se confruntă cu lipsă a forței de muncă și solicitări de salarii mărite, tot mai multe dintre ele apelează la o soluție inedită: închiriază roboți pentru efectuarea muncilor care pot fi automatizate.

Una dintre firmele care au făcut din închirierea de roboți industriali o afacere este Formic Technologies din SUA, care construiește asemenea roboți și îi oferă companiilor pentru automatizarea muncii.

„Roboții noștri muncesc aproape fără oprire, execută sarcinile fără greș și, în plus, nu solicită niciodată creșteri salariale", spun cei de la Formic Technologies. Una dintre companiile care au cunoscut avantajele automatizării este Westec Plastics din Livermore, California, care a închiriat trei roboți de la firma Rapid Robotics.

Aceasta solicită 3.750 de dolari pe lună per robot, în primul an, și 2.100 de dolari începând cu al doilea an, dar Tammy Barras, patroana de la Westec Plastics spune că este foarte mulțumită de condiții, întrucât reușește să economisească, la fiecare robot, 60.000 de dolari – în condițiile în care pentru roboți nu trebuie plătite asigurări sociale, de sănătate și alte cheltuieli necesare în cazul angajaților umani.

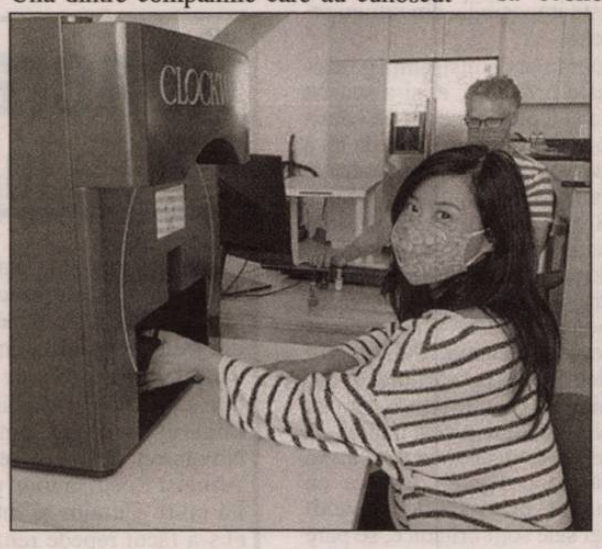

„Robotul Melvin lucrează 24 de ore din 24, în trei schimburi complete, și înlocuiește munca a trei operatori umani", spune Barras. Închirierea roboților pare să fie o soluție pentru companiile mici, care nu-și pot permite să automatizeze întregul proces de producție.

Dar este o soluție eficientă, întrucât închirierea unui robot costă doar 10 dolari pe oră, în timp ce cheltuielile implicate de un angajat uman pot depăși 20 de dolari pe oră. Și mai îngrijorător pentru angajații umani este că roboții își dovedesc „priceperea" în tot mai multe domenii.

De pildă, în iunie acest an un startup din San Francisco, numit Clockwork, a prezentat primul robot care realizează... manichiura!

El poate vopsi unghiile în doar zece minute pentru suma de 7,99 dolari, adică un preț mai mic decât cel perceput de saloanele de cosmetică unde angajații sunt umani.

O ramură necunoscută a lui Homo Sapiens

Descoperirea, în peștera Leang Panninge („Peștera Liliacului") de pe insula indoneziană Sulawesi, a scheletului bine conservat al unui hominid care a trăit acum circa 7.000 de ani aruncă o lumină nouă asupra evoluției rasei umane.

Potrivit studiului publicat în revista „Nature", scheletul ar aparține unei persoane tinere, de sex feminin (care a fost denumită Bessé), cu vârsta de aproximativ 18 ani, îngropată în poziție fetală în peșteră. Osemintele au fost descoperite în mijlocul unor artefacte aparținând culturii Toaleane – o populație de vânători-culegători asociată cu aborigenii australieni și care a trăit la sfârșitul Cuaternarului, dar ar fi putut supraviețui pe insulele izolate ale Indoneziei chiar și până acum 1.500 de ani.

Savanții au reușit să extragă ADN din schelet, ajungând la concluzia că genomul tinerei aparținea unei ramuri de hominizi care nu a mai fost identificată până acum în nicio parte a lumii. „Este pentru prima dată când am descoperit ADN uman străvechi în regiunea polineziană", a declarat Adam Brumm, arheolog la Universitatea Griffith, Australia, participant la săpăturile din Sulawesi.

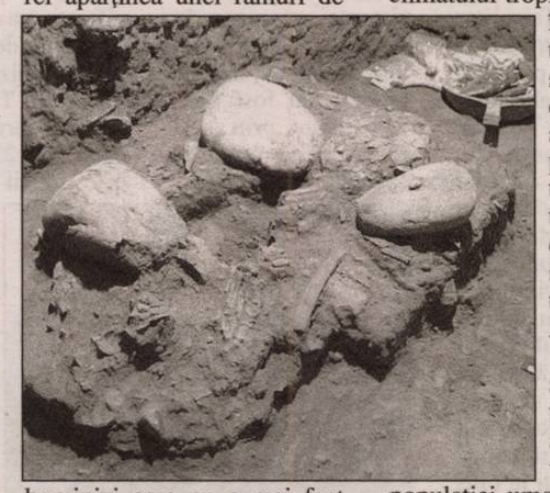

Cercetătorii consideră că această descoperire este cu atât mai remarcabilă cu cât scheletele străvechi se degradează de obicei rapid sub influența climatului tropical umed. „Se întâmplă foarte rar să fie găsite rămășițe de ADN uman străvechi la tropice, motiv pentru care aceasta este o descoperire deosebit de fericită", a precizat Adam Brumm.

Studiul pune sub semnul întrebării teoriile anterioare privind existența populației umane în regiune. „Aceasta ne dovedește cât de puțin cunoaștem încă despre istoria primilor oameni moderni", a subliniat arheologul australian.

Tricou pentru MONITORIZAREA RITMULUI CARDIAC

O echipă de cercetători de la Universitatea Rice, Texas, a anunțat crearea unui tricou pentru monitorizarea funcțiilor cardiace.

Este vorba despre un tricou obișnuit, în care ingenioșii savanți texani au țesut nanofibre ultra-subțiri de carbon, folosind o mașină de cusut standard. Nanofibrele monitorizează ritmul cardiac al purtătorului și realizează încontinuu electrocardiograma acestuia, înregistrând numărul de bătăi și activitatea electrică a cordului și transmițând datele unei aplicații instalate pe smartphone, prin tehnologia bluetooth. Primele testări efectuate au demonstrat că tricoul are o acuratețe mult mai mare decât deja clasicele ceasuri inteligente sau monitoarele electronice miniaturale atașate pe piept.

Nanofibrele de carbon sunt molecule cilindrice formate din straturi înfășurate de atomi de carbon dispuse într-un singur strat – materialul se numește grafen și are deja numeroase utilizări în industrie, dar și în medicină. Nanofibrele sunt moi și flexibile, iar tricourile pot fi spălate manual sau la mașină fără ca proprietățile grafenului să fie afectate. „Combinația dintre conductibilitate, contactul bun cu pielea, biocompatibilitate și moliciune face din nanofibrele de carbon materiale ideale pentru monitorizarea funcțiilor cardiace prin intermediul bumbacului din care sunt făcute tricourile.

Fibrele sunt la fel de bune conducătoare de electricitate ca și sârmele metalice, dar sunt confortabile și mai puțin predispuse la rupere atunci când corpul este în mișcare", spune inginerul Matteo Pasquali de la Universitatea Rice.

Pagină realizată de GABRIEL TUDOR

O căsătorie care AR FI PUTUT SCHIMBA SOARTA LUMII

Mariajele regale au fost o constantă a istoriei, încă din cele mai vechi timpuri, familii precum Habsburgii realizând constant asemenea căsătorii, pentru menţinerea puterii într-un cerc restrâns. Dar mariajele dinastice au avut loc şi în lumea islamică, între suveranii selgiucizi şi cei abbasizi. Pe de altă parte însă, căsătoriile interconfesionale au fost extrem de rare în trecut, deşi se cunosc asemenea cazuri – de pildă mariajul sultanului otoman Orhan I cu Teodora, fiica împăratului bizantin Ioannis.

O altă căsătorie, care ar fi putut schimba soarta lumii, a fost împiedicată în ultimul moment. În 1867, sultanul otoman Abdulaziz a pornit într-o călătorie prin Europa, însoţit de cei doi fii ai săi, vizitând Franţa, Marea Britanie, Belgia, Prusia şi Austro-Ungaria.

Un monarh puternic atât ca fizic, cât şi ca voinţă, Abdulaziz a condus imperiul cu o mână de fier. Dornic să cunoască lumea, el a întreprins numeroase călătorii în Imperiul Otoman, dar şi în afara acestuia, fiind primul şi singurul sultan care a cutreierat Europa pe timp de pace. După călătoria în Egipt, din 1863, Abdulaziz a primit încântat invitaţia împăratului Franţei, Napoleon al III-lea, de a vizita această ţară.

Odată ajunsă la Paris, delegaţia turcă a fost primită cu entuziasm de zeci de mii de localnici. Dar nu sultantul a devenit ţinta interesului general, ci prinţul moştenitor Murad. Tânăr, frumos, spiritual, cunoscând la perfecţie limba franceză şi dansurile occidentale la modă, Murad i-a fermecat pe francezi – şi mai ales pe franţuzoaice.

De altfel, în cursul vizitei care a durat zece zile, împăratul Napoleon al III-lea s-a întâlnit doar în cadru oficial cu sultanul, dar a solicitat o discuţie privată cu şarmantul prinţ moştenitor, spre stupoarea şi invidia tatălui acestuia. Totodată, la balurile la care au fost invitaţi, întotdeauna primul dans a fost deschis de Murad şi de soţia lui Napoleon, împărăteasa Eugenie.

Delegaţia turcă a pornit apoi spre Marea Britanie, unde sultanul

a fost primit de regina Victoria la castelul Windsor. Imediat, cel care a atras toate privirile a fost tot prinţul Murad. El a deschis dansul la dineul organizat de primarul Londrei în onoarea sultanului Abdulaziz, dansând cu nepoata reginei, prinţesa Marie Adelaide.

După numeroase baluri şi petreceri, prinţul a cucerit nu doar inimile londonezilor, ci şi atenţia reginei. Premierul britanic, lordul Stanley, a solicitat oficial Marelui Vizir Fuad Paşa să aleagă una dintre nepoatele reginei drept soţie pentru tânărul moştenitor al tronului otoman. Cunoscând temperamentul vulcanic al sultanului, Fuad i-a raportat acestuia pe ocolite solicitarea, dar chiar şi aşa, când a auzit-o Abdulaziz a fost cuprins de furie, exclamând: „Tövbe, estagfurullah!" – cu alte cuvinte că o astfel de căsătorie este imposibilă, din raţiuni religioase.

Deranjat de insistenţa gazdelor sale britanice, el şi-a scurtat vizita şi a plecat înapoi pe continent. Istoricii nu au putut da încă o explicaţie acestui refuz. O alianţă dinastică a otomanilor cu Marea Britanie le-ar fi întărit considerabil poziţia pe arena internaţională. Dar probabil că Abdulaziz s-a temut ca nu cumva, odată însurat cu nepoata reginei Victoria, fiul lui să-l detroneze, cu sprijinul britanicilor. Deşi motivul oficial al refuzului a fost faptul că prinţul moştenitor turc urma să fie poligam, ceea ce cu siguranţă nu i-ar fi convenit tinerei sale soţii britanice, se pare că şi medicii otomani au avut un cuvânt de spus.

Era ştiut faptul că fiicele Victoriei erau purtătoare ale hemofiliei şi au transmis boala dinastiilor din Spania, Germania şi Rusia, cu consecinţe adeseori tragice – să ne amintim doar de ţareviciul Alexei, fiul ultimului ţar rus, Nicolae al II-lea. Ca atare, lor nu le-a fost probabil greu să-l convingă pe sultan să se opună acestui mariaj, care, deşi ar fi ajutat pe termen scurt Imperiul Otoman, ar fi periclitat, pe termen lung, sănătatea şi viaţa urmaşilor la tronul sultanilor.

Fotodocument

Când bancnotele erau mai ieftine decât lemnele

Hiperinflaţia care a cuprins Germania în anii 1920 a generat situaţii bizare, dar în acelaşi timp tragice. În imagine, o femeie îşi alimentează soba cu teancuri de bancnote devalorizate, deoarece la acea vreme banii de hârtie erau mai ieftini decât lemnul sau cărbunele, iar familiile germane îi foloseau drept combustibil pentru a-şi încălzi casele sau a găti.

Generalul sovietic care a luptat pentru Hitler

Născut pe 14 septembrie 1900, ca al treisprezecelea fiu al unei familii de ţărani săraci din satul Lomakino, în centrul Rusiei, Andrei Vlasov şi-a întrerupt, în 1919, studiile la seminarul teologic din Nijnîi Novgorod pentru a se alătura Armatei Roşii, în toiul războiului civil. Curajos şi inteligent, el s-a făcut repede remarcat în luptele contra forţelor ţariste.

La sfârşitul războiului avea deja gradul de căpitan şi începea o promiţătoare carieră în armata sovietică. Avansat maior, Vlasov a devenit curând profesor la Academia Militară din Moscova, urcând, în paralel, treptele ierarhiei militare. La data izbucnirii războiului sino-japonez din 1937 el a fost trimis drept consilier militar pe lângă liderul naţionalist chinez Chiang Kai-Shek.

La revenirea în URSS, a fost numit comandant de divizie şi promovat la rangul de general – la nici 40 de ani devenind unul dintre cei mai tineri generali ai Armatei Roşii. Când naziştii au invadat Uniunea Sovietică, Vlasov a fost promovat la comanda Armatei a 37-a, cu misiunea de a stopa ofensiva germană în Ucraina. Dar, slab pregătite şi înarmate, trupele lui nu au putut face faţă tăvălugului german şi au fost nevoite să evacueze Kievul. Vlasov a reuşit să ajungă în decembrie 1941 la Moscova, unde i s-a încredinţat sarcina apărării Capitalei. El a jucat un rol important în luptele sângeroase care au avut loc, fiind promovat la gradul de general-locotenent.

În februarie 1942, Stalin personal l-a numit în fruntea Grupului 2 de Armate, ordonându-i să spargă blocada Leningradului. Dar planul a eşuat, iar Vlasov şi trupele lui au fost prinşi de germani într-o ambuscadă, în mlaştinile de la Liuban, la câţiva kilometri sud-est de Leningrad. După ce a încercat zadarnic să străpungă încercuirea, Vlasov a fost nevoit să capituleze, pe 12 iulie 1942.

Transferat în lagărul de prizonieri de la Viniţia, în Ucraina, generalul a acceptat în mod uimitor oferta germană de a lupta alături de forţele Wehrmachtului împotriva regimului stalinist. S-a creat astfel Armata Patriotică Rusă (Russkaia Osvoboditelnaia Armia – ROA). Pentru a recruta cât mai mulţi militari ai Armatei Roşii, Vlasov a scris un manifest prin care îi îndemna pe soldaţii ruşi să se revolte împotriva dictaturii lui Stalin, manifest distribuit de avioanele germane pe linia şi în spatele frontului. Dar succesul iniţiativei a fost minor. Când în ultimele luni ale războiului a devenit clar că Hitler urma să piardă, Vlasov a încercat să se predea americanilor.

Ca gest de bunăvoinţă, el s-a întors împotriva germanilor, ordonând soldaţilor ROA să-i susţină pe locuitorii oraşului Praga, care se revoltaseră împotriva ocupaţiei germane, la începutul lui mai 1945. Dar, curând după aceea, Vlasov şi oamenii lui au fost înconjuraţi şi luaţi prizonieri de sovietici, lângă Pilsen.

Transferat sub pază la închisoarea Liubianka din Moscova, Vlasov a fost tratat cu brutalitate şi în vara lui 1946, după un proces scurt, a fost condamnat la moarte pentru înaltă trădare, sentinţa fiind dusă la îndeplinire pe 1 august. În 1967, lângă biserica ortodoxă rusă de la Nanuet, lângă New York, a fost dezvelit un monument memorial în cinstea lui Vlasov. În ciuda opoziţiei cercurilor antifasciste de pretutindeni, monumentul, în formă de obelisc, se află încă în picioare.

23 septembrie 1821

Masacrul de la Tripolitsa

Astăzi în istorie

Asediul oraşului Tripolitsa s-a petrecut în cursul primelor etape ale Războiului grec de independenţă. În condiţiile în care grecii se răsculau în toată ţara, forţele otomane au căutat să întărească Tripolitsa, centrul administrativ al Peloponezului. Aici se aflau 12.000 de soldaţi turci şi albanezi, dar şi zeci de mii de civili musulmani şi evrei, refugiaţi în oraş pentru a scăpa de furia revoluţionarilor greci.

După ce forţele greceşti au dobândit controlul asupra sudului şi centrului Greciei, liderul lor, generalul Kolokotronis, s-a îndreptat către Tripolitsa, ultimul centru al rezistenţei otomane în regiune. În primele luni de asediu, trupele greceşti au fost frecvent luate prin surprindere de raidurile cavaleriei turceşti, ieşite din oraş pentru a căuta provizii pentru asediaţi în satele din jur.

Raidurile au început după ce, în ambuscada de la Trench, garnizoana otomană a pierdut o parte semnificativă a cavaleriei. Măcinată de foame şi sete, garnizoana otomană din Tripolitsa a rezistat eroic, până când, pe 23 septembrie, grecii au lansat un asalt general, cucerind oraşul.

A urmat unul dintre cele mai groaznice măceluri din istorie – se estimează că revoluţionarii greci ar fi ucis fără discernământ aproape 15.000 de civili, copii, femei şi bărbaţi, turci sau evrei.

Depăşit de evenimente, generalul Kolokotronis nu şi-a putut opri soldaţii din a se deda la cele mai cumplite torturi şi crime abominabile, mărturia lui despre masacrul comis fiind zguduitoare. Abia după trei zile, el a putut potoli furia grecilor, care pretindeau că se răzbunaseră astfel pentru masacrele similare comise în trecut de ocupanţii otomani asupra populaţiei civile.

În altă ordine de idei, cucerirea Tripolitsei a însemnat însă un puternic imbold moral pentru armata revoluţionară greacă, deschizând drumul spre înfrângerea definitivă a cuceritorilor otomani şi proclamarea independenţei ţării.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

E bine de ştiut

Organismul nostru îmbătrâneşte mai repede şi se îmbolnăveşte sigur şi grav fără antioxidanţii liberi.

Frumuseţea, sănătatea şi viaţa, toate depind de războiul zilnic dintre antioxidanţi şi radicalii liberi. Strategia este, evident, o dietă bogată în antioxidanţi.

Carbohidraţii sunt „combustibilul" folosit de organismul nostru pentru a produce energie. Din păcate, procesul de oxidare a carbohidraţilor simpli (zahăr, glucoză), lasă în urmă un dezastru: radicalii liberi. Dacă beţi apă cu zahăr (adică aproape orice suc din comerţ), nivelul oxidativ din sânge creşte progresiv în următoarele ore.

Fără un consum de legume şi fructe bogate în antioxidanţi, organismul intră într-o stare pro-oxidativă, în care radicalii liberi oxidează grăsimile din sânge şi pregătesc teren favorabil pentru boli cardiovasculare.

Antioxidanţii şi calitatea vieţii

Cum se poate evita şi contracara acest dezastru? Alegând să mâncaţi alimente „adevărate", integrale, care vin la pachet cu antioxidanţi ce neutralizează radicalii liberi produşi de oxidare. Mai pe românește uitaţi de zahăr, cremwurşti, salam şi alte alimente procesate. Mâncaţi în schimb salate, fructe, legume şi cereale integrale la fiecare masă sau gustare.

Un bărbat consumă în mod ideal circa 2.500 de calorii într-o zi pentru care organismul său ar avea nevoie de 11.000 de antioxidanţi. Femeile consumă în medie 1.800 de calorii într-o zi, de aici rezultând un necesar de aproximativ 8.000 de antioxidanţi.

Studiile spun că oamenii obişnuiţi nu reuşesc să atingă nici măcar jumătate din necesarul de antioxidanţi. Soluţia pentru a îmbunătăţi situaţia este să mâncaţi legume şi fructe multe. De la 5 porţii zilnice în sus! Preferaţi legumele în locul fructelor dacă doriţi şi să slăbiţi.

E bine de ştiut că pentru o viaţă lungă şi sănătoasă, aveţi zilnic nevoie de antioxidanţi. Înlocuiţi alimentele cu calorii goale produse prin industrializare (precum zahărul), cu alimente integrale – legume şi fructe pline de antioxidanţi produşi de natură.

Dr. ANDY ANDREI

Pentru dumneavoastră, doamnă

Riscuri neştiute

În ultima perioadă, perspectiva comunităţii medicale s-a nuanţat în privinţa suplimentării calciului din dietă cu ajutorul pastilelor. Iniţial, acestea le erau recomandate femeilor, pentru a le proteja oasele şi a scădea riscul de osteoporoză.

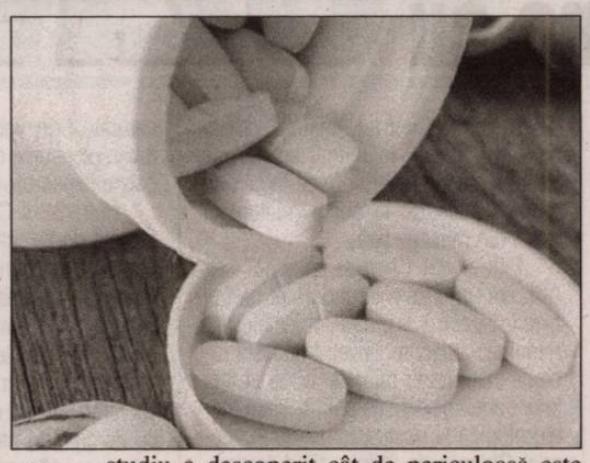

Astăzi, însă, au apărut opinii contrare. Se consideră că suplimentele de calciu cresc alarmant riscul de atac de cord şi accident vascular cerebral.

Imediat după ingerare, suplimentele de calciu conduc la niveluri nenatural de ridicate de calciu în sânge. De aici pornesc multe efecte problematice. De exemplu, valorile mari ale calciului din sânge sunt asociate cu creşterea ratei de atac de cord şi de accident vascular cerebral.

O serie de studii de specialitate au confirmat aceste efecte nefaste. S-a demonstrat că utilizatorii suplimentelor de calciu au fost predispuşi la boli cardiovasculare sau accidente vasculare cerebrale. În plus, suplimentele de calciu administrate pe termen lung cauzează tot felul de deficienţe gastrointestinale.

Un studiu realizat în 2008 în Noua Zeelandă a atras atenţia asupra acestui subiect. Cercetările au arătat că suplimentarea cu calciu poate scădea tensiunea arterială cu aproximativ un punct. Efectul pare să fie tranzitoriu, dispărând după câteva luni de la încetarea tratamentului. În plus, excesul de calciu din intestin poate interfera cu absorbţia grăsimilor în organism, crescând cantitatea de grăsimi saturate eliminate, ne spune dr. nutriţionist Cristian Panaite.

Cu siguranţă, vă întrebaţi de ce v-ar afecta asta. Pentru că mai puţine grăsimi saturate în sistem ar putea determina şi o scădere a colesterolului. Şi cercetătorii din Noua Zeelandă au gândit exact la fel. Suplimentând dieta femeilor cu pastile de calciu se aşteptau la scăderea ratelor de atac de cord. Din păcate, spre surpriza acestora, s-au produs mai multe atacuri de cord în grupul celor care au luat suplimente de calciu, spre deosebire de femeile care nu au urmat acest tratament.

„Women's Health Initiative" reprezintă cel mai amplu şi mai îndelungat studiu controlat al suplimentelor de calciu. Acelaşi studiu a descoperit cât de periculoasă este terapia de substituţie hormonală. În cazul calciului, nu au fost raportate efecte adverse, dar majoritatea participantelor luau deja suplimente înainte de debutul cercetărilor. De fapt, studiul s-a rezumat la a compara doar doze mai mari comparativ cu doze mai mici de suplimente.

Cercetătorii au revenit asupra unor date mai puţin explorate în cadrul studiului. Analizând femeile care iniţial nu luau calciu şi care au fost apoi incluse în grupul suplimentelor, s-a constatat creşterea ratei atacurilor de cord şi a accidentelor vasculare. Astfel, indiferent de cantitatea dozelor ingerate, orice suplimente de calciu, însoţite sau nu de vitamina D, determină creşterea riscului de a dezvolta boli cardiovasculare.

Cercetătorii s-au întrebat de ce suplimentele de calciu cresc riscul atacului de cord, iar calciul din alimente nu are acelaşi efect. Practic, când iei pastile, calciul din sânge atinge un nivel alarmant de mare, pe care alimentele nu îl vor putea egala vreodată. În câteva ore după administrare, valorile înalte ale calciului din sânge se stabilizează şi se pot menţine la acest nivel timp de opt ore. Prin urmare, se instalează starea de hipercoagulabilitate. Dacă sângele se coagulează mai uşor, creşte automat riscul formării de cheaguri care pot ajunge la inimă sau creier.

Aşadar, suplimentele de calciu nu pot fi considerate inofensive. Pe de altă parte, calciul din alimente produce efecte metabolice naturale şi benefice. Vă puteţi proteja sănătatea oaselor bazându-vă cu încredere pe o dietă care să vă ajute să obţineţi necesarul de vitamine şi minerale din mâncare, în detrimentul suplimentelor.

Un prânz format dintr-o porţie de broccoli preparat la abur şi condimentat după gust, însoţit de o salată de varză proaspătă reprezintă surse excelente de calciu.

Gastronomice

Antricot de vacă în sos de tarhon

750 g antricot de vacă, 100 ml ulei, 3 cepe, o legătură tarhon, 75 g unt, 50 ml oţet, o linguriţă zahăr, piper, sare.

Antricotul se taie felii, care se bat bine, se sărează şi se frig pe grătar. Ceapa se taie mărunt şi se fierbe cu 100 ml apă, oţet, sare, piper, zahăr şi tarhonul tocat fin. După ce apa a scăzut la jumătate, se ia vasul de pe foc, se lasă să se răcească puţin şi se adaugă untul, amestecându-se bine. Acest sos se toarnă peste antricoate şi se serveşte când încă mai este cald.

Pilaf cu legume

1 1/2 ceaşcă orez, 3 cepe, 4 roşii, 2 ardei graşi, 3 cești apă, 3 linguri ulei, sare.

Se taie ceapa mărunt, se pune într-o cratiţă cu ulei, amestecând din când în când până începe să se înmoaie. Se adaugă ardeii tăiaţi felii, apoi orezul ales, spălat şi roşiile tăiate. Se toarnă trei cești cu apă, se potriveşte de sare, se acoperă şi se dă cratiţa la cuptor. Se ţine 20-30 de minute, până se fierbe orezul.

Pui cu sparanghel

1 pui, 2 cepe, 500 g sparanghel, 150 g suc de roşii, mărar, usturoi, sare, piper.

Puiul se taie bucăţi, se aşază într-o cratiţă cu capac, se condimentează şi se introduce la cuptor 15 minute, după care se adaugă ceapa tocată mărunt, sparanghelul, sucul de roşii, usturoiul şi se mai ţine la cuptor încă 15 minute.

Fursecuri cu cremă

250 g unt, 100 g zahăr, 350 g făină, coaja de la o lămâie.

*Crema: **200 g unt, 200 g zahăr pudră, 2 linguri rom, 1 gălbenuş, o lingură nes, ciocolată.***

Se freacă untul spumă cu zahărul, apoi se pune făina şi coaja de lămâie. Se frământă bine şi se fac bastonaşe, care se turtesc cu furculiţa. Crema se prepară din unt frecat spumă cu zahărul pudră, rom, gălbenuş şi nes. După ce fursecurile s-au copt, se lipesc câte două cu cremă şi deasupra se pune o glazură din ciocolată topită.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Dosarele frumuseţii

Reţete insolite

◆ ***O reţetă pentru blonde:*** când clorul se depune de-a lungul firului de păr blond decolorat, printr-o reacţie chimică acesta „virează" spre verde.

Un remediu simplu este aspirina care acţionează ca un exfoliant purificator şi curăţă fibra capilară în profunzime. Se pun două aspirine solubile într-o doză de şampon şi se amestecă bine, apoi se aplică pentru 5 minute pe părul umed. Virtuţile aspirinei vor anihila tenta de verde.

◆ ***O reţetă insolită, tot pentru podoaba capilară:*** se pudrează bine pielea capului cu argilă albă, se masează rădăcina părului, se lasă să acţioneze 5 minute, apoi se perie viguros, din creştet spre vârfuri. În privinţa virtuţilor sale, trebuie amintit că argila albă este foarte absorbantă, calmând în egală măsură micile iritaţii ale scalpului.

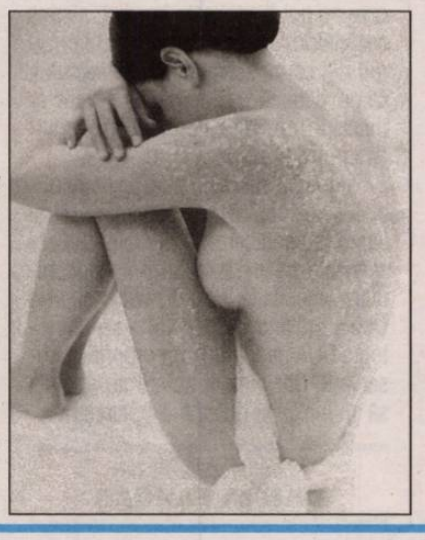

◆ ***Gomaj cu fulgi de ovăz pentru piele sensibilă.*** Amestecaţi fulgi de ovăz cu lapte demachiant şi cu această pastă masaţi obrazul cu mişcări circulare. Fulgii de ovăz conţin acizi graşi fapt ce îi recomandă în cazul tenurilor sensibile şi deshidratate. Gomajul blând al corpului se poate realiza cu zahăr brun amestecat cu ulei de migdale. Utilizarea acestei mixturi face pielea corpului satinată.

◆ ***Un condiment stă la baza unei reţete pentru o respiraţie proaspătă.*** După ce vă spălaţi pe dinţi, faceţi gargară cu o infuzie de cuişoare. (În 250 ml de apă clocotită aruncaţi câteva cuişoare, lăsaţi la infuzat şi când s-a răcit, folosiţi-o).

◆ ***Apa de orez să fie oare secretul frumuseţii obrazului japonezelor?*** Practic, înainte de a găti orezul, se pune într-o strecurătoare pentru a se spăla, iar apa amidonată respectivă se recuperează, se pune la frigider şi se utilizează ca loţiune după demachiaj. În privinţa virtuţilor orezului specialiştii spun că amidonul său natural reţine apa în celulele pielii. Bogat în vitamina E şi în acizi graşi este deopotrivă antioxidant.

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Şi China are probleme cu OZN-urile

China a avut parte şi ea de observaţii OZN. De pildă, potrivit unui raport din ziarul oficial Hebei Daily, pe 19 octombrie 1998, la o bază aeriană militară din Cangzhou, provincia Hebei, vecină cu Beijing-ul – două avioane militare au primit ordin să intercepteze un obiect zburător care a apărut brusc deasupra bazei aeriene.

Obiectul arăta ca o „ciupercă cu picioare scurte", cu două fascicule de lumină care porneau din partea inferioară. Când avioanele s-au apropiat, obiectul a urcat, cu o viteză fantastică, la o altitudine de peste 20.000 de metri, înainte să dispară de pe radar şi din contactul vizual.

În 2010, aeroportul Hangzhou Xiaoshan a fost închis, iar zborurile au fost deviate, din cauza unui obiect care plutea deasupra pistei. Oficialii aeroportului au declarat reporterilor că obiectul a fost văzut în jurul orei 20.00, ora locală. „Ni s-a ordonat să închidem aeroportul până când cerul va fi curat", a declarat un reprezentant al aeroportului. Obiectul a dispărut în cele din urmă şi aeroportul a reluat operaţiunile în jurul orei 22.00. Localnicii au spus că au văzut un obiect rotund, luminos, care arăta ca o cometă.

Provocări severe

În iunie 2021 South China Morning Post (SCMP) scria că analiştii chinezi „au fost copleşiţi în ultimii ani de creşterea rapidă a rapoartelor de observare, venite dintr-o gamă largă de surse militare şi civile", privind ceea ce Comunicatul Armatei Populare (APL) numeşte „condiţii aeriene neidentificate". Departamentul Apărării preferă utilizarea acestui termen, în loc de „fenomene aeriene neidentificate", care, la rândul său a fost rezultatul unui efort concertat de evitare a termenului stigmatizat „obiecte zburătoare neidentificate" sau OZN-uri.

OZN-urile sunt o problemă sensibilă pentru orice forţă de apărare, nu numai pentru că ar putea fi legate de forme de viaţă inteligente din spaţiu, ci şi, poate mai probabil, deoarece ar putea fi incursiuni ale armatei unei alte ţări. O dronă sau un avion inamic dotat cu o tehnologie avansată de interferenţă, de exemplu, ar putea păcăli radarele sau alţi senzori prin crearea de imagini fantomă care chiar sar într-o manieră inexplicabilă pe ecran. Astfel de incidente sunt de obicei clasificate din motive de apărare sau pentru a evita situaţii jenante.

„Apariţia frecventă a condiţiilor aeriene neidentificate, în ultimii ani ... aduce provocări severe securităţii apărării aeriene a ţării noastre", a spus cercetătorul Chen Li, de la Academia de Avertizare Timpurie a Forţelor Aeriene (Air Force Early Warning Academy) al APL din Wuhan, într-o prezentare la o conferinţă a oamenilor de ştiinţă în domeniul tehnologiei informaţiei, ţinută la Beijing în 2019, prezentare citată de SCMP. Potrivit lui, analiştii umani au fost copleşiţi în ultimii ani de rapoartele de observare din ce în ce mai multe, venite de la surse militare şi civile din întreaga ţară.

Potrivit lui Chen şi colegilor săi, APL are un sistem de raportare pe trei niveluri pentru a urmări obiectele aeriene necunoscute. Nivelul de bază include staţii radar militare, piloţi ai forţelor aeriene, secţii de poliţie, staţii meteorologice şi observatoare ale Academiei Chineze de Ştiinţe, fiind responsabil pentru colectarea cât mai multor date brute cu privire la evenimentele OZN sau FAN-uri.

Aceste date sunt procesate la nivel al doilea de către comandamentul militar regional al APL, care efectuează analize preliminare şi transferă datele într-o bază de date naţională.

De aici, la sediul APL, se atribuie un „indice de ameninţare" fiecărui obiect observat, pe baza comportamentului acestuia, a frecvenţei de apariţie a unor trăsături, a designului aerodinamic, radioactivităţii, manevrelor şi eventualelor materiale asociate, precum şi a altor caracteristici. Se iau în seamă şi alte informaţii relevante.

Conform rapoartelor recente ale presei chineze, APL are, la fel ca Departamentul Apărării al SUA, propriul

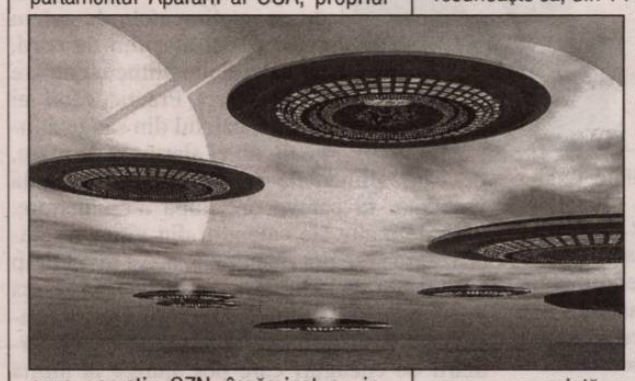

grup operativ OZN, însărcinat cu investigarea misterioaselor întâlniri aeriene din spaţiul aerian chinez. Potrivit SCMP, grupul operativ pentru „condiţiile aeriene neidentificate" al Chinei a apelat la inteligenţa artificială (AI) pentru a face lumină asupra observaţiilor recente ale OZN-urilor.

Potrivit declaraţiilor lui Chen, care sunt în conformitate cu alte câteva studii militare publicate în jurnale interne, cel mai recent în august anul trecut, pentru a determina „indicele de ameninţare" dorit de armata chineză cercetătorii sunt asistaţi de programe de inteligenţă artificială care le permit să examineze modele greu de identificat pentru a determina scopul unui obiect.

AI poate pune laolaltă informaţii care pot ajuta la determinarea scopului unui obiect. De exemplu, dacă obiecte necunoscute similare au tendinţa de a apărea în timpul unor evenimente politice majore sau exerciţii militare, acestea sunt considerate mai susceptibile de a fi un dispozitiv artificial creat de o altă ţară pentru a aduna informaţii.

Natura este responsabilă pentru o proporţie semnificativă a activităţilor suspecte detectate de militari. De exemplu, particulele ionizate pot fi produse de electricitatea din atmosferă, creând imagini aparent inexplicabile pe radar sau alţi senzori electronici. Verificarea manuală a unor asemenea evenimente necesită de obicei timp, dar, potrivit cercetătorilor militari, AI poate identifica rapid majoritatea cauzelor naturale prin verificarea încrucişată a diverselor surse de informaţii, cum ar fi datele meteorologice prin satelit.

Potrivit lui Chen, un avantaj al AI este că poate „gândi în afara cutiei" – poate verifica firimiturile de informaţii împrăştiate în mai multe seturi de date create în momente şi locaţii diferite şi poate identifica legături nevăzute de ochii umani – pentru a vedea dacă observaţiile au fost cauzate de o ţară ostilă, de amatori pasionaţi de aviaţie, de natură sau din „alte motive", a spus el.

Se ştie că, la ora actuală, SUA este pe primul loc în lume în domeniul inteligenţei artificiale, dar China vine puternic din urmă.

Obiecte necunoscute

Când vine vorba de OZN-uri, întrebarea care captează cel mai mult imaginaţia oamenilor este dacă acestea sunt cumva nave spaţiale extraterestre. Armata SUA a confirmat recent autenticitatea unor scurgeri de imagini video capturate de piloţii marinei, în care obiectele zburătoare par să se mişte într-un mod care nu poate fi explicat de tehnologia actuală sau de legile fizice. Raportul preliminar al Pentagonului recunoaşte că, din 144 cazuri examinate, foarte bine documentate, n-a putut fi identificat decât unul singur.

Cu toate acestea, ipoteza extraterestră este mult prea fantastică, pentru dovezile disponibile, ca şi pentru ameninţarea pe care o reprezintă pentru viziunea pe care o avem asupra realităţii. Aşa că este de înţeles că un om de ştiinţă în domeniul radarelor, cu sediul în Xian, în provincia Shaanxi, din nord-vest, a spus că numărul tot mai mare de obiecte necunoscute din spaţiul aerian al Chinei este „mai probabil cauzat de oameni decât de extratereştri". Autorităţile chineze au slăbit treptat controlul activităţilor de zbor la altitudini mici în ultimii ani, în timp ce dronele au devenit, de asemenea, relativ ieftine şi populare, a spus el.

Între timp, creşterea activităţilor militare americane în Marea Chinei de Sud şi în alte ape sensibile din apropierea Chinei ar putea explica, de asemenea, creşterea numărului de obiecte care nu pot fi explicate imediat, a spus cercetătorul, care a cerut să nu fie numit din cauza sensibilităţii subiectului. După părerea sa, această creştere ar putea fi rezultatul intensificării activităţii militare a SUA.

Aşadar, iată că, în timp ce mulţi oficiali şi membri ai publicului din SUA şi Japonia consideră că dronele chineze avansate se învârt în jurul ţintelor militare americane, este distractiv să vezi China arătând cu degetul spre tehnologia SUA ca fiind cauza propriilor observaţii. Dar nimeni nu are nesăbuinţa să spună că ar putea fi extratereştrii...

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Urmăritorii întunecaţi

Deşi pentru unii, este vorba despre un fenomen natural, mai puţin obişnuit, căruia ştiinţa (fizica, în primul rând) îi poate oferi o explicaţie raţională şi argumentată, aceeaşi manifestare îşi are un loc privilegiat în tradiţiile şi superstiţiile populaţiei băştinaşe Chumash, din munţii Santa Lucia situaţi în California, SUA.

De peste trei veacuri, straniile şi aparent ameninţătoarele imagini îndepărtate, imateriale, plutesc deasupra munţilor şi pădurilor, bântuind imaginaţia şi spaimele ancestrale ale oamenilor. Se spune că siluetele par a fi ale unor bărbaţi ca nişte umbre, care poartă pelerine sinistre şi pălării mari, asemănătoare celor ale vrăjitoarelor şi, încă mai frapant, ar avea impresionanta înălţime de circa 3 metri.

Ei nu vorbesc, nu scot sunete, dar se deplasează fără a ţine seamă de obstacolele materiale şi se mulţumesc doar să privească spre oamenii întâlniţi, parcă stând la pândă ori aşteptând ceva anume. Când spaniolii au sosit aici în anii 1700, au început să numească apariţiile *Los Vigilantes Oscuros* (literal, „supraveghetorii întunecaţi").

Ulterior, coloniştii englezi au început să aibă senzaţia că sunt urmăriţi de pe dealuri de către fiinţe care se ascundeau, conform numeroaselor sesizări oficiale înregistrate la vremea respectivă.

Foarte probabil, la stadiul actual de evoluţie, mentalul nostru are o predispoziţie mai redusă la a analiza lucid, raţional şi coerent asemenea fenomene, astfel că primează jocul lunecos al fanteziei ce naşte, aşa-numite legende urbane dătătoare de fiori. Evident, la toate aceste definiri aleatorii contribuie din plin mass-media şi scriitorii atraşi de misterul ce se vinde bine.

Un autor celebru care a sesizat prezenţa „supraveghetorilor" a fost celebrul scriitor american John Steinbeck. În nuvela sa din 1938 „Zbor", un personaj vede o figură neagră care se îndreaptă spre el de pe creasta unui deal din apropiere, dar şi-a ferit privirea repede, căci „era unul dintre observatorii întunecaţi. Nimeni nu ştia cine sunt privitorii şi nici unde locuiesc, dar era mai bine să-i ignori şi să nu arăţi niciodată interes pentru ei."

Legendarii „Dark Watchers" au constituit o adevărată obsesie a familiei renumitului prozator. Fiul lui Steinbeck, Thomas, a realizat o carte despre misterioasele creaturi denumite astfel, împreună cu pictorul Benjamin Brode, care a realizat un ciclu de tablouri având acest subiect, însă nu pentru a întruchipa cine ştie ce monştri terifianţi, ci pentru a surprinde atmosfera extrem de tensionată, de neliniştioare a locurilor din regiunea munţilor Santa Lucia, unde aceştia îşi fac apariţia.

Dincolo de gustul uneori patologic pentru subiectele ce generează spaimă, există însă şi puncte de vedere echilibrate şi raţionale.

Jurnalista Katie Dowd, senior editor la ziarul San Francisco Gate a emis o teorie de bun-simţ, potrivit căreia „acestea sunt doar elemente ale minţilor care caută modele ale Observatorilor. Cu alte cuvinte, este un caz clasic al pareidoliei: un fenomen psihologic în care creierul unui om găseşte tipare sau semnificaţii într-o imagine vagă sau aleatorie."

„Urmăritorii" tind să apară după-amiaza târziu, când umbrele aruncate pe nori sunt responsabile pentru o altă iluzie optică, cunoscută sub numele de spectrul Brocken. Efectul de căutare a modelelor ar putea fi amplificat de prezenţa ceţii sau de nori cu deplasare lentă.

În orice caz, indiferent că fenomenul „Dark Watchers" poate fi explicat cu argumente ştiinţifice ori rămâne produsul fanteziei umane alimentate de ceea ce nu cunoaştem, ceea ce uneşte totuşi ambele variante este acea fascinaţie pe care o simte fiecare dintre noi atunci când apare „oportunitatea" explorării unor asemenea mistere.

Merită remarcat faptul că şi pe teritoriul României sunt semnalate periodic fenomene asemănătoare, puse în legătură cu străvechi tradiţii, obiceiuri şi eresuri locale. Menţionăm doar faimoasa piramidă de pe Ceahlău, vizibilă numai la începutul verii astronomice, ori apariţiile stranii din Munţii Bucegi.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Sakya – miracolul dedicat iluminării

În anul 1088 prima universitate din Europa a fost înființată la Bologna, tot atunci însă, Nalanda – unul dintre cele mai apreciate centre de învățare din lumea antică, situat în legendarul Tibet – oferea studii superioare pentru mii de studenți din țările asiatice, de mai bine de șase sute de ani.

Descendenții unor spirite divine

Din marele centru spiritual Nalanda, numeroase suluri de pergament conținând inestimabile relatări și învățături ar fi luat calea unui alt loc fabulos, din același ținut – mânăstirea Sakya (în tibetană – „Pământ alb").

Marea Bibliotecă Sakya găzduiește peste 84.000 de suluri rămase neatinse timp de sute de ani, ele fiind descoperite în anul 2003, în spatele unui zid. Examinate de Academia Tibetană de Științe Sociale, s-a descoperit că aceste prețioase documente antice conțin cunoștințe valoroase despre o mare varietate de subiecte: scrieri budiste, lucrări de literatură, istorie, filozofie, astronomie, matematică și artă.

Potrivit savantului indian de limbă și cultură tibetană, Das Sharat Chandra (1849-1917), biblioteca se află pe rafturi lungi de 57 de metri și care se înalță până la 11 metri, pe lățimea de 3 metri. Aici se păstrează numeroase volume legate în fier, scrise cu litere aurii, paginile având o lățime de șase picioare și lățimea de optsprezece centimetri. În marginea fiecărei pagini sunt iluminări, iar primele patru volume au în ele imagini ale celor o mie de Buddha.

Tradiția Sakya reprezintă una dintre sectele majore ale budismului tibetan, ea deținând unele caracteristici speciale în ceea ce privește descendența familiei Khon. Khon este numele familiei sau al grupului de indivizi despre care se credea că este progenitorul familiei divine sau cerești. În plus, acest deținător de descendență a jucat un rol semnificativ în propagarea și dezvoltarea budismului pe teritoriul tibetan, precum și în țările vecine, cum ar fi China, Mongolia și India.

Artă de esență pură

În anul 2003, călugării au descoperit o comoară fabuloasă, constituită din 84.000 de suluri ascunse cu grijă într-un zid. Savanții speculează că aceste lucrări nu au fost văzute de nimeni, timp de sute de ani. Academia tibetană de științe sociale evaluează în prezent aceste lucrări. De asemenea, mânăstirea deține peste 3.000 de thangka sacre.

O thangka este o pictură din mătase tibetană înfrumusețată cu broderii. Aceste incredibile opere de artă înfățișează reprezentări ale zeităților budiste tibetane, ale unei mandale, scene naturale sau istorice. Lucrările sunt realizate prin pictare sau folosind broderii pentru a crea o imagine. Apoi, pictura sau țesătura este așezată peste imagine. În cele din urmă, întreaga thangka este protejată cu o acoperire de mătase. Acest proces permite operelor să rămână neafectate, în culori vibrante, deloc estompate, timp de secole.

De fapt, în cultura tibetană thangkas nu reprezintă ceea ce noi numim creații artistice. Ele sunt folosite ca instrumente pentru a preda budismul tibetan, subiecte populare pentru acestea fiind viața lui Buddha, ale zeităților budiste, ale unor călugări lama și bodhisattva, care sunt ființe ale iluminării. Colecția de mandale thangka a mânăstirii Sakya este cea mai mare și mai valoroasă din lume, în primul rând nu din punct de vedere material, ci spiritual. La fel de importantă și fascinantă pentru vizitatori este Lakhang Chenmo – sala principală de cântare a mânăstirii. Pelerini din întreaga lume călătoresc aici pentru a auzi sunetul răscolitor pe care îl emit călugării tibetani în timp ce își scandează sutrele.

Această imensă încăpere se întinde pe 5.800 de metri pătrați și poate găzdui 10.000 de călugări care scandează. Mânăstirea a consacrat aici trei Buddha: Sakyamuni, Dipankarara și Maitreya mistică, despre care budiștii tibetani cred că vor apărea și vor elibera lumea de mizerie și vor conduce omenirea la iluminare.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 *de locuri de văzut în România*

Lacul Strachina

În ultimii ani, lacul Strachina, o zonă naturală protejată din județul Ialomița, a devenit un veritabil magnet pentru iubitorii de pescuit, dar și pentru locuitorii din mediul urban care vor să se bucure de câteva ceasuri de liniște, în tovărășia stufului,

apei și păsărilor de baltă. Situat la 130 km de București, în plin Bărăgan, lacul se întinde pe o suprafață de peste o mie de hectare, având aproape 8 km lungime și 200 m lățime.

Accesul către lac este cât se poate de ușor, căci rezervația naturală este înconjurată de cele mai importante drumuri de acces care traversează Bărăganul pe direcția Dobrogea-Moldova-București. Lacul este lipsit de curgere naturală spre Ialomița, fapt care conduce, în condițiile climatice uscate ale Bărăganului, la acumularea sărurilor spălate de apele de șiroire în cuveta lacustră. Din punct de vedere fitogeografic, lacul se înscrie în subzona de vegetație naturală a stepei, mult modificată datorită agriculturii și pajiștilor antropice, pădurile lipsind de pe malul acestuia.

Specialiștii au identificat pe lac numeroase specii de păsări migratoare, de pasaj sau sedentare, dintre care unele foarte rare și protejate prin lege, printre care: barza albă, barza neagră, stârcul de noapte, stârcul galben, stârcul roșu, egreta albă, gaia neagră, acvila țipătoare mică, vulturul pescar, sitarul de mal, chira mică, pițigoiul-pungar, privighetoarea de baltă, fâsa de câmp, eretele sur, gârlița mare, gârlița mică, rața mare și ciuful de câmp. Conform experților Societății Ornitologice din România, la Strachina au fost identificate peste 126 de specii de păsări migratoare care preferă lacul pentru cuibărit. Cele mai importante sunt gâsca cu gâtul roșu, uliganul pescar, piciorongul, califarul alb și pelicanul comun. În adâncurile lacului trăiesc specii de pești precum crap, caras și somn. Amatorii de partide de pescuit prelungite se pot caza la motelurile din cel mai apropiat oraș, Țăndărei.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualității

Mănăstirea Probota

Considerată una dintre cele mai frumoase mânăstiri din Moldova, Mânăstirea Probota cu obște de maici din satul al cărui nume îl poartă din județul Suceava, are hramul „Sfântul Ierarh Nicolae".

Locul pe care se află mânăstirea și întreaga zonă a adăpostit de timpuriu una dintre cele mai vechi sihăstrii. Aici se adăposteau pentru rugăciune călugări care își câștigau existența din împletirea coșurilor de răchită de pe malul Siretului.

Atras de cucernicia celor de aici, Petru Mușat (1375-1391) ridică o biserică din brâu de stejar, fiind atestată în anul 1391. Distrusă de intemperii, nu se mai cunoaște exact locul în care a fost construită, dar peste câteva decenii Alexandru cel Bun (1400-1432) înalță în apropiere o altă biserică de piatră. Aceasta se află lângă pârâul Probota și avea același hram. Așezământul se bucură de atenția și chiar administrația Sfântului Voievod Ștefan cel Mare care în 1465 o îngroapă aici pe mama sa, Doamna Oltea, călugărită cu numele Maria. Din nefericire, aici, această biserică nu rezistă multă vreme, fiind dărâmată în urma unei alunecări de teren dar lăsând urme care se mai văd și astăzi. Actuala biserică a mânăstirii a fost ridicată de Petru Rareș (1527-1538 și 1541-1546).

În Letopisețul său, cronicarul Grigore Ureche menționează că lucrările au început în 1528 și biserica a fost ridicată până la jumătate în prima domnie a voievodului, fiind terminată în cea de a doua domnie. Cu toate acestea pisania sfântului locaș menționează finalizarea construcției în 1530 iar documentele vremii spun că a fost pictată în 1532, infirmându-se astfel cuvintele cronicarului. După moartea lui Petru Rareș, Doamna Elena și trei copii ai lor: Iliaș Voievod, Ștefan și Constantin construiesc zidul gros de incintă, trei turnuri de apărare pe latura estică și locuințe domnești.

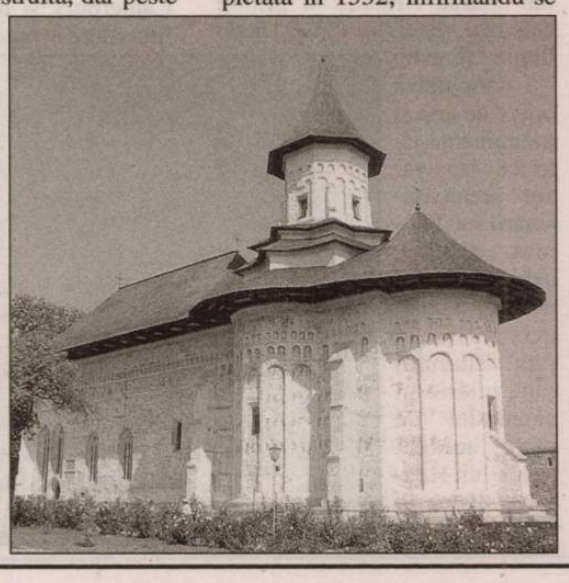

Mitropolitul Dosoftei restaurează locașul în urma unui incendiu și, de-a lungul vremii au loc importante reparații.

În biserică au fost înmormântați Petru Rareș, Doamna Elena și alți membri ai familiei domnitoare, dar intră într-un con de umbră și în 1964 este desființată devenind biserică de mir. Este reînființată ca mânăstire de călugări în 1991 și transformată în mânăstire de maici în 1994. Biserica are pereți foarte groși, este construită în plan treflat, are lungimea de 32,2 metri, lățimea de 9 metri și înălțimea de 27,7 metri. Este împărțită în: Altar, naos, camera mormintelor (gropnița), pronaos și pridvor.

Acoperișul este din șindrilă și deasupra naosului se află o turlă octogonală deschisă, cu patru ferestre dreptunghiulare, așezată pe două rânduri de baze stelate. În pridvorul luminat de opt ferestre se intră printr-o ușă săpată în peretele sudic iar deasupra se află o boltă cilindrică. O ușă în stil gotic face intrarea în pronaosul dreptunghiular luminat de patru ferestre, câte două pe fiecare parte. Încăperea mormintelor prezintă și ea două ferestre, alte două luminând absidele naosului.

Biserica este așezată pe un soclu de piatră și împodobită în exterior cu firide a căror pictură a fost ștearsă de vreme.

IRINA STOICA

Anonimatul artei unui geniu

Cei mai mulți dintre noi trăim încercând să ne jucăm în siguranță, asumându-ne puține riscuri.

Copii fiind, suntem obișnuiți cu provocările constante ale altor copii. Jocurile ne fac să îndrăznim, ne obligă să găsim curaj pentru a ne extinde lumea. Dar pe măsură ce îmbătrânim, tot mai puțini știu cum să transforme jocul într-un mod de viață. Această cunoaștere este cheia îndrăznirii la cel mai înalt nivel uman – un nivel artistic. Sunt cuvintele unui gigant al artelor și un geniu al spiritului uman, Manuel Antonio Rodolfo Quinn Oaxaca. Este numele primit la naștere, dar cunoscut sub un nume mai scurt: Anthony Quinn.

Imaginea sa este identificată cu cea a unor personaje interpretate magistral în filme, iar cariera sa actoricească incredibilă a fost încununată, între altele, cu două Oscaruri. Arta însă nu s-a limitat niciodată pentru Anthony Quinn la film și teatru. Activitatea sa de sculptor și desenator (mai târziu, s-a atașat și de pictură) a devansat-o pe aceea de slujitor al marelui ecran și al scenei.

Perceput în principiu ca actor american, el s-a născut... mexican, din tată pe jumătate irlandez și mamă mexican-indiană. Era copil când a început să deseneze chipurile unor vedete de film, iar

primul care a apreciat talentul său a fost celebrul Douglas Fairbanks, care i-a trimis puștiului desenator un cec de 25 de dolari. Era, totuși, un pas important înainte!

La vârsta de nouă ani a început să sculpteze și, după trei ani, a participat la un concurs de stat din California, pe care l-a câștigat cu un bust de gips al lui Abraham Lincoln. Între timp însă tatăl său decedase într-un accident rutier, iar până la 18 ani Anthony a muncit din greu pentru a-și ajuta familia. Printre alte ocupații temporare, a lucrat în agricultură, ca șofer de taxi, predicator, ziarist și chiar a urcat în ringul de box, de unde a coborât, la sfatul antrenorului, care a constatat că tânărul „avea o inimă prea bună", ca să lupte, să lovească și să-și doboare adversarul. Apoi, a participat la un alt concurs, în ultimul an de liceu, cu un plan arhitectural pentru o piață și a fost câștigător. Premiul consta în studierea și lucrul cu faimosul arhitect Frank Lloyd Wright; o întâlnire ce avea să-i schimbe viața pentru totdeauna, pentru că visul lui Anthony înfiripat acum a fost de a deveni un foarte bun arhitect.

La sugestia aproape imperativă a lui Wright, a intrat însă – din fericire, nu-i așa? – în lumea filmului, în care s-a afirmat ca un adevărat geniu. Totuși, chiar și pe platourile de filmare, el a continuat să trăiască, în paralel, în spațiul oniric al creatorului de imagini și forme. Sculpta mereu mici bucăți de piatră și lemn pe care le găsea în timp ce lucra la locații de film în deșerturile din Africa de Nord și din Orientul Mijlociu. În anii '80 a început să dezvolte aceste „machete" în sculpturi de dimensiuni mari, cu singurul scop de a adăuga frumusețe spațiilor sale de locuit. Spre surprinderea sa, oamenii au început să-l întrebe de unde îi pot cumpăra lucrările de artă. I s-a oferit o expoziție individuală la o galerie din Honolulu, unde toate operele sale au fost vândute.

În timpul liber el transforma obiectele pe care majoritatea oamenilor le-ar considera doar pietre și lemne, în opere de artă. O colecție de desene Anthony Quinn în pastel a fost expusă pentru prima dată în anul 1948 la Chicago în timpul producției de teatru a magistralei piese „Un tramvai numit dorință", în care a jucat rolul principal.

Ca răspuns la o critică destul de caustică și stupidă făcută de un apropiat al artiștilor – „bineînțeles că îți vei vinde opera de artă, oamenii o vor cumpăra

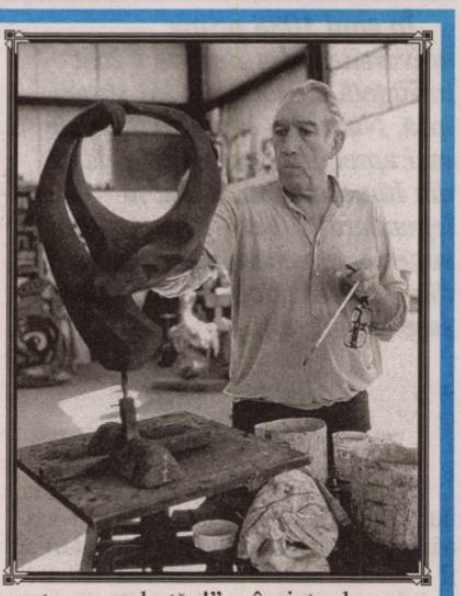

pentru numele tău!" – înainte de expoziție, Anthony a decis să semneze desenele cu numele de fată al mamei sale, Oaxaca. A rămas anonim, iar toate desenele expuse în galerie au fost vândute. Ulterior, ani de zile, a continuat să-și semneze desenele „A. Oaxaca" și abia în anii 1960, a revenit la semnătura cu propriul nume de familie, Quinn.

Cât se poate de obiectiv vorbind, sculptura, pictura și desenele lui Anthony Quinn „Oaxaca" nu pot și nu trebuie să fie analizate cu ochiul criticului de artă. Fiindcă asta ar însemna un fel de chirurgie fără anestezie, o disecție fatală a sufletului uman. Poate cea mai cuprinzătoare și mai sugestivă descriere a esenței operei sale plastice este concentrată într-o ireală întâlnire efemeră, descrisă de artist: „Cel mai mare compliment care mi-a fost făcut vreodată ca artist a fost când o femeie oarbă a venit la una dintre expozițiile mele. După ce a petrecut cinci minute mângâind o sculptură numită «Frumusețe găsită», ea a comentat: *«Mr. Quinn, înțelegi cu adevărat sufletul uman»*. Îmi amintesc comentariul ei de fiecare dată când creez o nouă sculptură".

Martorii de sticlă

Întotdeauna s-a vorbit despre edificii, forme de relief, arbori, diverse obiecte, care au fost așa-zișii martori ai unor momente istorice marcante din cadrul evoluției civilizației umane.

Să ne gândim numai la piramidele care „au observat" în tăcere deplină nu numai destinele faraonilor, ci și marșul glorios al trupelor lui Napoleon ori cumplite încleștări pe viață și pe moarte din timpul marilor războaie globale. Un martor tăcut, însă nu al unui eveniment planetar, ci al unuia tragic ce a marcat istoria, îl reprezintă o parte din vitraliile Catedralei Canterbury, care „au asistat" la una dintre cele mai infame crime din Anglia medievală.

O recentă analiză științifică arată că patru dintre vitraliile catedralei ce descriu profeți care l-au precedat pe Iisus, pot fi datate la mijlocul anilor 1100 (realizate, mai exact, între 1130 și 1160), devenind cele mai vechi din Marea Britanie și printre cele mai vechi din lume. Unele dintre ferestre – deopotrivă opere de artă și monumente istorice – au „văzut" scena asasinării lui Thomas Becket, arhiepiscopul de Canterbury, ucis chiar în fața altarului din interiorul catedralei de către soldații loiali lui Henric al II-lea în 1170.

Născut într-o familie mercantilă tot mai faimoasă, Becket a stabilit legături sociale puternice pentru a ajunge în preajma arhiepiscopului Theobald de Canterbury și pentru a câștiga încrederea regelui Henric al II-lea, care l-a numit mai întâi pe Becket cancelar regal și mai târziu ca nou arhiepiscop, după moartea lui Theobald. Pe măsură ce Becket și-a descoperit noua autoritate – derivată nu din coroană, ci de la Dumnezeu și Biserica Catolică – el și Henric, odată prieteni apropiați, au devenit rivali și s-au străduit să-și afirme supremația unul asupra celuilalt. Henric l-a deposedat pe Becket de pământuri și bani, iar acesta i-a excomunicat pe mulți dintre cei mai apropiați aliați ai regelui.

Tensiunile au atins apogeul în iarna anului 1170. Becket fusese exilat în Franța, iar întoarcerea sa în Anglia a atras furia regelui, care ar fi spus cu voce tare de Crăciun în castelul său din Bures, Normandia: „Nu mă va scăpa nimeni de acest preot răzvrătit?". Patru cavaleri s-au deplasat la Catedrala din Canterbury, unde preotul a refuzat arestul, replica fiind scoaterea săbiilor de către loialii lui Henric. Lângă altar și sub lumina care curgea prin vitralii, patru lovituri de sabie au căzut pe creștetul lui Becket – potrivit relatării călugărului Edward Grim, care urmărise agresiunea dintr-o ascunzătoare.

Becket, transformat apoi într-un martir care mai târziu avea să fie canonizat, a bântuit conștiința regelui pentru tot restul vieții sale. Un incendiu a devastat catedrala patru ani mai târziu, iar până acum, istoricii credeau că niciunul dintre vitraliile originale de sticlă care „asistaseră" la scena sângeroasă nu a supraviețuit flăcărilor, însă noile studii au demonstrat realitatea de netăgăduit.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU
și
NICUȘOR DINCĂ